

KOMPLOYU BİLİNCE ÇIKARMAK ÖZGÜRLÜĞÜN ŞİFRESİNİ BİLİNCE ÇIKARMAKTIR

● Eğer Kürt sorununu çözmek, Kürtleri özgürleştirmek, bu temelde bölge ülkelerini ve Ortadoğu'yu demokratikleştirmek istiyorsak en başta da uluslararası komployu iyi çözmek, uluslararası komplocu güçlerin bu soruna ve Kürt halkının özgürlük mücadelesine nasıl yaklaştığını, Kürt sorununun varlığı üzerinde nasıl politika yaptıklarını, Kürtler üzerinde uyguladıkları politikanın ne olduğunu bilmek gerekir. Komployu anlayarak bilince çıkarmak gerekir.

Komployu bilince çıkarmak Kürtler açısından altın değerinde bir durumdur. Komployu bilince çıkarmak Kürtlerin beynine, yüreğine ve eline özgürlüğün şifresini verecektir. Bu açıdan komployu bilince çıkarmak, komplonun arkasındaki güçleri bilmek, komploya karşı nasıl bir mücadele verildiğini anlamak çok çok önemlidir. Bu nedenle belki de Kürdistan tarihinin en büyük dersleri ve bu derslerden çıkarılacak sonuçlarla mücadeleyi geliştirme ve sonuca götürme imkanları en fazla da uluslararası komplo gerçeğinde gizlidir.

sayfa 8'de

Ortadoğu savaşında zirveye gidiliyor

● Ortadoğu savaşında, III. Dünya Savaşı çatışmada zirveye gidiyor. Oradan, ne zaman ve nasıl sonuçlandığına göre yeni bir bölge statükosu yapılacaktır. Önderliğin, "büyük çatışma aşaması" demesi bunu ifade ediyor. Aslında Fethullahçı-AKP çatışması bu temelde ortaya çıkmıştır. ABD'nin AKP iktidarına müdahalesi bunu gösteriyor.

Eğer Bakur'da ve Rojhilat'ta Kürt inkarı devam ederse, Türkiye ve İran'daki çatışmaların sonucunda Kürtlerin inkar ve imha statüsü böyle devam ederse Başur ve Rojava bir günde yok edilebilir. Bu iki parçadaki gelişmelerin hepsi Bakur'daki PKK mücadelesine, Rojhilat'taki duruşa dayanıyor. Kürt sorununda çözümün

ne olacağı Bakur ve Rojhilat'ta belli olacak. Dolayısıyla Türkiye ve İran'da içine girilen çatışma dönemi, Kürdistan'da yeni bir savaş dönemi, Kürt sorununun nasıl çözüleceği, çözümlüp çözülmeyeceği, yeni süreç Ortadoğu'da Kürtlerin nasıl bir statüko kazanacağını da belirleneceği bir mücadele süreci olacak.

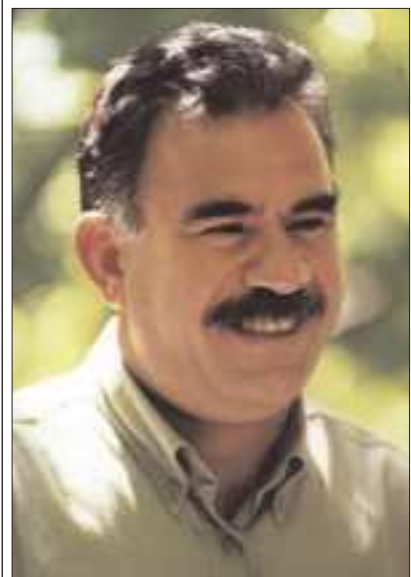
sayfa 2'de

PKK toplum içinde bir ruh, duygu ve zihniyettir

● Önderlik, PKK için "kök parti" dedi. Kök parti gerçeğini iyi anlayacağız. PKK'yi kendi varlığıyla, tarihiyle, kültürüyle, geleceğiyle özdeş tutuyor. PKK bir parti değil bir toplum olmuş; özgür Kürdün varlığı, kimliği ve geleceğidir. Yoksa onun bir şu işini yapan, şu özelliğini temsil eden, şu özelliğini çözen bir parti de-

ğildir. PKK Kürt toplumunun merkezi uygarlık ve kapitalist modernite sistemi karşısında özgür varlığını ve duruşunu temsil ediyor. Bütün bu sistemlerin Kürt toplumuna yönelik saldırıları karşısında bir alternatif duruşu; ruh olarak, duygu olarak, örgüt olarak, eylem olarak, strateji ve taktik olarak temsil ediyor.

sayfa 22'de

Komplo istediği ve planladığı sonuca ulaşmamıştır

ABDULLAH ÖCALAN

ployu bir tarihi Anadolu ve Mezopotamya barışına dönüştürmek, görev olarak halklarımızın ve tüm sorumlu güçlerinin önündedir. Bu göreve sahip çıkmak hem ülkenin güçlü bütünlüğü hem de laik ve demokratik cumhuriyetin özlü birliği için tek doğru tutumdur. Bu aynı zamanda tarih boyunca arzulanan onurlu barışın, kardeşliğin, özgürlük ve eşitliğin de yoludur.

sayfa 18'de

Zap'ta kazanan direniş ve zafer ruhu oldu

Siz hiç fotoğraf çektiniz mi? Elbetteki çekmişsinizdir. Hani bir göğün muazzam berraklığını, yeşilin çığ tutmuş rengini. Siz bir yürek kıpırtısının fotoğrafını çekebilir misiniz? Bir yoldaşın al-bümüne tesadüfen bakarken iki yıl öncesi yaşanan anılara uzanıp gitmiştim. Size Baran yoldaşı anlatacağım...

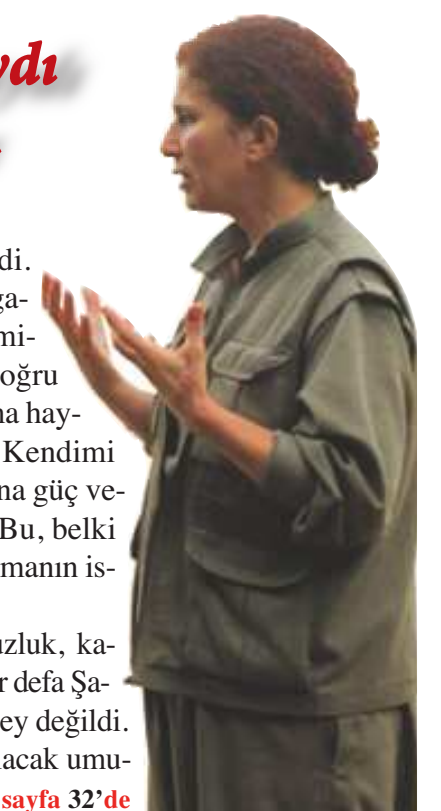
sayfa 25'te

Hep Kavgaydı Yaşamım

II. Kitap

● Yeni bir ekip getirmişlerdi. Bunların etki ve yetkisi fazlaydı galiba. Gece yarısı, gündüz fark etmiyordu. Zaten ne uyku vardı ne doğru dürüst yemek yiyebiliyorduk. Ama hayret, yine de canlıydım, dinçtim. Kendimi koy vermemiştim. Kin, nefret bana güç veriyordu, öfke ayakta tutuyordu. Bu, belki sonucu değiştirmiyordu fakat düşmanın istediği olmayacaktı.

Bir an, bir saniye bile umutsuzluk, karamsarlık, güvensizlik doğmadı. Bir defa Şahin her şey değildi, bir bölge her şey değildi. Etkileri olsa da mutlaka süreç aşılabilecekti. Etkileri olsa da mutlaka süreç aşılabilecekti. Etkileri olsa da mutlaka süreç aşılabilecekti.

sayfa 32'de

ULUSLARARASI KOMPLOYA KARŞI MÜCADELENİN 16. YILI VE GÖREVLERİMİZ

15 Şubat uluslararası komplosunun 16. yılına girdik. Komploya karşı mücadelemiz devam ediyor. 15. yıldönümü protestoları uluslararası komploya kaşı mücadelede yeni bir dönemin başladığına işaret ediyor. Tıpkı komplonun gerçekleştiği dönemdeki gibi, yine 2006 Şubatındaki gibi 2009 Şubatındaki gibi, bu 2014 Şubatı da uluslararası komployu protesto etme bakımından çok yaygın ve etkin eylemliliklerle geçti. Halkın hem sevinci, hem de öfkesi büyüktü; bunu her alanda gerçekleşen protesto eylemlerinde gözlemek mümkün oldu. TV ekranlarında izlediğinde bile insan bunu rahatlıkla fark ediyordu. Sevinci vardı; 15 yıl saldırmış olmasına rağmen komplo başarıya ulaşamamıştı, boşa çıkartılmış ve başarısız kılınmıştı, halkın öfkesi vardı; hala gerçekler bu kadar açığa çıkmış olmasına rağmen İmralı işkence sistemi devam ettiriliyor, Önder Apo'nun özgür yaşam ve mücadele imkanları elinden alınıyordu.

Komplo paramparça oldu

Halk artık böyle bir yaşamı görmek istemediğini net bir biçimde ortaya koydu. İmralı işkence sistemiyle birlikte artık yaşamak istemediğini ilk defa 2006 Şubatında ifade etti, ilan etti. 2009 Şubatında 'Önder Apo'nun özgürlüğü' şiarını haykırdı. Şimdi bu 15. yıldönümünde ise Önder Apo özgür yaşar, özgür çalışır hale gelene kadar kesintisiz eylemi devam ettirme kararında olduğunu ilan etti, ifade etti. Kesintisiz bir mücadele süreci başlattı. Kürdistan'ın dört parçasında, yurtdışında, Kürt toplumunun ve dostlarının bulunduğu her yerde protesto eylemleri oldu. Herhalde yaygınlık ve yoğunluk bakımından da 15 Şubat komplosunu protesto eylemleri en üst düzeye, zirveye bu 15. yıldönümü sürecinde ulaştı.

Bu temelde biz uluslararası komploya karşı yürütülen mücadeleyi selamlıyoruz. Başta Önder Apo olmak üzere halkımızın, dostlarımızın komplo karşısında dik duruşlarını ve sonuç alışlarını selamlamak lazım. Yine 15 buçuk yıldır uluslararası komplo karşısında, Önder Apo etrafında ateş çemberi oluşturan ve tam bir fedai direnişi yürüten, sayıları binleri aşmış olan kahraman şehitlerimizi de komploya karşı yeni bir mücadele yılına girme vesilesiyle saygı ve minnetle anıyoruz. Kendilerini feda edişlerinin anlamsız ve sonuçsuz olmadığı, bu 15. yıldönümü protestolarında net bir biçimde açığa çıkmış bulunuyor. Şu görülüyor; biz şimdi 15. yıldönümü vesilesiyle bu gerçekleri görebiliyor, ifade edebiliyoruz; şehitlerimiz ise daha o günden gördüler, komploya karşı durulabileceğini, direnilebileceğini, komploya karşı mücadelede sonuç alınabileceğini daha alaca karanlık bir ortam oluşmamışken bile görebildiler, o bilinç bu büyük kararlılığı, iradeyi, iddiayı ortaya çıkardı. Kahramanca direniş böyle bir bilincin ve inancın ürünü oldu, eseri oldu. Böyle bir tutumla uluslararası komploya karşı direnildi. Önder Apo'nun yürüttüğü direniş mücadelesine sonuna kadar katılındı, güç verildi, destek verildi, can verildi, kan verildi.

Sonuç; bugün uluslararası komplonun paramparça olmuş, amacını, iradesini kaybetmiş duruma düşürülmesi oldu. Bazı değerlendirmeciler de bu 15. yıldönümü vesilesiyle ifade ettiler, gerçekten

“Bugün uluslararası komplo paramparça olmuş, amacını, iradesini kaybetmiş duruma düşürüldü. Bazı değerlendirmeciler de bu 15. yıldönümü vesilesiyle ifade ettiler, gerçekten de uluslararası komplo artık kokuşmuş bir cesettir, tarihin çöp sepetine atılmayı bekliyor. 16. yıl mücadelesinin önünde bu kokuşmuş cesedin daha fazla Kürt halkına, Ortadoğu halkına, insanlığa zarar vermesini önlemek, bunun için de tez elden tarihin çöp sepetine atılma görevi duruyor.”

de uluslararası komplo artık kokuşmuş bir cesettir, tarihin çöp sepetine atılmayı bekliyor. 16. yıl mücadelesinin önünde, bu kokuşmuş cesedin daha fazla Kürt halkına, Ortadoğu halkına, insanlığa zarar vermesini önlemek, bunun için de tez elden tarihin çöp sepetine atılma görevi duruyor. Biz inanıyoruz ki 16. yıl mücadelesinde bu görev eksiksiz, tam bir başarıyla gerçekleşecek ve uluslararası komplonun tümünden yenilgi üzerine Kürdistan'da özgürlük ve demokrasi güneşi daha büyük bir parlaklıkla, aydınlatıcılıkla yükselecek, Ortadoğu'nun demokratik devrimi, insanlığın özgürlük yürüyüşü bu gelişmede büyük güç alacak. İnancımız bu, iddiamız bu temelde. Uluslararası komploya karşı 16. yıl mücadelesine yürüyüşümüz de bu esas üzerinedir. Hedefimiz bu anlamda son derece net ve somut, onu gerçekleştirmekten başka bir sonucu da asla kabul etmeyeceğiz. Bunu, önümüzdeki aylar tüm dünyaya gösterecek.

Uluslararası komplo gerçeği anlaşılmış, aydınlatılmış ve mahkum edilmiş bir gerçektir. Her şeyden önce böyle bir saldırıyı anlamak çok önemliydi. Anlamama, dar ve yüzeysel yaklaşım içerisinde kalma tehlikesi vardı. Böyle bir durumda sadece uluslararası komplo saldırganlığı değil, onun altındaki sistem; kültürel soykırım rejimi, inkar ve imha, kapitalist modernite düzeni ve beş bin yıllık iktidarcı-devletçi uygarlık sistemi anlaşılmayacaktı. Hala bu sistemden özgürlük beklenecekti. İnsanlığa, toplumlara iyilik beklenecekti. Bu sistemin araçlarıyla, yöntemleriyle özgürlük, eşitlik, demokrasi, paylaşım, dayanışma gibi yüce hedeflerin gerçekleştirilebileceği sanılacaktı. Artık bu konuda bütün insanlık aydınlatılmış bulunuyor, çünkü tam bir anlam gücü geliştirildi. Derin bir çözümleme, uluslararası komploya ortaya çıkartan tarihsel ve siyasal gerçeklikler üzerinde geliştirildi. Uluslararası komploya ve onu yaratan gerçekliği derinliğine anlama, Önder Apo'nun deyimiyle, “iliklerine kadar hissetme ve anlama” gerçekleştirildi. Kuşkusuz bunu anlayabilenler vardı, anlamayanlar vardı. Anlayanlar içerisinde, anladığını insanlığa mal edebilecek tek bir kişi vardı, o da Önder Apo! Diğerlerinin hepsi uluslararası komploya örgütleyip yürüten güçlerdi ki, onlar insanlığı bu konuda aydınlatma değil, karanlık içinde bırakmak üzere var olmuşlardı. Dolayısıyla, herkes tartıştı uluslararası komploya, herkes görüş belirtti, fakat Önder Apo'nun anlama ve anladığını ifade etme imkanı olmasaydı, uluslararası komplo gerçeği bugün aydınlandığı kadar, çözümlendiği kadar, Kürt toplumunun, insanlığın bilincine yerleştirildiği kadar açığa çıkartılamayacak, çözümlenemeyecek, dolayısıyla aydınlatılamayacaktı.

Komplonun muğlak kalan hiçbir boyutu yoktur

Bu bakımdan Önder Apo uluslararası komplo gerçeğini anladı, çözümlledi. Yine Önder Apo bu gerçeği aydınlatıp bütün halka, halklara, insanlığa mal etti. Önder

Apo bu insanlık düşmanı, insanlık için yüz kararı olan faşist, gerici, soykırımcı tutumu büyük bir cesaret ile mahkum etti. En az imkana sahip olan Önder Apo'ydü. Hem anlam gücü geliştirecek koşullar bulma bakımından hem anladığını halka, insanlığa mal edecek imkanlar bulma bakımından hem de bunu mahkum edecek bir ortama sahip olma bakımından en zor koşullarda olan Önder Apo'ydü. Fakat bütün zorluklara rağmen görevin başarıyla yapılmış olduğu ortada. Artık uluslararası komplo gerçeğinin bilinmeyen, anlaşılmayan, muğlak kalan, yüzeysel çözümlenen hiçbir boyutu yoktur. Bu saldırının nasıl beş bin yıllık iktidarcı-devletçi uygarlık sistemine dayandığını, nasıl beş yüzyıllık kapitalist modernite sisteminin küresel hegemonyasının ortaya çıkardığı bir düzene, inkar ve imha düzenine, Kürt halkına dayatılan kültürel soykırım düzenine dayandığı, nasıl böyle bir düzeni değiştirmek için Önderliği ve örgütü imha ve tasfiye etmeyi amaçladığını herkes biliyor, hepimiz biliyoruz; hiçbir bilinmeyen yan, anlaşılmayan ve ifade edilemeyen yön kalmamış durumdadır. Bu çok önemli bir durumdur. Beş bin yıldır insanlığın ulaştığı en yüksek düşünce düzeyini ifade ediyor. Yeni bir tarih anlayışını, tarih bilincini, tarih çizgisini ortaya çıkarmış bulunuyor. Önder Apo buna 'Demokratik Uygarlık Çizgisi' dedi. Beş yüzyıllık kapitalist modernite sisteminin özelliklerini, beş bin yıllık iktidarcı ve devletçi uygarlığın özelliklerini çözümlendiği gibi, ondan öncesinin neolitik devrimini, doğal-komünal toplumu, toplum gerçeğinin politik-ahlaki dokuya bağlı olduğunu, dolayısıyla insanlığın nerede, nasıl toplumsallaşarak bugüne kadar geldiğini bize, şimdiye kadar olan bilgi düzeyinin çok ötesinde bir derinliğe ve doğruluğa sahip olarak bir bilinçlenme düzeyi verdi. Bu, yepyeni bir durumdur ve uluslararası komploya karşı mücadelenin ortaya çıkardığı bir sonuçtur. Komplonun siyaseten yok edilmesi, pratik olarak kurumlarını ortadan kaldırılmasından çok daha önemli olan, bu bilincin ortaya çıkarılmasıdır. Derinlikli, sistemli düşünce gücünün tarihsel ve toplumsal gerçeğe ilişkin böyle bir anlam gücüne, anlam düzeyine ulaşmasının önemi büyüktür. İşte komploya karşı başarıyı burada görmek gerekir.

Uluslararası komploya karşı mücadelede ulaşılan bu sonucu doğru anlamak, görmek, komploya karşı bundan sonra yürütülecek mücadeleyle böyle bir sonucun üzerine oturtmak çok çok büyük önem taşıyor. Önder Apo hem böyle bir anlam gücü, anlam derinliği dolayısıyla yeni bir tarihsel ve toplumsal bilinç, düşünce sistemi ortaya çıkardı hem de bunu kapsamlı formülasyonlara kavuşturarak halklara ve insanlığa ulaştırdı. Böylece çok zor koşullarda olmasına rağmen, kendisine her türlü kuşatma yöntemiyle imha dayatılmış olmasına rağmen hem böyle bir anlam derinliği geliştirmeyi hem bunu araçlara kavuşturarak insanlığa ulaştırıp bir aydınlanma gerçekleştirmeyi hem de bu temelde uluslararası komploya, onun arkasındaki

kapitalist modernite ve tekelci uygarlık sistemini mahkum etmeyi başardı. İmralı sistemini oluşturanlar ve orada Önder Apo şahsında özgür Kürt'ü, özgür insanlığı mahkum etmek isteyenler Önder Apo'nun anlam derinliği, zihinsel aydınlanma geliştirme çabası, derin dehası, büyük cesareti ve fedakarlıkla gösterdiği yaşam duruşu karşısında yargılanıp mahkum olmaktan kurtulamadılar. Uluslararası komplo ile özgür insanlığı yargılamak isteyenler İmralı mücadelesinde Önder Apo'nun anlam gücü ve aydınlatıcılığı karşısında kendileri yargılandı ve mahkum oldular. Tiyatro oyunu gibi onlar da yargılama yaptılar. 1999 yılında İmralı'da sözde bir yargılama oldu, kendilerine ve hukuklarına göre hüküm verdiler.

Özgür insanlık adına yapılan bir mahkumiyetir

Özgür Kürt, özgür insanlık için verdikleri hüküm neydi: idam, yok etme! Bunu çok formalite şekliyle bulsak da, yapılan işlemleri demokrasi dışı görsek de verilen hükmü hiçbir zaman görmezden gelmemeliyiz, unutmamalıyız, anlamaktan uzak kesinlikle durmamalıyız. İdam hükmü vermenin ne anlama geldiğini, neyi ifade ettiğini bir an bile unutmamalıyız, aklımızdan çıkarmamalıyız; bu hüküm verilmiştir, geçerliliğini koruyor. Bu, gericiliğin, iktidarcı-devletçi egemenlik sisteminin özgür insanlık için, halklar için hükmünün ne olduğunu gösteriyor. Bu hüküm, bu sistem var oldukça devam edecektir. Ancak bu sistem yok edildiği zaman bu hüküm ortadan kalkar. O halde sistem yok edilmedikçe, bu da bir sistem hükmüdür ve sistem güçleri kendi hükmünü icra etmek için bu hüküm doğrultusunda hep saldırı yürütmeye devam edecektir. Bunu herkes iyi bilmek, buna göre bir tutum, duruş, politika, mücadele geliştirmek zorunda. Bunu göremeyen, anlamayan, bu konuda yanılgı yaşayan, kesintiye düşen herkes somut durumu değerlendirme gücünü kaybeder; dolayısıyla da özgürlük ve demokrasi mücadelesini başarıyla yürütmekten uzak düşer. Başaran değil, başaramayan, kaybeden hale gelir.

Tabi buna karşı Önder Apo'nun geliştirdiği 12 ciltlik savunma ve 5-6 ciltlik görüşme notunda ifadesini bulan bir yargılama ve mahkumiyet var. Bu da beş bin yıllık tekelci uygarlığın ve beş yüzyıllık kapitalist modernite sisteminin, Kürt halkına dayatılan kültürel soykırım rejiminin yargılanması ve mahkumiyeti temelindeki bir yargılama ve mahkumiyettir. Bu da bir yargılama olmuştur; iyi ve derin olmuştur. İnsanlığı ve halkları aydınlatacak düzeyde ve anlaşılır olmuştur. Gericilik, tekelci uygarlık, iktidar ve devlet sistemi, onun üzerinde doğan kapitalist modernite sistemi insanlık karşıtı, toplumsallık karşıtı, yaşam karşıtı bir duruş, sistem, bir sömürü, hırsızlık, baskı, talan, vahşet düzeni olarak tanımlanmış ve insanlık karşıtı, toplum karşıtı olarak mahkum edilmiştir. Bu da anlamlı bir mahkumiyettir, yerinde bir mahkumiyettir. Özgür insanlık adına yapılan bir mahkumiyettir. Bunun

da değeri önümüzdeki süreçte çok daha fazla anlaşılacaktır. Tüm halklara, insanlığa bu bilinç yayılacak, sadece Kürdistan ve Ortadoğu'da değil, dünyanın dört bir yanında ulaşılan bu bilinç ve aydınlanma düzeyine denk bir pratik duruş, direniş bu hırsızlık, soygun, baskı, zulüm ve faşizm düzenine karşı geliştirilecek ve bu düzen yok edilecektir.

İnsanlık, toplumsallaşmayı sağladığı, büyük bir tarihsel sıçrama yaptığı neolitik devrimi gibi, tarım-köy devrimi gibi yeni bir toplumsallık, özgürlük, insanlık, ruhu, duygu ve düşünce devrimini geliştirecek, böylece beş bin yıllık sapmadan kendini kurtararak, özgür, demokratik, kardeşçe yaşama ortamı ve fırsatı bulacaktır. Uluslararası komplo ile komploya karşı mücadele arasında ulaşılan düzey bu. Komplonun artık aşılmışlığı, anlamsız hale getirilişi, yenilgiye uğratılışı kendini burada gösteriyor. Bütün bunların sonucu 16. yıl mücadelesinde ideolojik, siyasal, askeri eyleme dönüşecek, zengin bir pratik olarak ortaya çıkacak ve her alanda kesin, sonuç alıcı bir başarı olarak ortaya çıkacaktır. Bunun gerçekleşmesi için bütün verilerin, koşulların hazır olduğu açık, anlaşılır bir durum. Koşullar oluşmuştur. Eksik yok fazla var. Artık daha fazla insanlığın, Ortadoğu halklarının, Kürt halkının böyle bir komplo gerçeği ile birlikte kalması kesinlikle doğru değil, zarar verici, çürütücüdür. Ruhsal, duygusal, düşünce ve yaşam özellikleri bakımından çürütücüdür. Dolayısıyla bu çürütücü duruma gelmiş, kendisi çürümüş yapıyı artık tarihin çöp sepetine atmak gerekiyor. Tüm insanlığı, dünyayı bu beladan kurtarmak gerekiyor. Bu yüzkarasını özgür insanlığın aydınlık yüzünden silip atmak gerekiyor. İnsanlık daha fazla böyle bir kara lekeyle kirletilmemeli, böyle bir lekenin baskısı, zulmü altında yaşamamalı, yaşamak zorunda kalmamalıdır.

Komplonun derin bir tarihsel temeli var

Uluslararası komplonun amaçları, hedefleri 15 yıldır yürüttüğü saldırılara da kısaca değinmek gerekirse, şunlar ifade edilebilir. Bir kere çok iyi biliyoruz ki, uluslararası komplo beş bin yıllık iktidarcı devlet uygarlığına dayanıyor, tekelci uygarlık sistemine dayanıyor, beş yüzyıllık kapitalist modernite sistemine, son iki yüzyıldır bu sistemin Ortadoğu'da hegemonya kurmasına, Ortadoğu üzerinden küresel hegemonik bir sistem olmasına dayanıyor. Uluslararası komplo'nun derin bir tarihsel temeli var. Tarihsel gerçeklikten kopuk değil. İnsanlığın başına bela olmuş bu baskı ve soygun düzeninden kopuk bir saldırganlık kesinlikle değil. Bu saldırganlığın, kapitalizm adı altında geliştirdiği dünya hegemonyasından kopuk değil. Bu hegemonyanın 20. yüzyılın ilk çeyreğinde Ortadoğu ve Kürdistan'da yarattığı statükoya dayanıyor. Bunun da Kürdistan'ın bölünüp parçalanması, Kürt varlığının inkar edilip yok sayılması ve yok edilmesi için fiziki ve asimilasyonist yöntemlerle soykırıma tabi tutularak yok edilmesi sistemine dayandığını biliyoruz. Aslında uluslararası komplo, işte bu sistemin hepsini ifade eden bir kavram olarak, Kürdü inkar ve imha sisteminin 20. yüzyılın sonunda geliştirdiği saldırı oluyor. İnkâr ve imha sistemini, kültürel soykırım rejimini korumak, Önder Apo ve PKK'nin elinden

kurtarmak ve başarıya götürmek hedefini taşıyor. Dolayısıyla uluslararası kompunun Kürt soykırım rejimiyle ilişkisi var, bağı var; ona dayanan bir saldırganlık olduğu tartışmasıdır. Öyle kendiliğinden ortaya çıkmış bir durum değil. Kültürel soykırım sistemine karşı Önder Apo öncülüğünde geliştirilen PKK özgürlük mücadelesini imha ve tasfiye ederek başarıya ulaşma hevesini güdüyor.

20. yüzyılın ilk çeyreğinde Ortadoğu ve Kürdistan'da oluşturulan sisteme dayanıyor. Bunu değiştirmek, Kürdistan'ı bir ve özgür hale getirmek üzere Önder Apo öncülüğünde yürütülen PKK mücadelesinin başarı kazanma noktasına geldiği bir süreçte böyle bir özgürlükçü gelişmeyi yok ederek, kendi varlığını koruma ve amacını başarma hedefini güdüyor. Dolayısıyla inkar ve imha sistemiyle bağlı olduğu kadar, PKK'nin yürüttüğü özgürlük mücadelesinin ulaştığı düzeyle de bağlantılıdır. Böyle bir mücadele tarafından kültürel soykırım rejiminin yok olmakla tehdit edilmesine karşı kültürel soykırım rejimini koruma ve başarıya götürme amacını taşıyor. Bunun yol ve yöntemi olarak, strateji ve taktiği olarak kendini Önder Apo'ya saldırı üzerine formüle ettiğini biliyoruz. Böyle bir amacı başarmak üzere inkar ve imha sistemi uzun süre örgüte, partiye, gerillaya saldırarak onları ezip, etkisiz kılarak sonuç almak istedi. '80'li ve '90'lı yıllarda temel saldırı planı buydu, yol ve yöntem olarak bunu benimsemişti, stratejik yapılanışı böyleydi. Özgürlük hareketini her türlü yöntemle geliştirdiği saldırıyla, derinleştirilmiş ve kapsamlılaştırılmış bir özel savaş saldırısıyla ezip, tasfiye ederek Önderlik çizgisini yenilgiye uğratmak ve böylece Kürdistan'a dayatılan kültürel soykırım rejimini başarıya götürmek istiyordu. Bunun başarısız kalması, sonuç vermemesi, ne kadar vahşi yöntem kullanırsa kullansın, saldırırsa saldırırsın, katliam yapsa yap-sın başarısız kalması sonucunda bir stratejik değişikliği geliştirdi.

İnsanlık için yüz karasından daha öteye olacak düşüşler var

Bu stratejik değişiklik, örgüte ve halka saldırmak yerine Önder Apo'ya saldırarak, Önder Apo'yu imha etmeyi hedefleyerek sonuç almayı ön gördü. İnkâr ve imha sisteminin Özgürlük hareketine saldırıda bir stratejik değişimini ifade ediyor, içeriyor. Saldırının hedefi olarak Önder Apo'yu almayı ve Önder Apo'nun tasfiyesi üzerinden inkar ve imha sistemini başarıya götürmeyi öngörüyor. Bu bakımdan bütün okların yönünün Önder Apo'ya döndürüldüğü, Önder Apo'nun imhasına dayanarak PKK'nin tasfiyesinin istendiği, PKK'nin tasfiyesine dayanarak da Kürt kültürel soykırım rejiminin sonuca, başarıya götürülmek istendiği bir gerçek. Uluslararası kompunun stratejik yapılanışı da böyledir. Uzun süre Özgürlük hareketine, parti ve gerillaya yöneltilen saldırılar sonucunda başarılı olamamanın ardından böyle bir stratejik değişim öngörülmüştür.

Bunda uzun süre yürütülen Önderliğimizi, hareketimizi, Kürt halkını tanıma çabaları rol oynuyor. Fakat bazı hainlerin verdiği bilgiler bu çerçevede rol oynamıştır. Dolayısıyla hain deyip geçmemek ve basit görmemek lazım. PKK içine girip, PKK'yi anlayıp, tanıyarak, oradan edindiklerini kültürel soykırım rejimine çok kötü bir şekilde satanlar, pazarlayanlar var. Gerçekten de insanlığın düşüşünün bu düzeyine varışı acı bir durum. İnsanlık için yüz karasından daha öteye olacak düşüşler var. Şahin Dönmezler bunu yaptı, Şemdin Sakıklar bunu yaptı. Hiçbir zaman bu gerçeği de unutmamak lazım. Onlar sadece parti içinde çeşitli yöntemlerle zarar verici olmadılar, bir ajan gibi PKK ortamına sız-

“Önder Apo'ya saldırı imha amaçlı bir saldırdır. Bu saldırının 9 Ekim 1998'de resmen ve fiilen başladığını biliyoruz. Aslında süreç daha önce, 90'ların başında ABD ve NATO güçlerinin Güney Kürdistan'ın güvenliği adı altında geliştirdikleri Çekiç Güç Operasyonu'na kadar dayanıyor. O operasyona bağlı olarak geliştirdiler. 1992 güzündeki Güney Savaşı böyle bir saldırganlığın önemli bir adımını ifade ediyor.”

dılar, Önderlik ve PKK gerçeğini bütün ayrıntılarıyla tanımaya çalışarak, bunu kültürel soykırım rejimine pazarladılar. Dolayısıyla da ihanetin en yüz karası, en alçağı bu tür kişilerin şahsında, pratiğinde açığa çıktı, ortaya çıktı. En onursuzu, düşkünü, itibarsız, insanlık karşıtı olanı yaşandı. Bunun da önemli bir rol oynadığını biliyoruz.

Uluslararası komplo, beş bin yıllık iktidarcı-devletçi sistemine, beş yüz yıllık kapitalist modernite sistemine dayanan, Kürdü inkar ve imha etmeyi hedefleyen sistemin Önder Apo'yu imha ederek PKK'yi tasfiye etmek, PKK'nin tasfiyesine dayanarak kültürel soykırım rejimini başarıya götürmeyi amaçlayan bir saldırı. Tamamen inkar ve imha sistemine dayanıyor, onun amaçlarını başarmayı öngörüyor. Bunu başarmanın yol ve yöntemi olarak da Önder Apo'nun imhasını ve bu temelde de PKK'nin tasfiyesini amaçlıyor. Bunun dışında bir anlama, tanımlama uluslararası komplo açısından kesinlikle doğru ve gerçekçi değildir. Bazı yumuşatıcı, saptırıcı değerlendirmeler, yaklaşımlar ortaya çıkıyor; onlara inanmamak, düşüncede ise pirim vermemek gerek. Mesela imha gerçeği yumuşatılmaya çalışılıyor. Özellikle komploya karşı direnilip başarısı önlenince bu sonucun Önder Apo ve Kürt halkının mücadelesiyle olmadığını göstermek, bu mücadeleyi küçümsemek için bazı uydurma düşünceler ortaya konuyor; “zaten komplo imhayı hedeflemiyordu” gibi, hatta içimizde kompunun Kürt sorununu çözmek için geliştirildiğini söyleyenler bile var. Bunlar sapkın düşüncelerdi. Düşünceden öteye basit kişiliklerinin, dar niyetlerinden öteye hiçbir gerçeği ifade etmiyor. Zavallı, komploya karşı direnemeyen, komplo saldırısı karşısında direnme gücünü, cesaretini, fedakarlığını kaybetmiş olanların komplodan medet beklemeleri, bunun için komplo gerçeğini tersyüz etmelerini ifade ediyor. O tür düşünce kırıntılarının bile atılması lazım, hiçbir biçimde itibar edilmemesi lazım.

Önder Apo'ya saldırı imha amaçlıydı

Özgür olmak isteyen bütün insanlık, bunu ancak uluslararası komplo gerçeğini derinliğine anladığı, duyduğu, hissettiği oranda gerçekleştirebilir. Tekelci uygarlık

sistemine karşı, kapitalist barbarlığa karşı doğru düşünce, örgüt ve eylem ancak böyle bir bilinçle ortaya çıkar. Bu bilince doğru ve derinlikli bir biçimde ulaşamayanlar kapitalist modernite sistemini, onun barbarlığını anlayamaz, onu doğru biçimde çözümleremezler, ona karşı başarı getirecek ideolojik, örgütsel mücadeleyi, örgüt ve eylem çizgisini geliştiremezler. O bakımdan uluslararası komplo gerçeğini doğru anlamak çok önemli. Öyle yanlış, yetersiz, saptırıcı anlayışlar içerisinde kesinlikle olmamak lazım. Bunun da esasında Önder Apo'nun imhası ve ona dayanarak Kürdistan özgürlük hareketinin tasfiyesi var.

Daha önceki süreçte Özgürlük hareketinin tasfiyesine dayanarak Önderlik çizgisinin yenilgiye uğratılması doğrultusunda yürütülen mücadelede sonuç alınamaması, başarısız kalması sonucunda böyle bir strateji geliştirilmiştir. Dolayısıyla Önder Apo'ya saldırı imha amaçlı bir saldırdır. Bu saldırının 9 Ekim 1998'de resmen ve fiilen başladığını biliyoruz. Aslında süreç daha önce, 90'ların başında ABD, NATO güçlerinin Güney Kürdistan'ın güvenliği adı altında geliştirdikleri Çekiç Güç Operasyonu'na kadar dayanıyor. O operasyona bağlı olarak geliştirdiler. 1992 güzündeki Güney Savaşı böyle bir saldırganlığın önemli bir adımını ifade ediyor. Ardından Türkiye'deki Doğan Güreş, Süleyman Demirel, Tansu Çiller, Mehmet Ağar çete yönetiminin topyekun savaş konsepti temelinde yürüttüğü saldırılar temelinde önemli ölçüde uygulanmış bulunuyor. Bunların yaratmış olduğu sonuca dayanarak Eylül ve Ekim'de planlı bir saldırganlık haline getirildi. Bir yerde objektif olarak, fiilen 1 Eylül 1998'de Önder Apo'nun ilan ettiği üçüncü ateşkes ortamına da dayandı.

Böyle bir ateşkesi, Önder Apo, Partimiz ilan etti. Bu ateşkes tek taraflı olarak resmen ilan edilmiş olsa da, fiilen öyle değildi. Çift taraflı bir ateşkes durumuydu. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni temsilen de ateşkes isteminde bulunan, böyle bir çağrı yapan, ilişki kuran güçler vardı. 1 Eylül 1998 ateşkesi böyle bir konumda gerçekleşti ve uluslararası komplo da böyle bir ateşkes zeminine dayanarak harekete geçti. Bu noktada acaba inkar ve imha sistemi adına, TC adına ateşkes talepleri hep planlı mıydı, maksatlı mıydı, yoksa gerçekten de ateşkes arıyorlardı

da onu daha sonra devam ettiremediler mi; Önder Apo bu konuda iki ihtimalin de hala geçerli olduğunu belirtiyor. Kuşkusuz biz de durum tam netleşmedikçe iki ihtimali de dikkate almalıyız, fakat hile ve oyun yanının çok daha ağır bastığını da vurgulamalıyız. Çünkü öyle bir sert iç savaş yaşanmadı. Ateşkes kompunun bu biçimde harekete geçirilmesinde dayanılan önemli bir zemin oldu. Öyle bir zemin olmazsa böyle bir saldırı gerçekleştirilemezdi.

Önderlik gerçeğinden uzaklık ve kopukluk temel rol oynadı

Bu konum uluslararası komplo saldırısı karşısında Önder Apo'nun yalnız kalmasında önemli bir rol oynadı. Aynı zamanda ateşkes ortamı 6. Kongre gibi bir örgütsel zirve değerlendirmesine de hareketi yöneltti. O da ayrı bir gündem yarattı. Kompunun iyice görülmesi, takip edilmesi, komploya karşı Önder Apo'nun yürüttüğü mücadeleye örgütün zamanında aktif katılımı, bunlar nedeniyle zayıf kaldı. Kuşkusuz neden sadece bu değildi. Yönetim ve kadrolarda yaşanan yanlışlıklar, Önderlik gerçeğinden uzaklık ve kopukluklar temel rol oynadı. Örgüt yönetimi, kadrosu komplo sürecini 15 Şubat'a kadar göremedi, anlayamadı, derinliğini, kapsamını, amaçlarını bilemedi. Dolayısıyla komploya karşı Önderlik mücadelesine yeterince katılamadı, Önderlikten epeyce kopuk kaldı ama böyle bir duruma düşmesinde de 1 Eylül 1998 ateşkes sürecinin yarattığı ortam yönlendirici oldu, etkileyici oldu. Ardından komploda rol oynayan bir etken olarak 17 Eylül 1998 Washington Antlaşmasını kesinlikle unutmamak, vurgulamak lazım. Daha ateşkes üzerinden iki hafta geçmişti ki, KDP ve YNK önderlikleri Washington'a götürülerek, ABD Dışişleri Bakanı nezaretinde bir antlaşmaya imza attırıldılar. Uluslararası kompunun düşmesine bu antlaşmayla basıldı. Aslında uluslararası komploya harekete geçiren imzalar oldu o antlaşmaya atılan imzalar. Çünkü o antlaşmada öne çıkan PKK'nin terör örgütü olduğu ve Güney Kürdistan'dan çıkarılması oldu. ABD, KDP ve YNK önderliklerinin elinden böyle bir kararı aldıktan sonra, ona dayanarak uluslararası komplo saldırısı harekete geçirildi. Saldırı bizzat ABD Başkanlığı tarafından yönetildi.

Dönemin ABD başkanı olan Bill Clinton'un danışmanları, bunu kendilerinin planladığını, 'başkan'a imzalattıklarını, bu temelde de komployu sonuna kadar kendilerinin yönettiğini söylediler. Zaten dönem dönem ABD Dışişleri Bakanlığı bu saldırı sürecinin koordinatörü olarak açıklamalar yaptı. Halk tepki gösterince “Bu kadar tepki beklemiyorduk” dedi. Demek ki, yöneten kendisiydi. Zaten pratikte de dört buçuk aya yakın bir süre uluslararası alanda Önder Apo'ya dönük tarihin en büyük takibini gerçekleştiren ABD yönetimi, CIA başta olmak üzere ABD istihbarat kurumları oldu. Sadece ABD'nin yönetimiyle olmadı, ihtiyaç duyduğu, istediği her devleti, her örgütü uluslararası komplo saldırısının içine kattı. Yunanistan'ı, dönemin Rusya yönetimini çok etkili olarak kattı, başta Fransa, Almanya ve İngiltere olmak üzere Avrupa Birliği'ni bu işin içine aktif olarak kattı. Ortadoğu'da dönemin Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek yönetimine dayandı. İran'la bile sözde karışıklık ve çatışma içinde olmalarına rağmen ilişki ve ittifak içinde hareket etmeyi bildiler. Dolayısıyla İran da bu iş içerisine aktif olarak katıldı.

Faaliyet yürüten temsilciler birer ajan gibi kullanıldı

Uluslararası komplo saldırısı kimden, nereden yardım almak ihtiyacı duyuyorsa ABD yönetimi onu gerçekleştirmek üzere harekete geçti ve oradan güç aldı, destek aldı. Bu çerçevede önceden oluşturulmuş, özellikle Yunanistan ve Rusya'da yaratılmış sahte dostluklara dayandı. Açığa çıktı ki 1993'ten itibaren, dostluk adı altında Önder Apo'yla geliştirilen görüşmelerin hepsi ilerisi için bir yatırım, hazırlık ve oyunmuş. Önder Apo mücadelesinden nasıl çıkar sağlayacaklarının bir hazırlığıymış. Bu tür sahte, yalancı dostluklar da etkili kılındı. Yine PKK adına çeşitli alanlarda faaliyet yürüten temsilcilikler, dış ilişki çalışması yürütenler birer ajan gibi kullanıldılar. Rusya temsilcisi olan Mahir Welat, Yunanistan temsilcisi olan Rozerin, Avrupa temsilcileri olan Kani Yılmaz ve Mizgin Şen gibiler birer subjektif ajandan daha kötü biçimde kullanıldılar. Yaşam düşkünlüğü insanı her türlü kötülüğün, tehlikenin içine itebilir, çekebilir. Biz bu kişiliklerde onu gördük, bu sonucu çıkardık. Yoksa öyle resmi ajan değillerdi; keşke öyle olsalardı. Komploya alet olmaları karşılığında ciddi bir şey elde edemediler. Basit, bireysel yaşam düşkünlüklerini, oburluklarını gidermekten öteye onlara bir şey düşmedi. Onun için bu kadar insanlık dışı bir saldırının en tehlikeli aletleri, araçları haline geldiler. Bunlara bir de yönetim ve kadro duruşundaki zayıflık, kopukluk, çizgiden uzaklık, ateşkes konumuna kendini fazla kaptırma, kongre gerçeğinde iç çatışmalara, iç sorunlara fazla dalma tabii Önderlik gerçeğinden uzaklaştırdı. Önder Apo bunu, 'yetersiz yoldaşlık' olarak tanımladı. Hem genel yönetim, 6. Kongre bileşimi hem de Avrupa yönetimi bu durumda komplo gerçeğini hızlı, derinlikli anlayamayan, dolayısıyla komploya karşı mücadeleyi örgütleyip yönetemeyen, mücadele dışı kalan, komploya zemin olan bir durumu yaşadılar. Uluslararası komplo bütün bunlara dayanarak gerçekleşti. Bunların hepsi aydınlatılmış, bilinen gerçekler.

Roma'dan çıkış ve Rusya'ya geri dönüş yanlıştı

Komploda 15 buçuk yılda saldırı süreçleri çeşitli dönemler halinde gerçekleşti. Bu dönemleri temel taktik dönemler halinde tanımlayabiliriz. Komplo gerçeğini iyi anlamak açısından böyle tanımlar yapmaya ihtiyaç var.

Birinci dönem, 9 Ekim 1998'den 15 Şubat 1999'a kadar süreci kapsar. Bu

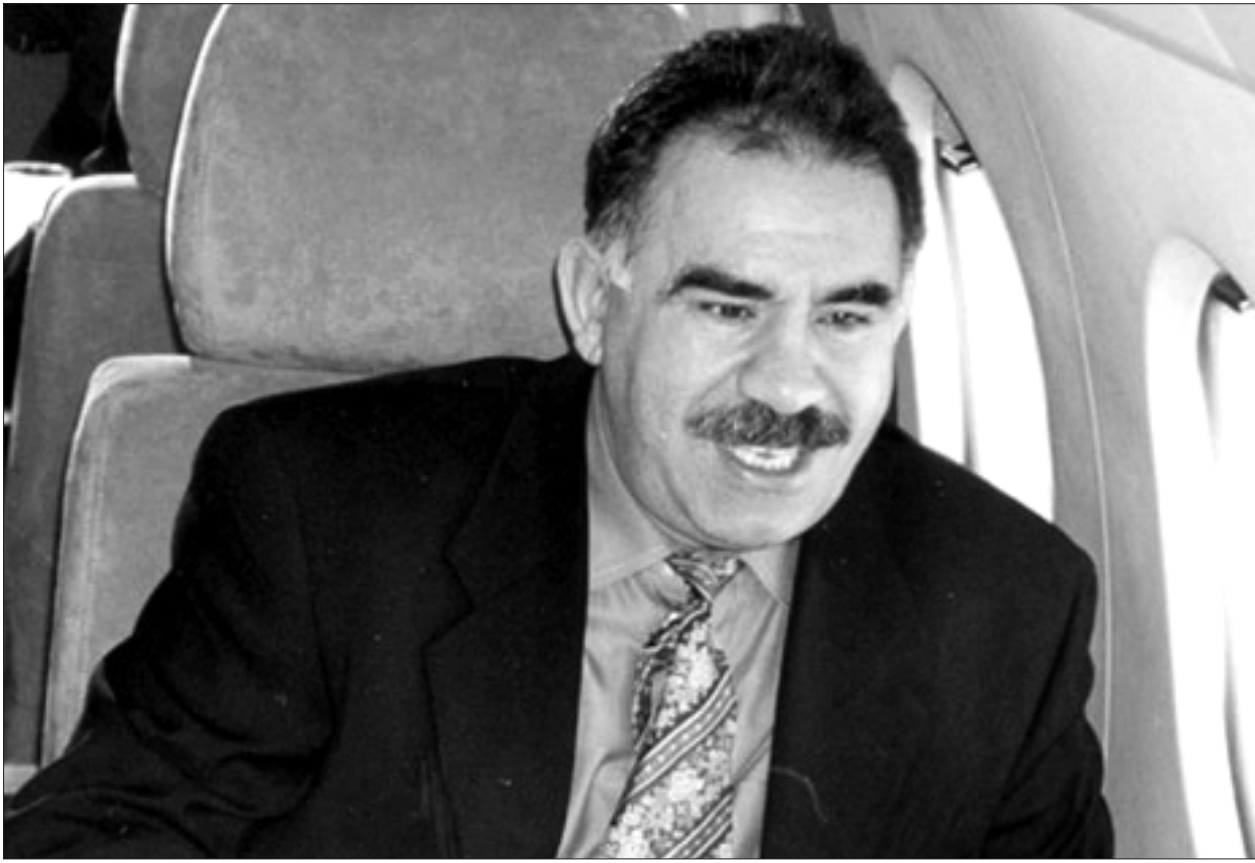
sürecin özelliği uluslararası alanda Önder Apo'ya yöneltilen büyük takiptir. Amacı, Önder Apo'yu 'kimvurduya' getirerek, imha etmektir. 9 Ekim günü bunun yapılması öngörülmüştür. Önder Apo bunu bozup, başarısız kıldıktan sonra da 15 Şubat 1999'a kadar uluslararası komplo-yu örgütleyip, yöneten güçler hep böyle bir sonucun arayışında olmuşlardır. 9 Ekim'de düzenlenen komplo planı da çok nettir. Şam'dan uçağa bindirilip, Suriye denetiminden çıkarılacaktı. Yunanistan havaalanından da içeri alınmıyor. Böylece hiçbir yere dayalı olmayan, hiç kimsenin sorumlu olmadığı bir noktaya getiriliyor Önder Apo. Böyle bir noktaya getirildikten sonra hedeflenen tekrar geri dönmek üzere Yunanistan havaalanından uçağı kaldırıp, Akdeniz üzerinde hiç kimsenin bu dünyada sorumlu olmadığı, yeri olmadığı bir duruma getirilip, vurup, yok etmektir. Eğer Önder Apo Yunanistan havaalanından içeri giremeyip tekrar Suriye'ye dönmeye yönelseydi, yaşanacak olan buydu. Bu planlanmıştı.

Bu durum nasıl boşta çıkarıldı, geri dönmek yerine ileri gitmeyi, çeşitli olasılıklar, imkanlar arayarak Rusya'da küçük bir imkan çıkınca Moskova'ya gitmeyi planlaması, gerçekleştirmesi bu imha planını boşta çıkardı. Ardından Rusya'ya yüklendiler, Roma'ya gidiş uluslararası komplocu güçleri daha da zora soktu, komplo planlamasını daha da fazla zayıflattı. Komploya ilişkin toplumun bilinçlendirilmesi, komplo gerçeğinin aydınlatılması, halkın komploya karşı direnişe geçirilmesi komplocu güçleri iyice zora soktu, zayıflattı. Aslında süreç biraz daha iyi değerlendirilse, vahameti görülse, örgütlü bir biçimde yönetilseydi uluslararası komplo Roma'ya gidişle önemli ölçüde boşta çıkarılmış, başarısız kılınmış olabilirdi. Bu konuda örgütsel duruş zafiyeti, tarz hatası rol oynadı. Roma'dan çıkış ve Rusya'ya geri dönüş yanlıştı. Komplo karşısındaki mücadelede en önemli zayıflık orada yaşandı.

Birinci dönem; Önder Apo'yu imha etme dönemiydi

Baştan da değerlendirilebilir, zaten tarih her zaman değerlendirecek, yargılayacak. Şam'dan Avrupa'ya çıkış mı, Kürdistan'a giriş mi olmalıydı; o da değerlendirilebilir. Bu konuda da son ana kadar ibrenin Kürdistan'dan yana olduğu rahatlıkla söylenebilir. Son anda Avrupa'ya çıkış öne geçti, ağır bastı. Öyle bir durumun gelişmesinde de 'sahte dostlar' rol oynadı. Sözüm ona dostluk adı altında 8 Ekim'de Şam'a geldiler, Önderliğe vaatler vererek ikna etmeye çalıştılar, 9 Ekim'de havaalanından alıp, Yunanistan'da oturma vereceklerdi. Fakat 9 Ekim günü Önder Apo Yunanistan havaalanına gittiğinde karşısında kendisine söz verenlerin hiçbirisini bulamadı, toz olmuşlardı, yok olmuşlardı. Komplo işte böyle planlandı. Bunlar hep aldatıcı adımlar, anlamamız lazım. Daha ağırı, Roma'dan tekrar Rusya'ya çıkışta yaşandı. Bunda da Mahir Welat ve yine Mecit diye Ermenistan Kürtlerinden olan bir İnterpol polisi Rusya Devleti adına güvenceler vererek rol oynadılar. Yoksa Önder Apo durduk yere tekrar Rusya'ya gitmedi, somut vaatler karşılığında gitti. Moskova; oturabilir, okul kurabilir, eğitim yapabilir, siyaset yapabilir; sadece açık savaş yapmamak kaydıyla her türlü siyaset yapabileceği sözü verdi. Sonrası CIA denetimidir. Moskova'ya girişle birlikte artık tümüyle CIA kontrolü gerçekleştirilmiş oldu. Rusya'da ardından Yunanistan'da çeşitli yöntemlerle imha etmek istediler, olmadı. Kenya'ya taşındılar.

Kenya'da imha etmek için Yunanistan Dışişleri Bakanlığı'ndan özel timler gönderdiler, onlar da başarılı olmadı. Bu biçimde başarılı olunamayacağı, sürecin

daha fazla uzamasının uluslararası komplo planını boşta çıkartacağı, böylece komplo stratejisinin başarısız kalacağı görüldünce ABD yönetimi komplocu yöntemlerle imhadan vazgeçti. Yeni plan ise Önder Apo'nun Türkiye'ye teslim edilmesiydi. Bunu yine Yunanistan eliyle yapıyordu. Bunun amacı açıktı; Türk-Yunan ilişkileri gelişecek ve NATO'nun güneydoğu kolu güçlenecekti. Türkiye'nin dönemin Ecevit Hükümeti, 15 Şubat günü saat 12'de CIA'ye ABD'nin Irak politikasına tam destek vereceği sözünü verdi. Önder Apo bu söz, vaat karşılığında Türkiye'ye teslim edildi. Demek ki, ABD daha o zamandan Bağdat'a saldırıyı planlamıştı. Onun zemin ve imkanlarını hazırlıyordu. Sonradan böyle şeyler gündeme gelmedi. Bir dönem böyle geçti. Birinci dönem, komplocu yöntemlerle Önder Apo'yu imha etme dönemiydi. Bu esas olarak Önder Apo'nun duyurulduğu, tarzı, dikkatli hareket edişi sonucunda boşta çıkarıldı. Halk da eyleme geçerek Önder Apo'ya destek verdi, komplocuları korkuttu. Sonuçta bir günlük planlanan bir imha saldırısı, 4 buçuk aya yayıldı. Başarısı önlendi, başarılı olamayacağı anlaşıncı da Türkiye'ye verilip, idamla imha edilmesi öngörüldü.

İmha planı tutmayınca ikinci dönem başladı: İdam

Komplonun ikinci taktik dönemi, 15 Şubat 1999'dan 2000 yılının Ocak ortası dönemini kapsamaktadır. Bu sürecin temel yöntemi ve özelliği de Önder Apo'nun idam edilmek istenmesidir. Fiziki imha var. Kimvurduya getirme yönteminin yerine, idam yöntemi konuyor. Sözde yargılanacak, hukuken idam kararı verilecek ve idam gerçekleştirilecek. Şimdi bu noktada düşünce bulanıklığı çoktur. Özellikle özel savaş merkezleri, CIA psikolojik savaş uzmanlıkları merkezleri bu bulanıklığı yaratıyor; güya Önder Apo Türkiye'ye verilirken idam edilmemesi kaydıyla verilmiş, bilmem Önder Apo'nun güvenliği üzerinde Amerika denetimi varmış, şu, bu! Eğer öyleyse, vermeseydi, niye verdi! O dönemin TC yasaları çok netti, belliydi, yargı bile gerektirmeden, bir günde, halk divanına çıkarıp kurşuna dizilirdilerdi. TC yasaları buna da izin veriyordu, devletçi yasalar böyle bir saldırıya izin veriyordu. İdam edilmemek kaydıyla falan değil, nasıl olsa yüzde yüz idam edileceği düşünüldükçe, hesap edilerek teslim edildi. Nasıl olsa idam edilecek, böylece bitmeyen bir Kürt-Türk savaşı da başlayacak hem küresel kapitalizm PKK gibi örgütlü, sonuç alıcı bir özgürlük mücadelesinden kurtulacak hem de bitmeyen bir Kürt-Türk çatışmasının yarattığı politik ortamdan çıkar sağlanacaktı. Böyle bir

planlamayla Önder Apo Türkiye'ye verildi. Buna göre de davranıldı. Göstermelik bir mahkemeye hemen idam cezası verildi ve uygulama sürecine geçildi. Burada hesap suydı: Önder Apo'nun etkisiz kılınması ardından PKK en fazla 6 ay dayanabilir diyorlardı. Komplo yapanlar, Önder Apo'yu Türkiye'ye teslim edenler bunu açıkça ifade etmişlerdi, yazılı planlamalar içinde, '6 ayda PKK'nin esamesi bile kalmayacak; 99 Ağustosuna kadar PKK eriyip bitecek, yok olacak' diye, yer aldı bu planlama. Böyle olsaydı Önder Apo da rahatlıkla idam edilecekti. Eğer PKK hesap ettikleri gibi 6 ay içerisinde dağılıp, tasfiye olsaydı, yine halk Önder Apo'yu ve partiyi desteklemeseydi tabii ki İmralı mahkemesinin verdiği idam kararı uygulanacaktı.

Üçüncü dönem planı çürütmeydi

Fakat evdeki hesap çarşıya uymadı! Komplonun bu planı tutmadı. Mahkeme edip, ceza verdiler ama PKK 6 ay içerisinde dağılıp, parçalanmadı, yok olmadı, tam tersine Önder Apo'yla daha yakınlaştı, mahkeme sürecini takip etti, Önder Apo'yu daha çok izleyen, bütünlüğünü, birliğini daha çok koruyan, komploya karşı duran bir örgüt haline geldi. Halk tüm gücüyle Önderlik ve parti etrafında kenetlendi. Böyle bir örgüt ve halk karşısında TC yönetimi Önder Apo'yu idam etme gücünü gösteremedi. Uzun süre tartışıp şunu gördüler: 'İdam Türk devletinin zararına, 'PKK'yi ve Kürt direnişini yok etmeyecek, tüm Kürtleri birleştirip TC'ye karşı savaş içine sokacak.' Böyle değerlendirdikleri için korktular, gerçek de buydu zaten. Korktular ve bu korku sonucunda idamı engellediler. Onun yerine İmralı sistemi içerisinde zamana yayarak, çürütme politikası uygulayarak, ideolojik, politik bakımdan başarısız kılıp, yenilgiye uğratma temelinde PKK'nin tasfiye edilmesini TC Devletinin daha fazla yararına gördüler. İdam bu nedenle uygulanmadı, başka hiçbir nedenle değil, kimse yanlış anlamamalı! TC'nin Kürt sorununu çözme kararı yoktu. Sadece idamın kendileri için daha zararlı olacağını değerlendirdiler, İmralı'da çürütme politikasına dayalı olarak Önderliği ve PKK'yi tasfiye etmenin kendileri açısından daha fazla fayda getireceğini hesap ettiler ve idam bu nedenle ertelendi. İdamı erteleyen, Önder Apo'nun yürüttüğü mücadele, izlediği politikalar oldu, örgütün bu politikalar etrafında kenetlenerek birliğini koruması oldu. Halkın Önderliği ve örgütü desteklemesi sonucunda idam engellendi.

Bunun sonucunda komplonun üçüncü taktik dönemi başladı. Bülent Ecevit Başbakanlığındaki koalisyon hükümetinin

2000 Ocak ayından 2002 Kasım ayına kadarki süreçte İmralı işkence sistemine dayalı olarak geliştirdiği çürütme politikasıdır. Burada tecrit içerisinde Önder Apo'nun düşünce üretiminin engelleneceği hesaplanıyordu. Düşünce üretimi olmasa da PKK'nin daha fazla örgütsel varlığını koruması mümkün olmayacaktı, parçalanacaktı, tasfiye olacaktı. PKK tasfiye olursa zaten Önder Apo ideolojik, siyasi bakımdan yenilmiş olacaktı. Kendini yenilemeyen, dayanacağı bir örgütü kalmayan Önder Apo'nun varlığından da söz edilemezdi. Öyle bir duruma düşürülmek istendi. Komplonun üçüncü taktik planlaması da böyleydi. Buna göre Önderlik üzerinde yoğun baskılar uygulandı, tecrit uygulandı, çalışma imkanları ortadan kaldırıldı.

Ecevit hükümeti gümbür gümbür devrildi

Ecevit Hükümeti Avrupa'ya giriş için yoğun bir çalışma seferberliği yürüttü. Koalisyon Türkiye'deki bütün eğilimleri içinde taşıyordu. DSP'nin sosyal demokratlığı, MHP'nin milliyetçiliği, ANAP'ın liberalizmi birleşmişti ki, üç temel eğilim iktidardaydı, koalisyon hükümeti içinde temsil ediliyordu, güçlüydü ve sonuç alma hesaplanıyordu. Böylece onların düşüncesine göre PKK'nin dayanma şansı yoktu. Nasıl bozuldu bu? Önder Apo'nun AİHM savunması olarak hazırladığı 'Sümer Rahip Devletinden Demokratik Uyarılığa' isimli ilk büyük savunmasıyla bozuldu. Bütün zorluklara rağmen Önder Apo süreci aydınlatan, Kürt sorununun Ortadoğu çapında demokratik çözümünün teorisini ve programını ortaya koyan savunmasını hazırladı. Ecevit'in sosyal demokrat düşüncesini ve AB'nin sahte çözüm yaklaşımını Önder Apo'nun AİHM savunmasındaki demokratik çözüm projesi tasfiye etti, bir tarafa itti, maskesini düşürdü, bir çözüm düşüncesi değil inkar ve imhanın, tasfiyenin başka biçimlerde gerçekleştirilmeye çalışması olduğunu gösterdi. Böylece Ecevit hükümeti başarısız kaldı.

İmralı mücadelesinde Önder Apo bütün zorluklara rağmen, düşünce üretimini, kendini yenilemeyi gerçekleştirerek başarılı çıktı. Bunun sonucudur ki, Ecevit hükümeti gümbür gümbür devrildi. İki ayda koskoca hükümet düştü, Türkiye seçime gitti, hükümet üyelerinin hiçbirisi barajı geçemedi. 18 Nisan 1999 seçiminde yüzde 20 oy oranıyla birinci parti olan Ecevit'in DSP'si 3 Kasım 2002 seçiminde yüzde bir oy alabildi. Bu, İmralı mücadelesinde kaybetmiş olmasından kaynaklıdır. Ecevit ölene kadar da bunu anlamadığını söyledi. İki şeyi anlamadım

diyordu, "Amerika niye bize Apo'yu verdi, 2002'nin güzünde Devlet Bahçeli niye erken seçim istedi?" Devlet Bahçeli niye erken seçim istedi; Ecevit başkanlığındaki koalisyon hükümeti uluslararası komplo politikasını yürütemez, PKK ve Önderlik karşısında mücadele edemeyip yenik duruma düştü de onun için. Demek ki, Devlet Bahçeli özel savaşın, devletin, derin devletin bu kadar güçlü adamı. Onun eliyle iki ayda gümbür gümbür devirdiler Ecevit hükümetini. Ondan sonra diri kalmış eğilim olarak AKP'nin dinci eğilimini, iktidarcı İslam çizgisini hemen iktidara taşıdılar.

Dördüncü taktik dönemi AKP yürüttü, tasfiyeciliğe oynadı

Böylece komplonun dördüncü taktik dönemini AKP yürüttü, 2002 Kasımından 2005 Ağustosuna kadar bu süreç devam etti. Bu sürecin temel karakteri de içten tasfiyeci, provokatif eğilimi dayatarak PKK'yi bölüp parçalamak, tasfiye etmek ve böylece Önderliği örgütsüz bırakarak yenilgiye uğratmaktır. Önderlik savunma hazırladı, kendisini yeniledi ama o düşüncenin yaşaması, pratiğe geçmesiyle olur. Düşünceyi de pratiğe örgüt geçirir, parti geçirir. Partiyi yok ederek o düşüncelerin hayata geçirilmesini ve bunun maddi zeminini ortadan kaldırmak istediler. 2002-2004 tasfiyeciliğinin temel karakteri buydu. ABD'nin Irak savaşının sonuçlarına, Güney Kürdistan'da ortaya çıkan, Irak'ta ortaya çıkan yaşam zemini de ölçüsüzce sunulup, kullanılarak PKK tümünden tasfiye edilip Önderlik çizgisinden kopartılmak, parti bütünlüğünden uzaklaştırılmak ve tümüyle ABD'nin kuyruğuna takılarak sistemin içine çekilen bir işbirlikçi örgüt haline getirilmek istendi. ABD-AKP planı bu dönemde böyle bir hedefi öngördü.

Buna karşı da Önderlik öncelikle paradigma değişimiyle karşılık verdi. AKP'nin iktidarcı İslam'ına, sahte 'İslami kardeşlik' çözümüne karşı demokratik konfederalizm çözümünü ortaya koydu. Demokrasinin demokratik konfederal sistem olarak vücut bulan demokratik özerklik çözümünü gündeme getirdi. Böylece PKK'nin yeniden inşası için yeni bir teorik düzey ortaya çıkarmış oldu. ABD'nin Irak saldırısı karşısında daha aktif bir direnişe geçme gereği PKK'nin yeniden inşası, 1 Haziran 2004 hamlesi bu temelde PKK örgütlülüğünün hem teorik-programsal olarak paradigma değişimi temelinde yenilenmesi hem de örgütsel olarak yeniden yapılanmasının başarılmasıyla provokatif, tasfiyeci dayatmalar yenilgiye uğratıldı. 2005 Newrozunda KCK'nin ilanı ve PKK'nin yeniden inşasıyla artık tasfiyeciliğin sonu geldi, tasfiyeci dayatmalar tümünden tasfiye edilmiş oldu.

Beşinci dönem halen süren topyekun savaş konseptidir

23 Ağustos 2005 tarihli Milli Güvenlik Kurulu toplantısında yeniden PKK'ye karşı mücadele konsepti masaya yatırıldı, uluslararası komplonun nasıl bir taktik adımla devam ettirileceği değerlendirildi ve topyekun savaş konsepti PKK'ye karşı mücadelenin ve uluslararası komplo-yu başarıya götürmenin yöntemi olarak kabul edildi. 92-93'lerdeki topyekun özel savaş konseptine yeniden dönüldü. 2005 Ağustosundan bu yana bu konsept temelinde saldırılar sürüyor. Bunlar AKP hükümeti eliyle yürütüldü. Bunun da çeşitli dönemleri oldu. 2006 baharında AKP hükümeti toplumun demokrasi ve özgürlük istemine karşı ağır bir şiddet uygulaması yürüttü. Bu saldırganlığı hareketimiz, halkımız "Önder Apo siyasi irademdir" kampanyasıyla karşıladı. Büyük bir kitle direnişi, ardından gerilla di-

renişi bu topyekun savaş konseptinin ilk kirli savaş uygulamasını boşa çıkardı. Bunun sonucunda 1 Ekim 2006 ateşkesine gidildi. AKP'nin topyekun saldırıyla sonuç alamayacağı esas olarak görülmüştü. Dolayısıyla değişiklik yapmak istediler fakat ABD'de siyasi süreç değişti, Bush hükümeti ara seçimde kaybetti. Bunun üzerine ABD Ortadoğu politikasında bazı önemli stratejik veya taktik değişiklikler yapmak zorunda kaldı. Bu durum 1 Ekim ateşkesini boşa çıkardı ve AKP hükümeti yeniden topyekun savaş konsepti temelinde bir saldırı planladı. 2007 boyunca devleti yeniden yapılanırdılar, 5 Kasım 2007 tarihinde Bush-Erdoğan görüşmesinden sonra Aralık başından itibaren yeni bir saldırı başlatıldı.

Medya Savunma Alanları'na dönük bu kadar keşif, topçu atışı, hava saldırısı o zaman başladı. İki aylık bir saldırı ardından 2008 Şubatında Zap'a dönük Anakarargahı ezmeyi amaçlayan kara operasyonuna girdiler. Güneye dönük saldırıların boşa çıkartılması, Zap Operasyonunun kırılması, yenilgiye uğratılması askeri bakımdan Türk Genelkurmayını yenilgiye uğrattı, kırdı. Genelkurmayın irade kırılması sonucunda Ergenekon, Balyoz, şu bu davalar temelinde Türk generallerinin yargılanması süreci geliştirildi. Yoksa Zap'ta iradesi kırılmasaydı genelkurmayı kimse yargılayamazdı.

AKP 11 yılda başarılı olamayınca müdahalede bulunuluyor

İdeolojik bakımdan Önderlik üzerinde baskı uygulayarak sonuç almak istediler. Zehirlemeden, saç kazıtmaya kadar yoğun bir psikolojik, fiili baskı geliştirdiler. Buna karşı da Önderlik, halk ve örgütün birlikte direnişi oldu, bu saldırıları sonuçsuz kıldı. Sonunda 29 Mart 2009 yerel seçimlerini referandum sayarak Özgürlük hareketini siyaseten yenilgiye uğratmak istediler, o da başarılı olmadı. Böylece askeri-siyasi saldırıyla gerillayı ezme, PKK'yi tasfiye etme planı da kırılmış oldu. Topyekun savaş konseptinin bu ikinci hamlesi de başarısız kılınmış oldu. Tersine 29 Mart yerel seçiminde Kürt demokratik siyaseti çok büyük bir başarı kazandı. Bunun üzerine 14 Nisan 2009'dan itibaren Kürt demokratik siyasetini tasfiye etmeyi ön-gören siyasi soykırım operasyonlarını gündeme getirdiler. Topyekun savaş konsepti, Kürt demokratik siyasetini yok ederek, siyasi çözüm zeminini kurutup, bu temelde uluslararası komployu başarıya götürmeyi hedefledi. 2009'dan itibaren de bu saldırıya direniliyor.

2010-2012 arasında Devrimci Halk Savaşı yöntemiyle bu saldırganlığa karşı direnildi. 2013'te yeniden demokratik siyasi çözüm süreci gündeme getirildi. Sonuçta beş yıl geçti ama AKP bütün saldırılarına rağmen, on binden fazla Kürt siyasetçisini zindanlara koymasına rağmen Kürt demokratik siyasetini tasfiye etmeyi başaramadı. AKP başarısız kalınca sonu geldi. Nasıl ki 2000-2002 arasında İmralı'da çürütme politikası çerçevesinde başarılı olamayınca Ecevit hükümetine dışarıdan müdahalede bulunup devirdilerse, geçen 11 yıllık süreç içerisinde çok değişik taktik planlamalara bağlı olarak yürüttüğü saldırılar sonucunda başarılı olamadığı için AKP hükümetine müdahalede bulunuluyor. Fethullahçı-AKP çatışmasını böyle ele almak lazım. 17 Aralık bu anlamda açık olarak ABD müdahalesidir. Bu müdahale sadece AKP hükümetine değil, Türkiye'nin demokratikleşmesine ve Kürt sorununun çözümüne karşıdır. AKP'nin başarısızlığı

“Tayyip Erdoğan istediği kadar, “Ben ameliyat yaptırmam, müdahale ettirmem” desin. Başladı müdahale! Kim Tayyip Erdoğan'ı dinler! Ne gücü var? Gücü ABD'den aldığı destektir, onun nereden güç aldığından haberi yok. 12 yıl başbakan olmuş ama nasıl başbakan olmuş, nasıl ülkeyi yönetmiş daha onu bile anlamamış.”

sonucunda, demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünün gündeme gelmesine karşı, bunun engellenmesine dönük müdahalede bulunuluyor.

AKP'ye müdahale aslında artık PKK'ye karşı mücadeleyi başarıyla yürütemez konuma düşmüş olması nede-niyledir. AKP, ABD ve sistem çıkarlarını koruyabilecek, uluslararası komployu yürütebilecek, kültürel soykırım rejimini başarıyla sürdürebilecek bir güçten ve iradenden artık düşmüştür. 11 yıllık pratik ardından sonuç alamamış, başarısız kalmıştır. Bunun sonucunda daha fazla PKK'yi bastırma gücü yok, imkanı yoktur. Bu şansı kaybetmiş durumda. O halde şunu görüyorlar; bu sefer karşı hamle gelecek. Madem AKP hükümeti başarısız kaldı, başarısızlığının karşısı olarak PKK'nin Kürt sorununun çözme ve Türkiye'yi demokratikleştirme hamlesi gelişecek ve başarıya gidecek. İşte ABD müdahalesi, dış müdahale denen hatta darbe denen olay bu temelde gelişiyor. Aslında Kürt sorununun çözümünün önü alınmak isteniyor. Artık bu görevi yürütemeyen, başarısız kalmış olan AKP'de değişiklik yapılmak isteniyor, Erdoğan düşürülmek isteniyor. AKP revizyondan geçirilerek Türkiye'ye yeni bir iktidar getirilmek, ABD'nin çıkarlarına daha uygun bir iktidar ortaya çıkartılmak, böylece bölgede ABD çıkarlarını yürütecek, Türkiye'de de demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümünün önünü alacak yeni bir hükümet, iktidar ortaya çıkarılmak isteniyor. Fethullahçı saldırının ve ABD müdahalesinin amacı budur. Şu kanun bir kere daha işledi; Kürt sorununun çözemeyenlerin kendisi çözülüyor. PKK karşısında başarılı olamayan düşünüyor, yıkılıyor, aşıyor; direnmeye kalkan da imha ediliyor.

AKP'nin PKK'ye karşı yürüttüğü mücadeleyi hiçbir iktidar yürütmedi

Ergenekoncular da onun için yargılanıyor. Doğu Perinçek'i içeri niye koydular; o kadar imkan verdiler, o kadar kendisi de vaat verdi, "PKK'yi şöyle yeneceğim, engelleyeceğim" diye, devletin imkanlarını kullandı ama başarılı olmadı, başarısız kaldı. Başarısız kalandan hesap soruluyor. Doğu Perinçek'in Silivri Mahkemesi'ndeki savunmalarının hepsi başarılı olduğuna dönüktür, "Ben PKK'ye karşı başarılı oldum, başka kurumlar beni desteklemedi; o nedenle beni yargılayamazsınız" diyor. Aslında oradan da açığa çıkıyor ki, bütün dava PKK'ye karşı duruş ve PKK'ye karşı mücadelenin sonuçlarıdır. Devlet içindeki hesaplaşmaların hepsi böyledir. Adnan Menderesi asmaya götürenler, dalga geçer gibi, geçiyorlar karşısına şunu soruyorlar; "10 yıl başbakanlık yaptın, sence Türkiye'nin en önemli sorunu nedir?" Hiç düşünmeden "Kürt sorunudur" diyor. Zaten on dakika sonra da idam ediyorlar. 27 Mayıs Darbesi olmadan önce Kürtleri nasıl bastıracaktı diye karar almışlar, 50 Kürt aydınını tutuklatmışlardı. Bir tutuklanmadan yaşamını yitirdiği için 49'u kaldı. 49'lar davası denilen dava, öyledir. Ellişer ellişer tutuklatarak Kürt aydınlarını ezip, imha edip Kürtleri bastırma süreci başlatmışlardı. Bastırmayı etkili yürütemiyor diye onu da götürdüler. Kürt sorununun çözemeyince Özal'ın, Erbakan'ın, Ecevit'in başına ne geldiği ortada. Şimdi JITEM'cilerin, Ergenekoncuların başına

ne geldiği de ortada. AKP'de bu kaderi paylaşıyor. Bu kadar fırsata, imkana, desteğe rağmen demokratikleşmedi ve Kürt sorununun çözemedi, aldığı desteği doğru kullanıp halktan yana tutum geliştiremedi. Diğer yandan hiçbir gücü yokken ABD yönetimi destek verdi, iktidara getirdi. Fethullahçılar sonuna kadar destekledi, en güçlü iktidar yaptı. Her türlü aracı, desteği verdiler. Her türlü saldırıyı görmezden geldiler. AKP bütün gücünü kullandı. AKP'nin Kürtlere karşı, PKK'ye karşı yürüttüğü mücadeleyi Kenan Evren cuntası da dahil hiçbir iktidar yürütmedi. Birçoğu hilelidir, gizlidir, çıplak

gözle görülemiyor, iyi bakamayanlar anlayamıyor ama herkes bilmeli ki, Kürtlere ve PKK'ye karşı en amansız, en derin savaş AKP iktidarı yürüttü. Özel savaşın 7 botunu, -İlker Başbuğ tanımlıyordu, Erdoğan tanımlıyordu- en derinlikli, en vahşi biçimde AKP hükümeti yürüttü. Buna AB destek verdi, ABD, İran, KDP sonuna kadar destek verdiler. Yeter ki PKK tasfiye edilsin! Şimdi başarısız kalmıştır, yenik düşmüştür. Bu kadar imkan kullandı, sürece yayıldı, başarılı olamayınca inkar ve imha sisteminde şu kanaat oluştu; "AKP, PKK'ye karşı mücadele edemez. PKK'ye karşı mücadeleyi başarıyla yürütemez, dolayısıyla uluslararası komployu yürüten, başarıya götüren olamaz. O halde bu iktidar değiştirilmeli, PKK'ye, Kürtlere, Kürt özgürlük hareketine karşı uluslararası komplo sistemini başarıyla yürütecek yeni bir hükümet getirilmeli." Fethullahçılarla AKP arasında yaşanan çatışmanın özü, esası budur.

Kim Erdoğan'ı dinler! Ne gücü var?

Uluslararası komplonun ve komploya karşı mücadelenin 16. yılı böyle yeni bir dönemi ifade ediyor. Geçen dönemler aşıldı, AKP iktidarı altında da 2002-2005 dönemi 2006 dönemi, 2007-2009 dönemi, 2009-2013 dönemi aşılmıştır. 2013 güzünden itibaren gelişen yeni bir süreç var. Önder Apo 2013 Newrozunda demokratik çözüm çağrısı yaparken güze kadar süre verdi, "Bu olursa güze kadar

olacak, olmasa artık güzden itibaren ben karışmam. Her şey gelişebilir, kimse bana bir şey yüklemesin" dedi. Önder Apo'nun görüşleri olduğu gibi doğrulandı. Demokratik çözüm sürecinin başarıyla gelişmesini biz de çok etkili yürütemedik. AKP de bir oyalama, oyun olarak ele aldı, uyarıların hiçbirisini ciddiye almadı, buna dayanarak 2014 seçimlerini kazanmayı planladı, başarıyla da işi götürdüğünü sandığı yerde ABD müdahalesiyle karşı karşıya gelince şimdi şok olmuş durumda. Diyorlar, Tayyip Erdoğan uyuyamıyor, evine gidemiyor, her gün polislerini değiştiriyor, yani sadece iktidardan

düşmek değil, can korkusu kaplamış her şeyi. Kolay mı, ABD saldırısı altında yaşamak! Göreceğimiz halini; ne kadar yaşayacak, ne kadar yaşayamayacak. Türkiye'ye müdahale başlamıştır, Tayyip Erdoğan istediği kadar, "Ben ameliyat yaptırmam, müdahale ettirmem" desin. Başladı müdahale! Kim Tayyip Erdoğan'ı dinler! Ne gücü var? Gücü ABD'den aldığı destektir, onun nereden güç aldığından haberi yok. 12 yıl başbakan olmuş ama nasıl başbakan olmuş, nasıl ülkeyi yönetmiş daha onu bile anlamamış. Şimdi destek verenler desteğin birazını, yüzde onunu çekince kıyamet kopmaya başladı. Bu durum böyle devam edecek. Artık uluslararası komplonun 16. yılındaki durum değişiktir, süreç değişmiştir. Sürec sadece Türkiye'de, Kürdistan'da değişen bir durum da değil. Aslında 1990'ların başından itibaren, reel sosyalizmin çözüldüğü ve körfez savaşıyla başlayan ve adına III. Dünya Savaşı denilen savaşta yeni bir süreç ortaya çıkıyor. Değişim düzeyi böyledir. Bu gerçekliği görmemiz lazım. Dolayısıyla 16. yılda uluslararası komplonun durumunu ve ona karşı mücadeleyi bu çerçevede değerlendirmek, algılamak daha doğru.

Mücadele ile kazanılabileceğine inanan tek kişi Önder Apo'ydü

Gerçekten de bu 15 yıllık mücadele, tarihin en büyük, en mucizevi mücadelesi oldu. Şunu net bilelim; hiç kimse böyle olabileceğini düşünmüyordu. Dünyada altı milyardan fazla insan yaşıyor, Önder Apo dışında hiç kimse böyle bir mücadele yürütülebilir ve sonuç alınabilir düşüncesi ve inancında olmadı; komployu örgütleyenler, yürütenler de dahil. Hele ortalama

insana göre artık bitmişti, Önder Apo bitmişti, PKK bitmişti. Uluslararası komplo da direnilirbilinir miydi, İmralı'da mücadele mi edilebilirdi, bu tarzda mücadele edilip başarı mı elde edilebilirdi? Tarihte örneği yoktu. Dolayısıyla 'bu da olabilir, İmralı ortamında mücadele edelim, kazanabiliriz' düşüncesine herkes şaşkınlıkla bakıyor, gülüp geçiyordu, delilik-ahmaklık deniliyordu. Bu konuda yönetimimiz, hareketimiz üzerinde ne kadar çok baskı oldu! Dünyanın dört bir yanında siyasi güçlerin tahrikleri fazlasıyla baskı yaptı. Kürt sorununun çözümünü getirecek bir siyasete Önder Apo'nun, PKK'nin girmesini engellemek için her türlü yöntemle tahrik yaptılar, hakarete bulundular. Siyasi çevreler, demokratik çevreler yaptılar. Türkiye'de, diğer yerlerde, 'İmralı'ya girmiş Apo'nun da davası mı olumuş, itibarı mı olumuş' denildi. Hepsı birer çizgi çizdi, gitti. PKK etrafında toplanmış ve kendine yurtsever denen, aydın denen çevreler bunu yaptılar. Ne kadar baskı yaptılar, 'niye hala İmralı'yı dinliyorsunuz, niye bakıyorsunuz, bitmiştir orası; artık bize bakmalısınız, o kadar güç var. PKK, akrep gibi intihar ediyor, kendini vuruyor, elindeki gücü kullanmıyor, tasfiyeye götürüyor...' neler söylendi, neler... Bütün bunlar arşivlerde vardır, incelemek, bilmek önemli. O dönemlerde kim ne düşünmüş, ne yapmış, hangi düşünceler ortaya çıkmış. Bunları iyi bilenler bugünü iyi anlar ve geleceği de başarıyla yürütür. Bunun için inceleme, araştırma olmalı. Yani o dönemlerde yazılmış, söylenmiş, yapılmış şeyler daha geniş açıklanmalı, basında gündeme getirilmeli, topluma daha çok taşırılmalı herkes bilmeli ve görmeli.

Bütün bunların anlamı şuydu; "bitti artık, geriye kalanı PKK milliyetçi çizgide kullansın, kendisini KDP'nin, YNK'nin kuyruğuna taksın, onların çizgisinde kullansın." Bizi buraya yöneltmek isteyenler çok çıktı. İçimizde, "ne çıkmışsa, Allaha şükür, gelin bunları yiyelim. Ancak bu kadar oluyormuş, bundan öteye ısrar etmeyelim" diyenler ne kadar çok oldu. En iyi olanlarımız "acaba ne olacak" kaygısı içindeydiler. Soru buydu, cevap veremiyorlardı. Böyle bir ortamda komploya karşı direnildi. Böyle bir ortamda İmralı mücadelesine girildi ve 15 yıllık mücadele böyle bir ortamda yürütüldü. Bu temelde mücadele edilip, kazanılabileceğini düşünen, inanan tek kişi Önder Apo'ydü. Önder Apo da büyük güvenceler vermiyordu, bize şunu açık söylüyordu, "fazla vaat veremem. Yüzde bir ihtimal, yüzde 99 olumsuzdur. Fakat başka çaremiz de yok. Ancak bu yüzde bir ihtimalden çıkış yapabiliriz. Ben mücadele etmek istiyorum, destek verin bana." Örgüt ve halktan bunu istedi, böyle bir kararlılık ve düşünceyle ortaya çıktı Önder Apo. Komplo karşısında ne kadar zayıflık göstermiş olursa olsun, hareketin ve halkın böyle bir dönemde, geçen 15 yılın en önemli duruşu Önder Apo'ya inanması, güvenmesi, katılması, desteklemesi ve Önder Apo'yla birlikte olması oldu.

15 yıllık mücadele içinde de çok hatalar, eksiklikler oldu. 9 Ekim günü sonuçlanacak komplonun 15 yıla yayılmış olması bir başarıdır, komplo başarısız kılınmıştır ama 15 yıl mücadele edip, sonuç alamamak da ciddi bir sonuçtur. Yeterince mücadele edilemediğini gösteriyor. Niye böyle oldu? Demekki ciddi eksiklik, hatalarımız oldu. Öyle dönemler yaşadık ki, tasfiyenin eşğine geldik. Yine bu kadar imkan, fırsat varken sonuç alıcı, başarı kazanıcı hamleler yapamıyoruz.

Önderliğe inanmak ve peşinden gitmek sonuç veriyor

Şunu da görmek lazım, bütün bu hata ve eksikliklere rağmen geçen 15

Kürt sorununun çözemeyince Özal'ın, Erbakan'ın, Ecevit'in başına ne geldiği ortada.

Şimdi JITEM'cilerin, Ergenekoncuların başına ne geldiği de ortada. AKP de bu kaderi paylaşıyor.

Bu kadar fırsata, imkana, desteğe rağmen demokratikleşmedi ve Kürt sorununun çözemedi, aldığı desteği doğru kullanıp halktan yana tutum geliştiremedi.

yıl içerisinde Önder Apo'ya katılması, inanması örgütümüzün ve halkımızın gösterdiği en yüce tutumdur. Önder Apo buna hep teşekkür etti, değer biçti. Önemli olan, doğru olan da buydu. Buradan şu gerçeklik çıkıyor; Önderlik gerçeği inandırıcı gerçeklik ama onu görüp inanabilmek de önemli. Önderliğe inanmak ve peşinden gitmek sonuç veriyor. İkincisi birlik sonuç veriyor. Böyle bir dönemde hareket ve halk olarak defalarca birlik sınavından geçtik. Her türlü dağılma, parçalanma eğilimine karşı Önderlik çizgisinde birlik olmak kazandırdı, gelişme yarattı, en azından komplocuların amaçlarını boşa çıkarmayı sağladı, inkar ve imha sisteminin ezme ve tasfiye etmeye dönük saldırılarını boşa çıkardı, saldırı planlarını başarısız kıldı. Şimdi 15. yıldönümünde çoğu çevre konuşmuyor, bazıları değerlendirme yapsa da konuşmuyor. Değerlendirme yapanlar da geriye dönüp bakamıyor, halbuki geriye dönüp ne yazdığını, ne söylediğini görmesi lazım. Biraz daha açık olabilmek, özdeşleştirel yaklaşım içinde olabilmek lazım. Bu süreci doğru anlamak lazım. Ortalama insanın, dünyada geçerli olan düşünce düzeyinin, bilimin gereklerine göre bu 15 yıllık mücadele olamazdı. İmralı'da mücadele yürütülüp, başarılamazdı. Bu imkansızdı, o halde, imkansız başarılmıştı. Nasıl ki, PKK'nin çıkışı, çeşitli dönemlerde mücadele yürütüşü bir mucize ise, en büyük mucize ise uluslararası komplo içerisinde geçen bu mücadele gerçeğidir. Hiçbir insanın ihtimal vermediği, dünyada geçerli insan aklının almadığı, olabilir görmediği şey gerçekleştirilmiştir, başarılıdır. Komplonun boşa çıkartılması, İmralı'da mücadele edilerek bugüne gelinmesi, bugün Kürdistan'da değil Türkiye'de zorlanan herkesin yönünü dönüp, "acaba İmralı'dan bizi zorluktan kurtaracak hangi fikirler gelecek" diye oraya bakması, İmralı'yı bir kurtarıcı olarak görmesi böyle bir mucize gerçekleşmesini ifade ediyor. Bu gerçeği görelim.

Böyle bir mucizevi mücadele neyle oldu, nasıl gerçekleşti? Böyle bir süreçte kim, ne yaptı, ne söyledi? Hangi söz doğrudu, kazandırdı; hangi davranış yerindeydi, başarı getirdi; hangi söz ve davranış yanlış, kaybettirdi? Bunları bilmemiz, araştırmamız, incelememiz lazım. Özellikle de Apocu militan olabilmek açısından bundan sonraki uluslararası komploya karşı başarılı mücadele yürütebilmek açısından bu gerçeklerin iyi bilinmesi, bilince çıkarılması, bu 15 yıllık sürecin her bir anı didik didik edilerek incelenip, sonuçlar çıkartılmaya çalışılması lazım. Büyük hazine burada saklı, büyük tecrübe burada oluştu. Her türlü mücadelede insanı başarılı kılacak büyük dersler bu mücadele içinde saklı. Bu 15. yıldönümü vesilesiyle bunu ortaya koymamız lazım.

Kürt halkı bu yeni dönemin bilincinde ve farkında

Bunun sonucunda 16. yıl mücadelesinin nasıl olacağı konusunda birkaç husus belirtmek gerekir. Ortadoğu'da yaşanan III. Dünya Savaşı'nda yeni bir dönem, dolayısıyla uluslararası komployla mücadelede yeni bir dönem. 15. yıldönümü protestolarının bu kadar yaygın, etkili, öfkeli olması da bunu yansıtır. Kürt halkı bu yeni dönemin bilincinde, farkında. 15 Şubat komplosunun 15. yıldönümünde protestolarla yeni süreçte nasıl bir mücadele edeceğini ortaya koydu, yeni süreç mücadelesini ilan etti. **Önder Apo serbest kalana kadar mücadele'** şiarı bunu ifade ediyor. Bu noktada şunu görmek lazım; Ortadoğu'daki savaş '90'lı yıllarda biraz daha farklıydı, Kürdistan ve Filistin'deki mücadelelerin denetlenmesiyle geçti. 2000'li yıllarda

“Türkiye ve İran'da hangi sonuçlar çıkarsa Ortadoğu ona göre şekillenecek, Kürt sorununun ne olup olmayacağı, nasıl çözüleceği, yeni sistemde Kürtlerin nasıl bir statüyle var olup, yer alıp alamayacağı da bu sonuca göre belirlenecek. Yoksa Güney'deki, Rojava'daki duruma bakarak, ‘Kürt sorunu çözülmüştür’ demek, kesinlikle yanlıştır. Orada sorunlar çözülmedi. Kürtler iki ciddi mevzi kazandılar. Başur ve Rojava'da sağlanan gelişmeler sadece bunu ifade ediyor, güçlü bir mücadele mevzisi. Üs kazanmak oluyor.”

11 Eylül İkiz Kule saldırısı ardından Afganistan ve Irak savaşlarıyla bir müdahale oldu. Ortadoğu'da ulus-devlet sisteminin bireysel diktatörlükleri yıkıldı. Şimdi 2011'den itibaren yeni bir süreç, diktatörlükleri de yıkan ve Arap Baharı denen bir süreç oldu. Bireysel diktatörlükler aşıldı. Fakat yerine yenisi konulamadı. Hiçbir ülkede yeni bir sistem yok, çözüm yok. Var olanı yıkmaya gerçekleşmiş ama yerine yenisi konulamamış. Aslında yeni durumdan herkes rahatsız, 'eskinsini arıyorlar' deniliyor. Bu noktada çözüm, en son çatışma alanı olarak, Suriye'den gelişebilir mi, diye beklenildi. Son iki yılda böyle bir yoğunlaşma oldu.

Suriye Ortadoğu için bir çözüm modeli olmayacak

Türkiye ve İran'ın, Suriye'de dış müdahalenin sonuç almasını engellediği sonucu ortaya çıktı. 2013 yılında ortaya çıkan budur. En son Cenevre-2 Konferansının başarısızlığının gösterdiği sonuç da bu. Suriye, Ortadoğu için bir çözüm modeli olmayacak. Her ne kadar Rojava Devrimi ve demokratik özerklik yönetimi önemli bir çözüm modeli olarak kendisini geliştirse, Suriye için kendini dayatsa da, etkili olma ve tüm Suriye'yi içine alma gücünü gösteremedi, gösteremiyor. Dar kaldı ve bu darlığın kolayca aşılması zor görülüyor. Dahası İran ve Türkiye

bütün bölgede Türkiye ve İran'ın belirleyiciliği var. Bunlar geçmişten gelen cihan imparatorlukları, sadece bölgesel hegemonya iddiasında olan güçler değil, aynı zamanda küresel hegemonya iddiasında bulunmuşlar yüzyıllar boyu. En sonda 20. yüzyıl statükosu Türkiye ve İran'daki sisteme göre belirlenmiş. Ortadoğu'nun bu ulus-devlet yapılanmasında belirleyici güç, Türkiye ve İran'dır. O halde Türkiye, İran ve biraz da Mısır'ın konumu belirleyici, diğer devletlerinin durumu etkileyici durumda. Devletlerde yürütülen mücadele eskiyi yıktı, yeniyi kuramadı, her ülkede savaş var şimdi, yeni bir sistem yok. Niye, çünkü onlar bölge sistemi haline gelmiyor, Türkiye ve İran engelliyor sistem olmalarını. Şimdi Suriye'deki savaş aslında Türkiye ve İran savaşıydı. Bir taraf yönetimden yana, bir taraf muhalefetten yana, dış müdahale ve ABD etkilerini sıfıra götürdüler. Dolayısıyla Türkiye ve İran'da değişiklikler olmadan Ortadoğu da yeniden yapılandırılmaz.

Ortadoğu'daki savaş en üst çatışma aşamasına geliyor

İşte bunu gördükleri için, bu gerçek bir kere daha kendini pratikte dayattığı için şimdi Türkiye ve İran'a dönük müdahale gündeme geliyor. Tayyip Erdoğan'ın "ameliyat yaptırmam, müdahale

dahale var. Bu müdahaleler nereye kadar gidebilir, nasıl gelişebilir? Çok ayrıntılı bir şey söylenemese de şunlar söylenebilir; Türkiye'ye yerel seçim öncesi müdahalede bulundular, AKP'yi sarsıp oy oranını azaltmak için. Fethullahçılar açıkça kıyametın Cumhurbaşkanlığı seçiminde kopacağını söylüyor. ABD Tayyip Erdoğan'ı Cumhurbaşkanı seçtirmek istemiyor. Başka bir cumhurbaşkanı ardından da genel seçimlerde ABD politikalarıyla, ABD çıkarlarını savunan yeni bir hükümet yaratmak istiyorlar. AKP'nin bir kısmı da içinde olabilir, başka partiler de girebilir ama yeni bir hükümet arıyorlar. Buna karşılık AKP'nin planı neydi, Tayyip Erdoğan Cumhurbaşkanı olacaktı, AKP kendini yeniden iktidara getirecekti 2023'e kadar 10 yıl daha iktidarı böyle götüreceklerdi, Tayyip Erdoğan 10 yıl cumhurbaşkanı kalacaktı.

Erdoğan'ı aşip ABD'ye uyumlu bir iktidar yaratmak istiyorlar

Bunu ABD istemiyor. Onun için önümüzdeki seçim süreçleri önemli. ABD Türkiye'de silahlı çatışma yapmaz, çünkü NATO üyesi, siyasi kurumları var ve Türkiye'yi avucunun içinde istediği gibi yönetiyor. Birde TC-PKK savaşı var, savaşa ihtiyacı olanlar kendi politik çıkarlarını bu savaştan sağlıyorlar. Yeni sa-

kuşatması altında. Buna küresel sistem de, Güney Kürdistan yönetimi de destek veriyor. Böylece aslında Rojava Devrimi kuşatma altındadır. Suriye'ye dönüp, genişleyerek bir çözüm üretmesi zor. Böyle bir ortamda küresel müdahale güçleri Suriye'de kendisini çözümsüz kılan güçlere dönük bir hamle geliştirmiş durumda. Aslında 17 Aralık 2013 müdahalesi Türkiye'ye dönük böyle bir dış müdahaleyi ifade ediyor. İran'a dönük de var. Şimdiye kadar Ortadoğu'da bölgenin hegemon güçleriyle değil, ikincil düzeyde etkili güçleri üzerinde savaş yaşandı. İşte Afganistan'dan Irak'a, Libya'ya, Suriye'ye kadar böyle oldu. Arap alemi Mısır üzerinden denetlenmek istendi. O da tek başına başarılı olmadı. Türkiye ve İran, Mısır çözümünü de boşa çıkardı.

Bütün bölgede Türkiye ve İran'ın belirleyiciliği var

Bütün bu savaşlar içerisinde eski yıkıldı, yeni kurulamıyor, niye; çünkü bölgenin hegemonik güçleri bunlar değil. Bölge Türkiye ve İran üzerinden, biraz da Mısır üzerinden şekillenmiş. Arap sisteminde Mısır'ın belirleyiciliği var ama

vaşın Türkiye'ye yayılması, Fethullah-AKP arasında savaşa varacak çatışma çıkması zor. Onun yerine böyle müdahalelerle, baskılarla siyasi değişimi gerçekleştirmek istiyorlar. ABD müdahalesinin hedefi bu. İşte mevcut seçimlerde Tayyip Erdoğan'ı ve çevresini aşip, yeni ABD'ye uyumlu bir iktidar yaratmak istiyorlar. Buna karşı Tayyip Erdoğan direnmiyor, Süleyman Demirel gibi şapkayı alıp, kaçmadı. Fakat korkuyor, ürkek, dayanakları zayıf, ne kadar direnir belli değil. Her fırsatta uzlaşmaya çalışıyor. Fakat onu bulamayınca direnmek zorunda kalıyor, çünkü kaybederse sadece iktidarı değil, kelleyi de kaybedecek. Bu bakımdan mevcut seçimler, çatışmalı, gergin, önemli siyasi sonuçları olan seçimler olacak. Eğer ABD, Tayyip Erdoğan'ı aşarsa, başka bir cumhurbaşkanı ve başka bir yönetimi genel seçimlerde çıkarırsa Türkiye'de istediği değişimi yapmış olacak. Ona göre bir Kürdistan ve Ortadoğu şekillendirmek isteyecek. Bu en fazla 2015 baharında genel seçimlerde olabilir. Yok, eğer Tayyip Erdoğan buna karşı direnir, cumhurbaşkanı seçilirse durum biraz değişebilir. O zaman ABD ve AKP çatışması biraz daha artabilir,

AKP iktidarına dönük yeni müdahaleler gelebilir, hatta bu süreç askeri darbeye kadar bile gidebilir. Türkiye'de savaş olmaz ama çatışmalı bir ortam, siyasi mücadeleyi de aşan bir çatışma ortamı gündeme gelebilir. Bu ihtimal var. Böyle olursa süreç biraz daha uzayacaktır.

ABD ve İsrail uçaklarının Tahran'ı vurduğunu görürsek şaşırılmamalıyız

İran'da durum biraz farklı. Eski Ahmedî Necad yönetimi cepheden karşı çıkıyordu, o bir çatışma durumuydu. Onu aştılar, şimdi, Hasan Ruhani yönetimiyle görüşmeler yapıyorlar, nükleer silah konusunda uzlaştılar. Yeni İran yönetimi bu tür uzlaşmalarla aralardaki çelişkileri hafifletip ömrünü uzatmak istiyor. Fakat ABD bununla yetinecek konumda değil. İsrail ise tümenden buna karşı. ABD ise bastırıyor, daha fazla teslim alana kadar yeni İran yönetimi üzerinde baskı uygulayacaklar. Eğer teslim olursa o zaman sorun kalmaz. Yönetimi de değiştirirler, şahlık döneminde olduğu gibi İran yeniden ABD denetimine girer. Eğer teslim olmaz da bir yerde yönetim bu baskılara direnmeye kalkarsa İran'da çatışma gündeme gelebilir. Suriye'ye müdahale etmedi ama İran'a edebilir. Hala ABD-İran savaşı gündemden çıkmış değildir. Bir anda ABD, İsrail uçaklarının Tahran'ı vurduğunu görürsek, şaşırılmamalıyız. Bu olasılık varlığını sürdürüyor. Bu bakımdan ABD-İran çelişki, çatışması da bu yıl ve 2015'te sürecek. Şimdi uzlaşmayla kendi amaçlarını gerçekleştirmek istiyorlar. Bu ne zamana kadar sürer, teslim mi alır, yoksa çatışmamı olur, bilinmez. İki olasılık da var. O alandaki durumda böyle geçeceğe benziyor. Bu bakımdan 2014-2015 eğer çatışmalı durum gündeme gelirse, 2016'ya da sarkabilir, böyle bir süreç Türkiye ve İran'da mücadelenin yoğunlaştığı süreç olacak. Şimdi biz böyle bir sürece girdik. Dış müdahalenin Türkiye ve İran'da odaklandığı, çatışmaların Türkiye ve İran'da olacağı bir dönem.

Başur ve Rojava bir günde yok edilebilir

Kürdistan'ın iki büyük parçası da burada olduğuna göre, 'Türkiye, İran ve Kürdistan üzerinde mücadele sürecine girilmiştir' diyebiliriz. Kürdistan'daki gelişmeler de buna göre belirlenecek. Yani, Türkiye ve İran'da hangi sonuçlar çıkarsa Ortadoğu ona göre şekillenecek, Kürt sorununun ne olup, olmayacağı, nasıl çözüleceği, yeni sistemde Kürtlerin nasıl bir statüyle var olup, yer alıp alamayacağı da bu sonuca göre belirlenecek. Yoksa Güney'deki, Rojava'daki duruma bakarak, "Kürt sorunu çözülmüştür" demek, kesinlikle yanlıştır. Orada sorunlar çözülmedi. Kürtler iki ciddi mevzi kazandılar. Başur ve Rojava'da sağlanan gelişmeler sadece bunu ifade ediyor, güçlü bir mücadele mevzisi, üs kazanmak oluyor. Milliyetçi çizgi Başur'da kazandı, demokratik çizgi Rojava'da kazandı. Ama ne Başur bir çözümdür ne Rojava bir çözümdür. Eğer Bakur'da ve Rojhilat'ta Kürt inkarı devam ederse, Türkiye ve İran'daki çatışmaların sonucunda Kürtlerin inkar ve imha statüsü böyle devam ederse, Başur ve Rojava bir günde yok edilebilir. Bu iki parçadaki gelişmelerin hepsi Bakur'daki PKK mücadelesine, Rojhilat'taki duruşa dayanıyor. Kürt sorununda çözümün ne olacağı Bakur ve Rojhilat'ta belli olacak. Dolayısıyla Türkiye ve İran'da içine girilen çatışma dönemi, Kürdistan'da yeni bir savaş dönemi, Kürt sorunun nasıl çözüleceği, çözümlü çözülmeyeceği, yeni süreç Ortadoğu'da Kürtlerin nasıl bir statüko kazanacağını da belirleneceği bir mücadele süreci olacak.

Kürdistan'da olan da şimdiye kadar gelişmeydi, bundan sonra çözüm sürecine giriliyor. Önder Apo, “yeni mücadeleye başlıyoruz” dedi. O söz bu anlama geliyor. Şimdiye kadar güç kazanmaktı, sonuç tayin edici mücadeleye şimdi giriliyor. Bu bakımdan da yeni sürece böyle yaklaşmalıyız. ABD ile Türkiye-İran oligarşilerinin çatışıyor olması, çelişki içine girmeleri hem Türkiye’de hem de İran’da demokratik güçlerin çıkış yapmasına izin veriyor. Tabii bir de Bakur ve Rojhilat’ta Kürdistan özgürlük mücadelesinin daha aktif bir pozisyon kazanmasına imkan veriyor. Bizim bu süreci görüp, değerlendirmemiz gerekiyor. İmkanları daha fazla olan bir mücadele sürecine giriyoruz. Eğer ABD, Türkiye ve İran’da hakim olursa ne olur, bence, Kürt inkarı ve imhası olur. Geçen gün KDP yönetimi de açıkladı; “Biz Rojava politikamızda Avrupa politikasını esas alıyoruz.” Kanımız dondu!

Kürt sorununu kim yarattı?

Kürdistan’ı bölen, Kürt sorununu yaratan, Kürt inkarı ve imhasını geliştiren Avrupadır. İngiltere ve Fransa Kürt sorununu yarattı, Almanya’yla diğerleri de buna ortak oldular. “Avrupa politikasını izliyoruz” diyenler, “Kürt soykırımından yanayız” demek istiyorlar; “Biz Kürdistan’ın bölünmesinden, Kürt inkarından yanayız” demek istiyorlar. Çocuk mu kandırıyorlar, Kürt sorununu kim yarattı. O zaman sen sömürgeciden, inkar ve imhacıdan yanasın. Zaten KDP bilmeden konuştu ama KDP gerçeğini de yansıttı. O bakımdan ABD başarılı olursa kesinlikle inkar ve imhayı sürdürecektir. Bunu bilelim. Çünkü herhangi bir Kürt politikası, hali hazırda yoktur. Örneğin Bakur’da bu kadar Kürt kurumlaşması oldu, hiçbirini destekliyor mu? Rojava’daki gelişmelere nasıl bakıyor, inkarı yaptıran onlar, Cenevre’ye Kürtleri sokmayan ABD oldu. Açıkça ABD Dışişleri Bakanlığı reddetti. O halde Amerikan politikasında Kürtlere yer yok. Eğer ABD başırsa kesinlikle yeni bir Kürt inkarı ve imhası statükosu ortaya çıkacak. Bu çok tehlikeli. Buna karşı Türkiye’yle İran yeniden ittifak yapmaya başladılar. Dikkat edelim Tayyip Erdoğan’ın Tahran ziyareti sonrası Hasan Ruhani Ankara’yı ziyaret edecek. Erdoğan Tahran’da, “Evimde gibi kendimi rahat hissediyorum” dedi. Bütün bu politikalar, ABD’nin yeni politikalarına karşı AKP yönetimiyle yeni İran yönetimi işbirliği yapmaya çalışıyor. Bölgede mücadele edelim, ABD müdahalesine karşı ortak duralım. İran yönetimi ABD’yle birleşirse AKP’yi yıkabilir, AKP ABD ile birleşirse İran’ı yıkabilirler. Ondan korkuyorlar ve ömürlerini uzatmak istiyorlar.

AKP ile İran politikaları Kürtlere karşı ortaktır

Bu görüşmeler, 2012 ve 2013’de birbiriyle bu kadar çatışmalıyken, birden bire bu düzeyde bu görüşmeleri başlatmaları, Türkiye-İran ittifakının oluşması aslında ABD’nin bu müdahalesi karşısında Türkiye ve İran oligarşilerinin birbirinden güç alıp, destekleyerek ömürlerini uzatma çabaları oluyor. Bunu görüştüler. Bunu başarmak için de öngörülerini bir politika var: Kürt karşıtlığı. Şöyle değerlendiriyorlar, “ABD Türkiye ve İran’a müdahale etmeye kalkarsa bundan Kürtler yararlanır, PKK buna hazır. O halde ABD politikasını boşa çıkarmak için en başta PKK’yi yok etmek, Kürtleri bastırmak lazım.” Bunu görüştüler ve bunun için Erdoğan daha Türkiye’ye dönmeden, AKP ile İran’ın ortak kontra gücü olan Hizbullah’ı, Hüdapar’ı Lice’de saldırıya geçirdiler. Ona da öyle rol biçiyorlar, PKK’ye karşı baskı gücü, sözde yeni HAMAS olarak geliştirmeye çalışacaklar. Nasıl HAMAS’la

baskı uygulandı, Filistin’i ikiye böldüler, El Fetih’i daralttılar, Kürdistan’ı da, Kürtleri de bölmeye çalışıyorlar, PKK’yi öyle daraltmaya çalışacaklar. Bu da Türkiye ve İran politikasıdır. İran yönetimi eğer Amerika’ya teslim olursa Kürt katliamı yapar, bunu net söyleyeyim. Fakat Amerika ile İran arasında çatışma gelişirse, Kürtlerle ilişki arayabilir, Kürt sorununun çözümüne biraz yanaşabilir.

Şimdi öyle bir siyasi çözüme yanaşmıyor. Türkiye, Erdoğan gibi yürütüyor. AKP ile İran politikaları Kürtlere karşı ortaktır. Aynı şeyi sürdürüyorlar, “Oyala, yararlan, bastır.” AKP’nin bütün çabası PKK’nin gelişimini ve Kürt sorununun çözümünü gerçekleştirmesini engellemeye dönük. İran’da aynı şeyi PJAK üzerinde yapmaya çalışıyor. Dolayısıyla şu ortaya çıkıyor; Türkiye-İran oligarşilerinin sonuç alması zor. ABD ile ittifak yapıp, ömürlerini uzatmak istiyorlar. Yeni olan, gelişme yaratacak, değişiklik yaratma imkanı olan ABD müdahalesidir. Her iki güç çatışma halinde. Bu durum Türkiye ve İran’da demokratik gelişmeye, Bakur ve Rojhilat’ta Kürt sorununun çözümü için Kürdistan özgürlük mücadelesini geliştirmeye imkan sunuyor. İşte bundan yararlanarak eğer Türkiye ve İran’da demokratik çıkışlar olabilirse, Bakur ve Rojhilat’taki özgürlük hareketleri, mücadeleleri etkin bir hamle yapabilirlerse böyle bir ortamda bu Türkiye ve İran oligarşileri var olan statükolarını koruyamaz, ABD müdahaleleri de boşa çıkartılarak Bakur ve Rojhilat’ın özgürlüğü temelinde Türkiye ve İran’da demokratik devrim, demokrasi hamlesi geliştirilebilir. Şimdi Kürt özgürlük hareketinin de Türkiye ve İran’ın demokratik güçlerinin de önünde böyle bir imkan var, fırsat var. Böyle bir müdahalede bulunma fırsatları var. Bu da üçüncü bir güç ve önemli bir müdahale gücü oluyor. Bu bakımdan artık şimdi çatışmalı durum Suriye’de kısmen devam edebilir. Rojava kuşatması sürecektir, Rojava’ya dönük çetelerin saldırıları her an gündeme gelebilir. Savunma tedbirlerimizi güçlendirmeliyiz ama Bakur’da ve Rojhilat’da, savaş da dahil, çok etkili mücadele süreçleri gündeme geliyor. Tabi biz bu gerçekleri görmek, buna göre kendimizi örgütlemek, planlamak durumundayız. Uluslararası konponun 16. yıl mücadelesinin bu temelde süreceği açığa çıkmış, belli durumda.

Devrimci Halk Savaşı’nın gereklerine göre bir mücadele yürütemedik

Bölgesel oligarşilerle Küresel sermaye düzeni arasındaki çelişki ve çatışma demokratik güçlere ve Kürdistan özgürlük hareketine yeni hamle yaparak gelişme yaratma imkanı, fırsatı veriyor. Fakat ciddi bir çatışmayı, siyasi, askeri mücadeleyi de içeriyor. Karmaşık, çok yönlü bir mücadele süreci. Öyle tek yanlı, düz değil, kolay değil böyle mücadeleyi yürütmek. Bu noktada şunu söyleyebiliriz; Önder Apo daha 2010’un başında Arabistan’da Arap Baharı denen sürecin gelişebileceğini gördü. Aynı dönemde ABD müdahalesi yoktu, bölge güçleri parçalıydı. Kimse hamle yapamıyordu. İşte Devrimci Halk Savaşı hamlesini böyle bir ortamda gündeme getirdi ki, bölgesel güçlerin de, küresel güçlerin de parçalı ve zayıf bulunduğu bir durumda Kürdistan özgürlük devrimi hamle yapsın, Kürdistan’da zafer kazanarak Demokratik Ortadoğu Devrimi’nin önünü açsın. 2010-2012 bu anlamda bir devrim dönemi, devrimci koşullar vardı. Devrimci Halk Savaşı hamlesinin gündemleştirilmesi bu anlamda oldu. Hiç kimse hamle yapacak durumda değildi. Biz bu koşulları değerlendirmedik. Bu dönemde Rojava Devrimi oldu. O da dar, sınırlıdır, bir mevzidir, geneli temsil etmiyor. Aslında

böyle bir dönemde devrim, Bakur’da olacaktı; Botan’da, Zagros’ta, Amed’de, Dêrsim’de gerçekleşecekti. Buralarda Devrimci Halk Savaşı, Demokratik Özerklik Devrimi’ni gerçekleştirme savaşıydı. Bu kaybedildi. Arkadaşlarımız anlamadı, hala anlamak istemiyorlar. Hala geçen sürecin değeri, önemi görülmüyor. Görevleri doğru planlamayıp, başarıyla yürütmek sonucunda ne kaybettiğimiz fark edilmiyor.

2010’a yaklaşımımız zayıftı. Hareket olarak stratejik değişimi tanımlamamıştık, o nedenle, stratejik hazırlığımız yoktu. 13 Ağustos 2010 ateşkesinden sonra bu fırsatı bulduk. 10 aydan uzun süre, 2010-2011 kışı boyunca eğitim yaptık, tartışma yürüttük, toplantılar gerçekleştirdik, stratejik süreci tanımladık, planladık, çok kapsamlı bir plan da ortaya çıkardık. Fakat 2011-2012’de de yeni stratejinin gereklerine, Devrimci Halk Savaşı’nın gereklerine göre bir mücadele yürütemedik. Demokratik özerklik çözümünü hedefleyen bir mücadele olmadı bu mücadele. Bunu genelde planladık ama alanlar somutunda planlayamadık. Dolayısıyla doğru, yeterince örgütleyemedik. Alanlarda, özellikle kuzeydeki arkadaşlarımızın süreci anlamakta oldukça geri oldukları, kendilerine göre olduklarını, bu çerçevede Önderliği de, yönetimimizin değerlendirmelerini de anlamadıklarını gördük. Herkes kendine göre değerlendirdi, herkes bir şeyler anlıyor ya, “benimki de görüştür” dedi, kendine göre planladı, planları sürecin çok gerisinde kaldı. Ona göre pratik yapmaya kalktılar, değil pratikte bazı başarılar elde etsinler, sürecin çok gerisinde, strateji ve taktiğin dışında olunca düşman saldırdı, kayıp verdik. Önder Apo bizi yeniden toparladı, yeni bir mücadele süreci yürütmemizin imkanlarını ortaya çıkardı, önünü açtı.

Yeni dönemi anlamazsak felaket olur

2013’te AKP ciddiyetsiz yaklaştı, demokratik siyasi çözümün önü açılmadı ama PKK’nin yeniden bir mücadele yürütmesi için inisiyatif kazanması, mücadele zeminini hazırlaması, kendini hazırlaması gerçekleşti. 2012’nin sonundaki tikanma aşıldı. Şimdi yeninin koşullarına göre mücadeleyi yürütme, onun tarzını, temposunu hayata geçirme şansını elde etmiş durumdayız. Buradan şunu ifade etmek istiyoruz: 2014 yılında uluslararası komploya karşı 16. yıl mücadelesi bunlar üzerinden yükseliyor. Eğer geçen dönemin derslerini iyi çıkarırsak bu dönemde başarılı olabiliriz. ‘Olduğu gibi 2010-2012’yi uygulayalım’ dersek, yetmez o. Geçen dönemde ne ABD müdahalesi ne de AKP-İran ittifakı vardı. Şimdi her ikisi de var. Herkes müdahale ediyor, herkes hamle yapacak hale geldi. Bizim de mücadele etme, hamle yapma şansımız var ama 2010-2012 arasında sa-

dece bizim vardı, diğerlerinin yoktu, o yüzden rahatlıkla hamle yapabildik. Şimdi karşımızda ABD hamle yaptı, Türkiye’ye hamle yaptı, İran’a yapıyor. Türkiye-İran yeniden görüşüyor, anlaşıyor, onlar da kendilerini savunmaya çalışıyor. Dolayısıyla yeni dönemde mücadele çok daha zor, çok daha karmaşıktır. Fırsatlar, imkanlar geçen dönemdeki gibi yok, mücadele geçen dönemdeki kadar olmayacak. Oysa biz geçen dönemi de anlamadık, doğru yaklaşmadık. Eğer şimdi de anlamazlık yaparsak yanılırız, felaket olur. Onun için geçen dönemin derslerini de çıkaralım ama bu 16. yıl mücadelesini, özellikle Türkiye ve İran’da yoğunlaşan mücadele dolayısıyla Bakur ve Rojhilat’ta yoğunlaşacak mücadele sürecinin geçen dönemle aynı olmayacağını, yeni yaklaşımlar gerektirdiğini de bilelim. Buna göre süreci iyi kavrayalım.

İlk olarak bu gereklikten ikinci olarak doğru planlamalar gerekli. Üç, genel planlamaları mutlaka somutlaştırmak gerekli. Dört, planlara göre örgütlenme, somut pratiği yürütecek sorumlu örgütlenmeler gerekli. Yani bizim mücadele tarzımızda ciddi biçimde değişim, yenilenme, yeniden yapılanma gerçekleştirmemiz şart. Eğer bunu yaparsak ABD’yle, yani küresel sermaye sistemiyle bölge oligarşileri arasındaki çelişki, çatışma ortamından Kürdistan özgürlük devrimini zafere götürecek bir mücadeleyi başarıyla geliştirebiliriz. O ortamdan yararlanıp özgürlük devrimini Bakur’da da, Rojhilat’ta da zafere taşıyabiliriz. Ama eğer bu gerçeği göremez, kendimizi yenileyemez, sürecin gereklerine göre mücadele eder hale getiremezsek bu dönemde işler daha da zordur. 2011-2012’deki kadar kolay değildir. Biz o fırsatlardan, imkanlardan yeterince yararlanamadık, öngördüğümüz sonuçları tam alamadık. Şimdi de öyle yaparsak hiç alamayız. O nedenle şunu söyleyebiliriz; imkanlar var, fırsatlar var, kaybedilmiş değil hala, mücadele esas zemine Türkiye, İran’a; Kuzey Kürdistan’a, Doğu Kürdistan’a kayıyor, artık mücadelede sonuç alıcı aşamaya gelindi. Hem çelişkiler çözülecek hem yeniden yapılanma gelişecek. Bu anlamda birçok güç etkili olmak için müdahale ediyor. Demokratik güçlerin ve Kürdistan özgürlük hareketinin de aktif hamle yapma ve sonuç alma imkanı, fırsatı bulunuyor. 16. yılda böyle bir mücadeleyi öngörerek hamle yapmamız gerekiyor.

Önderlik seçimlere kadar siyasi hamle olarak yürütüyor, seçimleri son sınır saydı ve herhalde sonuçlara bakarak, demokratik siyaset büyük bir çıkış yaparsa siyasi mücadelede yoğunlaşacak. Eğer öyle olmaz, AKP’de çözüme gelmezse, “Çekileceğim” diyor, “Bundan sonra da kimse beni siyasete katamaz” diyor, “Dünya gelse artık geri getiremez beni. Benden olabilecek bu” diyor. Kararı budur. Eğer seçimde demokratik siya-

sette bir çıkış olmaz, AKP’de de bir değişiklik gerçekleşmezse, ki ikisi de zor görünüyor, o zaman gündeme gelecek olan yeni ve çok daha kapsamlı bir savaştır. Bunu görelim hem de bir yerde değil, bütün Kürdistan’da savaş, her cephede birden savaş, her yerde birden savaş olur. Gece-gündüz, yaz-kış, Kuzey, Güney, Doğu, Batı her yerde... Böyle bir durum ve bunun demokratik özerklik çözümüne bağlı yürütülmesi esastır.

O halde bizim bu gerçeklerimizi iyi görmemiz lazım. Görevler tarihidir, büyüktür. Aslında yeni, büyük çatışma dönemine giriyoruz. Sonucun, kaderin belirleneceği çatışma dönemine. Bunu doğru anlayıp, yürütmemiz önem taşıyor. Bunun için de ilk olarak süreci iyi anlamak gerekli ve oradan görevler çıkıyor. İkincisi, amaçlarımızı iyi anlamamız lazım. Demokratik Özerklik ne demek, nasıl gerçekleşecek? Demokratik Konfederalizmi nasıl inşa edecek, nasıl savunacağız? Üçüncüsü, bunun planlaması nasıl olacak? Alan alan, dağ dağ, kasaba kasaba, mahalle mahalle, bölge bölge planlaması nasıl olacak? Dördüncüsü, pratik tarzı nasıl olacak? İdeolojik, siyasi, askeri mücadele nasıl yürütülecek. Artık bunların birbirinden kopukluğu yoktur. Bunları ortak, birlikte, içiçe nasıl yürüteceğiz?

Şimdi bizim bu çerçevede yenilik geliştirme sorunumuz var. Esas önümüzdeki görev budur. Eğer buna gerçek bir çözüm bulursak, komploya karşı 16. yıl mücadelesinin en kapsamlı ve sonuç alıcı bir mücadele olacağı tartışmasızdır. Bu bakımdan halkın, “Önder Apo serbest bırakılana kadar mücadele durmayarak devam edecek” diye başlattığı hamle doğru ve yerindedir. Bu hamleye gerilla da katılıp, zafere katılabilir. Bu bakımdan Önder Apo’nun özgür yaşamı ve çalışma koşullarına ulaşmasına daha yakınız. Aslında Kürdistan’ın esas gövdesinde Kürdistan Devrimini, Demokratik Özerklik Devrimini çığ gibi geliştirmeye, Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa sürecini başarıyla yürütmeye hazırız. Bunun imkanları var, fırsatları fazlasıyla var. Biz yeterince anlarsak, gelişme bu temelde olacak, bu görevleri yerine getireceğiz. İşte o zaman 16. yıl mücadelesi konuşmuş olan uluslararası komployu tarihin çöp sepetine atma gücünü gösterecek, Kürdistan’ı özgürleştirecek, İmralı sistemini parçalayacak, Önder Apo’nun sürece özgür katılımını gerçekleştirecek, bu Türkiye ve İran’ın demokratikleşmesi, bütün Ortadoğu’nun demokratikleşmesi olacak. Kürdistan Özgürlük Devrimi, Demokratik Ortadoğu Devrimi haline gelecek. Bu kadar iç içe ve birlikte. 16. yıl görevlerinin başarılması Kürdistan’da ve Ortadoğu’da böyle bir gelişmeyi, güçlenmeyi ortaya çıkartacak. Bunu bilelim, bunun gereklerine göre hareket edelim, o zaman kesinlikle başaracağız.

ÖNDER APO'NUN ÇİZGİSİNDE MÜCADELEYİ YÜKSELTİP ÖZGÜR VE DEMOKRATİK YAŞAMI İNŞA EDEREK ULUSLARARASI KOMPLOYU TARİHE GÖMELİM!

Önder Apo'nun esaretiyle sonu-
nuçlanan uluslararası kom-
ployu 16. yılında lanetliyor, bu
komploya karşı zindanda, şehirde, ka-
sabada direnerek Önder Apo etrafında
ateşten barikat kuran 'Güneşimizi Ka-
rartamazsınız' direnişçilerini de minnet
ve saygıyla anıyoruz. Büyük bir irade ve
düşünce gücüyle uluslararası komploya
karşı mücadele eden Önder Apo'yu da
saygıyla selamlıyoruz. Uluslararası kom-
plocular, komplo içinde yer alan tüm
güçler tarihin en lanetli siyasi güçleri,
çevreleri ve kişileri olarak anılacak, bu
komploya karşı direnenler ise tarihte her
zaman özgürlük ve demokrasi savaşçı-
larının başköşesinde yer alacaklardır.

20. yüzyıl Kürdistan'ın dört parçaya
bölünerek üzerinde fiziki ve kültürel soy-
kırım uygulanarak Kürtlerin ortadan kal-
dırılmak istendiği bir yüzyıl olmuştur. 20.
yüzyıldaki Ortadoğu statükosu ve siyasi
düzeni Kürtleri inkar ve imha etme üzerine
kurulmuştur. Kapitalist modernist güçler
Kürdistan'ı dört parçaya bölme üzerinden
Ortadoğu'ya hakim olma, Ortadoğu'ya
hakim olurken de Kürtleri fiziki ve kültürel
soykırımın kurbanı yapma politikası iz-
lemişlerdir. Uluslararası güçler 20. yüz-
yıldaki Kürtleri inkar, imha ve yok etme
siyasetine karşı ayağa kalkan, Kürtleri
yok etmek isteyen bu soykırım düzenine
isyan eden ve bunun için tarih sahnesine
çıkan Apocular ve PKK'ye karşı başından
beri kompolar gerçekleştirmişlerdir. Or-
tadoğu'da Kürtlerin inkarı ve imhası üze-
rinden bir statüko kuranlar, karakterleri
itibariyle komplocu olduğu gibi Kürtler
üzerinde inkar ve imha siyaseti yürüten
başta Türkiye olmak üzere bölge ülkeleri
de başından sonuna kadar Kürtler üze-
rinde komployla, entrikayla bir inkar ve
imha politikası yürütmüşlerdir. İnkâr ve
imha politikalarıyla kompoların öncüsü
bölgede her zaman Türk devleti olmuştur.

Türkiye solu ve Kürtçü örgütler bu çıkışı kabul etmemiştir

Önder Apo'nun tarih sahnesine çıkarak
kişiliğinde, duruşunda, duygusunda ve
düşüncesinde bu kültürel soykırımcı sis-
teme itiraz ettiği dönem Türk devletinin
NATO'ya üye, NATO'nun Ortadoğu'daki

jandarması ve Sovyetler Birliği'nin gü-
neyindeki ileri karakolu olduğu dönemdir.
Bu açıdan Ortadoğu'da kurulan Kürtler
üzerindeki bu soykırımcı sistemin ko-
runması sadece kültürel soykırımcı, sö-
mürgeci, komplocu Türk devletinin poli-
tikası değil, aynı zamanda NATO'nun
da politikasıdır. 20. yüzyıl boyu bırakalım
bölgede sınırların değişmesini, devletlerin
iç siyasetinin değişmesi bile istenmemiştir.
Bu nedenle Önder Apo'nun çıkışı daha
baştan itibaren hem kültürel soykırımcı
sisteme hem de Kürtler üzerindeki inkar
ve imha sisteminin bölgedeki koruyucusu
ve kollayıcısı uluslararası sisteme karşı
bir çıkıştır. Böyle bir soykırımcı düzene
karşı çıkmak büyük bir cesaret ister,
büyük bir duygu ve düşünce gücü ister.
Önder Apo işte bu duygu ve düşünce
gücünü göstererek bu soykırımcı düzene
itiraz etmiş, ideolojik ve örgütsel olarak
büyük bir direnişin öncülüğünü yapmıştır.

Bu kültürel soykırımcı sistem hem
uluslararası hem de bölge güçleri tara-
fından o kadar normalleştirilmiştir ki, sa-
ğıyla, soluyla, Kürdüyle, Türküyle herkese
hem Kürdistan'da hem de Türkiye'de bu
düzen benimsetilmiştir. Bu düzenin de-
ğişmeyeceği ve kırlamayacağı algısı ya-
ratılmıştır. Bu açıdan Önder Apo'nun
çıkışı mevcut bütün statükoya olduğu
gibi, oluşmuş algılara, yerleşmiş düşün-
celere karşı da büyük bir çıkışı ifade et-
mektedir; büyük bir aykırılığı ve büyük
bir tersliği ifade etmektedir. Bunun için
herkes Apocu grubun çıkışına şaşkınlıkla
bakmıştır, kabul etmemiştir. Türkiye solu
da, Kürtçülük yaptığını iddia edenler de
bu çıkışı kabul etmemişlerdir. Bu çevrelere
göre; mevcut uluslararası sistemin kur-
duğu düzeni normal gören ancak duyguda
ve düşüncede onun sınırları içinde kalan
bir söylem ve pratikle sınırlı kalmak ge-
rekmemektedir. Bunun dışındaki her yakla-
şımın bırakalım örgütlenmesi ve eyleme
geçmesi, düşünce düzeyinde bile kabul
edilmesi bu çevrelerin haysalasının al-
mayacağı bir durumdur.

Türkiye solu Kürtlerin özgürlüğünü,
özgür yaşamını esas alan ve bu temelde
ayrı örgütlenme ve mücadeleyi öngören
böyle bir düşünce biçimini kabul edeme-
miş, sindirememiştir. Kendilerine Kürt
diyen kişi ve gruplar ise böyle radikal bir
çıkışı, sisteme meydan okuyan çıkışı

tehlikeli görmüşlerdir. Böyle bir çıkışın
yapılamayacağını söylemişlerdir. Bunun
kendi düşüncelerinin, duygularının, ken-
dilerine çizilen sınırların dışına çıkmak
olduğunu görmüşlerdir. Bu nedenle daha
başından itibaren Önder Apo'nun hem
Türkiye'deki kültürel soykırımcı hem böl-
gedeki uluslararası soykırımcı sisteme
ve onların kurdukları düzene karşı çık-
masına tavır almışlardır. Türkiye'deki kül-
türel soykırımcı sistem sağıyla soluyla
mevcut düşünce zihniyetini ve algısını
sola da kabul ettirmiştir. Kürtçülük yaptığını
iddia edenler ise bırakalım uluslararası
güçlerin kurduğu bu düzene karşı çıkmayı,
neredeyse kendilerini bu düzenin savu-
nucusu gibi bir tutum içine girmişlerdir.

O yıllarda Güney Kürdistan'da Barzani
hareketi vardır ve Barzani hareketini
destekleyenler ise ABD'dir, İran'dır, İs-
rail'dir ve sistemin savunucusu NA-
TO'dur. Bu açıdan NATO üyelerinin
desteklediği KDP'nin NATO üyesi olan
Türkiye'deki kültürel soykırımcı sistemin
kırılması için yürütülecek mücadeleye
destek vermesi mümkün değildir. Dola-
yısıyla Güney Kürdistan'daki siyasi
gücün etkisinde olan grupların tavırlarının
da KDP'nin yaklaşımına endeksli olacağı
açıktır. Bu açıdan KDP'nin yürüttüğü
Güney Kürdistan'daki hareket şahsında
Kuzey Kürdistan'da gelişecek özgürlük
ve demokrasi mücadelesi ipotek altına
alınmıştır. Bırakalım Ortadoğu'daki dü-
zene, Türkiye'deki kültürel soykırımcı
düzene karşı isyan etmek, bu düzeni
değiştirmek bile tehlikeli görülmüştür.
Bu açıdan da Kürt ağa ve beylerine da-
yanan, onların çocukları tarafından temsil
edilen ve Güney Kürdistan'daki hareketin
de etkisinde olan Kürt grupları Önder
Apo'nun özgür Kürdistan'ı hedefleyen,
bunun için de hem mevcut Ortadoğu
düzenine hem de Türkiye düzenine
karşı mücadele eden politikalarına karşı
tutum içinde olmuşlardır. Görüldüğü gibi
Önder Apo'nun çıkışı hem uluslararası
sistemin hem Türkiye'deki soykırımcı
düzenin hem de onların kurduğu, onların
yerleştirdiği düşünme biçiminin ve politik
yaklaşımın karşısında olan ve onu
kökten sarsmayı ifade eden bir çıkışı
ifade etmektedir. Bu açıdan da daha
başından itibaren birçok gücün karşı
çıkışı ve saldırısıyla karşılaştığı gibi,

bağımsız duruşlu, özgürlükçü düşünce
ve duyguda ısrar etmesi nedeniyle de
sürekli kompolarla karşılaşmıştır.

Ne katletme ne de saldırılar gelişimi durduramadı

Öyle bir düşünce ve algı oluşturul-
muştur ki, Apocu gruba dahil olan genç-
lerin aileleri bile böyle bir mücadelenin
başarılı olmayacağını, bunun yapılamay-
acak bir iş olduğunu düşünmüşlerdir.
Bu nedenle böyle bir çıkışı bırakalım
cesaretlendirmeyi, kabul edecek bir ortam
ve çevre bile yoktur. Ancak iğneyle kuyu
kazar ve kayada bitki yeşertir gibi bir
inatla, bir çabayla, bir mücadeleyle geli-
şebilecek bir hareket olduğu daha baştan
anlaşılmıştır. Kuşkusuz Apocular bir grup
olarak tarih sahnesine çıkmayla birlikte
mevcut statükoyu, algıyı ve düşünceyi
kıрма açısından kabul edilemez ve teh-
likeli olarak görüldüğü gibi, NATO'nun
önemli ülkesi olan Türk devleti ve onun
derin güçleri tarafından da daha baştan
takip edilmeye ve izlenmeye başlanmıştır.
Belki ilk çıkışında bugünkü duruma ge-
leceği biçiminde bir öngörü akıllarına
getirmemişlerdir ama çeşitli biçimlerde
hareketi kontrol etmeye çalışmışlardır.
İlk çıkış döneminde Pilot gibi birisini ha-
reketin içine sızdırmaları, yine Önder
Apo'nun Ankara'da kaldığı eve girerken
silah patlatılıp örkütölmek istenmesi daha
grup birkaç kişiyken grubun mevcut sis-
tem için tehlikeli olarak görülmesi ve
tedbir alınmasını ifade etmektedir. Grup
kısa sürede varlığını gösterip etkili olmaya
başlayınca grubun önü hemen kesilmek
istenmiş, Haki Karer yoldaşın şahadetinde
olduğu gibi katletmeyle cevap vermişlerdir.
Haki Karer yoldaşın hem Türk devletiyle
ilişkili hem de beş parçacılar diye KDP'nin
etkisinde olan bir Kürt örgütünün so-
rumlusu gibi gözükene bir kişi tarafından
planlı bir biçimde katledilmesi bu saldırının
neden gerçekleştirildiğini de ortaya koy-
maktadır. Bu gerçeklik, daha hareketin
küçük bir grupken bile nasıl bir düşman-
lıkla karşılandığını, tehlikelerle karşı kar-
şıya olduğunu ortaya koymuştur.

Bu grup gelişir gelişmez kısa sürede
bu grubun Türkiye solu ve Kürt grupları
tarafından düşmanlıkla karşılanması,
düşmanca bir yaklaşım gösterilmesi,

Türk devletinin bu tür örgütlere sızdırdığı
elemanlar yoluyla yaptığı tahrikler so-
nucu gerçekleşmiştir. Kuşkusuz bir
kısmı yanlış zihniyet ve çeşitli kesimler
tarafından oluşturulan algı nedeniyle
olumsuz tutumlara girerken, bir kısmının
tutumlarını öldürmelere, kavgalara, fiili
saldırlara, düşmanlıklara vardırmasında
kesinlikle sızmış kişiliklerin etkisinin
payı bulunmaktadır. Ancak ne katlet-
meler ne de çok yönlü saldırılar bu ha-
reketin gelişimini durdurabilmiştir. PKK
her gün Kürt gençlerinin, yoksulların
desteğini sağlayarak büyümüştür.

Maraş Katliamı'yla PKK'nin gelişmesi dudurulmak istenmiştir

1978 yılında gerçekleştirilen Maraş
Katliamı'yla bu gelişme durdurulmak is-
tenmiştir. Maraş katliamından sonra sıkı-
yönetimin Türkiye ve Kürdistan'da yay-
gınlaştırılması, bu hareketin gelişmesine
verilmiş bir cevap olmaktadır. Kenan Evren
Mehmet Ali Birand'a verdiği röportajda
12 Eylül askeri faşist darbesine helikopterle
Urfa üzerinden geçerken karar verdiklerini
söylemiştir. Bu gerçeklik, uluslararası güç-
lerin ve Türkiye'deki işbirlikçilerinin Kürt
özgürlük hareketinin gelişmesini engelle-
mek için ne kadar hassas olduklarını,
böyle bir hareketi durdurmak için hangi
yol ve yöntemlere başvuracaklarını da
göstermektedir. Kürt özgürlük hareketi
zindanda, şehirlerde, kasabalarda, her
tarafı tasfiye edilmek istenirken, bunun
için yoğun saldırılar yürütülürken, Önder
Apo'nun bu gerçekliği görüp yurtdışına
çıkmasından sonra da bu hareketin sadece
Türkiye ve Kürdistan'da değil, Ortadoğu
ve Avrupa'da da tasfiye edilmesi için ça-
balar gösterilmiştir. Önder Apo'nun yurt-
dışına çıktıktan sonra 12 Eylül'den sonra
Türkiye solunun ve Kürt gruplarının bir-
leştirilmesine yönelik çabalarına hep
engel konulmasının arkasında bölgedeki
statüko ve onun en önemli işbirlikçisi
olan Türkiye'yi korumak isteyen NATO
vardır. Kürt hareketinin bulunduğu her
yerde NATO harekete geçmiş ve PKK'nin
gelişimini engellemek için her türlü çaba
göstermiştir. 1985 yılında dünyanın se-
vilen liderlerinden olan Kürt dostu Olof
Palme'nin bir derin NATO komplosuyla

katledilip Kürt özgürlük hareketinin üzerine yıkılmak istenmesi, PKK'ye karşı yürütülen bir komplo olarak tarihteki yerini almıştır. Gelişen Kürt özgürlük hareketinin 15 Ağustos Hamlesine böyle bir uluslararası komployla cevap verilmiştir. Bununla Kürt özgürlük hareketi tecrit edilip, kuşatılıp gelişmesi önlenmek istenmiştir.

Kürt özgürlük hareketinin gelişimi bütün bu saldırılara, uluslararası kuşatmaya rağmen durdurulamayınca ve bu hareketin çizgisinin esas olarak Önder Apo tarafından yürütüldüğü, Önder Apo'nun Önderlik gerçeği temelinde bu mücadelenin geliştiği görülünce, uluslararası güçler 'PKK'ye evet, Apo'ya hayır' biçiminde bir politikaya yöneldiler. Önder Apo şahsında Özgürlük hareketine saldırı kampanyasını planlı bir biçimde yürüttüler. Bu da kesinlikle bir NATO kararıydı. Eğer Önder Apo'yu saf dışı ederlerse PKK'nin çizgisini saptırabileceklerini ve PKK'yi de öngördükleri bölgesel düzenin bir parçası haline getireceklerini düşünmüşlerdir. Bu yönüyle Önderlik hakkında karalama kampanyalarını bilinçli bir biçimde sürkleştirmişlerdir. Hareketin Avrupa'da gelişmesini önlemek için de komplovari tutuklamalar yaparak hareket üzerindeki tecridi geliştirmek istemişlerdir. Avrupa'daki yönetim ve kadro gücünün 1987'de tutuklanması bu amaçla gerçekleşmiştir.

1990'lı yıllar Sovyetler Birliği'nin tümüyle çözüldüğü yıllardır. Sovyetler Birliği artık dağılmıştır. Bu yönüyle NATO ve ABD sisteminde önemli olarak stratejik değişiklikler ortaya çıkmıştır. Artık kendilerini tehdit eden bir Sovyet bloğu yoktur. Bu da ABD'nin birçok politikasında değişiklikler ortaya çıkarmıştır. Ancak görülmüştür ki PKK'ye ve Önder Apo'ya karşı politikalar değişmemiştir. PKK'ye ve Önder Apo'ya karşı politikanın değişmemesi Ortadoğu'da Kürtlere verilen rolün de değişmediğini göstermektedir. Kürtler içinde de işbirlikçi Kürt bulma, işbirlikçi Kürde dayanarak bölge üzerindeki politikalarını sürdürme politikası yürütmektedirler. Bu nedenle PKK Sovyetlerin dağılmasından sonra da kapitalist modernist sistemin hedefi olmaya devam etmiştir.

Bu güçler Sovyetlerin dağılmasıyla birlikte PKK'nin de dağılıp etkisizleşebileceğini düşünmüşlerdir. Ancak Sovyetler Birliği'nin dağılması dünyanın başka yerlerinde kimi sol, sosyalist örgütleri dağıtırken, Önder Apo'nun büyük Önderlik gerçeğinde PKK'nin gerilemesi, etkisizleşmesi değil de, PKK'nin yenilenmesi ve daha da etkinleşmesinin önü açılmıştır. Belki o güne kadar Sovyetler Birliği'nin varlığı, reel sosyalizmin ideolojik hegemonyasının sol üzerinde çok etkili olması Önder Apo ve PKK açısından da ideolojik ve politik yenilenme konusunda sorunlar çıkarıyordu ama Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla birlikte PKK'nin o güne kadarki anlayışı doğrulanmış, Önder Apo'nun sürekli bağımsız duruş ve yenilenmeyle geliştirdiği ideolojik ve örgütsel yapının daha da gelişmesinin önü açılmıştır. Kuşkusuz Önder Apo diğer sol örgütlerdeki gibi bir savrulmaya meydan vermemiş, aksine yanlışlıkları ve eksiklikleri gidererek 'sosyalizmde ısrar insanlıkta ısrardır' anlayışıyla örgütü sosyalist çizgide daha da güçlendirerek daha etkili mücadele verir hale gelme yaklaşımıyla hareket etmiştir. Bu temelde 1990'lı yıllarda mücadele daha da yükselişe geçmiştir.

PKK'nin 1990'larda tasfiye olacağı düşünülüyordu

Hareketin gelişmesini durduramayan uluslararası güçler ve Türk devleti PKK'yi yeni bir saldırıyla tasfiye etmek istemişlerdir. 1992'de KDP ile YNK'yi bir araya getirerek PKK'ye saldırmaları karşılığında kendi meclislerini kurmalarına, kendi yönetimlerini ilan etmelerine onay verilmiştir.

1992'de Türk devletinin ve uluslararası güçlerin desteğiyle KDP ve YNK'nin Kürt özgürlük hareketinin üzerine sürülmesi, Özgürlük hareketinin yükselişi karşısında bu güçleri kullanıp tasfiye etme hedefiydi. Böylelikle gelişen Kürt özgürlük hareketini, özgürlükçü Kürt güçlerini tasfiye edip onların yerine uluslararası güçlere bağlı işbirlikçi Kürdü öne çıkaracaklardı. Ama bu da sonuç vermemiştir. Bu sonuç vermeyince daha kapsamlı bir kirli savaş kararı Türkiye'de uygulanmaya konulmuştur. Öyle ki, 1990'lı yıllarda dünyanın hiçbir yerinde olmayacak düzeyde saldırılar, cinayetler, köy yakma ve yıkımlar, milyonlarca insanın Kürdistan'dan göçertilmesi karşısında NATO böyle bir saldırı yürüten Türk devlet politikalarını desteklemiştir. Dünyanın başka bir yerinde bunların az bir kısmı yapılırsa soykırım

mıştır, gelişimini sürdürmüştür. İşte bu durum karşısında Önder Apo ve PKK'ye karşı yeni saldırılar planlanmış ve yürütmüşlerdir. Bütün bu saldırılar başarılı olamayınca 1995'te yeniden KDP ile YNK'nin Londra'da bir anlaşmayla bir araya getirilmesi, Özgürlük hareketimize karşı tutum almaları sağlanmıştır. Bu politikayla Kürt özgürlük hareketinin kuşatılması ve tasfiye edilmesi hedeflenmiştir. Ancak Kürt özgürlük hareketi bunu da kırmıştır. 1995'te KDP ile yürütülen savaşta KDP'ye her türlü destek verilmesine rağmen yine sonuç alınamamıştır.

'PKK'ye evet Apo'ya hayır'

Bütün bu saldırılar belki Kürt özgürlük hareketinin istediği sonuçları almasını

ve insanlık suçu olarak kabul edilerek söz konusu ülke mahkum edilip tecride alınarak uluslararası mahkemelerin önüne çıkarılırdı. Ancak PKK ve Kürtler söz konusu olunca dünyada artık insanlığın kabul edilmeyeceği düzeyde saldırılara, cinayetlere, insanları yerinden yurdundan edilmesine NATO, ABD ve Avrupa tarafından destek verilmiştir. Bu gerçeklik bile Önder Apo ve PKK'ye karşı uluslararası güçlerin nasıl bir saldırganlık ve nasıl bir kirli ittifak içinde olduklarını net gözler önüne sermektedir.

1990'lı yıllarda ABD ve Avrupa'yla Türkiye arasındaki ilişki, Türkiye'nin bu düzeyde desteklenmesi aslında uluslararası sistemin karakterini de çok iyi biçimde ortaya koymuştur. Başka yerlerde insan haklarından ve demokrasiden söz eden bu güçler, sıra Kürtlere geldiğinde nasıl bir insanlık dışı sistem olduklarını, her türlü insanlık dışı rejimi desteklemekten geri durmadıklarını göstermişlerdir. Böylece Ortadoğu'da geçerli olanın esas olarak soğuk yüzü çıkardıkları olduğu bir daha görülmüştür. İşte Önder Apo'nun öncülüğündeki Kürt özgürlük hareketi böyle kültürel soykırımcı, imhacı, insanlık dışı zihniyete ve saldırılara karşı mücadele etmiştir, direnmiştir. Uluslararası güçler ve Türk devleti 1990'lı yıllarda yürütülen bu saldırılar karşısında PKK'nin yenileceğini, tasfiye olacağını düşünmüşlerdir. Bu saldırılar karşısında PKK'nin ayakta kalamayacağını, böylelikle Önder Apo'nun önderlik ettiği PKK'nin etkisiz kalacağını hesaplamışlardır. Ancak bu saldırılara rağmen Özgürlük hareketi ayakta kal-

olabileceklerini düşünerek uluslararası güçlere sürekli PKK'nin etkisiz kınılması, tasfiye edilmesi konusunda telkinlerde bulunmuşlardır.

Türkiye ile KDP zaten 1996'daki suikastin başarısızlığından sonra yeniden askeri saldırılarını artırmışlardır. 1997 yılı bu açıdan boydan boya KDP ile Türkiye'nin birlikte Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme saldırılarıyla geçti. Ancak bunlardan da sonuç alınamadı. Tüm bu saldırılar karşısında PKK belki istediği sonucu alamıyordu ama uluslararası güçler de istedikleri sonucu alamadıkları gibi, kendilerinin işbirlikçisi olan Kürtlerin zayıfladığını, PKK'nin giderek sadece Kuzey Kürdistan'da değil, dört parça Kürdistan'da etkili hale geldiğini gördüler. Uluslararası güçler, özellikle ABD, NATO ve İsrail PKK'nin tasfiye edilemediğini,

geliştirdiğini gördüler. Öte yandan bu güçler Türk devletinin çok fazla sıkıştığını görerek Önder Apo'ya karşı uluslararası bir komplo geliştirip hem Kürt özgürlük hareketini tasfiye sürecine sokma hem de Türkiye'yi daha fazla kendilerine bağlayarak bölgede istedikleri politikaları yürütmek istemişlerdir. Uluslararası kapitalist modernist sistemin İsrail'den sonra bölgede en güçlü işbirlikçileri Türkiye ve Kürt işbirlikçiliğidir. Uluslararası komployla hem Türkiye'yi daha fazla kendilerine bağlamak hem Kürt işbirlikçiliğinin erimesini, tasfiyesini önlemek için Önder Apo'yu Ortadoğu'dan çıkarıp etkisizleştirerek, tasfiye ederek bölgede kendi politikalarına uygun bir siyasi ortam ve Kürt siyasi gerçeği ortaya çıkarmak istemişlerdir. Uluslararası komplo esas olarak ABD, NATO ve İsrail işbirliği tarafından planlanan ve devreye sokulan bir komplo olmuştur.

Avrupa bir politik mücadele mevzisi yapılmak istendi

Kuşkusuz Önder Apo uluslararası güçlerin ve Türk devletinin bu sıkışıklığını görüyordu. Kendi şahsında PKK'ye karşı yürütülen saldırının, komplo'nun da farkındaydı. Zaten Suriye devleti de sıkıştırılıyordu. Bu ortamda Önder Apo bu komplo karşısında nasıl hareket edebileceği konusunda birçok seçenek üzerinde durmuştur. Ortadoğu'da başka bir ülkede kalınabilir mi? Kürdistan dağlarına gidilebilir mi? Ya da Avrupa'ya gidilirse nereye gidilebilir konusu üzerinde önce-

den belirli tartışmalar yürütülmüş, belirli değerlendirmeler yapılmıştır. Ancak Önder Apo komplo'nun kapsamlı olduğunu bilerek bunu boşa çıkarmak açısından Avrupa'da mevzilenmesinin daha doğru olacağını düşünmüştür.

Önder Apo'nun Avrupa'ya çıkmakla uluslararası komploya karşı onların alanını bir mücadele mevzisi haline getirmek istiyordu. Önder Apo kendi Önderlik gerçeğine, ideolojik çizgisine, yarattığı örgütüne ve Kürt halkının özgürlük isteği ve mücadele gücüne güveniyordu. Bu yönüyle ülkenin dağlarına yönelme ve savaşı şiddetlendirme yerine, Avrupa'da daha yumuşak bir zeminde politik mücadelenin ağırlık basacağı bir meşru savunma savaşı yürütmeyi öngörüyordu. Zaten 1998 15 Ağustos'undaki konuşmasında mücadelenin yeni bir aşamaya taşınması gerektiğini söylüyordu. Özellikle de politik mücadele araçlarının geliştirilmesi konusunda verdiği perspektiflerle yeni mücadele dönemine hazırlanıyordu. Avrupa'ya çıkışı bu yaklaşımının ve politik tercihinin sonucuydu. Önder Apo Yunanistan'a çıkarken yeni koşullarda mücadeleyi geliştirmek istiyordu. Daha makul yaklaşımlarla ve politik mücadele araçlarını kullanarak Kürt sorununun ve Türkiye'nin demokratikleşmesini hedefliyordu. Ancak uluslararası güçler, NATO Önder Apo'nun Önderlik gerçeğini bildiklerinden dolayı Önder Apo'ya bu fırsatı vermek istemediler. Çünkü onlar Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözmek isteyen güçler değildi. Uluslararası güçler Kürdistan'ın dört parçaya bölünmesini ve kendine göre Kürt yaratmayı Ortadoğu politikalarının önemli bir enstrümanı olarak görüyorlardı. Kürt sorununun çözümü değil, Kürt sorununun çözümsüzlüğü üzerinden, Kürtleri bölge ülkeleriyle çatıştırarak hem Kürtleri hem de bölge ülkelerini kontrol etme politikası içindeydiler. Bu açıdan Önder Apo'nun Avrupa'ya çıkışı ve yeni politik mücadele araçlarıyla özgürlük savaşını güçlendirerek Kürt sorununun çözümünü hedeflemesine bırakalım destek vermeyi, soğuk yaklaştılar. Bu açıdan da Önder Apo'yu dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş biçimde uluslararası kuşatmayla etkisizleştirip tasfiye etmeyi hedeflediler.

Önder Apo, kendi kontrollerindeki ülke olan Yunanistan'a gitmesine rağmen, orada kalmasına izin vermediler. Yunan parlamentosunun çoğunluğu çağırdığı ve halk, Önderliğin kalmasını istediği halde Yunan devleti, Yunan siyasi güçleri ABD'nin baskı ortamında kendi dar ulusal esaretiyle sonuçlanan komplo'da aktif yer aldılar. Uluslararası güçlerin dediğini yaparak başta Kıbrıs olmak üzere Türkiye'den tavizler koparmayı hedeflediler. Rusya Türk devletinin bu sıkışıklığını, uluslararası güçlerin Önder Apo'ya yönelik bu komplosunu kendi çıkarına değerlendirmek istedi. Nitekim o dönemde ekonomik olarak sıkışık olan Rusya, Türkiye ile çok karlı doğal gaz anlaşmaları yaptı. Yine başka tavizler elde ederek Önder Apo'nun Rusya'da kalmasına müsaade etmediler. Avrupa ABD'nin baskısıyla Önder Apo'yu Avrupa'da kabul etmedi. Açıkça dünyada hiçbir Önderliğe ve siyasi harekete yapılmayan kuşatma ve takip sonucunda Önder Apo Avrupa'dan çıkarılıp Kenya'ya sürüklendi. Bu, NATO'nun, ABD'nin bilinçli planıydı. Önder Apo'yu Avrupa'da kabul etme yerine, Avrupa dışında kendileriyle ilişkisi olmayan bir yerde yakalatarak sorumluluktan kurtulacaklarını sanıyorlardı. Önder Apo'nun Yunanistan'a ve Avrupa ülkelerine kabul edilmemesi, Kenya'ya sürüklenmesi kesinlikle planlıdır. Kenya'ya sürükledikten sonra da Önder Apo Kenya'nın polis ve asker gücüyle, istihbarat örgütüyle yakalanıp Nairobi'de bekleyen Türklere teslim edilmiştir. Bunda

“Dünyada hiçbir Önderliğe ve siyasi harekete yapılmayan kuşatma ve takip sonucunda Önder Apo Avrupa’dan çıkarılıp Kenya’ya sürüklendi. Bu, NATO’nun ve ABD'nin bilinçli planıydı. Önder Apo'yu Avrupa’da kabul etme yerine, Avrupa dışında kendileriyle ilişkisi olmayan bir yerde yakalatarak sorumluluktan kurtulacaklarını sanıyorlardı.”

kesinlikle Türk devletinin rolü yoktur. NATO, ABD, CIA Önder Apo'yu yakalayıp Türkiye'ye teslim etmişlerdir.

Kapitalist moderniteyi komploda tanımak mümkün

Önder Apo; demokrasiden söz eden, dostluktan söz eden Avrupa'ya, Yunanistan'a belki biraz dostluk vardır, biraz insanlık vardır, gerçekten belirli düzeyde çözümden yana olurlar diye yönelmişti. Ne var ki uluslararası komplocuların uğursuz politikaları, halklar üzerindeki çirkin oyunları sonucu Önder Apo Türkiye'ye teslim edilmiştir. Bu durum kapitalizmin, kapitalist modernitenin nasıl soğuk bir çıkar düzenine sahip olduğunu, o soğuk çıkarları için her türlü insanlık değerlerini nasıl ayaklar altına alacağını, bir halkın özgürlük umuduna nasıl saldıracaklarını ortaya koymuştur. Dünyada görülmemiş böyle bir uluslararası komplo esas olarak kapitalist modernite gerçeğinin, Avrupa gerçeğinin, kapitalizm gerçeğinin ne olduğunu gözler önüne sermiştir. Kapitalizmi, kapitalist moderniteyi en iyi biçimde Önder Apo'ya karşı yürütülen uluslararası komplo gerçeğinde görmek, tanımak ve anlamak mümkündür. 'Bir musibet bin nasihatten yeğdir' sözü en iyi biçimde Önder Apo'ya karşı yapılan bu uluslararası komploda görülmüştür. Kuşkusuz bu komplo planlı, amaçlı gerçekleştirilmiştir. Bu komplo aslında Kürt sorununu çözümsüz bırakma amaçlıdır. Yani Kürtler üzerinde uygulanan Kürt kördüğümü, Kürt sorununun çözümsüzlüğü uluslararası komployla devam ettirilmek istenmiştir. Önder Apo'nun başta Türkiye olmak üzere Ortadoğu'da halkların kardeşliğine dayalı Kürt sorununu çözme ve bölge ülkelerini demokratikleştirme stratejisine, politikasına komployla cevap verilmiştir. Çünkü onlar halkların kardeşliğine, özgürlüğüne, demokrasisine dayalı Ortadoğu değil, milliyetçiliğin var olduğu, halkların birbirine düşürüldüğü, bölüp yönetildiği ve bu temelde de kapitalist modernitenin kontrol edebileceği bir Ortadoğu istemektedirler.

Eğer Önder Apo'nun çizgisi Türkiye'de, İran'da, Irak'ta, Suriye'de ve bölgedeki diğer yerlerde gelişirse bunun uluslararası güçlerin Ortadoğu'daki ayaklarını kıracağı, Ortadoğu'da halkların kardeşliğine dayalı bir düzenin kurulacağı bir gelişme ortaya çıkacağını görmüşlerdir. Çünkü Önder Apo'nun politikaları yavaş yavaş bütün Ortadoğu'da mayalanıyordu. Kürt sorununun çözümü ve halkların kardeşliği temelinde yeni bir Ortadoğu'nun mayalanması şekilleniyordu. Bölge güçleri kapitalist modernite etkisindeydi, milliyetçiliğin etkisindeydi; hala ulus-devlet zihniyetini bırakmış, halkların kardeşliğine dayalı sorunların demokratik ve özgürlükçü temelde çözülüp ülkelerin demokratikleştiği bir çözüm anlayışı ve politikasına sahip değildiler. Ancak Önder Apo'nun kişiliği, duruşu, mücadelesi, Kürtlerin politikası Ortadoğu'da böyle bir çözüm seçeneğinin de mümkün olduğunu gösteriyor, adım adım tüm ülkelerde bu çözüm anlayışını da geliştiriyordu. Önder Apo'nun bu politikasına karşı bir düşmanlık beslenmiştir. Ortadoğu'da halkların kardeşliğine dayalı demokratik bir çözüm arayışına darbe vurmak için Önder Apo Ortadoğu'dan zorla çıkartılmış, yine Önder Apo'nun Avrupa'daki demokratik çözüm arayışlarına da aynı anlayışla engel olunmuştur. Önder Apo esaret altına alınarak halkların kardeşliği ve demokratik çözüm yerine halkların birbirine düşman edildiği, kavga ettiği, buna dayanarak da uluslararası güçlerin bölgede egemen olduğu bir politika hakim kılınmak istenmiştir. Önder Apo'nun esaret altına alınmasında bu politik anlayışın etkisi çok önemli rol oynamıştır.

“Güneşimizi Karartamazsınız direnişi anlaşılmadan Önder Apo'nun büyük direnişini, halkımızın komploya karşı büyük direnişini ve Özgürlük hareketimizin komploya karşı büyük direnişini anlamak mümkün değildir.”

Uluslararası komplo gerçeğinde kapitalist moderniteyi iyi çözümlemek, yine Kürt sorununun çözümsüzlüğü nereden kaynaklanıyor, Kürt kördüğümü nereden kaynaklanıyor, Kürtlerin Özgürlük mücadelesine yönelik engeller neredendir, bunları anlamak açısından çok önemlidir. Komplonun bilince çıkarılması esas olarak Kürt halkının özgürlüğünün şifresinin bilince çıkarılmasıdır. Eğer Kürt sorununu çözmek, Kürtleri özgürleştirmek, bu temelde bölge ülkelerini ve Ortadoğu'yu demokratikleştirmek istiyorsak en başta da bu uluslararası komployu iyi çözmek, uluslararası komplocu güçlerin bu sonuna ve Kürt halkının Özgürlük mücadelesine nasıl yaklaştığını, Kürt sorununun varlığı üzerinde nasıl politika yaptıklarını, Kürtler üzerinde uyguladıkları politikanın ne olduğunu bilmek gerekir. Bu komployu anlayarak bilince çıkarmak gerekir.

Bu komployu bilince çıkarmak Kürtler açısından altın değerinde bir durumdur. Komployu bilince çıkarmak Kürtlerin beynine, yüreğine ve eline özgürlüğün şifresini verecektir. Özgürlük mücadelesinin altın bileziğini Kürtler elde edeceklerdir. Bu açıdan komployu bilince çıkarmak, komplonun arkasındaki güçleri bilmek, komploya karşı nasıl bir mücadele verildiğini anlamak çok çok önemlidir. Bu açıdan belki de Kürdistan tarihinin en büyük dersleri ve bu derslerden çıkarılacak sonuçlarla mücadeleyi geliştirme ve sonuca götürme imkanları en fazla da uluslararası komplo gerçeğinde gizlidir. Uluslararası komplodan çıkarılacak sonuçların Kürtlere vereceği güç, Kürtlere vereceği tecrübe, deney Kürtlerin bilincini geliştirme ve özgürlük mücadelesinin önünü açmada önemli bir rol oynayacaktır. Özgürlük mücadelesini geliştirip başarıya götürme açısından komplodan çıkarılacak sonuçlar kadar güç ve destek verecek başka bir şey daha bulunamaz. Bu yönüyle komployu Kürt özgürlük tarihi açısından, Kürt halk tarihi açısından bir dönüm noktası olarak da kabul etmek gerekmektedir.

Kuşkusuz uluslararası komplo çok uğursuz amaçlarla gerçekleştirilmiştir. Kürt halkının tarihinde en büyük özgürlük çıkışı boğmak için bu komplo gerçekleştirilmiştir. Kürdistan tarihindeki en büyük özgürlük mücadelesinin lideri, önderi etkisizleştirilip tasfiye edilerek Kürt halkının özgürlük umudu gömülme istenmiştir. Komplo, Kürt Halk Önderi, Kürt halkının özgürlüğü şahsında sadece Kürt halkının değil, Ortadoğu halklarının özgürlük ve demokrasi umudunu boğmak istenmiştir. Bu açıdan çok uğursuzdur, çok tehlikeli bir komplodur.

‘Güneşimizi Karartamazsınız’

Ancak halkımız, tarihsel olarak kazandığı tecrübeler, Önder Apo'nun ve PKK'nin ideolojik-politik yaklaşımı ve mücadele gerçeğinden edindiği tecrübe ve bilinçle bu komployu daha ilk günden

büyük ihanet, çok uğursuz ve tehlikeli bir saldırı olarak görmüş ve bunun bilinçle hareket etmiştir. Uluslararası komploya karşı Kürt halkının ayağa kalkması, bu komploya karşı tavır koyması, bu komploya karşı mücadele içine girmesi Kürt halk gerçeğinin mücadele içinde önemli bir değişikliğe uğradığını ortaya koymuştur. Özellikle serhildanlardan geçen, bilinçlenen, 1990'lı yılların kirlî savaşı içinde yılmayan, kırılmayan, bütün saldırılara, soykırım politikalarına, vahşice uygulamalara rağmen direnip çelikleşen Kürt halkı uluslararası komploya da karşı durmasını bilmiştir. Cezaevlerinden başlayarak Kürt halkının ‘Güneşimizi Karartamazsınız’ sloganıyla direnmesi, Önder Apo etrafında ateş çemberi olması bu gerçekliğin ifadesidir.

Gerçekten de Kürt halkı tarihinde görülmedik düzeyde fedakarlığı Önder Apo'ya gerçekleştirilmiş uluslararası komplo karşısında ‘Güneşimizi Karartamazsınız’ direnişisiyle ortaya koymuştur. Önderlik etrafında ateşten barikat olmuştur. Çocuğundan yaşlısına, gencine kadar Kürt halkı Önder Apo'ya yönelik komployu püskürtmek, bu komployu boşa çıkarmak için varını yoğunu ortaya koymuştur. Bireysel tepkilerden kolektif tepkilere kadar her türlü direniş yöntemini denemiştir. En zorlu eylemleri yaparak, her türlü saldırıya karşı sokaklara çıkarak Önder Apo'ya karşı gerçekleştirilen komploya karşı tutumunu ortaya koymuştur. Sadece Kuzey Kürdistan'da, Türkiye'de değil, Avrupa'nın her tarafında halkımız ayağa kalkmış, Önder Apo'ya sahip lenmiştir. Tarihte hiçbir Öndere görülmedik düzeyde bir sahiplenme Önder Apo'ya yönelik gösterilmiştir. Bu yönüyle ‘Güneşimizi Karartamazsınız’ kampanyası aslında uluslararası komploya karşı mücadelenin başlatılması anlamına gelmektedir. Uluslararası komploya karşı mücadele o gün başlatılmıştır. Hem de büyük bir militanlık ruhuyla, büyük bir fedai ruhla, her türlü baskıya karşı direnme ruhuyla komploya karşı yürütülen büyük mücadelenin öncüsü olmuştur. Daha sonraki uluslararası komploya karşı mücadelelere ruhunu veren ‘Güneşimizi Karartamazsınız’ direnişidir. Önder Apo tek kişilik cezaevi olan İmralı imha sistemine karşı direnmesinde de en büyük moral değeri, moral desteği, büyük gücü ‘Güneşimizi Karartamazsınız’ eylemlerinden almıştır. Önder Apo; halkımızın verdiği büyük direnişe, ‘Güneşimizi Karartamazsınız’ direnişinde yaşamlarını yitiren tüm şehitlerimize, Kürt halkına, Kürdistan tarihinde şehit düşen tüm insanlarımıza ve tarihe duyduğu sorumlulukla daha baştan uluslararası komployu boşa çıkarmak için büyük iradesini ve tüm gücünü ortaya koymuştur. Önder Apo komployu boşa çıkarma mücadelesi verirken her zaman komploya karşı direnen halkımızı, yoldaşlarımızı ve ‘Güneşimizi Karartamazsınız’ direnişini saygıyla anmıştır. ‘Gü-

neşimizi Karartamazsınız’ direnişi anlaşılmadan Önder Apo'nun büyük direnişini, halkımızın komploya karşı büyük direnişini, Özgürlük hareketimizin komploya karşı büyük direnişini anlamak mümkün değildir.

Halkın direnişi komplocuları ürkütmüştür

Uluslararası komployu daha baştan boşa çıkaran ‘Güneşimizi Karartamazsınız’ kampanyasıyla komploya karşı direnen fedailerimizdir, halkımızdır. Onlar daha baştan komplonun boşa çıkarılacağını ve etkisizleştirileceğini, komplonun amacına ulaşamayacağını ilan etmişlerdir. Öyle ki, komplonun başı olan ABD'nin Dışişleri Bakanı Madlen Olbright ‘Güneşimizi Karartamazsınız’ direnişindeki halkın bu duruşu karşısında, Önder Apo için kendisini feda eden çocuk yaştan yaşlılara kadar insanlarımızın duruşu karşısında hayretlerini, şaşkınlıklarını belirterek, “Bu kadar da beklemiyorduk” demiştir. ‘Bu kadar da beklemiyorduk’ demek, uluslararası komploya karşı halkımızın nasıl büyük bir direniş gösterdiğini açıkça itiraf etmeleri demektir.

Önderlik bu komplonun uluslararası güçler tarafından neden yapıldığını çok iyi anlamıştır. Komplo sürecinde yaşadığı gerçekler Önder Apo'nun komplo gerçeğini ve komployla nasıl mücadele edilmesi gerektiğini de daha iyi ortaya çıkarmıştır. Komplonun Türkiye tarafından gerçekleştirilen bir olay olmadığı daha iyi anlaşılmıştır. Zaten daha sonra Ecevit ‘Apo'yu bize niye teslim ettiler, bunu anlayamıyorum’ diyerek bu gerçeği itiraf etmiştir. Önderlik de bu gerçeği daha ilk günden görmüş, ona göre tutumunu almıştır.

Önder Apo uluslararası komplonun neyi amaçladığını iyi bilmektedir. Kendisini esaret altına alarak Önderliği saf dışı etmek, PKK'yi etkisizleştirmek temel hedefleridir. Böylelikle bölge politikalarında Türkiye'yi de Kürtleri de kendi hizmetlerine sokacaklardı. Önder Apo tüm bu gerçekleri görerek ilk önce komployu boşa çıkarmayı, daha sonra da komplodan çıkardığı bilinçle Kürt özgürlük hareketini daha etkili mücadele eder hale getirmeyi önüne koymuştur. Komplonun amacına ulaşarak hem Kürtler açısından hem de Türkiye açısından gelecek on yılların bir kan davasına dönmesini engellemek için ilk önce yükselen şovenizmi geriletterek komplo ortamını komployu başarısızlığa götüreceği biçimde değiştirmeyi hedeflemiştir. Bu açıdan komployla birlikte daha yumuşak mesajlar verme, Türkiye'deki şovenist dalgaları geriletmeyi esas almıştır. Çünkü geline aşamada ilk yapılması gereken komplonun boşa çıkarılmasıdır. Kendi şahsında Özgürlük hareketinin tasfiye edilmesini, Kürt halkın umutlarının gömülmesini engellemek gerekmektedir. Önder Apo'nun esaretiyle birlikte hareketimizin komploya karşı mücadelede al-

dığı bir fedai savaş kararı vardı. Uluslararası komploya karşı çok sert bir fedai savaşıyla cevap verilecekti. Önder Apo mevcut durumda PKK'nin böyle bir savaş yürüteceğini ve bunun da belki kahramanca, yiğitçe bir direniş, komploya karşı bir mücadele olacağını düşünmüş ancak böyle bir direnişin politik olarak Kürt halkının geleceği açısından olumlu sonuçlar doğuramayacağını, komplonun istediği biçimde hareket etme olacağını görerek hareketimizin fedai temelde yürüteceği bu savaşın önüne geçmiştir. Açıkça Önder Apo mevcut durumda savaşın değil, çatışmasızlığın olması gerektiğini söylemiştir. Ortamı yumuşatarak komployu boşa çıkaracak ilk adımı böyle atmıştır.

İdamın kaldırılması devrimci bir gelişmedir

Bu süreç aynı zamanda Önder Apo'nun yargılanma sürecidir. 12 Eylül döneminde PKK ile ilgili davaları yıllarca sürüncemede bırakan Türk devleti, bir iki aylık yargılamayla idam kararı verip Önder Apo'yu tasfiye etmeyi hedeflemiştir. Türk devletinin böyle bir planı vardır. Uluslararası komplonun Önder Apo'nun idam edilmeyeceği kaydıyla Türkiye'ye teslim edildiği söylenmektedir. Bu gerçekçi değildir. Ancak uluslararası komploya karşı Kürt halkının direnişi uluslararası güçleri de ürkütmüştür. Sadece uluslararası güçleri değil, Türkiye'yi de ürkütmüştür. Bu direniş uluslararası güçleri de, Türkiye'yi de Önder Apo'yu tasfiye etme konusunda tereddüde düşürmüştür. İşte böyle bir ortamda Önder Apo'nun komployu boşa çıkarma adımları da olunca uluslararası güçlerin ve Türk devletinin Önder Apo'yla ilgili kararı ve bazı çevrelerin beklediği idamın hemen gerçekleşmesi durumu pratikleştirilememiştir. Kısa sürede yargılamalar olmuş, Şêx Seîd'in idam edildiği gün Önder Apo'ya da idam kararı verilmiştir. Böyle bir zihniyetle, yaklaşımla hareket edilmiştir. Ancak hem ‘Güneşimizi Karartamazsınız’ kampanyasının uluslararası güçlerde ve Türk devletinde yarattığı ürküntü hem Önder Apo'nun komplonun sıcak olduğu süreçte yumuşak ve sorunların siyasal yollarla çözülmesi gerektiği biçimindeki düşüncesi bu kararın uygulanması konusunda bir kararsızlık yaratmıştır.

Önder Apo bu gerçeği de görerek komployu boşa çıkarmak, bu kararı etkisizleştirmek açısından silahlı güçlerin geri çekilmesi taktikğini ve bu temelde demokratik siyasal çözüm yaklaşımını ortaya koymuştur. Böylelikle hem komployu boşa çıkarma hem de Türkiye koşullarını demokratik siyasal çözüme hazırlama biçiminde bir yaklaşım göstermiştir. Nitekim bunun sonucu sadece Türkiye değil, Ortadoğu tarihi açısından önemli bir gelişme yaşanmıştır. Bu da Türkiye'de idamın kaldırılması kararı olmuştur. Bu, sıradan bir karar değildir. Bu, Türkiye açısından da Ortadoğu açısından da reformdan öte bir devrimin yaratacağı sonuçtur. Çünkü Ortadoğu tarihinde muhalifler hep böyle idamlarla, ölüm tehditleriyle katledilerek susturulmaya, bastırılmaya çalışılmıştır. Ama özgürlük mücadelesinin gelişmesi, bu mücadelenin Türk devletini sıkıştırması sonucu Önder Apo esaret altına alınsa bile Türk devletini böyle bir uygulamaya yönelmede kararsızlığa düşürmüş, bu yönlü cesaretini kırmış, bu nedenle de Önder Apo'nun üzerindeki kararın kaldırılması açısından idam yasal olarak kaldırılmıştır. Bu belki çok fazla değerlendirilmemiştir ama Türkiye tarihindeki devrimci bir gelişmedir. Türkiye'de idamın kaldırılmasını öyle küçük bir reform, küçük bir adım olarak görmemek gerekiyor. Siyaset üzerinde idam tehdidinin kaldırılması siyaset yapma imkanlarını arttırdığı gibi Türkiye

ve Ortadoğu'nun demokratikleşmesinin önünü açacak önemli bir adım olmuştur. Bunu da Türkiye ve Ortadoğu halkları Önder Apo'nun ve Özgürlük hareketinin mücadelesine borçludurlar. Uluslararası komploya karşı Önderliğimizin, hakımızın ve hareketimizin yürüttüğü mücadele değerlendirilirken Türkiye'de idam kararının kaldırılması ve bunun Ortadoğu'da siyaset yapma tarzına etkisinin de özellikle görülmesi ve irdelenmesi gerekmektedir.

Önder Apo komployu böyle gerilettikten sonra esas olarak komployu boşa çıkaracak, Özgürlük hareketini daha etkili mücadele eder hale getirecek ideolojik, teorik, politik ve örgütsel hamlelerini yapmaya başlamıştır. İmralı'da 'AİHM Savunmaları' olarak bilinen iki ciltlik büyük savunmasını yazmıştır. Daha önce de yine Kürt sorununun demokratik çözümünü hedefleyen, böyle bir yaklaşım gösteren savunmalar yazmış, mektuplar göndermişti. Tüm bunlar uluslararası komployu boşa çıkarmak açısından ideolojik, teorik, politik ve örgütsel zayıflıkları giderme ve aşırma olarak gündeme gelmiştir. Eğer komplo gerçekleşmişse bu tabii ki belirli örgütsel yetersizliklerden, zayıflıklardan kaynağını almıştır. Komplonun boşa çıkarılamaması, aşılama Önder Apo ve hareket açısından yeni bir mücadele yaklaşımının, sürecinin ortaya konulması ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. O güne kadarki ideolojik, teorik, politik yaklaşımlarda eksiklikler nedeniyle mücadele geliştirilip önemli mevziler yaratılarak komplo boşa çıkarılamamıştır. Bu açıdan İmralı süreci Önder Apo açısından bazılarının düşündüğü, sandığı gibi mücadeleden vazgeçmek, mücadeleyi bırakmak, klasik bazı sol örgütler gibi reel sosyalizmin çöküşü sonrası yaşadıkları zayıflama ve sistem içileşme biçiminde yaşanmamıştır. Önder Apo reel sosyalizmin yıkıldığı 1980'lerin sonu, 90'ların başında esas olarak reel sosyalizmin neden yıkıldığı, hangi eksiklikleri yaşadığı konularını sorgulayıp bunları aşırarak daha etkili bir sosyalist zihniyet ve mücadele duruşu ortaya çıkarmayı hedeflemiştir. Yani bazılarının dediği gibi dünyadaki gelişmelere ayak uyduramıştır. Sadece sisteme karşı mücadelede zayıflık yaratan etkenleri ortadan kaldırıp etkili mücadele edecek zihniyet ve yapılanmayı ortaya çıkarmaya çalışmıştır.

1990'lı yıllardaki yoğunlaşması böyle olmuştur. Bu açıdan dünyadaki bütün sosyalist hareketler gerilerken, tasfiye olurken Kürt özgürlük hareketinin 1990'lı yıllarda tasfiye olmaması, güçlenmesi, varlığını sürdürmesi esas olarak Önder Apo'nun reel sosyalizmin yıkılışından sonraki yaşadığı ideolojik, teorik, politik yoğunlaşmalar sonucuydu. Eğer bunlar olmasaydı Özgürlük hareketi daha 1990'lı yıllarda etkisizleştirilip tasfiye edilebilirdi. Önder Apo reel sosyalizmin yıkılışından çıkardığı derslerle örgütün böyle bir durumla karşılaşmasını engellemiştir. Belki Özgürlük mücadelesi tümünden sonuca ulaşmamıştır ama gelişmesini de Kürdistan'ın dört parçasında sürdürmüştür.

Önder Apo uluslararası komplo sürecini de bu çerçevede değerlendirmiştir. Bir geri adım atma değil, aksine komplodan çıkarılan derslerle Özgürlük hareketinin daha iyi mücadele etmesini sağlayacak ideolojik, teorik, politik, örgütsel ve eylemsel yoğunlaşmaları, tespitleri ve değerlendirmeleri geliştirmeye çalışmıştır. Örgütü mücadelesiz bırakmamak, hatta daha etkili mücadele etmesini sağlamak için yoğunlaşmalarını sürdürmüştür. Daha etkili mücadele eder konuma gelme ihtiyacı örgütte belirli yenilenmelerin ve değişikliklerin ortaya çıkmasını beraberinde getirmiştir. Kuşkusuz Önder Apo'nun yaşadığı ideolojik, teorik, politik yenilenme, örgütsel ve eylemsel yaklaşımını yenileyip mücadeleyi daha etkili bir pozisyona getirme konusundaki

derinleşmeler ve yoğunlaşmalar aynı düzeyde örgütte gerçekleşmemiştir. Ama örgüt İmralı'dan gelen savunmalar ve değerlendirmelerle belirli bir ideolojik, teorik, pratik açıdan yoğunlaşma içine girmiştir. Önder Apo'nun istediği ve kesin başarı getirecek düzeyde olmasa da hareketimiz de bir bütün olarak belli değişimler yaşamıştır.

Önder Apo'nun uluslararası komployu boşa çıkarmak için politik yaklaşımları, taktikleri yine ideolojik, teorik çalışmaları sürerken ve bu çalışmalarla örgütü komploto girdabından çıkarıp daha etkili mücadele eder hale getirmeye çalışırken çeşitli güçler de komployu sonuca götürmek için çalışmalarını arttırmışlardır. Kuşkusuz bunların başında Türkiye gelmiştir. Türkiye, gerillanın sınır dışına çıkmasını ve hareketimizin demokratik siyasal yollardan sorunları çözme arayışını doğru değerlendirip Kürt sorununun çözümünü için adım atacağına, hareketimizin bu adımlarını yenilme, tasfiye olma, mücadeleyi bırakma olarak görüp ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal çok yönlü tedbirlerle Özgürlük hareketimizin toplumsal tabanını tasfiye edip Kürt halkının özgürlük mücadelesini ortadan kaldırmayı hedeflemiştir. Türkiye'nin bu yıllardaki politikaları bu çerçevede yürümüştür.

Biz Önderliğimize sahip çıkacağız

Bunun yanında komplodan sonra PKK'ye yakın kimi aydınların da içinde olduğu bazı çevreler artık PKK'nin misyonunu yerine getirdiğini, şimdiye kadar önemli çalışmalar yaptığını, gelişmeler yarattığını ama Önder Apo'nun tasfiyesiyle birlikte artık PKK'nin yerine başka inisiyatiflerin, başka örgütlenmelerin geçmesi gerektiği biçiminde bir yaklaşım içine girmişlerdir. Hatta örgütün, PKK'nin kendilerine teslim edilmesi gerektiği gibi gerçekten büyük bir yanılgıyla büyük bir gaffet içinde olmuşlardır. Yeminli Apo ve PKK düşmanları ise Önderliğin komployu boşa çıkarma çabalarını, hareketimizin geriye çekilmesini bir teslimiyet, mücadeleyi bırakma ve bir tasfiye olarak değerlendirmişler ve yaptıkları aleyhte propaganda ile PKK'nin tasfiye olduğunu, artık Kürt siyasal hareketi içindeki rolünün bittiği biçiminde değerlendirmelere gitmişlerdir. Bunun yanında başta YNK olmak üzere İran dahil kimi Kürt çevreleri ise PKK'nin yarattığı değerleri kendi kontrolleri altına almak ve onun üzerinden politika yapmak istemişlerdir. YNK'nin İran desteğiyle, İran'la ilişki içinde PKK'yi etkileme, PKK'yi etkileyip ele geçirerek kendi politikalarının parçası haline getirme çabaları olmuştur. Bu yönlü çabalar PKK ile YNK arasındaki savaşı ortaya çıkarmıştır. 2000'nin sonu ve 2001'in başında ortaya çıkan savaşta YNK yenilgiye uğratılmıştır. PKK'nin İran'ın ve YNK'nin dayatmalarına karşı direnmesi ve mücadeleyi sürdürmesi, açıkça 'biz Önderliğimize, Özgürlük hareketinin yarattığı değerlere sahip çıkacağız, PKK'nin çıkışında üstlendiği rolü, tarihsel misyonu bundan sonra da yerine getireceğiz, halkımızın özgürlük ve demokrasi mücadelesinden vazgeçmek, bunu birilerine teslim etmek mümkün değildir, bu tür saldırılara karşı direnecek, halkın özgürlük ve demokrasi mücadelesi, onun örgütlenmesi korunacak ve sonuna kadar mücadele edilecektir', anlamına gelmekteydi. YNK'ye karşı gösterilen direniş ve yenilgiye uğratılması bütün çevrelere bu mesajı vermiştir. Bu durum Kürt halkını da etkilemiştir. Kürt halkı YNK savaşı sonrası ilk Newroz'da büyük bir katılım göstererek Önderliğe ve harekete sahip çıkarak hareketimizin saldırılara karşı direnmesine ve mücadele kararlılığına sahip çıkmıştır, desteklemiştir. Bu da as-

lında hareketimiz açısından önemli bir moral değer olmuştur.

Önder Apo 'AİHM Savunmaları'nı göndererek örgütteki düşünce değişimini, ideolojik, teorik yoğunlaşmayı derinleştirirken, diğer taraftan örgütün daha etkili mücadele etmesi ve komplonun boşa çıkarılması konusunda güncel ve dönemsel perspektiflerini de vermiştir. Gerilla güçlerinin geriye çekilmesi durumunu, bunun yarattığı Türkiye'deki yumuşak ortamı değerlendirerek Özgürlük hareketine sürekli perspektif veren, siyasal, toplumsal, örgütsel durumları değerlendiren yoğunlaşmalarını sürdürmüştür.

Önder Apo gönderdiği değerlendirme ve perspektiflerle örgütü hazırlarken, sürekli Kürt sorununun demokratik çözümü için de devlete çağrılar yapmıştır. Hareketimiz de sürekli devlete adım atması için uyarılar yapmıştır. Özellikle 2002 yılında AKP'nin iktidara gelmesinden sonra AKP defalarca uyarılmıştır. Özgürlük hareketinin gerekli şansı tanıdığı, bunun doğru anlaşılması gerektiği yönünde sürekli çağrılar yapmıştır. Önder Apo da sürekli Türk devletini uyaran, Özgürlük hareketini de mücadele için hazırlayan bir yaklaşım içinde olmuştur.

Önder Apo Türk devletinin ve uluslararası güçlerin politikalarını ve ABD'nin Ortadoğu'ya müdahaleye hazırlıklarını, çabalarını görerek 2003 yılında 'Atina Savunması'nı hareketimize ulaştırmıştır. Atina Savunması hareketimiz açısından yeni bir yaklaşım ve perspektif ortaya koymuştur. Özellikle de uluslararası güçlerin bölgeye müdahalesi ve bu müdahale çerçevesinde işbirlikçi Kürtleri etkili hale getirme politikasına karşı hareketimizi hazırlıklı kılmak için kapsamlı perspektifler vermiştir. Uluslararası güçlerin bölgeye müdahalesi karşısında hareketimizin alternatif bir üçüncü güç olarak kendisini hazırlamasını ve bu yönlü hamle yapmasını istemiştir. ABD'nin müdahalesi karşısında hareketimizin ayrı bir alternatif çizgi olarak ayakta kalmasını sağlamaya çalışırken, diğer yandan da uluslararası güçlerle işbirlikçilik yapan Kürtlerin kendi meclislerini, kendi yönetimlerini Kürtlerin meclisiymiş gibi, Kürtlerin bütününe temsil ediyormuş gibi göstermelerine karşı kendi siyasal yönetim gerçeğini, siyasal kurumlaşmasının geliştirilmesini istemiştir. Önder Apo bu çerçevede örgüte gerekli perspektifleri vermiştir. Ortaya koyduğu bu yeni yaklaşım çerçevesinde Kürt özgürlük hareketinin Ortadoğu'da yeniden yükselişe geçerek halkların özgürlük ve demokrasi umudu olması gerektiğini söylemiştir. 'Atina Savunması'nın son sayfasında 'Kürt 'Teş'isi dönecek ve Ortadoğu'yu demokratik uygarlık çağına ulaştıracaktır' tespiti bu gerçekliği ifade etmektedir.

Tasfiyecilik komplonun uzantısı gibi davrandı

Önder Apo ideolojik, teorik çalışmalarıyla, politik yaklaşımlarıyla ve örgütü yeniden yapılandırma, yeniden mücadeleye hazırlamayla yeni bir hamle yapmaya çalışırken, uluslararası komplo ise bu hareketin yeniden mücadele eder hale gelmesini önlemeye çalışmıştır. Açıkça şunu görmüşlerdir; bu hareket Önder Apo'nun ideolojik, teorik çalışmalarıyla kendini yenilerse, kendini güçlü hale getirirse uluslararası komployla amaçladıkları boşa çıkacak, Kürt özgürlük hareketi daha etkili mücadele eder konuma gelecektir. Uluslararası güçler bunu görmüştür. ABD'nin de bölgeye müdahale edeceği süreçte hareketimizin yeni bir hamle yapmaya yöneldiğini gören uluslararası komplocular da boş durmamış, örgütün içine el atmışlardır. Örgüt içinde ortaya çıkan tas-

fiyecilikle esas olarak, uluslararası komplonun hareketimizin yeniden bir hamle yapmasına karşı, hareketin bu hamlesini boşa çıkarma, hatta hareketi tasfiyecilerin eline geçmesini sağlayıp kendi çıkarları doğrultusunda kullanma hesaplanmıştır. Önder Apo 'Atina Savunmaları' ve gönderdiği perspektifler doğrultusunda yeniden mücadeleye hazırlanmamızı ve bu mücadelenin yönetim gücü ve yeniden yapılanması olacak Kongra Gel örgütlenme modelini ortaya koyarken, örgüte böyle bir perspektif ve talimat verirken, uluslararası güçler de örgüt içindeki işbirlikçileriyle Önder Apo'nun bu hamlesini, bu çalışmasını boşa çıkarıp örgütü mücadele eden değil de, örgütü mücadeleden alıkoyan, tamamen kendilerine teslim olan bir konuma getirmeye çalışmışlardır. Provokatif tasfiyeciler uluslararası komplonun hareket içindeki uzantıları biçiminde davranmışlardır.

2002'de örgütlenmesini hızlandıran, 2003'te kendini açıkça ortaya koyan tasfiyecilik esas olarak komployu tümüyle

komplonun örgüt içinde yarattığı bir sonuçtur. Komplo da örgüt içindeki kişiler üzerinden sonuca ulaşmak istiyordu. Bu yönüyle bu kişiler şahsında uluslararası komplo belli bir sonuç almıştır. Uluslararası komplonun uzantıları olanlar Önder Apo'nun örgütü yeniden yapılandırmak ve mücadele eder hale gelmesini engellemek için örgütlenmişler ve harekete geçmişlerdir.

2003 yılındaki Temmuz toplantısı savas kararı almak ve yeniden yapılanma ile örgütü güçlendirmek için gerçekleşmişken, bunun için toplanılmışken, tasfiyeciler 2003 Temmuz toplantısını tersine çevirip örgütü mücadele eden değil de mücadeleyi bırakan, mücadeleden vazgeçen bir toplantıya dönüştürmeye çalışmışlardır. Bu yaklaşımlarını da I. Kongra Gel'de ortaya koyarak PKK'nin ideolojik, teorik, örgütsel anlayışını bırakıp örgütü tamamen mücadele eden örgüt olmaktan çıkarmayı hedeflemişlerdir. Açıkça Önder Apo'nun örgüt anlayışını, militanlık anlayışını, mücadele anlayışını içten tasfiye

başarıya ulaştırma çalışmasıydı. Uluslararası komplo Önder Apo'yu esaret altına alıp İmralı sistemine koyarak, Özgürlük hareketimizi tasfiye etmek istemişti ama başaramamıştı. Önder Apo'nun komploya karşı mücadelesi, ideolojik, teorik çalışmaları ve örgütün Önder Apo'nun bu çalışmaları doğrultusunda kendini toplama ve yeniden mücadele eder hale gelme çabaları görülünce uluslararası güçler, işbirlikçileri ve Türkiye dahil çeşitli güçler örgütün içine el atarak hareketin bırakılma yeniden mücadele eder konuma gelmesini, içeriden ele geçirerek tümünden etkisizleştirmeyi hedeflemişlerdir. 2003 tasfiyeciliğini bu çerçevede komplonun devamı, iç uzantıları olarak değerlendirmek gerekmektedir. Zaten komplonun sonucu ortaya çıkmışlardır. Uluslararası güçler ve işbirlikçileri örgüte ve halka 'Önder Apo'yla olmaz, PKK ile olmaz, artık Önder Apo ve PKK'nin zamanı geçti' dedirtirmek için uluslararası komployu gerçekleştirmişti, Önder Apo'yu esaret altına almıştı. İşte PKK içindeki tasfiyeciler de aynı uluslararası komplocuların kabul ettirmek istediği gibi 'Önder Apo'yla olmaz, PKK ile olmaz, bunların düşünce ve politikalarıyla yürünmez' yaklaşımını kadrolara ve hareketin tabanına kabul ettirmek istemişlerdir. Zaten uluslararası komplo da bunu amaçlıyordu. Dolayısıyla tasfiyecilik uluslararası

edip örgütü tamamen uluslararası güçlere ve onların işbirlikçilerine teslim etmeyi hedeflemişlerdir. 2003 yılında gerçekleştirilen I. Kongre Gel'de ki tasfiyeciliğin yaptığı çıkış bu anlama gelmektedir.

Uluslararası güçler, onun işbirlikçileri ve onun içimizdeki uzantıları örgütün yaşadığı değişimi, yeniden yapılanmayı devrimci tarzda gerçekleştirmesi biçiminde değil de, bu yeniden yapılanmayı tamamen kapitalist modernitenin liberal anlayışına göre bir değişime ve dönüşüme evriltmek istemişlerdir. Yani Önder Apo'nun değişim ve dönüşümdeki arzulanmış mak-sadın tersine sonuçlanacak bir değişimi, yani tasfiyeyi yaratmaya çalışmışlardır. Kendilerine yenilikçi derken, Önder Apo'nun değişimini, değişim için ortaya koyduğu ideolojik, teorik tespitleri yeni bir örgütsel yapılanma ve mücadele çizgisine getirmek için değil, Önder Apo'nun ortaya koyduklarının içini boşaltıp liberalize ederek, liberal süzgeç ve yorumdan geçirerek bu değişimi tersinden sonuçlandırma yaklaşımı içinde olmuşlardır. 2003 tasfiyeciliğinin yaptığı hamleyi esas olarak bu çerçevede ele almak gerekmektedir.

Önderlik gerçeği bir daha üstün gelmiştir

Tasfiyecilik uluslararası komplonun hareketimize vurduğu darbeyi içten de

tamamlayarak uluslararası komployu tamamen sonuca ulaştırmak istemiştir. Tüm tutum ve çabaları bu yönlü olmuştur. Özellikle örgütü dağıtmak için uğraşmışlardır. Zaten uluslararası komplocular, bütün PKK ve Önder Apo düşmanları esas olarak Önderliğin militanlık çizgisini, fedai ruhunu, örgüt ölçülerini, ortaya çıkardığı yurtseverlik ölçülerini ortadan kaldırıp tamamen sistemle bütünleşen, sistemin işbirlikçisi olan, onun dediği biçimde hareket edecek bir örgüt gerçeği ortaya çıkarmak istemişlerdir. Bütün çabaları, amaçları bu doğrultuda olmuştur. Hareketimizin özgürlük çizgisi ve özgürlük duruşu yerine, sistem içileşen, Önder Apo'nun militanlık çizgisini, mücadele çizgisini, kadın özgürlük çizgisini tasfiyeye yönelik bir saldırı yürütmüşlerdir. Bütün bu saldırıların arkasında kesinlikle uluslararası güçler ve başta KDP olmak üzere Kürt işbirlikçiliği vardır. Türk devleti ve istihbarat örgütü de bu tasfiye planının içindedir.

Önder Apo'ya yeterince bilgi gitmediği için zamanında müdahalede bulunamamıştır. Ama sonradan durumu fark ederek örgüt içinde bir tasfiyeciliğin geliştiğini, örgütün Önderlik çizgisinden çıkarılıp farklı yönlelere götürülmek istendiğini

yacaklarını, Önder Apo'nun ortaya koyduğu ölçülerin aslında kendilerinin ortadan kaldırmak istediği ölçüler olduğunu görmüşlerdir. Önder Apo'nun yaklaşımlarını, müdahalesini, kendilerini bu ölçülere getirmeye zorladığını, bu ölçüler içine sokmaya zorladığını görerek örgütten kaçmışlardır. Bir daha Önderlik gerçeği üstün gelmiştir. Önderlik örgüt içi mücadelede, örgüte karşı saldırıda şimdiye kadarki büyük ustalığını bu tasfiyecilik döneminde de ortaya koymuş, onların en az zarar vermesini sağlayacak yol ve yöntemlerle müdahale etmiştir. Esas olarak örgüt ölçülerini ortaya koyarak, örgüt ölçülerine kimin uymadığını ortaya çıkarmak istemiştir.

Tasfiyeciliği kaçıran esas olarak Önderliğin 'Bir Halkı Savunmak' adlı eseri ve o dönemde İmralı notlarıyla gönderdiği çözümlemelerdir, yaklaşımlardır, ölçülerdir. Nitekim en son Pautus ve Hermes ilkerlerini ortaya koymuş, örgüt militanlarının bu ölçüden geçmesi gerektiğini söyleyince, artık kendilerine örgütte kalacak hiçbir yol, fırsat, zemin bırakılmadığı görülmüştür. Kuşkusuz doğru yönetimle böyle bir durumun ortaya çıkarılmasını engellemek gerekiyordu. Ama zamanında fark edilip tedbir alınmayınca örgüt içinde

mites'i'ni kurmasına tepki göstermişlerdir. PKK Yeniden İnşa Komitesi'nin kurulmasını, PKK'nin yeniden Önderlik ve militan ölçülerine kavuşma çabalarını kendi tasfiyeci saldırılarına karşı bir müdahale olarak görmüşlerdir. Nitekim PKK'nin yeniden inşa edilme sürecinin başlatılması, II. Genel Kurul'un gerçekleşmesi, özellikle 'Bir Halkı Savunmak' çözümlemesinin gelmesi, tasfiyeciliğin tasfiye edilip örgütün ideolojik, teorik olarak güçlendirilip nasıl yeniden yapılandırılacağı, yeni bir sistemin nasıl kuracağını ortaya koymuş ve netleştirmiştir. Bu açıdan Önder Apo'nun İmralı'da ideolojik, teorik yoğunlaşmayla ortaya koyduğu komployu etkisizleştirip komploya karşı mücadeleyi etkili kılma, hareketimizi ideolojik ve teorik olarak yeniden yapılandırıp daha etkili mücadele eder hale getirme çabası 'Bir Halkı Savunmak'la zirveye ulaşmıştır. Bu açıdan 'Bir Halkı Savunmak' eseri, Önder Apo'nun İmralı'daki yoğunlaşmalarının esas olarak genel çerçevesinin, genel doğrultusunun belirginleşmesi ve netleşmesi anlamına gelmektedir. Bu yönüyle 'Bir Halkı Savunmak' uluslararası komplo, işbirlikçiler ve tasfiyeciliğin örgüt içindeki son umudu da kırılmıştı.

Tasfiyeciliğin en önemli hedeflerinden biri, Önder Apo'nun ortaya koyduğu yeniden mücadeleyi geliştirme perspektifinin önünü almaktır. Özellikle gerillanın yeniden hamle yapması açısından Önderliğin ortaya koyduğu bir perspektif vardı. Tasfiyecilik esas olarak uluslararası komplo, Türkiye ve Kürt işbirlikçileri adına hareketi böyle bir hamleden alıkoymak, bu hamleyi durdurmak istiyordu. Ama Kongra Gel II. Genel Kurulu'nda Önderliğin ortaya koyduğu perspektifler çerçevesinde gerilla hamlesiyle mücadeleyi yükseltme kararı alınınca tasfiyecilik örgüt içindeki mücadeleyi engelleme rolünü de başaramamıştır. Ne ideolojik, teorik, örgütsel olarak hareketi liberalize eden yaklaşımlarını hakim kılabilmiş ne de gerilla hamlesini önleyebilmiştir. II. Genel Kurul'da gerilla hamlesi kararının alınması, Önder Apo'nun ortaya koyduğu örgüt ölçülerıyla birleşince uluslararası komplo, işbirlikçiler ve tasfiyeciliğin örgüt içindeki son umudu da kırılmıştı.

1 Haziran hamlesi kolay gelişmemiştir

1 Haziran hamlesinin başlatılması çok önemli olmuştur. PKK Yeniden İnşa Komitesi'nin kurulduğu, PKK'nin yeniden inşa çalışmalarının yürütüldüğü bir süreçte gerilla hamlesinin başlaması, uluslararası komploya boşa çıkarma ve tasfiyeciliğe karşı mücadelede önemli bir pratik adım olmuştur. Tasfiyeciliğe karşı düşüncede atılan adımlar gerilla hamlesiyle pratikleşmiş, böylelikle tasfiyeci eğilimlerle militan eğilimlerin daha da netleşmesi sağlanmıştır. Tasfiyeciliğin zeminin tümüyle ortadan kalkması açısından 1 Haziran hamlesi çok önemlidir. 1 Haziran hamlesi daha kapsamlı da değerlendirilebilir ama 1 Haziran hamlesinin tasfiyeciliğin boşa çıkarılması, örgütün yeniden mücadele eder hale gelmesinde 15 Ağustos gibi tarihsel değerde önemi vardır. Bu açıdan 1 Haziran 2004 hamlesini başlatan, buna öncülük eden ve bu temelde şehit düşen yoldaşları bir daha minnetle ve saygıyla anıyoruz. Tasfiyeciliğin tasfiyesi, tasfiyecilerin etkilerinin boşa çıkarılması, uluslararası komplo, işbirlikçiler ve tasfiyeciliğin örgüt içindeki son umudu da kırılmıştı.

mücadele eder hale getirmenin şehitleridir. Bu büyük şehitlerimiz on yıllarca yürütülen mücadelenin değerlerine sahiplenmenin, bu mücadeleyi kesintisiz olarak bugüne kadar yürütmenin en temel halkası olarak görülmek durumundadırlar.

1 Haziran hamlesi kolay gelişmemiştir. 1 Haziran hamlesine karşı da çok yönlü saldırılar gerçekleştirilmiştir. Özellikle yeminli Apo ve PKK düşmanları, Kürt işbirlikçiliği, uluslararası güçlerin ve Türk istihbarat örgütlerinin de yönlendirmesiyle 1 Haziran hamlesini durdurmak, etkisizleştirmek ve sonuçsuz bırakmak istemişlerdir. Bunun için de en fazla kullandıkları argüman, 1 Haziran hamlesinin Genelkurmay tarafından, derin devlet tarafından Önder Apo'ya dayatıldığı, Önder Apo'nun da bu temelde 1 Haziran hamlesi talimatını örgüte verdiği biçiminde alçakça değerlendirmelerdir. Bu değerlendirmelere göre 1 Haziran hamlesi yapılacak, Türk devleti de bunu bahane edip Güney Kürdistan'a girerek Güney Kürdistan'daki kazanımları ortadan kaldıracaktır! Bilindiği gibi 2003'te ABD'nin müdahalesiyle Güney Kürdistan'da bir federasyon oluşmuştu. Türk devletinin bu federasyonu ortadan kaldırmak için 1 Haziran gerilla hamlesini bahane edip Güney Kürdistan'a gireceği, buna davetiye çıkaranın da 1 Haziran hamlesi olduğu yönünde bir propaganda yürütmüşlerdir. Bu değerlendirmeler yeminli Apo düşmanları tarafından yapılmış, başta KDP olmak üzere Güneyli siyasi güçler de bu değerlendirmelere çanak tutmuşlardır. Tabii tüm bunların arkasında kesinlikle uluslararası komplocu güçler ve Türkiye vardır. Ama tarih şunu göstermiştir ki, yıllar şunu kanıtlamıştır ki, bırakalım 1 Haziran 2004 hamlesinin Güney Kürdistan'daki federasyona zarar vermesi, aksine Güney Kürdistan federasyonunun yaşaması, gelişmesi ve bugün Türkiye ve bölge ülkeleri tarafından kabul edilir hale gelmesinin nedeni 1 Haziran hamlesidir. 1 Haziran hamlesi geliştiği için Türk devleti bırakalım Güney'deki federasyona yönelmeyi, aksine Kürt halkının, Özgürlük hareketinin geliştirdiği mücadele sonucu, bu mücadeleyi durdurmak için Güneyli güçlerle ilişki geliştirmek zorunda kalmıştır. 1990'lı yıllarda nasıl ki bize karşı mücadeleye dayanarak Güney'de meclis kurulmuşsa, Türk devleti bizimle mücadele etmek için bu sefer de federasyonu kabul etmek zorunda kalmıştır. Nitekim 2007'de Erdoğan-Bush görüşmesinden sonra ABD'nin PKK'yi tasfiyeye destek verme karşılığında Türk devleti bütün güçleriyle -buna CHP de dahil- Güney Kürdistan federasyonunu kabul etmek zorunda kalmıştır. 1 Haziran 2004 hamlesi, böylelikle başladığı zaman çeşitli güçlerin alçakça yaptığı karalama kampanyalarının tersine, Güney Kürdistan federasyonunu koruyan ve bugünkü düzeye gelmesini sağlayan en temel etken olmuştur, en temel savunma gücü olmuştur. Güney Kürdistan federasyonunun oluşumuna en büyük destek PKK'nin yürüttüğü mücadele olmuştur. 1 Haziran hamlesinin böyle sonuçları olmuştur.

PKK'nin yeniden yapılanması kongresi 'Bir Halkı Savunmak' temelinde PKK'nin yeni kimliğinin ortaya çıkarılmasını ifade etmektedir. Aslında yeniden inşa kongresi çok önemli bir kongredir. Tasfiyecilik kaçmıştır ama tasfiyeciliğin örgüt içinde belirli etkileri, Önderliğin düşüncelerini ve görüşlerini liberal çerçevede yorumlama yaklaşımları hala tümünden atılmamıştır. Bu bakımdan kongrede bu tür eğilimler kendini konuşturmak isteseler de, Önder Apo'nun 'Bir Halkı Savunmak'ta ortaya koyduğu eğilim hakim olmuş, eksikleri olsa da o çerçevede bir program ve tüzüğe kavuşarak sonuçlanmıştır. Bu açıdan PKK ölçülerinin yeniden ortaya konulması, PKK'nin örgüt anlayışının, yaklaşımının yeniden örgüt içinde hakim kılınması, parti öncülüğünün öneminin,

anlamının, değerinin bu kongreyle yeniden ilan edilmesi tasfiyeciliğin örgüt içinde etkilerinin sınırlandırılması, tasfiye edilmesi açısından çok etkili olmuştur.

KCK'nin ilanı Kürt kördüğümünü çözmeyi ifade ediyor

Önder Apo tasfiyecilerin tasfiyesi, PKK'nin yeniden inşasıyla birlikte bir siyasal hamle yapmanın zeminin de ortaya çıktığını görmüş, uluslararası komploya tümünden boşa çıkaracak, uluslararası komploya karşı mücadelenin ideolojik, siyasal ve toplumsal zeminini güçlendirecek yeni bir hamleyi 2005 Newroz'unda ilan etmiştir. Demokratik konfederalizmi ilan etmesi bunu ifade etmektedir. Önder Apo'nun demokratik konfederalizm modeliyle KCK sistemini ilan etmesi, demokratik topluma dayalı Kürt toplumunun kendi yönetim gerçeğini, kendi siyasal, sosyal, kültürel yapılanmasını ortaya çıkarma hamlesi, Önderliğin yeni paradigmasının toplumsal olarak pratikleşmesini ifade etmektedir. Böylece devrim yaptıktan sonra bir siyasal, toplumsal, ekonomik yapılanmayı hedefleme değil, bugünden başlayarak Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamının inşasını sağlama, devrimi bu temelde geliştirme ve başarıya ulaştırma hamlesi yapılmış bulunmaktadır. Bu gerçeklik her bakımdan ideolojik, teorik gelişmeyi ifade ederken, aynı zamanda toplumsal zihniyeti, bireysel zihniyeti yeni paradigma temelinde geliştirerek bütün olay ve olgulara yeni bir yaklaşım göstermeyi ifade etmektedir. Demokratik konfederalizme dayalı KCK sisteminin ilan edilmesi Kürt toplumunu değiştirmede, yeni bir siyasal mücadelelenin, anlayışın ortaya çıkmasında çok önemli bir gelişme olmuştur. Bu da komplo, işbirlikçiler ve tasfiyeciliğin örgüt içindeki son umudu da kırılmıştı.

Komplo, Kürt sorununun çözümsüzlüğünün sürmesi ve Kürt kördüğümü temelinde bölgedeki çıkarlarını sürdürecek politikaları yürütmek isterken, Önder Apo'nun Kürt halkının onlarca yıllık birikimine dayanarak, demokratik toplum örgütlenmesini yaratıp kendi kendini yönetme gerçeğini ortaya çıkarmak istemesi, Kürt cephesinden Kürt sorununu çözmeyi sağlayarak uluslararası güçlerin Kürt sorununu çözümsüz bırakmasına karşı bir hamleyi ifade etmektedir. Uluslararası komplo, işbirlikçiler ve tasfiyeciliğin örgüt içindeki son umudu da kırılmıştı.

2005 Newroz'u tasfiyeciliğin boşa çıkarılması temelinde büyük bir coşkuyla kutlandığı gibi demokratik konfederalizmin ilan edilmesiyle de Özgürlük mücadelesine yeni ivme kazandıran tarihi bir serhildan olmuştur. Uluslararası komploya karşı yürütülen mücadele, Önderliğin uluslararası komploya boşa çıkarmada gösterdiği çabalar toplumda da karşılığını bulmuştur. Kürt halkının direnişi, özgürlükteki ısrarı ve kararı, yeni paradigma ve yeniden yapılanma çerçevesinde özgür ve demokratik yaşamı bugünden sağlama gerçeği ve bu konuda Kürt toplumuna verilen rol toplumsal dinamizmin daha da gelişmesini beraberinde getirmiştir. Bunun sonucu 2005 yılında AKP hükümetinin sıkışma gerçeği ortaya çık-

görmüştür. Bunun için esas olarak özgürlük ölçülerini, militanlık ölçülerini, örgüt ölçülerini, ideolojik, teorik doğrultuyu, örgütsel yapılanmayı ve onun kadro kişiliğini ortaya koyarak örgütte yaşanan bu durumu netleştirmek istemiştir. Kuşkusuz Önder Apo örgüt yönetimimizin bu durumu önleyememesine yönelik çok ağır eleştiriler getirmiştir. Örgütte o güne kadar sorumlu olan arkadaşları örgütün bu duruma gelmesinden sorumlu tutmuştur, eleştirmiştir. Ama esas olarak örgütsel ölçüler, ideolojik ölçüler, teorik ölçüler, düşüncesini, zihniyetini ortaya koyarak kimin örgütte kalacağını, kimin Önderlik gerçeğinden yana olduğunu, kimin örgüt çizgisinden yana olduğunu netleştirmeye çalışmıştır. Nitekim Önder Apo'nun çözümlemeleri geldikten, ölçüler ortaya koyduktan sonra Kongra Gel II. Genel Kurulu biter bitmez tasfiyeci eğilim kaçmıştır. Her ne kadar Önder Apo onları tutmaya çalışmışsa da, onları örgüt içine çekmek istemişse de, örgüt ölçülerini net ortaya koyunca, ideolojik ve teorik ölçüler net ortaya koyunca tasfiyeci eğilim Önder Apo'nun ortaya koyduğu ölçüler içinde kalama-

bir eğilim olarak ortaya çıkmışlardır. Böyle bir durumdan sonra örgütü tasfiyeci eğilimlerden arındırmak, netleştirmek zorunlu hale gelmiştir. Kuşkusuz tasfiyeciliğin kaçışı ve Önderlik tarzıyla kaçırılışı aslında uluslararası komploya karşı mücadelenin yeni bir hamlesi, yeni bir boyutu olmuştur. Uluslararası komplo, işbirlikçiler ve tasfiyeciliğin örgüt içindeki uzantıları tasfiye edilmiştir. Kuşkusuz örgüt belirli kan kaybetmiştir ama uluslararası komplo, işbirlikçiler ve tasfiyeciliğin örgüt içindeki uzantılarının tasfiye edilmesi bir yönüyle de örgütün güçlenmesi, örgüt ölçülerini geriye çeken çürümüş tasfiyeci eğilimlerin örgütten atılması ve örgütün daha sağlıklı bir duruma gelmesini de sağlamıştır. Uluslararası komploya karşı Önder Apo'nun ortaya koyduğu yol ve yöntemin bu sonuçları olmuştur.

Zaten Önder Apo durumu fark eder etmez yeniden PKK ölçülerinin gelişmesi, ortaya konulması için PKK İnşa Komitesi'ni kurmuştur. Tasfiyecilerin PKK İnşa Komitesi'ne ilk tepkileri, 'yeniden reel sosyalist bir parti mi olacak, yeniden her şeyin tepesinde olacak bir parti mi inşa edilecek' gibi değerlendirmeler biçiminde olmuştur. Önder Apo'nun PKK İnşa Ko-

miştir. Bu mücadele ve gelişmeler sonucu 2005'te Tayyip Erdoğan Kürt gerçeğini tanıdığını, geçmişte devletin hatalar yaptığını belirterek Kürt sorununun çözüm-süzlüğünün nasıl kendilerini çıkmaza soktuğunu itiraf etmiştir. Ama Kürt sorunu Türk devletinin stratejik bir sorundur. Kürtleri inkar ve imha siyasetiyle kültürel soykırıma uğratma hala Türk devletinin temel stratejisidir. Bu açıdan Tayyip Erdoğan'ın sözleri suya yazılmış yazılar olarak kalmış, hiçbir adım atılmamıştır. Yine Kürt halkının Özgürlük mücadelesini tasfiye etme yaklaşım ve politikaları sürdürülmüştür. Özellikle Şemdinli'de Umut Kitabevi'nin bombalanması, ardından gerçekleşen serhildanlara saldırılarla yurtseverlerin katledilmesi, Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt'ın saldırganlara sahip çıkması sonucu AKP'nin Amed'te söylenen sözleri değil de bu yaklaşımları esas alması gerçeği görülmüştür. Nitekim o olaylarla ilgili orduyu suçlayıcı iddianame hazırlayan savcının görevden alınması bu gerçeği ifade etmektedir.

2006 Amed serhildanı tarihsel değerdedir

Uluslararası komploya karşı mücadele ve uluslararası konponun boşa çıkarılmasında en önemli dönemlerden birisi de 2006 Newroz'u ve arkasından gelen Amed serhildanıdır. Amed halkının Newroz serhildanından sonra Kahramanlık Haftası'nda Amed'i dört beş gün tümüyle kontrol altına alması, devletin kurumlarını işlevsiz hale getirmesi Türk devletini sarsmıştır. Amed'te başlayan serhildanların Batman ve Kızıltepe başta olmak üzere birçok alana yayılması, çoğu çocuk yirmiyeye yakın insanın katledilmesiyle sonuçlanan bu büyük serhildanlar dalgası, uluslararası komploya vurulmuş en büyük darbe olmuştur. Amed'te gerçekleşen bu serhildan, açıkça Önder Apo'nun etkisinin bırakalım zayıflamasını, toplum üzerindeki etkisinin daha da arttığını, Kürt özgürlük hareketinin komployla zayıflamak bir yana, daha da geliştiğini ortaya koymuştur. Konponun hedeflediği amaçların tersine bir durum ortaya çıkmıştır. Her ne kadar uluslararası komplo Önder Apo'nun esaret altına alınmasıyla Kürt özgürlük hareketini tasfiye edip bütün Kürtlerin temsilcisi olarak KDP'yi öne çıkarmayı amaçlamışsa da, Kürt işbirlikçiliğinin Kürtler üzerinde hakim olmasını sağlama temelinde bölge politikalarını yürütme çabasının nasıl sonuçsuz kaldığını 2006 serhildanı ortaya koymuştur. Güney Kürdistan'da federasyon oluşmasına rağmen, işbirlikçiliğe böyle bir imkan yaratılmasına rağmen KDP'nin ve kurulan yönetimin diğer parçalardaki etkisi beklenildiği gibi gelişmemiştir. 2003 yılında kısmen ortaya çıkan etki bir iki yıl içinde azalmıştır. KDP'nin eline geçen imkanlara rağmen PKK'nin tüm parçalardaki etkisinin bırakalım zayıflaması, giderek gelişmesi yaşanmıştır. Bu açıdan 2006'daki serhildan tarihsel değerdedir, çok anlamlıdır, çok değerlidir. Konponun boşa çıkarılmasında, mücadelemizin siyasi etkisinin artmasında, Kürt halkının, Kürt toplumunun komployla birlikte yaşadığı travmadan sonra kendisine güveninin yeniden yüksek düzeye gelmesinde çok önemli bir dönemeç olmuştur. Uluslararası alanda da PKK'nin tasfiye edilemediğini, uluslararası konponun sonuçsuz kaldığını, uluslararası konponun amacına ulaşmadığını, Önder Apo'nun Kürtler üzerindeki etkinliğinin hala devam ettiğini, PKK'nin Kürtlerin en büyük örgütü ve gücü olduğunu ortaya koyması açısından da çok önemli sonuçlar doğurmuştur.

İşte bu gelişmeler çerçevesinde hareketimiz 'Êdî Bes e' hamlesini başlatarak uluslararası konponun sonuca ulaşmadığını, bırakalım uluslararası konponun

“Oslo görüşmeleri Önderlikle ilişkili yürütülen görüşmelerdir. Aslında hükümetin Önder Apo'yla ve Özgürlük hareketiyle görüşmek zorunda kalması da uluslararası konponun tümünden olmasa da önemli düzeyde boşa çıkarıldığını göstermiştir.”

sonuca ulaşmasını, artık Önder Apo'nun Önderliği etrafında Kürt özgürlük mücadelesinin sorunu çözme aşamasına geldiğini, Türk devletinin sorunu çözmek için adım atması gerektiğini, ya adım atacağını ya da buna karşı Kürt özgürlük hareketinin kendi örgütlenmesi ve mücadelesiyle kendi özgür ve demokratik yaşamını kuracağını ilan etmiştir. 'Êdî Bes e' hamlesi ve bu çerçevede gelişen serhildanlar Kürt halkının mücadele azminin yüksekliğini ortaya koyarak kendi özgür ve demokratik yaşamını kurmanın da ısrarı olmuştur. Bu yönüyle 'Êdî Bes e' hamlesiyle uluslararası konponun Önder Apo'yu esaret altına alarak Kürt özgürlük hareketini etkisizleştirme, böylelikle siyasi gücünü kırma çabalarına karşı bir hamle yaparak uluslararası konponun hedeflediği amaçlara ulaşmadığını, tersine Özgürlük hareketinin her gün yükselerek geliştiğini ortaya koymuştur.

Önderlik 2006 ateşkesini eleştirdi

Bu gelişmeler Türk devletini ve AKP hükümetini yeni bir durumla karşı karşıya bırakmıştır. Artık askeri güçle, polis gücüyle sert bir savaş yürütme AKP iktidarını tehlikelerle karşı karşıya getirmiştir. Sert mücadele sürdüğü takdirde AKP'nin toplumu aldatma ve oyalama politikalarının maskesi tümünden düşecek, bu hem toplumdaki itibarını hem de derin güçler karşısındaki durumunu zayıflatarak AKP hükümetini tasfiyeyle karşı karşıya getirecekti. Türk devletinin de mevcut du-

rumda hem iç hem de dış politikada AKP dışında kullanabileceği, mevcut siyasi konjonktürde kendisini sürdürebileceği başka bir iktidar alternatifi yoktu. Bu açıdan Kürt özgürlük hareketine karşı Türk devleti ve AKP yeni mücadele araç ve yöntemlerini devreye soktular. Bu da görüşme, oyalama yolları yanında dil ve kültür alanında bazı yumuşamalar yaparak sert mücadele ortamını durdurmak ve bu süreçte de geliştirecekleri ekonomik, sosyal, kültürel tedbirlerle Özgürlük hareketini zayıflatma ve tasfiye etme politikalarıydı. Türk devletinin böyle bir duruma zorlanması, uluslararası konponun boşa çıkarılmasının yeni bir boyutu olmuştur. Önder Apo'yla diyalog ve görüşmeler içine girilmiştir, hareketle dolaylı diyalog ve görüşmeler olmuştur. Hareketimizin birçok bileşeniyle yaptığı toplantı sonucu uygun görmesi temelinde 2006 ateşkesi gerçekleşmiştir. Önder Apo bu ateşkesi sık sık eleştirmiştir. Devletin sıkıştığı, yeni politikaya yöneldiği dönemde daha etkin ve zengin taktikler içine girmeden, görüşme ve ilişkileri daha nitelikli hale getirmeden böyle bir ateşkes yapılmasını, örgütün pozisyonu güçlüyken durumu yeterince değerlendirip daha etkili hale gelmesini sağlayacak bir yaklaşım, yol ve yöntem denemediği için eleştirmiştir. Ama 2006 ateşkesine götüren süreç AKP hükümetinin aynı zamanda zayıflama sürecini ifade etmektedir. 2007 yılı baharında Genelkurmay'la anlaşması, yeni bir tasfiye hamlesi başlatmak istemeleri, Bush ile Erdoğan'ın görüşmesinde PKK'nin tasfiyesi için ortak çalışma kararlarının ortaya çıkması, 2007 sonba-

harında AKP'nin yeni saldırılar başlatmasını beraberinde getirmiştir.

AKP'nin 2007 seçimlerinden sonra Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme açısından yeni kararlar alması, yine Ağustos'ta yapılan Milli Güvenlik Kurulu toplantısında sınır ötesi tezkere çıkarılmasının kararına varılması sürecinde Botan'da Adil yoldaşın komutasındaki gerilla güçlerinin Türk ordusuna darbeler vurması ve gerilla savaşının daha etkili bir boyuta sıçratılması da Türk devletinin tasfiye saldırılarını geriletmede önemli bir rol oynamıştır. Her ne kadar ABD AKP'ye PKK'nin tasfiye edilmesi konusunda destek vermiş olsa da, yapılan hava saldırıları ve daha sonra gerçekleştirilen Zap operasyonu sonuca ulaşamayınca 2008 yılında yeni Genelkurmay Başkanı olan İlker Başbuğ'la yapılan görüşmeler sonrası Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmede yeni kararlara gitmişlerdir. Dil ve kültür alanında kimi yumuşamalar yapma ve buna dayanarak askeri ve siyasi saldırıları sürdürme kararına varılmıştır. Zap direnişiyle o saldırılar boşa çıkarılınca psikolojik savaşın daha ağırlıkta olduğu, görüşmelerin de devrede olacağı yeni bir mücadele kararı almışlardır.

2008'de Oslo görüşmeleri böyle başlamıştır. Oslo görüşmeleri Önderlikle ilişkili yürütülen görüşmelerdir. Aslında hükümetin Önder Apo'yla ve Özgürlük hareketiyle görüşmek zorunda kalması da uluslararası konponun tümünden olmasa da önemli düzeyde boşa çıkarıldığını göstermiştir. Bu durum bizim açımızdan da, siyasi mücadele yol, yöntem ve araçlarının etkili kullanılma ve geliş-

tirme imkanlarını ortaya çıkarmıştır. Eğer Türk devleti sadece askeri yollarla ve polis gücüne dayanarak çözme inancını kaybetmişse, sadece bununla çözülemeyeceğini, görüşme yolunun denenmesi, dil ve kültür alanında kimi yumuşamalarla gidilmesi gibi araçlar devreye konuluyorsa, Özgürlük hareketine karşı yeni meşruiyet araçlarına ihtiyaç duyuyorlarsa, bu aslında konponun boşa çıkarılmasında önemli bir gelişme olmanın yanında, hareketimizin yeni mücadele imkanlarına kavuşması anlamına da gelmektedir. Devletin görüşme ve diyalog gibi yollara başvurusu, bu temelde siyasi mücadele ve örgütlenme imkanlarının ortaya çıkması hareketimiz açısından da doğru değerlendirildiğinde gelişme yaratacak imkanları ifade etmektedir. Bunları da yaratan uluslararası komploya karşı Önder Apo'nun ve Özgürlük hareketinin yürüttüğü mücadeledir. Bu mücadele bu tür gelişmeler ve sonuçları ortaya çıkarmıştır.

Önder Apo'yla görüşme ihtiyacını daha fazla duymaları, Oslo'da devletin hareketimizle görüşmeye zorlanması önemli gelişmelerdir. Sorun çözülmemiştir, hala Türk devletinin Kürt sorununu demokratik yoldan çözme zihniyeti yoktur ama bu tür yol ve yöntemlere başvurmak zorunda kalması, Özgürlük hareketinin geldiği düzeyi, onun siyasi etkisini göstermektedir. Komployla Önder Apo'yu Kürt halkından koparacaklardı, örgütünden koparacaklardı, böylelikle Önder Apo etkisiz kalacaktı. Komplo zaten Önder Apo'yu etkisizleştirip bu temelde örgütü de etkisizleştirmeyi hedefliyordu. Ama bu gerçekleştirilememiş, aksine Önder Apo'nun halk ve örgüt üzerindeki etkisi daha da artmış, bu nedenle de Önder Apo'yla görüşmek zorunda kalmışlardır. Çünkü halkımız ve hareketimiz Önderliğe bağlılığını ortaya koymuş, her yerde 'Önderliğimize yaklaşım savaş ve barış gerekçesidir' demiş ve böylelikle Türk devletini Önderlikle görüşmeye zorlamıştır.

Uluslararası komplo boşa çıkmıştır

Kürt demokratik siyasi hareketinin meclise girmesi, daha sonra 2009'da yerel yönetimlerde önemli başarıların sağlanması, Kürt özgürlük hareketinin ne kadar toplumsallaştığını, Önder Apo'nun yeni paradigma temelinde özgür ve demokratik yaşam çizgisinin ne kadar benimsendiğini ortaya koymuştur. 29 Mart seçimleri ardından belediye başkanlarına ve birçok siyasetçiye yönelik yürütülen siyasi soykırım operasyonları, devletin ve AKP hükümetinin Özgürlük mücadelesi karşısında zorlanmasının sonucudur. Kendi düşündükleri ve çözüm adını verdikleri bir tasfiye politikası vardı. Hem görüşmeler yoluyla hem de TRT 6 gibi kimi adımlarla Kürt özgürlük hareketine karşı mücadelenin meşruiyetini güçlendirip yapılan saldırılarla özgürlük mücadelesi tasfiye edilecekti. Ama bunun tersi sonuçlar doğdu. Bütün bu adımlara rağmen Kürt özgürlük hareketinin toplumsal tabanı daralmamış, daha da genişlemiştir. Düşündükleri Kürt özgürlük hareketini etkisizleştirme projisinin bu halk, bu toplum tarafından kabul edilemeyeceği görüldüğü için siyasi soykırım operasyonları gerçekleştirilmiştir. Bu saldırılarla toplumsal örgütlenme zayıflatılacak, halk yıldırılacak, böylelikle kendi düşündükleri çözüme razı edilecekti. 2009'daki saldırılar bunu hedeflemiştir. Ama bunun yanında zorlandıkları için görüşmeleri de sürdürmek zorunda kalmışlardır.

Önder Apo bu süreçte Yol Haritası'nı yazarak Türk devletini demokratik çözüm sürecine sokmak istemiştir. Konponun önemli düzeyde boşa çıktığını, eğer de-

mokratik siyasal çözüm doğrultusunda bazı adımlar atılırsa tümünden boşa çıkarılacağını düşünmüştür. Ancak Türk devletinin de hükümetin de bir çözüm iradesi ve kararlılığı olmadığından bu adıma da doğru bir karşılık verilmemiştir. Barış Grupları'nın Habur'dan girip Kürt halkının sahiplenmesinden sonra görüldüğü gibi öyle bir toplumsal taban vardır ki, bunu etkisizleştirmek de mümkün değildir. Zaten bu nedenle yerel seçimlerden sonra siyasal soykırım operasyonları yapılmışlardır. Barış Grupları'nın Habur'daki girişle birlikte halkın büyük sahiplenmesi görüldünce siyasal soykırım operasyonları daha da tırmandırılmıştır. Bütün bunlar Türk devletinin ve AKP'nin çözümsüzlük politikası sonucu gerçekleşmektedir. Kürt sorununun çözümü için adım atamayınca Kürt toplumunun mücadelesi, örgütlü gücü karşısında çaresiz kalınca yapacağı tek şey bu tür saldırıları gerçekleştirmek olmuştur. Ama buna rağmen Önder Apo 2009 yılının sonunda "Halka müjdeliyorum, uluslararası komplo boşa çıkmıştır" demiştir. Kuşkusuz uluslararası komplo tümünden hedeflerinden vazgeçmemiştir, hedeflerini sürdürmektedir. Hala Önder Apo'yu etkisizleştirmek ve Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme politikasını bırakmış değildir. Ama Önder Apo'nun etkisi ve Kürt özgürlük hareketinin gücü kırılmamaktadır. Uluslararası komplo nun amaçladığı Kürt işbirlikçiliğinin Kürdistan'ın tüm parçalarında etkili hale getirilmesi amacı gerçekleşmemiştir. Tam tersine PKK'nin tüm Kürdistan parçalarındaki etkisi artmıştır. Bu açıdan Önder Apo Türk devletinin zihniyeti değişmese de, çözüm için adım atacak bir noktaya gelmese de Kürt toplumunun örgütlenme düzeyi, mücadele düzeyi, Türk devletinin kendisiyle görüşmek zorunda kalması nedeniyle komplo nun boşa çıktığını belirtmiştir.

Gerçekten de 2009 yılına gelindiğinde Özgürlük hareketinin gücü, geliştirdiği mücadele, ortaya çıkardığı değerler komplo yu önemli oranda boşa çıkarmıştır. Komplo yu tümünden tasfiye edecek, bitirecek güce de ulaştırmıştır ama Önder Apo'nun 2009 sonunda "Komplo boşa çıkarılmıştır müjdeliyorum" dediği dönemde söylediği başka bir söz de vardır: "PKK devrim yapmaktan, AKP de Kürt sorununu çözmekten korkuyor" demiştir. Bu şu anlama gelmektedir: Kürt özgürlük hareketi önemli bir güce ulaşmıştır, gelişme yaratmıştır. Uluslararası komplo önemli oranda boşa çıkarılmıştır. Bütün bu koşullar, bütün bu imkanlar bir devrimi gerçekleştirmeye, AKP'ye de Kürt sorununu çözme imkanlarını vermektedir. Ama bunu ne PKK değerlendirip bir devrime götürebilmiştir ne de AKP bu gerçeği doğru anlayıp bir çözüm iradesi ortaya koymuştur. Önder Apo'nun değerlendirmesinden çıkarılacak sonuç budur. Bu nedenle Önder Apo Kürt halkının özgürlük mücadelesinin bir sonuca ulaşması için imkanların ortaya çıktığını görüp "Üçüncü dönem bitti, dördüncü döneme girdik" diyerek mücadelenin her boyutta yükseltilerek özgür ve demokratik bir yaşamı gerçekleştirmeye talimatını vermiştir. Kuşkusuz kendisi yine gerektiğinde diyalog yapacak, Kürt sorununun çözümü için görüşmelerde bulunacaktır. Önder Apo kendi pozisyonunu hiçbir zaman değiştirmemiştir. Zaten değiştirmesi de mümkün değildir. Ama hareketin pozisyonunu değiştirecek, mücadelenin yükseltilip bir sonuca götürülmesini istemiştir.

Hem gerillanın direnişiyle hem de topluma dayalı direnişle bunun yapılmasını istemiştir. Yani kır-şehir birliğine dayanan bir Devrimci Halk Savaşı hamlesine cesaret edilerek, buna girilerek özgür ve demokratik yaşamı sağlayacak bir sonuç yaratılmasını istemiştir. Bu aynı zamanda Önder Apo'nun "Uluslararası komplo boşa çıkarılmıştır, örgüt artık mücadeleyi sonuca

götürecek güce ulaşmıştır, bu durumu görerek hamle yapması gerekmektedir" değerlendirmesi ve perspektiflerinin sonucu olarak ortaya konulmuştur.

2010 Mayıs'ının sonunda dördüncü hamleyi gerçekleştirme kararımız Önderliğin bu talimatları çerçevesinde olmuştur. Dördüncü hamleye bir giriş yapılmış, AKP hükümeti belirli düzeyde zorlanmış ama sonuç alıcı düzeyde de etkili bir hamleye dönüşmemiştir. Önder Apo 2010 referandumu öncesi ve daha sonra 2011 12 Haziran seçimlerine kadar hükümetle görüşmeleri sürdürmüş ve bu süreçte de mücadeleyi daha çok siyasal mücadele yöntemleri ve saldırılar karşısında öz savunma çerçevesinde bir mücadele perspektifi ortaya koymuştur.

'Benimle görüşülmesi özgür olduğum anlamına gelir'

AKP hükümeti Önder Apo'nun ve hareketimizin demokratik çözüm yaklaşımlarına ve Oslo'da ortaya çıkan mutabakat sonucu Önderliğin hazırladığı üç protokole rağmen 12 Haziran seçimlerinden sonra adım atma yerine kendisini içeride ve dışarıda güçlü görerek Kürt özgürlük hareketini tasfiye edebileceğini hesaplamıştır. Hareketimizin bütün çağrılarına ve yaklaşımlarına rağmen bu tutumu bırakmamıştır. Buna karşı halkımız demokratik özerkliği kendi örgütlenmeleriyle, kurumsallaşmalarıyla kuracağını ilan edince buna olumlu cevap verip bu yönlü adımlar atacağına, Kürt halkının demokratik özgür yaşamını kabul etmeyeceğini, ezeceğini ortaya koyarak saldırılarını artırmıştır. Bu açıdan 2011'in yazı, sonbaharı ve 2012 yılında AKP hükümeti 'Sri Lanka modeli' denilen tasfiye saldırısıyla Kürt özgürlük hareketini tümünden ortadan kaldırmak isteyen saldırılar başlatmıştır.

2012 bu açıdan gerilla mücadele tarihinin en büyük savaşlarından birine sahne olmuştur. 2012 yılında Türk ordusu birçok yerde karakollarından çıkamaz hale gelmiştir. Gerillanın inisiyatifi artmıştır. Ancak Önder Apo'nun yıllardır ortaya koyduğu Devrimci Halk Savaşı yine pratikleşmemiş, savaş sadece gerilla savaşı biçiminde ve klasik mücadele yöntemleriyle, savaş yöntemleriyle sınırlı kalmıştır. Bu nedenle de AKP hükümetini çözüme zorlayacak ya da kendi özgür ve demokratik yaşamını kuracak sonuçlar ortaya çıkarmamıştır. Ama AKP hükümeti de zorlanmıştır. AKP hükümeti bu zorlanma karşısında Önder Apo'yla yeniden görüşmek zorunda kalmıştır. Bu da önemli bir gelişmedir.

Hareketimiz Önder Apo'nun eleştirdiği gibi doğru bir Devrimci Halk Savaşıyla kır-şehir savaşını ortaklaştırarak, esas olarak da demokratik toplum örgütlenmesine dayanarak kendi özgür ve demokratik yaşamını inşa edip ve bunu savunacak bir devrimci hamle yapıp istenen sonuçları ortaya çıkarmamıştır. Ama Önder Apo'yla AKP hükümetini görüşmeye mecbur etmiştir. Hatta bu görüşmenin artık kapalı değil, açık hale gelmesi ve bu görüşmenin açıktan kabul edilmesi, savunulması, heyetlerin İmralı ve hareketimiz arasında gidip gelmesi, mektuplar götürüp getirmesi, mesajlar iletilmesi uluslararası komplo ya karşı Önder Apo'nun ve hareketimizin yürüttüğü mücadelenin sonucudur. Önder Apo'nun AKP'nin politikaları ve niyetleri ne olursa olsun, hesapları ne olursa olsun muhatap alınması, bunun kamuoyunda legalleşmesi, meşrulaşması önemli bir gelişmedir. Komplo nun Önder Apo'yu İmralı sistemi altında siyasal olarak bitirip tümünden örgütle, halkıyla bağını koparması amacı dikkate alınınca, tabii ki Önder Apo'yla yapılan bu görüşmeler, Önder Apo'nun Newroz'da

yayınlandığı manifesto ve başlattığı süreç de komplo nun önemli düzeyde boşa çıkarıldığının göstergelerinden biridir. Nitekim Önder Apo "Artık ben özgürüm, benim burada muhatap alınmam, görüşmem benim dışarıda olmasam da özgür bir kişi olduğumu gösteriyor, özgür bir kişi haline geldiğimi gösteriyor" diyerek uluslararası komplo nun amaçlarının gerçekleşmediğini ortaya koymuş bulunmaktadır. AKP hükümetinin 2012 yılındaki savaşta sıkışması, zindandaki arkadaşların büyük bir direniş göstermesi ve Rojava Devrimi Türkiye'yi sıkıştırmış, Önder Apo'yla görüşmelere zorlamıştır. Eğer komplo ya karşı Önder Apo'nun baştan itibaren planlı bir mücadelesi olmasaydı, özellikle hareketi yenileyip güçlendirmeseydi bu gelişmeler ortaya çıkmazdı. Önder Apo'yu İmralı'da muhatap almalarının nedeni, halkın Özgürlük mücadelesine bağlılığı, Özgürlük hareketinin örgütsel ve eylemsel olarak ayakta durması, sadece Türkiye'de değil, bölgede ve dünyada siyasal etkisinin artarak sürmesidir. Eğer örgüt zayıflasaydı, ayakta kalmasaydı, örgütle halkın bağı kopsaydı, Önderliği muhatap almaları mümkün değildi. Hareketin bu düzeyde mücadele eder konumda olması, yine halkın harekete ve Önderliğe bağlı olması, bu bağlılığı örgütsel durumda ve eylemsellikte göstermesi Önder Apo'nun İmralı'daki duruşuyla, yoğunlaşmalarıyla, bu yoğunlaşmalarını dışarıya taşımasıyla mümkün olmuştur. Türk devleti Önderlik ile avukat görüşmelerini kendine göre değerlendirip yararlanmak istemiştir. Yine AKP hükümeti İmralı'ya giden BDP heyetiyle görüşmeleri kendine göre değerlendirmek istemiştir. Ama İmralı'da Önder Apo'nun duruşu ve yoğunlaşmaları esas olarak da Özgürlük hareketine kazandırmıştır, Özgürlük hareketini mücadele eder hale getirmiştir, Özgürlük

hareketinin siyasal etkisini artırmıştır.

Kürtler 21. yüzyılın yükselen halkı oldu

Önder Apo'nun İmralı'daki duruşu ve dışarıya taşıdığı ideolojik, teorik, siyasal, örgütsel, bir bütün olarak paradigmasal yoğunlaşmaları sadece bugün açısından değil, gelecek açısından, Kürt halkının Özgürlük mücadelesi, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Ortadoğu'nun demokratikleşmesi açısından tarihsel rol oynayacaktır. Şu açıktır: Doğru ideolojik-politik yaklaşımı olmayanların mücadele etmesi, tarihte etkili olması düşünülemez. Eninde sonunda belirleyici olan düşüncedir, düşünce yaklaşımıdır, düşüncenin doğruluğudur, düşüncenin sistematikleşmesidir. Düşüncenin bir toplumsal yapılanma, bir yaşam projesi ortaya koyabilmesidir. Bunları ortaya koyanlar tarihte hep gelişmiş, tarihe damgasını vurmuş, tarihin yönünü bunlar belirlemişlerdir. Bir dönemler İslamiyet, bir dönemler Hristiyanlık, bir dönemler Avrupa'da gelişen rönesans ve reform hareketleri dünyaya damgasını vurmuştur. Yine 20. yüzyılda da Rusya ve çevresinde devrim yapan Sovyetler Birliği yeni yaşam projesiyle, hedefiyle dünyaya büyük etkide bulunmuştur. Doğruluğu, yanlışlığı, eksikliği, sonradan yıkılması ayrı konudur ama dünya halklarını, toplumlarını heyecanlandıran, farklı düşünce, teorik yaklaşım ve onun yapılanma gerçeği, yaşam projesi etkili olduğu için 20. yüzyıl boyunca Sovyet Rusya'nın çekici gücü büyük olmuştur.

Bu yönüyle Önder Apo'nun İmralı'daki düşünce yoğunlaşmaları, geliştirdiği ideolojik, teorik, felsefi tezler çok çok önemlidir. Komplo esas olarak bu yoğunlaşmayla boşa çıkarılmıştır. Bu yoğunlaşmalar sadece komplo yu boşa çıkarmakla kalmamış, bunun yanında Kürtleri Ortadoğu'da 21. yüzyılın yükselen halkı haline getirmiştir. Önderliğin demokratik modernite tezi sadece Ortadoğu için değil, dünya açısından da yükselen düşünce gücü olacaktır. Bu yönüyle 21. yüzyıl Önderliğin demokratik toplumcu paradigmasıyla Kürtler Ortadoğu'da gelişmeleri belirleyen halk olacaktır. Kuşkusuz Önderliğin ortaya koyduğu bu ideolojik, teorik, politik, örgütsel yenilenmelerle bütünlüklü paradigma değişimi gerçekleşmeseydi, 2000'li yıllar öncesinin ideolojik, teorik, örgütsel yaklaşımlarıyla uluslararası komplo ya karşı mücadele etmek, Türk devletinin saldırılarını boşa çıkarmak mümkün olmazdı. Zaten 1990'lı yıllar büyük mücadele verilmesine rağmen bu büyük mücadelenin başarıya götürülmesini sağlayacak düzeyde bir gelişme ortaya çıkarmadı. Bir tikanıklık, bir tekrarı yaşama gerçekleşti. Bu esas olarak da geçmişin ideolojik-teorik etkileriyle bağlantılıydı. Kuşkusuz taktik önderliğin zaafiyetleri, kadronun zaafiyetleri vardı. Önder Apo'nun 'yetersiz yoldaşlık' dediği konu da tıkanmada önemli etkide bulunuyordu. Ama o güne kadarki ideolojik-teorik yapılanma da bu eksiklikleri aşıramıyordu. Bu açıdan Önder Apo esas olarak ideolojik ve teorik yaklaşımdaki yetersizliklerin, eksikliklerin ve yanlışlıkların komplo yu önleyemediği, bu konudaki eksikliklerin daha büyük gelişmeleri yaratmada engel olduğunu görerek, örgütün de gelişmelerin de önünü açmak için ideolojik-teorik yoğunlaşmasını artırmıştır. Bu yönüyle ideolojik-teorik yoğunlaşmaların, doğru bir paradigmanın öneminin ne olduğunu uluslararası komplo sonrası bizler daha iyi öğrendik. Düşünce gücünün toplumsal yaşamda, siyasal mücadelede etkisinin ne düzeyde olduğunu -tabii geçmişte de teorik olarak söylüyorduk, biliyorduk- bizat komplo ve komplo ya karşı mücadele sürecinde daha iyi gördük. İdeolojik-teorik hamlelerin, yenilenmelerin sonuç-

ların muazzam olduğunun farkına vardık. Bu açıdan komplonun boşa çıkarılması derken, boşa çıkarılmadaki kimin rolü ne kadardır, ne kadar değildir değerlendirmesi yaparken bu gerçekliğin görülmesi gerekiyor.

Önder Apo gerçekliğinde çaresizlik yoktur

Önder Apo 'İmralı'dadır, esaret altındadır. Bizler dışarıdayız, toplum ve örgüt dışarıda ama uluslararası komployla mücadelenin özünü, esasını, temelini Önder Apo'nun duruşu atmıştır. Yine Önder Apo'nun duruşuna da büyük bir moral güç katan, komplo sürecinde Önderlik etrafında ateşten barikat kuran, 'Güneşimizi Karartamazsınız' sloganıyla direnen halkımız olmuştur, yoldaşlarımız olmuştur ve şehit düşen insanlarımız olmuştur. Önder Apo'nun ideolojik-teorik yoğunlaşmaları olmasaydı komplo karşısında hareketimizin alabora olması, büyük bir direniş gösterde de büyük darbeler yemesi ve etkisiz hale gelmesi söz konusu olacaktı. Bu açıdan Önder Apo'nun daha Kenya'da esaret altına alınır alınmaz düşündüğü tek şey 'Artık olan olmuştur, esaret gerçekleşmiştir, mevcut durumda bu esaret altında olma durumunu nasıl komployu boşa çıkaracak bir mevziye dönüştürebilirim, bu komployu nasıl boşa çıkarırım' olmuştur. Önder Apo gerçekliğinde çaresizlik yoktur. Önder Apo gerçekliğinde olmaz, yapılamaz, edilemez düşüncesi yoktur. Bu açıdan daha ilk günden itibaren zindan koşullarını bile komploya karşı mücadelede nasıl değerlendirim, hangi duruşum, hangi yaklaşımım komployu boşa çıkarmada etkili olur diye düşünmüş, tüm konuşmalarını buna göre yapmıştır, tüm adımlarını buna göre atmıştır. 'İmralı'ya düştük, mahvolduk, yok olduk, artık yapacağımız bir şey yoktur, zindan koşullarında mücadele etmenin koşulları olmaz' gibi bir yaklaşımla hareket etmemiştir. Önder Apo'nun bu mücadele felsefesi ve yaklaşımı bile kendi başına çok değerlidir, çok önemlidir.

Önder Apo'nun nasıl bir Önderlik gerçeğine sahip olduğu, nasıl bir militan kişiliğine sahip olduğu zindana yaklaşımla belli olmuştur. Zindanı nasıl ele aldığı irdelenmesi ve değerlendirilmesi gereken bir konudur. Kendisi bir hareketin önderidir, hareketin önderi olarak yakalanmıştır. Kendi şahsında bir örgüt tasfiye edilmek istenmektedir. Ama bu Önderlik, 'zindana düştüm mücadele araçları elimden alındı, örgütüm dışarıda kaldı, zindan koşullarında yapacağım bir şey yoktur' dememiştir. Zindan tarihinde direnişler olmuştur ama Önder Apo sadece öyle bir direnişin de uluslararası komployu boşa çıkarmayacağını çok iyi bilmektedir. Çünkü böyle büyük bir komplo bireysel direnişle, kendini feda etmekle boşa çıkarılacak bir olay değildir. Uluslararası düzeyde gerçekleştirilmiş, örgütü tümüyle tasfiye etmeye yönelmiş bir saldırı söz konusudur. Bu açıdan bireysel bir yaklaşımla, fedailikle bu komplonun boşa çıkarılması mümkün değildir. Zaten Önderlik defalarca "Eğer mücadelenin gelişmesi açısından gerekli olsaydı, komplonun boşa çıkarılması için gerekirse kendimi de ölüme yatırırdım" demiştir. Ama böyle bir direnişlilik mevcut komployu boşa çıkarmaya yetmezdi. Bu açıdan daha kapsamlı, daha boyutlu bir direniş yaklaşımını, bir direnişi tutumu, uluslararası komploya karşı bir mücadele tutumunu esas almayı gerekli görmüştür. Bunu da gün gün planlamıştır. Her saniyesi, her saati, her günü planlı ve uluslararası komployu boşa çıkaracak bir direnişe endekslenmiş bir yaşam vardır. Örgütü nasıl yeniden daha etkili mücadele eder hale getiririm, örgütü mücadelesiz bırakmayacak bir duruma getirmek için ne yapabilirim, hal-kın bu komployla yaşadığı travmayı nasıl

aştırabilirim, halkı, örgütü ve Önderliği bir bütün haline getirerek mücadeleyi yeniden nasıl yükseltirim' yaklaşımıyla hareket etmiştir. Bunda da düşünce gücünün, duruşun, söz ve davranışın önemli olduğunu bilerek yapmıştır. Düşünce gücü, söz ve davranış bütün gelişmeleri ortaya çıkararak temel olgulardır. Siyasi önderler de, dini önderler de esas olarak doğru düşünce, söz ve tutumla gelişme yaratmışlardır.

Komployu bilince çıkaran militan yenilmez

Örgütü de böyle yaratmışlardır, savaşı gücünü de böyle yaratmışlardır. Her türlü imkanı da bu yönleri çok güçlü hale getirerek, kendi kişiliklerinde her türlü gelişmeyi yaratacak kapasiteyi ortaya çıkardıktan sonra bunu bireylerde ve toplumda yaygınlaştırmışlardır. Önder Apo'nun zindandan önceki duruşu da bu çerçevedeydi, zindandaki duruşu da tamamen bu çerçevede olmuştur. Bu açıdan uluslararası komploya karşı mücadele ederken esas olarak da Önder Apo'nun duruşu ve bunu örgüte ve topluma yansıtarak halkımız ve örgütümüzü nasıl mücadele eder konuma getirdiğini iyi anlamak gerekir. Zindan koşullarında bile kendi Önderlik konumunu da bütün mücadeleyi etkileyen bir duruşa getirmiştir. Bu duruş Önderlik ve örgüt ilişkilerinin, Önderlik ve halk ilişkilerinin, örgüt ve halk ilişkilerinin ve bir bütün olarak Özgürlük hareketinin bölgedeki, dünyadaki siyasi etkisinin geldiği düzeyi normal koşullarda mücadele eden bir hareketteki gibi Önderlik, hareket ve toplumunun mücadele bütünselliğini ortaya çıkarmıştır. Bir Önderliğin zindandayken hareketi bu noktaya getirmesi önemlidir. Önderliğin son zamanlarda sık sık "Ben artık özgür bir insanım" demesi bununla ilgilidir. Yani Önderliğin rolünü zindan koşullarında bile etkili yapar hale gelmesi, ideolojik, teorik ve siyasi düşüncelerinin tüm mücadeleyi, Kürdistan'ı, Türkiye'yi, dünyayı etkiler hale gelmesi uluslararası komploya karşı yürütülen mücadelenin çok önemli boyutlar kazandığını ve çok önemli sonuçlar ortaya çıkardığını açıkça göstermektedir.

Tüm bu gerçekler yeni bir durum ortaya çıkarmıştır. O da kompo nasıl oldu, nasıl komploya uğradık değil de, komploya uğrarken neler kaybettik değil de, artık örgüt, hareket ve halk açısından yoğunlaşılması, düşünülmesi ve anlaşılması gereken; komploya karşı nasıl mücadele edildiği ve bu mücadelede neler kazanıldığının ortaya konulmasıdır. Çünkü bu kompo ve komploya karşı mücadele sürecinde bu yılları belirleyen komplocular ve yapılan kompo değil, komploya karşı mücadele olmuştur. Komploya karşı mücadele komplonun da, komployu gerçekleştirenlerin saldırılarının da önüne geçerek gelişmeleri belirlemiştir. Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu'da siyasal gelişmelere yön vermiştir. Bu açıdan artık 'nasıl komploya uğradık, Önderliği-mize nasıl yaklaştıldı, nasıl acı çektik' gibi 15 yıl öncesinin durumundan, ruh halinden ve olayları ve olguları o yıllardaki biçimde değerlendirmekten vazgeçmemiz ve aşmamız gerekiyor. Kuşkusuz yaşananları unutmayacağız; unutmamız mümkün değildir. Zaten bu talimatta da başından itibaren bu süreç ortaya konularak komplonun bilince çıkarılması hedeflenmiştir. Zaten Önder Apo komployu bilince çıkardığı için güçlü bir duruş göstermiş ve etkili bir mücadele vererek bu sonuçları ortaya çıkarmıştır. Bu bakımdan komployu bilince çıkarmadan artık Kürdistan'da iyi bir özgürlük savaşçısı olunamaz. Kürt sorununda hiçbir şey yapılamaz, Kürtler için hiçbir olumlu adım atılamaz. Uluslararası komployu kavramak kadar Kürtleri bilinçlendiren, Kürtleri aydınlatan, Kürtleri özgürleştiren, Kürtlerin önünü açan, Kürt-

lerin önündeki her türlü engelleri aşarak düşünce gücünü, yaklaşımını, tutumunu Kürde kazandıran başka hiçbir şey yoktur. Bu açıdan komponun bilince çıkarılması çok çok önemlidir. Komployu bilince çıkaran bir militanın yenilmesi düşünülemez. Komployu bilince çıkaran Özgürlük hareketinin yenilmesi düşünülemez. Komployu bilince çıkaran Kürt halkının yenilmesi düşünülemez. Bu açıdan komponun bilince çıkarılması, bizim en temel gücümüzdür, en temel değerimizdir, en temel güç kaynağımızdır. Kuşkusuz komployu bilince çıkarmak kadar, komploya karşı yürütülen mücadeleyi de bilince çıkarmak önemlidir. Önder Apo'nun bugünkü büyüklüğü komployu derinliğine bilince çıkarmasıyla ilgilidir. Komployu derinliğine bilince çıkardıği için ona karşı mücadelenin gün gün nasıl yürütüleceğini de pratiğiyle ortaya koymuştur. Önder Apo daha AİHM savunmalarında 'bilince çıkarıldığı ve doğru anlaşıldığı takdirde tarihsel komplolar gelişmeleri durduramaz, aksine hızlandırır' demiştir ve olan bu olmuştur. Önder Apo 'eğer komployu bilince çıkarırsan, bilince çıkarmanın gereklerini yerine getirirsen komplolar gelişmeleri durduramaz, aksine komplolar o gün ve ondan önceki yaşananların hepsinin bilinçli hale gelmesini sağlar, üzerinde daha ciddi durulmasını sağlar ve böylelikle daha büyük gelişmelere yol açar,' demek istemiştir. Önder Apo bunu bildiği için, böyle gördüğü için komployu bilince çıkarmış, komployu bilince çıkardıkça da kendini güçlendirmiştir. Komployu anladıkça da örgütü ve halkı güçlendirmiştir. Bugün Önder Apo'nun gücü buradan kaynaklanmaktadır. Hatta Önder Apo şunu demiştir: "Eğer ben İmralı'ya düşmeseydim, bu komplo olmasaydı bugünkü düşünce gücüne ulaşamazdım, bugünkü gelişmeleri bu düzeyde göremezdim, gerçekleştiremezdim."

Önderliği anlamada sorun yaşıyor

Komployla Önder Apo'nun esaret altına alınması böyle derin bir yoğunlaşma durumu ortaya çıkarmıştır. Toplumda 'her işte bir hayır vardır' derler. Bu, toplumun, insanlığın tarih içinden süzülerek getirdiği bir deyimdir, bilinciştir. 'Her işte hayır vardır' denilmesinin söz konusu iş bilince çıkarıldığı zaman, anlaşıldığı zaman o hayırlara da vesile edilebilir, anlamına gelmektedir. Önder Apo, 'her işte hayır vardır' sözünü uluslararası kompo ve buna karşı mücadelede etkili biçimde kanıtlamıştır. Komployu, yani her işin hayırlara vesile olması sözünü hayırlara vesile etmiştir. Komployu Kürt halkı için bir güçsüzlük değil, güce çevirmiştir. Tabii ki kompo olmamalıydı, kompo gerçekleşmemeliydi ama olduktan sonra nasıl yaklaşılması gerektiğini ortaya koymuştur. Sadece kompo değil, insanlar, toplumlar, hareketler her zaman zayıflık yaşayabilirler, her zaman bazı kayıplar yaşayabilirler, bazı darbeler yiyebilirler, yenilgiler bile yaşayabilirler. Ama eğer bunlar bilince çıkarılırsa, bunlar doğru anlaşılırsa onlar toplumların, hareketlerin, insanların en büyük tecrübesi olur, en büyük birikimi olur, en büyük güç kaynağı olur ve ondan sonraki yaşamlarına yön verir. Ondan sonraki yaşamlarında daha güçlü adım atarlar, daha güçlü hareket ederler, daha büyük başarıların sahibi olurlar. Bu açıdan Önder Apo'nun uluslararası komploya karşı mücadelesi örgütlerin, halkların, bireylerin sorunlar karşısında nasıl davranması gerektiğini açıkça ortaya koymuştur.

Önder Apo daha esaret altında değilken, Şam'da örgütü yönetirken şunu belirtmiştir; "Benim önüme bir gün bir sorun gelmediği zaman çok fazla iş yaptığımı düşünmüyorum. Sorunlar gelirse, çözer-

sem o kadar iş yaptığımı düşünüyorum.” Bu bir gerçekliktir. Sorunların varlığı demek yaşamın gerçeği demektir. O zaman yaşam nasıl güçlenecektir? Sorunlar çözülerek güçlenecektir. Sorunlar çözülerek örgütler, toplumlar güçlü olabilir. Bu açıdan geçmişten beri hareket olarak da tekrarladığımız sözler vardır. Bir sorun varsa, sorundan korkmamak lazım. Sorunlardan ne zaman korkulur? Sorun var da mücadele edemiyorsan korkacaksın. Sorun var da mücadele edemiyorsan o sorun seni bitirir, o sorun seni yıkar, o sorun seni yerle bir eder. Ama sorunlara karşı mücadele gücün varsa, o sorun sana bir şey yapamaz. Aksine sen o sorunla mücadele ederek kendini büyütürsün, örgütü büyütürsün, gelişmeyi yaratabilirsin. Bu bakımdan sorunların varlığından korkmak ve mücadelesizlik yenilgiye götürür. Ancak sorunlar ne kadar ağır olursa olsun sorunlara karşı mücadele etme gücü gösterilebiliyorsa, sorunlara karşı mücadele etme, sorunları

sadece Kuzey Kürdistan'da değil, Kürdistan'ın bütün parçalarında Önder Apo'nun ve Özgürlük hareketinin etkili olduğundan söz ediliyorsa, bunu yaratan temel gerçeklik, Önder Apo'nun sorunlar ve zorluklar karşısındaki duruşu ve komploya karşı gösterdiği mücadele gücüdür.

Kuşkusuz örgüt de halk da komploya karşı mücadele verdi. Uluslararası güçlerin beklediği gibi Önderliği örgütünden, halından ayıramadı. Ama şu bir gerçek ki; Önderliğin uluslararası komployu boş çıkarmada gösterdiği ciddiyet, sorumluluk, duyarlılık, performans, çaba, tempo ve tarzın hareketimiz tarafından tam temsil edildiği söylenemez. Önder Apo'nun komployu boş çıkarma mücadelesinde, Önder Apo'nun yoğunlaşması, komploya karşı mücadele düzeyi kadar bir tarz, tempo ve yoğunlaşma düzeyini yakaladığımızı söyleyemeyiz. Bu açıdan eksikliklerimiz olmuştur. Önder Apo'nun uluslararası komploda belirttiği gibi 'vefasız dostlar' ve 'yetersiz yoldaşlıklar' konusu komplodan sonra da belirli düzeyde de-

aşma iradesi ve gücü gösterebiliyorsa bunu gösterenler kesinlikle gelişirler, büyük kazanırlar, büyük gelişmeler ortaya çıkarılır. İşte Önder Apo en başta da komploya karşı yaklaşımıyla bu gerçekliğin, bu doğru belirlemelerin gereklerini yerine getirmiştir. Kompro büyük bir sorundur, hareket için büyük bir darbedir, gerçekleştirmiştir. Eğer buna karşı mücadele edilmeseydi tabii ki şu anda sadece Önderlik etkisizleşmezdi, hareket de biterdi, halk da biterdi.

Ama Önder Apo gerçeğinde koşullar ne olursa olsun komploya karşı mücadele edilmesi gerektiği düşüncesi ortaya çıkmıştır. Yılmamıştır, çökmemiştir; komploya karşı kırılmamıştır. 'Buna karşı hangi yol ve yöntemleri yaratıcı olarak kullanırsam etkili ve sonuç alıcı mücadele ederim' demiştir ve büyük bir irade ve yaratıcılıkla mücadele ederek büyük gelişmeler ortaya çıkarmıştır. Eğer bugün Önderliğin büyüklüğünden söz ediliyorsa, bütün dünyada herkes komploya rağmen Özgürlük hareketinin geliştiğinden söz ediyorsa, Kürt toplumunun büyük gelişmeler yarattığından söz ediyorsa, bugün

vam etmiştir. Kuşkusuz bağlılık da olmuştur, mücadele de olmuştur, sorumluluk da duyulmuştur. Ama şu açıktır ki; eğer Önder Apo'nun yoğunlaşma düzeyi, tarz ve temposuna ayak uydurulsaydı, Önder Apo'nun ortaya koyduklarının gerekleri yapılsaydı bugün Önder Apo'nun uluslararası komploya karşı mücadelesi Önder Apo'nun da halkımızın da özgürlüğüyle sonuçlanırdı. Eğer bugün hala bu sonuca ulaşamamışsak bunda hareket olarak, halk olarak sorumluluklarımızı tam yerine getiremememizin rolünü görmek gerekir. Yönetim ve kadrolar olarak Önder Apo'nun uluslararası komployla mücadele karşısında geliştirdiği mücadele düzeyi kadar yaratıcı ve imkanları doğru değerlendiren bir mücadele yürütemememiz gerçekliği söz konusudur. Bu gerçeklik bize sorumluluklar yüklemektedir. Önder Apo'ya bağlılıkta, uluslararası komploya karşı mücadelede esas olarak bize düşen görev, Önder Apo'nun uluslararası komploya karşı yürüttüğü mücadelenin tarzını, temposunu, yoğunlaşmasını yakalamaktır. Buna uygun ideolojik ve teorik derinlik, buna uygun bir örgüt tarzı, buna uygun

bir politik yaklaşım, buna uygun bir mücadele tarzı, buna uygun bir militanlık geliştirmemiz gerekmektedir. Ancak böyle davranırsak Önder Apo'ya karşı da sorumluluğumuzu yerine getirmiş oluruz, uluslararası komploya karşı Önder Apo'nun yürüttüğü büyük mücadeleye layık olabiliriz.

Dogmatik ve tutucu olmayanlar başarılılar

Bunun için de en temel görev Önder Apo'nun ortaya koyduğu ideolojik, teorik, paradigmasal yaklaşımı derinliğine özümsemek ve kavramaktır. Hala da bu konuda büyük sıkıntılarımız var. Belki anladık, kavradık diyoruz ama bunu tümüyle sindirme, bunun heyecanı, coşkusuyla pratiğe girme, bütün yaşamımızı, bütün ilişkilerimizi, bütün pratikleşmemizi Önderliğin paradigması doğrultusunda yapma gerçeğine ulaşmış değiliz. Bu konuda sıkıntılarımız var. 'Önderliği anlamadık, anlamıyoruz' biçiminde bir yaklaşım yanlış. Önderliği benimsiyoruz, Önderliğe bağlılığımız var, anlıyoruz ama anlamayla pratikleşme arasında sorun yaşanmaktadır. Bu durum anlama düzeyimizi daha da ideolojik, teorik, örgütsel düzeye getirmek, daha da derinleştirmemiz gerekiyor. Sadece lafzını değil, ruhunu derinliğine anlamak gerekiyor. Anladığımızı ve benimsediğimizi söylediğimiz ideolojik ve teorik belirlemeler, nasıl bir kadro duruşunu gerektiriyor, nasıl bir yönetim duruşu gerektiriyor, nasıl bir tarz, yöntem ve üslupla pratikleşmeyi gerektiriyor bunların yerine getirilmesi gerekir. Eğer Önder Apo komploju ideolojik-teorik derinleşmeleriyle boşa çıkardıysa, bunun tarz, yöntem ve üslubunu geliştirdiyse, o zaman biz de bunları derinliğine kavrayarak, kavrayışımız ve anlayışımızla pratiğimiz arasındaki farklılığı ortadan kaldırarak, düşünce ve anlama düzeyimizi tamamen tarzını, üslubunu ve yöntemini geliştirdiğimiz pratikle örtüştürerek bu düşünce ve paradigmanın gerektirdiğini yapmış oluruz.

Bu yönüyle gerçekten de Önder Apo'yu anlama ve kavrama konusunda daha doğru yaklaşım içinde olmalıyız. 'Anladığımız, kavradığımız kadar yaparız' gerçeğini kabul etmek gerekir. Bu yönüyle yaptıklarımızı gördüğümüzde, yaptıklarımıza baktığımızda bunun davranışlara yansımalarına baktığımızda o zaman anlama ve tarz, yöntem ve üslup geliştirmedeki eksikliklerimizi, yetersizliklerimizi de görmemiz lazım. Tabii ki okuyoruz, öğreniyoruz, eğitim görüyoruz. Bu yönüyle Önder Apo'nun düşünceleri dışında başka bir düşünceye sahip değiliz. Düşünce olarak böyle ama bu düşünce düzeyimiz bizim bütün eksikliklerimizi aştıracak, pratiğimizi başarılı kılacak durumda mı dersek, buna da olumlu yanıt veremiyoruz. Bu yönüyle de birinci görevimiz doğru anlamak, derinliğine anlamak, doğru ve derinliğine anlamanın heyecanını duyup coşkusuyla yaşamak, bu heyecan ve coşkusuyla pra-

tiğe yüklenip anlama düzeyimizi pratikle bütünleştirmek gerekiyor. Bu konuda aşmamız gereken sorunlar ve yetersizlikler var. Önder Apo son mektubunda; "Başarmanın yolu dogmatik ve tutucu olmaktan geçiyor" demektedir. Dogmatik ve tutucu olmayanlar kesinlikle başarılılar. Önderliğin paradigması ve ortaya koydukları hepimize başarıma şansı tanıyor, başarmanın imkanlarını sonuna kadar açmıştır. Yeter ki dogmatik, tutucu yaklaşmayarak, anladıklarımızı ve düşünce düzeyimizi zengin ve yaratıcı tarz, yöntem ve üslupla pratiğimizde bütünleştirelim. Anlamanın ve düşünce düzeyinin, pratiğin çok farklı olacağını bilerek, pratiğin çok renkliliğini gözetenek, düz yaklaşmayarak ya da kendi bildiklerimizde ısrar etmeyerek pratiğe yönelmemiz önemli olmaktadır. Tutuculuğun, dogmatizmin en önemli özelliği kendisinde ısrar etmektir, bildiğinde ısrar etmektir, kendi bildiği doğrultusunda yapmaktır. Önderliğin düşüncesi diyoruz, benimsiyoruz ama sıra pratiğe geldiğinde yine bildiklerimiz ağır basıyor. Ya da Önderlikle bizim bildiklerimiz arasında bir yerde pratikleşiyoruz. Bu da yetersizliklerin ve eksikliklerin çıkmasını beraberinde getiriyor.

Önder Apo son gönderdiği mektuplarda yönetim ve kadro düzeyimizi eleştirdi. Hem dogmatik tutucu yanlarımızı eleştirdi hem özgürlük tutkusunun yetersizliğinden ve geriliklerden söz etti. Uluslararası komploju 16. yılına girerken Önder Apo uluslararası komploju karşı mücadeleyi ilk önce düşünce düzeyinde yaparak, bunun politikasını, yapılanma gerçeğini, eylem biçimini ortaya çıkarırken ve uluslararası komploju karşı esas olarak bu karakteriyle mücadele ederken, bizim de uluslararası komploju 16. yıldönümünde uluslararası komploju tümüyle boşa çıkaracak gerçeğin Önderliğin eleştirdiği yetersizlikler ve eksikliklerimizi gidermekten geçtiği

bilinciyle hareket etmemiz gerekir. Doğayısıyla tutucu, dogmatik ve geri yanlarımızı bir tarafa bırakıp özgürlük tutkumuzun yüksekliğiyle yaratıcı tarz ve tempoya ulaşarak başarıların sahibi kadro, yönetim ve örgüt gerçeğine ulaşabilmeliyiz. Uluslararası komploju bilince çıkararak büyük oranda boşa çıkardık; ama bu özgür ve demokratik yaşamı kazanmayla taçlanmazsa yürütülen mücadele, verilen bedeller tam olarak anlam kazanmayacaktır. Çünkü komploju amacı her şeyden önce bizi başarısız kılmaktır. Komploju zaten özü itibarıyla bunun için yapılmıştır. Bu açıdan büyük bedeller vererek yürüttüğümüz bu mücadeleyi başarıya götürecektir, yaklaşımı bulmamak, bir yönüyle de uluslararası komploju yaratmak istediği sonuçların farklı biçimde sürmesi anlamına gelir ki, bunu mutlaka aşmamız gerektiği açıktır. Uluslararası komploju karşı bu kadar mücadele veren, uluslararası komploju olağanüstü ve yaratıcı mücadelesiyle boşa çıkaran bir Önderliğin yoldaşları ve Hareket olarak bizim de gerçekten geriliklerimizi gidererek özgürlük tutkusundaki zayıflığı gidererek Önderliğin gerçek militanları ve yoldaşları haline gelmemiz gerekiyor.

Özgürlükteki tutku zayıflığını aşalım

Gerilik ne demek, özgürlük tutkusundaki zayıflık ne demek? Bunlar çok ağır eleştirilerdir. Kuşkusuz yönetim olarak da, kadro olarak da, halk olarak da önemli oranda değişiklikler yaşadık. Özgürlük mücadelesinin gerçekleştirdiği devrimler ve Önder Apo'nun paradigması bizlerde ve toplumda önemli değişiklikler yaratmıştır. Hatta Ortadoğu'nun, dünyanın en fazla değişen toplumdur, hareketiyiz. Bunlar gerçek. Ama bir gerçek daha var ki; Kürt kördüğümü, Kürt halkının Özgürlük mü-

cadelesi dünyadaki diğer halkların özgürlük mücadelesi değildir. Dünyanın herhangi bir yerinde özgürlük mücadelesi vermiyoruz. Uluslararası gericiliğe karşı mücadele veriyoruz, kapitalist moderniteye karşı mücadele veriyoruz, Ortadoğu'daki geriliklere karşı mücadele veriyoruz. Kürt işbirlikçiliğine ve gericiliğine karşı mücadele veriyoruz. Bu yoğunlukta bir gericiliğe karşı mücadele veren bir hareketin mücadele ettiği güçleri yenilgiye uğratıp, onları aşip başarıya uğratabiliriz. Dünyanın başka yerlerinde başarılı kıyaslanınca hareketimiz de, kadromuz da, halkımız da ileri düzeydedir. Bunlar tartışmasıdır. Ama biz kendi gerçekliğimizle karşılaştığımızda, mücadele ettiğimiz güçlerle durumumuzu karşılaştığımızda, onların gericiliği, onların direnci düşünüldüğünde mevcut geriliklerimizi aşmadan da bu gericiliği tümten ortadan kaldırmamız, halkımızın özgür ve demokratik yaşamını sağlamamız, bölge ülkelerini ve Ortadoğu'yu demokratikleştirmemiz kolay değildir. Geriliklerimizi aşip mücadele ettiğimiz güçlere karşı başarılı bir konuma gelmediğimiz takdirde zaten özgür ve demokratik yaşamı kazanamayız, özgür ve demokratik yaşamı hak edemeyiz. Önder Apo hücrelerinde özgürlük tutkusunu, coşkusu en yüksek düzeyde dört duvar arasında yaşarken bizlerin özgürlük dağlarında, ülkemizde her türlü imkanın olduğu bir yerde daha fazla özgürlük tutkusuna sahip olmamız lazım, daha fazla özgürlük tutkusunun heyecanıyla mücadeleye atılmamız lazım, mücadeleyi başarıya götürecektir tarz ve tempoya ulaşmamız lazım. Bir devrimci gibi yaşama katılmak, bir devrimci gibi her saniyeyi, her dakikayı özgürlük tutkusu ve başarılı pratiklerle dolu yaşamak lazım. Önderliğimizin

eleştirilerinden anladığımız; bu geriliklerin, bu özgürlükteki tutku zayıflığının aşılarak başarılı ve sonuç alıcı pratiği gerçekleştirecek bir noktaya gelen bir örgüt gerçeğini, bir militanlık gerçeğini yakalamamızı istemektedir.

Önder Apo kendisinin yarattığı militanlığın aşamayacağı hiçbir engel olmadığını söylemektedir. Yaşam ölçüleriyle, örgüt ölçüleriyle PKK militanlığı hareketimizin en büyük güç kaynağıdır. Bu konuda yaşanılacak her türlü gerileme bize kaybettiren temel etken olmaktadır. Özgürlük tutkusunun da yaşam ve örgüt ölçüleriyle bağlı vardır. Yaşam ve örgüt ölçülerinin yüksek olduğu yerde yüksek özgürlük tutkusu, özgürlük tutkusunun yüksek olduğu yerlerde örgüt ve yaşam ölçüleri vardır. PKK'nin ayırt edici özelliği her zaman bu ölçülerin yüksekliği olmuştur. Başarılarımızın temelinde de bu vardır. Bu açıdan Önder Apo imkanları ve fırsatları yeterince değerlendirmeyen yaklaşımlarımızla kadro duruşunun yetersizliğini de çok iyi hissetmektedir. Bu nedenle de özgürlük tutkusundaki, doğal olarak kadro ölçülerindeki gerilik üzerinde durmak, yönetim ve kadrolar olarak bu konulardaki geriliklere karşı mücadele etmek en başta da her türlü zayıflığımıza karşı mücadele etmektir. Düşmanı başarısız kılacak da, yenilgiye uğratabilecek da bu militanlık gerçeğidir. Bu açıdan Önder Apo'nun, 'özgürlük tutkusunda zayıflık var, gerilik var' demesini bu çerçevede ele alıp yaşam ve örgüt ölçülerindeki gerilikleri giderip güçlü kadro duruşunu ve militanlık gerçeğini ortaya çıkarmak da en temel görevlerimizdendir. 15 Şubat'ın yıldönümünde bu yönlü eleştirileri ve özelleştirilerimizi de iyi yaparak Önder Apo'nun gerçek yoldaşları olabilmeyi başarabilmeliyiz.

Uluslararası komploju karşı mücadele vererek bugün Önderliği muhatap kılmış durumdayız. Devlet Önderlikle örgüt arasında araçların gidip gelmesine müsaade etmek zorunda kalıyor. Ama 'bir çözüm süreci var, kendiliğinden çözüm gelecek' gibi yaklaşımlarla kendimizi kandırmamamız lazım. Bu durum şunu göstermektedir; devlet artık sadece askeri yöntemlerle, askeri mücadelelerle, şiddetle Kürt özgürlük hareketini tasfiye edemeyeceğini anlamıştır. Kuşkusuz yine ordusunu ve polisini güçlü tutuyor, karakolunu yapıyor, bu yönlü silah alıyor, her türlü tedbirini alıyor ama sadece bununla da olmayacağını görerek savaşın olmadığı, ateşkesin olduğu bir ortam istiyor. Ateşkesin sürdüğü, savaşın olmadığı ortamda bizimle mücadele etmek istiyor. Bizi sadece savaşla değil, savaşın olmadığı ortamda, ekonomik, sosyal, kültürel tedbirlerle, psikolojik savaşla, medya gücüyle, siyasal mücadeleyle kendi örgütlenmesini yaratarak bu yönlü tüm imkanlarını da devreye sokarak tasfiye etmek istiyor. Bu, mücadelemizin yarattığı bir durumdur, mücadelemizin sonucudur. Sadece askeri yöntemleri kullanarak bize karşı mücadele edemeyeceğini anlamıştır. Bu du-

rum bizim açımızdan da belirli düzeyde siyasal mücadele yürütme ve çeşitli biçimlerde toplumsal örgütlenmeleri geliştirme imkanlarını veriyor. O zaman mücademizin yarattığı koşullarda bizim de bu ortamı değerlendirmemiz gerekiyor, bu ortama uygun mücadele araçlarını, yöntemlerini geliştirmemiz gerekiyor. Politik mücadeleye imkan veren koşulları örgütü daha fazla geliştiren, örgütlenmeyi daha fazla geliştiren, toplumu eğiten, özgür ve demokratik yaşamı demokratik topluma dayanarak inşa eden, demokratik konfederalizmi örgütleyen, bu temelde fiili olarak demokratik özerkliğini kuran bir çaba ve mücadele içinde olmamız gerekiyor.

Mücadele sadece savaş yürütmek değildir

Ama bu performansı gösteremiyoruz. Ya savaş diyoruz ya da savaşın olmadığı zaman atalet içine giriyoruz. Bu, mevcut siyasal durumu doğru anlamamaktır. Bizim açımızdan savaşın yanında başka türlü yol ve yöntemlerin de devreye sokulması gerekiyor. Çünkü düşman sadece 'savaşı yapalım' demiyor. Sıkıştığı ve zorlandığı için diyaloga giriyor, çatışmasızlık istiyor ve bu ortamda kendi politikasını yürütüyor. O zaman biz de çatışmasızlık durumuna geçiyoruz. Biz de çatışmasızlık ortamında politika yapıyoruz, toplumu ve devleti çözüme hazırlamaya çalışıyoruz. Şunu vurgulamalıyız; mücadele sadece savaş yürütmek değildir. Politika da bir mücadele ve savaş biçimidir. Politik mücadeleyi ve araçlarını doğru geliştiremeyenler başarılı olamazlar. Bu açıdan Önder Apo 1980'lerin sonundan itibaren sürekli gerilla mücadelesi yanında politik araç ve yöntemlerini de devreye sokmuştur. Politik mücadeleyi ve araçlarını devreye sokamayanların başarılı olması mümkün değildir. Savaş yapılacaksa savaş da güçlü kılacak doğru politikalar üretmek ve araçlarını yaratmak önemlidir. Savaşın olmadığı ortamda mücadele etmek de savaşı güçlendirmenin en temel yol ve yöntemlerindendir. Hele günümüzde savaş dışı yol ve yöntemleri devreye sokmak çok önemlidir. Koşulları varsa, bizim gibi bir varlık ve yokluk durumu yaşanmıyorsa ezilenler için her zaman birinci derecede tercih edilmesi gereken demokratik siyasal mücadele koşullarıdır. Bu açıdan bu yönlü koşullar sınırlı biçimde ortaya çıktığında dahi doğru değerlendirmek gerekmektedir. Dolayısıyla bu süreçte de bu koşulları örgütlülüğümüzü daha fazla geliştirmek, dostlarımızı daha fazla artırmak, her alanda toplumsal inşayı yoğunlaştırmak biçiminde değerlendirebilmeliyiz. Çünkü bu siyasal ortamı, bu yol ve yöntemlerle mücadele

etme imkanlarını da biz yaratmışız, biz kazanmışız. Devlete savaşla olmaz düşüncesini biz kabul ettirmişiz. Görüşmeye ve ateşkes istemeye biz zorluyoruz. Önderliğin ayağına gidiyor, harekete başvuruyor ve böylelikle savaşın olmadığı bir ortam arıyor. Bu ortamda da kendi politikalarını yürütmek istiyor. Ama bu ortam aynı zamanda bize özgür ve demokratik yaşamı inşa etme, örgütümüzü güçlendirme, toplumu eğitime, toplumu güçlendirme imkanları veriyor. Bu, aynı zamanda güçlü bir savaş yürütmenin koşullarını ve imkanlarını yaratmak anlamına geliyor.

Mevcut çatışmasızlık durumu ya savaş ya da atalet içine girmemizi gerektirmiyor. Savaşmadığımız zamanda da atıl kalmayaacağız. Hem örgütsel inşayı, toplumsal inşayı yaratacağız hem de siyasal mücadeleyi farklı yol ve yöntemlerle yürüteceğiz; siyasal mücadele durmayacak. Sadece silahların sustuğu çatışmasızlık ortamı var. Bu, siyasal mücadelenin durduğu anlamına gelmiyor. Ama biz bu konularda Önderliğin komploya karşı yürüttüğü mücadeleyle, hareketimizin ve halkımızın komploya karşı mücadeleyle ortaya çıkardığı bu imkanları değerlendiremiyoruz. Bunu da bir imkan olarak değerlendirmek lazım. AKP kendine göre değerlendirmek istiyor, Önder Apo da kendine göre değerlendirmek istiyor. Bu yeni durumu da yeni bir siyasal mücadele biçimi olarak görüyor. Mücadele durmuyor, mücadelesizlik gerekmiyor. Önder Apo şimdiye kadar hiçbir adımını örgüt ve halk mücadelesiz kalsın diye atmamıştır. On yıllardır bütün çabası sürekli örgüt mücadelesiz kalmayacak konumda tutmak içindir. Her koşulda mücadele edecek, her koşulda mücadeleyi geliştirecek bir örgüt yaratmak istiyor. Bu açıdan Önderliğin adımlarını 'silahlı savaş' olmuyor, gerilla savaşmıyor' diye bir mücadelesizlik olarak anlamak, Önderlik gerçeğini ve politik hamlelerini doğru anlamamak olur. Önderliğin mücadele felsefesini anlamamak olur. Önderliğin politik taktiklerini doğru anlayıp buna uygun bir mücadele konumlanması, mücadele mevzisi almamak olur. İşte son bir yıldaki pratiğimizde ortaya çıkan gerçeklerden biri de budur. Önder Apo'nun eleştirdiği de budur.

Uluslararası konponun bu yıldönümünde Önderliğin son yıllarda geliştirmek istediği, özellikle de 2013 Newroz'unda ortaya koyduğu siyasal mücadele anlayışını yaratıcı bir biçimde doğru bir savaş biçimi haline getirmek gerekiyor. Bunu da bir savaş olarak görmek, öyle yaklaşmak gerekiyor. Öyle yaklaşmamak siyasal süreci anlamamaktır. On yıllardır verilen mücadelenin Türk devletini getirdiği noktada bizim açımızdan da siyasal mücadele koşullarının ortaya çıktığını görmek

gerekiyor. Siyasal mücadeleyle meşru savunma savaşının iç içe yürütülebileceği imkanların ortaya çıktığı anlamına geliyor. Hem paradigmamız bunu gerektiriyor hem de mücademizin Türk devletini getirdiği nokta böyle mücadele imkanları ortaya çıkarmış bulunmaktadır. Daha doğrusu tam da paradigmamıza uygun, çok boyutlu, çok zengin mücadele imkanlarını yakalamış durumdayız. Ama bunu değerlendirme biçimimizde yetersizlikler bulunmaktadır.

Önderlik, 'uluslararası komplo boşa çıkarılmıştır' demştir. Newroz'da Önderliğin mesajının iki milyondan fazla Kürdün bulunduğu ortamda okunması ve bütün Türkiye'ye seslenme imkanının Önderlik tarafından ortaya çıkarılmasını küçümsememek lazım. Türk devleti farklı araçlar kullanabilir, farklı taktikler düşünebilir. Çünkü savaşla sürdürüyor, o zaman farklı mücadele biçimleri içine girecektir, farklı tasfiye yöntemleri içine girecektir. Bunu anlamak lazım. Ama çatışmasızlık ve siyasal mücadele koşullarının bize sunduğu imkanları da doğru görmek lazım. Ne var ki Önderlik bir hamle yapıyor, siyasal mücadele yürütüyor, bu hamle sürecinde devlet ve hükümet gereğini yapıyor ama biz gereğini yapmıyoruz. Böyle bir eksiklik, yetersizlikle karşı karşıyayız. Bu açıdan Önderlik bu tür durumlarda bizim mücadelesiz kalmamızı, zengin mücadele yol ve yöntemleri geliştiremeyişimizi eleştirmektedir. Bu yönüyle ortaya çıkan koşulları doğru bir mücadele yöntemiyle değerlendirmek gerekmektedir.

Devrimci Halk Savaşını doğru anlamalıyız

Önder Apo çözümün olmadığı koşullarda hem bu yöntemleri denemek hem de bu siyasal mücadele koşullarını aynı zamanda Devrimci Halk Savaşı için hazırlık olarak değerlendirilmesini sağlamak, güç biriktirmek ve bu temelde Devrimci Halk Savaşını geliştirme imkanlarının ortaya çıkarılmasını istemektedir. Kırşehir birikteliğiyle Devrimci Halk Savaşının yürütülerek demokratik özerkliğin gerçekleştirilmesini istemektedir. Klasik, sadece gerillaya dayanan, sadece gerillanın devrede olduğu bir savaş değil, gerillanın devrede olduğu, kırşehir savaş birikteliğinin olduğu bir mücadele tarzını öngörmektedir. Gerillanın da sadece düşmana darbe vuran değil de demokratik özerkliği inşa eden, bunu koruyan bir mücadele tarzını geliştirmesi gerektiğini söylemektedir. Uluslararası konponun 16. yılında en fazla anlamamız gereken gerçeklerden biri de Önder Apo'nun ortaya koyduğu Devrimci Halk Savaşı gerçekliğini doğru anlamak ve bunun gereklerini yerine getirmektir.

Önder Apo, 'artık ne eskisi gibi sava-

şılacak ne eskisi gibi yaşanılacak' derken bunu kastetmektedir. Gerilla savaşı da eski biçimde yürütülen savaş olmayacaktır. Somut bir siyasal hedefe yönelen, halkla birlikte bir siyasal hedefi gerçekleştiren bir savaş biçimi olacaktır. Bu nedenle geçmişteki sadece askeri yönü öne çıkan, toplumsal yönüyle tamamlanmayan savaş biçimini Önderlik şiddetle eleştirmiştir. Artık mücademiz hem gerillanın yürüttüğü meşru savunma biçimiyle hem de siyasal mücadele biçimiyle farklılaşmıştır. Bugün kendi özgür ve demokratik yaşamımızı inşa etme ve bunu koruma mücadelesi vermekteyiz. Uzun süreli klasik halk savaşında olduğu gibi gerilla vuracak, düşmanı nihai yenilgiye uğratacak, ondan sonra özgür ve demokratik yaşam inşa edilecek değildir. Hem inşa bugünden gerçekleşecek hem de bunun meşru savunması! İkisi iç içe olacaktır. Böyle anlaşıldığında yeni mücadele dönemimizin doğru anlaşıldığından söz edilebilir.

Bu yönüyle uluslararası konponun 16. yılını Devrimci Halk Savaşı'nı doğru anlama, doğru yoğunlaşma ve doğru pratikleştirme yılı olarak anlamak ve ele almak gerekiyor. Böyle olursa o zaman uluslararası komployu boşa çıkardığımız gibi, uluslararası konponun hedefi olan bizi amacımızdan alı koyma duygusu, düşüncesi ve hedefine de son darbeyi vurmuş oluruz. Halkımızın ve Önder Apo'nun özgürlüğünü sağlayacak bir doğrultuya, bir mücadele sürecine girmiş oluruz. Bu mücadele sürecine girdiğimizde de Kürt halkının özgürlüğü de Önder Apo'nun özgürlüğü de yakın olacaktır. Çünkü artık dünya koşulları da, bölge koşulları da, yürüttüğümüz mücadelenin yarattığı durum da, Kürdistan toplumu da, Türkiye'nin siyasal koşulları da Önder Apo'nun ve Kürt halkının özgürlüğünü gerçekleştirecek kıvama gelmiştir. Yeter ki bu koşullarda doğru bir öncülük ve doğru bir mücadele tarzını pratikleştirelim. Doğru öncülük ve doğru mücadele tarzı önünde artık hiçbir gerici güç dayanamaz. Doğruların biraz pratikleşmesinin bile son yıllarda neler yarattığını biliyoruz. Doğruların biraz pratikleşmesinin bile Rojava'da yarattığı sonuçları biliyoruz. Doğruları tam anlamıyla, gerçek anlamıyla Önder Apo'nun çizgisinde yürüttüğümüzde Rojava'da da devrim tam başarıya ulaşacaktır, Kuzey Kürdistan'da da halkımızın ve Önderliğimizin özgürlüğü gerçekleşecektir, bütün parçalarda da halkımızın özgür ve demokratik yaşamı gerçekleşecektir.

Uluslararası konponun 15. yılını doldururken, uluslararası konponun gerçekleştirdiği koşullar değişmiştir. Hem uluslararası ve bölgesel koşullar değişmiştir hem de mücademiz sonucunda Kürdistan ve Türkiye koşulları değiştirilmiştir. Ortadoğu'da yürüttüğümüz mücadeleyle

Ortadoğu'nun durumu değişmiştir. Bu yönüyle de artık uluslararası konponun başlangıç döneminde değiliz. Artık sadece 'kahrolsun komplo, kahrolsun komplocular' diyecek durumda değiliz. Tabii lanetliyoruz; kompolar tarihe lanetli ve uğursuz saldırılar olarak geçecektir. 15 Şubat tarihin en çirkin ve ahlaksız komplosudur. Mazlum bir halka, mazlum bir halkın Önderine karşı dünyada görülmemiş alçakça bir uluslararası komplo gerçekleştirilmiştir. Ama bu komployu sadece lanetlemek değil, komploya karşı öfke duymak değil, bu öfkemizle Kürt halkının ve Önder Apo'nun özgür yaşamını gerçekleştirme sorumluluğuyla, göreviyle de karşı karşıyayız. Hareketimizin de halkımızın da buna gücü yetecek durumdadır. Kürtlerin dört parçada kazandığı örgütlülük düzeyi, inanç ve bilinç düzeyi ve özlemi kesinlikle konponun umduğunun tam tersine sonuçlar yaratacak güce ulaşmıştır.

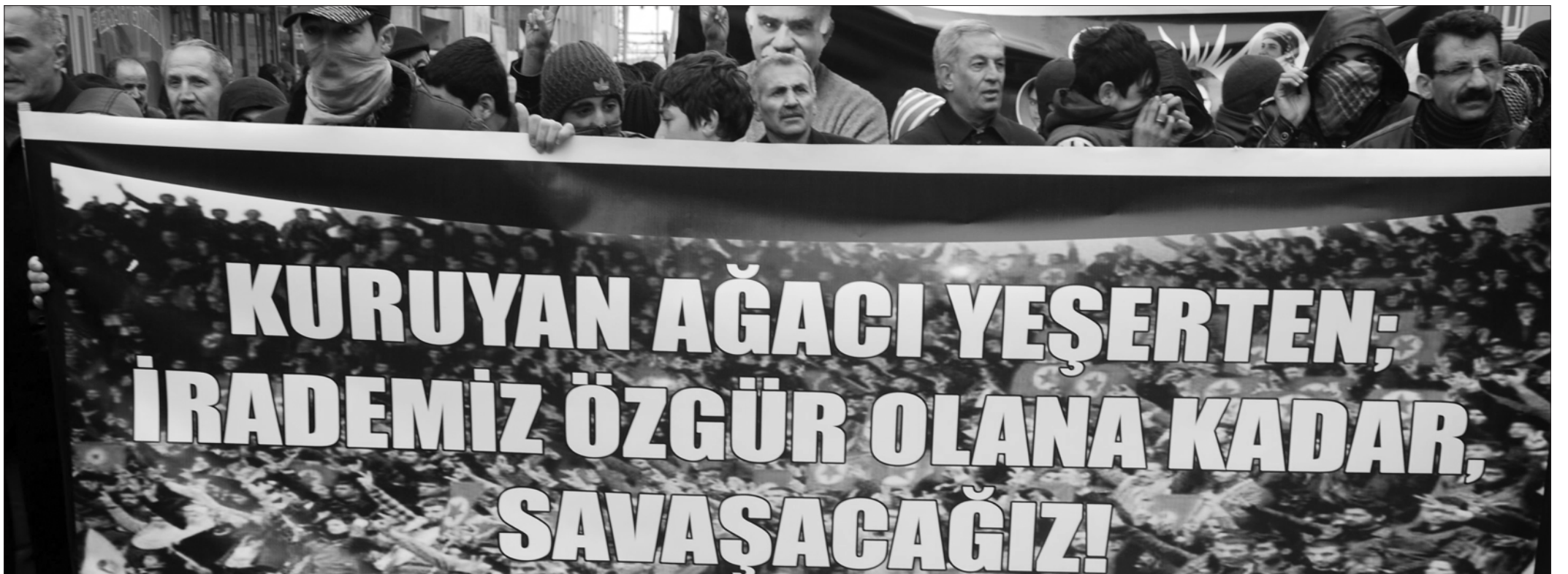
Konponun bilinciyle Önderlik, hareket ve halk olarak güçlendiğimiz gibi, komploya karşı mücadele içinde çelikleşerek her türlü engelleri aşacak bir Önderlik, halk ve örgüt gerçeğine ulaştığımız için artık komplocuların, konponun bizim açımızdan bir engel olduğundan söz edemeyiz. Aksine konponun ortaya çıkmasını, konponun varlığını bir güçlenme gerekçesi yapmışız. Önder Apo komployu bir güçlenme gerekçesi yapmıştır, bunu halka da hareketimize de yansıtmıştır. Komplo artık 'ah of' edilecek değil de, bu komployu anlayarak, bilince çıkararak konponun gerçekleşmesini bir güç haline getirerek mücadelemizi büyüttüğümüz ve bugün dünyanın en güçlü özgürlük mücadelelerinden biri haline geldiğimiz gerçeği vardır. Halk olarak da, örgüt olarak da, Önderlik gerçeği olarak da böyleyiz. Geçen 15 yılda yürüttüğümüz mücadelenin yarattığı birikim bizi konponun 16. yılında özgür ve demokratik yaşama kavuşturacak gücü, imkanı ve fırsatı vermiş bulunmaktadır. Önder Apo'nun 15 yıldır yürüttüğü komploya karşı mücadelede gösterdiği tarza, tempoya ve performansa ayak uydurulduğu takdirde halkımızın da, Özgürlük hareketimizin de önünde hiçbir gerici güç dayanmayacak, Önder Apo da halkımız da özgürleşecektir.

Kahrolsun uluslararası komplocular! Yaşasın komploya karşı 'Güneşimizi Karartamazsınız' direnişiyle Önderlik etrafında ateşten barikat kuranlar!

Yaşasın 15 yıldır uluslararası komployu yenilgiye uğratma mücadelesinde fedaiçe yaşamlarını veren şehitlerimiz! Yaşasın Önder Apo!

7 Şubat 2014

KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığı

ASRIN KOMPLOSUNUN İÇ YÜZÜ NASIL ANLAŞILMALIDIR?

● Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan değerlendiriyor

dönüşümlerden geçerek bulunduğu demokratik uygarlık sisteminin üstünlük kazanmasıdır. Sorunların ağırlıklı çözüm yolu, sistemin hakim kriterleriyle sağlanacaktır. Uluslara-

ından boşa çıkarılmaktadır. Tıpkı devlet gibi PKK'de de çizgi dışı gruplar üremiştir. Bu durum en anlamsız eylemlere yol açmakta, trajik kayıp ve acıları çığ gibi büyümektedir. Komplo ve tasfiyeler için en uygun ortam böyle gelişmektedir. 1990'ların başlarından 2000'lere doğru bozmaya çalıştığım komplolar, giderek ağırlarını her tarafıma dolayacaktır.

PKK içindeki çetecilik ve Hasan Bindal olayının önemi

rası düzen bu temelde ilke ve kurullarını gözden geçirerek, yeni koşullara yanıt verecek düzenlemeleri gerçekleştirmektedir. Dünya çapındaki dönüşüm bu ana doğrultudadır. 20. yüzyıldan 21. yüzyıla giriş, daha çok bu ana olguya bağlı olarak tanımlanmaktadır. 21. yüzyıl, demokratik uygarlık ve insan hakları çağı olarak adlandırılmak iddiasındadır.

Ortadoğu'da yüzyıl öncesine dayanan ve gericileşen milliyetçilik temelindeki savaş ve barış durumu tam bir tikan-

ma sürecindedir. Halkların enerjisi, gerici, milliyetçi uygulamalarla yutulmaktadır. Sorunlar çözülmemekte ve çözümsüzlük, daha gerici ideoloji ve tari-katlaşmalara yol açmaktadır.

Bölgenin ana ülkelerinden birisi olması nedeniyle Türkiye, tıkanmayı sıkça tekrarlanan krizlerle yoğunca yaşamaktadır. Ne zihniyet değişimine, ne de yapısal dönüşümlere adım atabilmektedir. Genel bir seferberlik haline getirdiği özel savaş, devleti de gele-neksel çizgisinden çıkarak, çetelerin türediği hukuk dışı bir uygulama alanına çekmektedir.

PKK'nin de yaşadığı benzer bir durumdur. Dünya çapında yaşanan değişim ve kendi iç bünyesindeki oluşumlar değerlendirilememektedir. Eski anlayış ve tutumlar çoktan ideolojik, politik ve örgütsel çizgisinden çıkarak, örgütü çete gruplarına dönüştürmektedir. Böyle-si yapılar, birçok alan ve silahlı savaş bölgesinde, kuraldışı yaşam ve eylem tarzlarıyla PKK'yi gericiliğe zorlamaktadır. Sorumlu olması gereken merkez ve kadrolar adeta akıntıya boşuna kürek sallamaktadır.

Önderlik pozisyonum, bu gerçekler karşısında giderek daralmaktadır. Özellikle ülke içinde sağlamaya çalıştığımız çizgiye çekme hamleleri, çeteler tara-

1990'ların başından itibaren, iç ve dış komploların artan ayak sesleri adeta 'ben geliyorum' diyordu. 25 Ocak 1990'da en eski çocukluk arkadaşım Hasan Bindal'ın sözde kaza kurşunuyla öldürülüşü, aslında içinde birçok gizli saklayan bir olaydır. Bu, kamp yönetimindeki Sarı Baran, Mehmet Şener ve Şahin Baliç'in birlikte planlama ihtimali yüksek bir komplo idi. Eğer olayı yutmuş olsaydım, çok kısa bir süre sonra operasyon benim tasfiyemle tamamlanabilirdi. Beni tasfiyeyle görevli iki resmi ajanın, o günlerde Star TV'de kendilerine yönelik suçlamalar karşısında, -sanıyorum Cem Ersever'i savunma anlamında- şöyle konuştuklarına bizzat tanık oldum. "Biz başarısız değiliz. İstesek öldürebilirdik; ama sağ yakalanması isteniyor." Bu tarz sürüp giden bir itiraftı. Doğruluk payı vardı. PKK içinde gelişen çetecilikle, bu rahatlıkla gerçekleştirilebilirdi. Fakat örgütün kontrolünün de ellerinde kalması için, benim sağ kalmam ve örgütün tümüyle çetenin eline geçmesinden sonra tasfiye edilmem, yaklaşım stratejisinin özüyüdü. Bunun için tehlikeli gördükleri bütün dürüst ve bağlı kadroların kaza süsü verilerek yok edilmesi gerekiyordu. Şemdin, Kör Cermal, Hogir ve Şahin bu süreci, Mahsum Korkmaz'ın kuşkuyla ölümüyle 1986'dan itibaren başlatmışlardı.

Şimdi anlaşıyor ki, ya kaza süsü vererek ya da 'ajandı' denilerek cezalandırdıkları yüzlerce dürüst ve değerli kadro ve yurtsever insan bulunmaktadır. Partinin en değerli kadro ve eylemci yapısını temizlemek için, bile bile eylem adı altında ölüme gönderiyorlardı. Bunun için komuta inisiyatifi konusunda korkunç hassas davranıyorlardı. Çünkü ne kadar komuta yetkisi varsa, bu o kadar komplo, cinayet ve güç kazanmak demektir.

Sürecin tam başarıya gidememesinin nedeni, çete elebaşlarının farkına varılmasıdır. Şahin Baliç'in ölümle cezalandırılması, Sarı Baran, Mehmet Şener ve Hogir'in kaçmaları, Kör Cermal'in önceden cezalandırılması ve Şemdin'in kontrol altına alınması, çetenin etkinliğini büyük ölçüde kırdı. Ha-

san Bindal olayının önemi, çetenin bütün niyetlerini ve olası bağlantılarını ele verir nitelikte olmasıdır. Tütünün bilinçli ajanlık yaptığını söylemek zordur. Ama bir kısmının devlet odaklarıyla ilişkisi kesindir.

1993 yılı, devlet ve PKK tarihinde önemli bir kırılma ve resmi çizgiden sapmanın yaygınlık kazandığı tarihtir. Turgut Özal'ın siyasi diyaloga açık yapısı, kontrol edemediği güçlerin kurbanı olmasına yol açtı. Bu tarihte Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis'in tartışmalı bir uçak kazasında yaşamını yitirmesi ilginçtir. Ardından çığ gibi artan Hizbullah maskeli cinayetler, binlerce köyün boşaltılması, yoğunlaştırılan operasyonlar bir imha seferi olarak anlaşıldı. PKK'nin pek de akıllı olmayan taktikleri, kayıpları artırmaktan ve sürecin tıkanmasına yol açmaktan öteye gidemiyordu. Gerilla doğru bir meşru savunma anlayışı ve uygulanmasına çekilemiyordu. Dönemin askeri ve siyasi yönetimi terörü hukuk çizgisinin çok dışına taşımıştı. Devletin çığırından çıkması hız kazanmıştı.

28 Şubat'a ihtiyatlı bir olumlulukla yaklaştık

Bu dönemin en önemli komplo suikastı, 6 Mayıs 1996'da Şam'daki kalabalık evimizin yakınında, yarım ton patlayıcı yüklü bir arabanın patlatılmasıdır. Telefonla dinlendiğim için, o saatte orada olduğum sanılarak araba patlatılıyor. Dönemin hükümet başkanı Tansu Çiller'in örtülü ödenekten 50 milyon dolarla finanse ettiği komplo oldukça boyutludur. Susurluk çetesi diye tabir edilenlerle Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'ın, Suriyeli bir Kürt aileden bazı kişilerin ve dönemin Viranşehir Belediye Başkanı'nın da bu komplo için olduğu basına yansımıştı. Soruşturmamda askeriye adına hareket edenler, ısrarla bu ekibin sorumsuz olduğunu ve devletle kendilerini temsil etmediğini söylüyorlardı. İstemeleri halinde, kendilerinin bu işi füzelerle daha başarılı yapabileceklerini belirtiyorlardı. Devletin içinde iki farklı yaklaşımın varlığı zaten bilinen bir husustur.

Devletin raydan çıkması herkesin endişe ile takip ettiği bir durumdu. 'Aydınlık için bir dakika karanlık' eylemliliği bu süreçle bağlantılıydı. Devletin laiklik karakterinde de hızlı aşınmalar yaşanıyor. Tarihte '28 Şubat' denilen süreç daha çok bir restorasyon hareketi olarak gündeme geldi. Dolaylı yoldan normalleşme adına PKK'yi de sorumluluğa davet ediyorlardı. Buna ihtiyatlı bir olumlulukla yaklaştık. En azından suçsuz insanların katledilmesi durur ve ambargo sınırlanır; savaş sürse de hiç olmazsa

kurallarıyla yürütülür anlayışıyla bu tuma girildi. Türkiye'nin İsrail'le 1996'da stratejik düzeye çıkardığı ittifakları istihbarata epey fırsat sunuyordu. İsrail'in dünya çapında istihbarat ve kontrolü, PKK'nin 'terörist örgüt' olarak ilan edilmesi, Önderlik takibini Türkiye açısından kolaylaştırmıştı. Bu tarihte Papan-dreou sonrası Yunanistan Başbakanı Simitis'le, ABD Başkanı Clinton'un 1996'da PKK Önderliği'ni teslim etme konusunda anlayış birliği içine girdikleri daha sonra duyumu alınan diğer bir bilgiydi. PKK etrafındaki hukuk alanının daraltılması daha da artıyordu. Almanya, Fransa ve İngiltere başta olmak üzere, PKK yandaşlarına karşı siyasi amaçlı yoğun bir tutuklama kampanyasını açmışlardı.

Güney Kürdistanlı YNK ve KDP önderlikleri, PKK aleyhtarı kampanyanın en temel dayanakları olarak, 1996'da İsrail ittifakına benzer Ankara, Londra ve Washington merkezli yoğun ilişkiler içine girmişlerdi. PKK ve Önderliği'ni tasfiye planının son halkası olarak Suriye kalmıştı. Mısırlı da yanlarına alarak Suriye üzerinde geliştirilen psikolojik savaş kısa sürede ürün vermişti. Suriye bu baskılara boyun eğmeyi çıkarlarına daha uygun bulmuştu.

Suriye'den ayrılmadan önce, yaz boyu ordu adına dolaylı yoldan bilgilendirilmedi bulunan bir kanalın yaklaşımları ilginçti. Anlamlı bir ateşkesle birlikte yeni bir süreç arzulanıyordu. Bu konuya gerçekçi yaklaşımlar söz konusuydu. Örgütün bilgisi dahilinde, 1998 yılının ağustos ayı sonlarındaki tek taraflı ateşkes deneyimi bu bilgilenmelere dayanıyordu. Fakat bu ateşkesin yarıda kesilmesine pek anlam verilemedi. Dolaylı diyalog resmen başlatılsaydı, süreç çok daha olumlu gelişirdi. Bu, sanıyorum 28 Şubat sürecinin geçirdiği aşamalarla ilgili bir durumdu.

Ahlaki olarak kendimi yük yapmam doğru olmazdı

Tam bir yol ayrımına gelinmişti. Ortadoğu alanını eski biçimiyle kullanamayacağımız anlaşılmıştı. Yapılması gereken, ya Önderlik olarak dağılık alana çekilerek savaş büyütme ve şehir eylemlerini tırmandırmak, ya da uzlaşma arayışını Avrupa koşullarında geliştirmeye çalışmaktır. Savaşın kör bir noktaya gelip dayanması, dağda olmam halinde her türlü silahın kullanılması olasılığı ve benim durumumun ek bir sürü ağırlık getireceği düşüncesiyle, bunun tercih edilmemesi uygun görülmüştü. Benim etrafımda yoğunlaşacak bir savaş her bakımdan büyük sancılar taşımaktaydı. Ahlaki olarak kendimi yük yapmam doğru olmazdı.

Ayrıca Kürt işbirlikçi önderlikleri her türlü istismarcılığa açıktılar. Orda bulunmamı çok kötü kullanacakları bilinen bir gerçektir. **17 Eylül 1998 Washington Antlaşması** bunun bir göstergesiydi. Avrupa koşulları da çok riskli olmasına rağmen, siyasi, kültürel ve demokratik anlayışla, zımnem de olsa hukuka biraz güven duyuluyordu. Yunanistan'daki hükümetin ise, ilk 9 Ekim 1998 günü bu ülkeye ayak basar başlamaz bu denli alçalacağı hiç tahmin edilmemiş ve düşünülmemiştir.

1990'larda Londra merkezli hazırlanan komplo

20. yüzyılın sonlarında, Kürt halkının özgür iradesine karşı dünya çapında bir komplo ve darbe planı uzun bir hazırlık sürecinden sonra artık adım adım pratikleşiyordu. Filmi bir kez daha geriye çekip baktığımızda, bu planın aslında 1990'ların başında Londra kaynaklı olarak uygun görülüp uluslararası düzeyde hayata geçirilmek istendiği anlaşılacaktır. Planın Türkiye boyutları az çok bilinmekle birlikte, Avrupa ve ABD boyutu net olarak anlaşılamamıştır. Uluslararası boyutu görmezsek, değerlendirmelerimiz eksik kalacaktır. Tekrar da olsa özetlemek gerekirse:

1- Palme cinayeti, başka amaçları yanında, 12 Eylül rejimi ve sonrasında Türkiye'yi dışa bağlı tutmak için ve Kürt özgürlük devriminden korumakta bir araç olarak kullanılmıştır. Palme'nin Vietnam ve Güney Afrika gibi ülkelerdeki hareketlere hoşgörü ile yaklaşması, Başbakanı olduğu İsveç'i bir merkez haline getirmişti. Palme, Kürt özgürlük hareketinin terörist olarak damgalanmasına karşıydı. Öldürülmesinde 'Kürt izi' teorisi ve PKK'nin terörist ilan edilip yasaklanması çabaları, İsveç'in bu konumunu ortadan kaldırmakla yakından bağlantılıdır. NATO'nun o dönemde Avrupa'da güçlü ve henüz açığa çıkmamış olan **Gladio** örgütlenmesinin bu ve benzeri komplolarla ilişkisi bir gün aydınlanacaktır.

15 Ağustos 1984 eylemliliğinin hemen ardından, Almanya'nın da ağırlığını koymasından sonra, Türkiye hükümetiyle uzlaşma sağlanmıştı. Birçok ekonomik çıkarın sunulmasıyla tüm Avrupa'da PKK'ye karşı bir izolasyon süreci başlamıştı. Palme provokasyonu bu sürecin en önemli halkalarından biriydi. PKK'yi bölme çabaları başka bir gelişmeydi. Başlarında Çetin Güngör'ün bulunduğu bir gruba bu yönlü önderlik yaptırılıyordu. Kesire'nin tahrirleri ürün verir gibiydi. Birçok aydın, Mahmut Baksı, Şivan Perwer gibi insanlar uzaklaştırılmıştı. Bu, tek başına Türkiye'nin çabalarıyla izah edilemez. Aslında Avrupa merkezli bir karar olarak uygulanıyordu. Türk solu bu yolla çoktan iğdiş edilmişti.

Almanya'nın merkezi düzeyde PKK'li-leri tutuklaması da bu planın bir parçasıdır. 1990 başlarında Türk Genelkurmay Başkanı **Doğan Güreş**'in Londra'ya yaptığı bir gezide, "planımız onaylandı" biçiminde bir değerlendirmesi basına yansımıştı. Londra'nın da Almanya gibi tasfiyede rol üstleneceği anlaşılmıştı. Yine 1991'de YNK Başkanı **Talabani** Avusturya'nın Başkenti Viyana'da Türk Dışişleri Bakanı **Hikmet Çetin**'le PKK'yi terörist ilan etme konusunda gizlice anlaşmıştı. Talabani'nin bu yaklaşımı Almanya, Fransa ve İngiltere'nin tav-

rıyla iç içe, terörist ilan edilme olayında temel bir rol oynamıştır. Avrupa çapında varılan bu anlayış birliğinde, PKK'siz bir Kürt hareketi amaçlanıyordu.

2-1993'ten sonra Özal ile ateşkes deneyiminin başarısız kalmasından sonra, bu sefer gündeme oturan taktik, "PKK'ye evet, Apo'ya hayır" biçimini aldı. Milyonlarca kitlesel tabana kavuşan PKK'yi parçalama çabalarının sonuç vermemesi, böyle bir taktik yönelişi öne çıkardı. Her devlet kendine göre 'PKK kadroları' oluşturmaya başladı.

Şemdin Sakık için 'ikinci adam' unvanı icat edildi. Apo'nun tasfiyesi kararlaştırılmıştı, ondan sonrası hesaplanıyordu. Kani Yılmaz'a bu yönlü bir rol oynatmak için anlamsız bir tutuklama sürecine çektiler. Teslim olmak ve olası tasfiyelerden sonra bir PKK önderi gibi kullanmak amaçlanıyordu. Moskova Numan Uçar üzerinde çalışıyordu.

Ortadoğu'da birçok devletin tavrında bu seziliyordu. YNK ve KDP, PKK üzerinde oyunlarını yoğunlaştırmışlardı. HADEP bünyesinde benzer bir operasyon yürütülüyordu. **Hatip Dicle, Leyla Zana** ve teslim olmayan diğer milletvekilleri tutuklanırken, DEP örgütü kapatılıyordu. HADEP üzerinde ise bir çekişme yaşanıyordu. Kürdistan boşaltılıyor, Hizbullah maskeli dehşetvari yöntemlerle yurtsever insanlar katlediliyordu. 6 Mayıs 1996'da Önderlik bombalanmasının gerçekleşmesinin üzerinden yarım saat geçmeden, Londra kaynaklı haberler Abdullah Öcalan'ın öldürüldüğünü veya bombalandığını dünyaya duyuruyordu. Yapılanları önceden biliyorlardı.

3- 1996 yılında İsrail-Türkiye ittifakı ve bu tarihte başlayan Kuzey Irak-Türkiye ilişkileri aynı kapsamdadır. **17 Eylül 1998 Washington Kürt Otonomi Antlaşması**'nda en önemli madde, PKK'ye karşı tavidir. Tıpkı 1925'de olduğu gibi, Türkiye'nin verdiği uzun tavizler halkası karşılığında, 2000'e doğru geldiğimizde benzer bir uzlaşma gerçekleşmişti. Bu bir bakıma Lozan'ın yenilenmesi demektir. PKK tamamen izole ediliyor, Önderliği'nin tutsak edilmesi için her tür taahhütte bulunuluyor, gerilla üzerinde de her tür operasyona yeşil ışık yakılıyordu. Bu, topyekun bir tasfiye planıydı.

Meçhule doğru kuşkulu bir yürüyüş

Kendi içindeki çeteleri bile çözememiş, vurdumduymaz ve Önderliğin sırtından ucuz yaşamaya alışmış sahte bir yönetim tarzından kurtulamayan yoldaşlarla, başta Suriyeli ve Yunanlı sözde dostların içyüzü henüz anlaşılamamıştı. Son derece çıkarıcı ve panikçi yaklaşımları karşısında, PKK Önderliği'ne düşen, meçhule karşı kuşkulu bir yürüyüşü. Büyük bir iç burkulmasıyla 9 Ekim 1998 macerası başlıyordu.

9 Ekim 1998 çıkışı değerlendirilirken, Ortadoğu zemininin ne anlam ifade ettiğini çok sağlam ve yürekten çözümlemek gerekir. Bu zeminde yirmi yıla yakın bir pratik geçirdim. Sayısız ilişki ve çalışmalarda bulundum. Tarihi önemde gelişmeler ortaya çıktı. Bu gelişmelerin benimle ilgili hangi sinir ve ruhla gerçekleştirildiği ve nasıl dayanabildiğim de bütün yönleriyle mutlaka anlaşılmalıdır. Kimse yaşadığım pratiği tüm tarihsel, mitolojik, felsefi, dini ve bilimsel anlamıyla çözmeye yanaşmadı. Çok kitap yazıldı; ben de yaz-

dım. Yaşadığım gerçekleri halen de yazacak durumda değilim. Bunun için özgülleşme alanlarının gelişmesi gerekir. Ama koşulları çok elverişli olan ve gelişmeleri için neredeyse şart olan anlama işini başaramayan, başta yoldaş geçen birçok kişi ve kurum, bu tutumla aslında kendilerini başarısızlığa mahkum ediyorlar. Bunlar mümkünse bu yılın çözümünü yapıp insanlık, Kürtler ve Ortadoğu tarihi ve geleceği için ne anlama gelmesi gerektiğini en temel görev edinsinler. Çünkü bu olanak dışında, özgür yaşama giden yolda ne tarihi ve çağı, ne de güncel somut gerçekleri çözüp önlerini aydınlatabilirler.

İki yüz yıllık milliyetçi yenilenme deneyimlerinin sonuçları ortadadır

Kalın çizgileriyle Ortadoğu'daki yaşamın küçük bir kısmını, siyaset ve diplomasiyle ilgili yönünü değerlendirsem, tanımı şudur:

Sümerlerden beri döşenmiş labirentlerin içinden bu kadar yıl sonra sağlam çıkmak ve halkların özgürlüğüne bazı hediyelerde bulunmak, gerçek anlamıyla peygambersel bir tutumla mümkündür. Bu şu demektir; her peygamber, toplumsal gelişmede bir anlam yükselişidir. Dili ne kadar ilahi olsa da, özü; gelişen toplumun anlam, hafıza, töre, vicdan, özgürlük ve eşitlik başta olmak üzere, birçok temel konuda farklı kültürel bir aşama kaydetmesine yol açmaktadır. Halk bu konuda çok arif, bilen konumdadır. Her ne kadar 'İslamiyet'ten sonra peygamberliğin ve yeni bir dinin yolu kapanmıştır' denilse de bu, her çağın kendini ebedi olarak yorumlaması gibi bir savunmadır. Ortadoğu'da eski dinler kültürünün başta siyasi ve ideolojik alanlar olmak üzere, tüm toplumsal alanlardaki etkisi ve günümüzü adeta tutsak alması gibi sonuçları çözümlemenden ne Avrupa uygarlığı anlaşılabilir ne de anlamlı bir iç ve dış özgürlük savaşımı verilebilir. Tarih hükmünü yürütüyor. Yüzeysel laiklikle ne din çözümlenebilir ne modern toplum yaratılabilir. İki yüz yıllık milliyetçi yenilenme deneyimlerinin sonuçları ortadadır. Bu yolda ısrar ettikçe, Arap-İsrail çıkmazında olduğu gibi daha ne kadar acılar ve yıkımlara yol açacağı da kestirilebilmektedir. Çözüm, tarihin doğasını çözümlemek ve oradan yola çıkarak bir özgürlük imkanını yaratmaktır.

Çağımız için bu harekete 'dördüncü bir din' demek pek anlamlı düşmez. Ancak bu hareketi 1500'lerdeki Avrupa Rönesansına benzeyen, fakat kendi uygarlık kökleriyle kapitalizm ötesi uygarlık ufkunu sentezleyen bir diyalektik gelişme temelinde Ortadoğu Rönesansı olarak tanımlamak daha anlamlı ve tarihsel ihtiyaca cevap niteliğinde olacaktır. Bunu yarattık demek abartılı olur. Yapılmaya çalışılan, bu toprakların kültürel özüne uygun ve çağın gericiliğine tutsak düşmeden olumlu özlerini benimseyerek, günümüzün orijinal özgürlük hareketine katkıdır. Bunun tarihte anlam bulacağına ve özgürlük hedeflerine sönmeyen bir meşaleyle yürüyen bir çıkışın güçlü ve süreklilik kazanan bir akımı olacağına inancım tamdır.

Böylesi bir anlamlı yaşamın yaratılması her şeyden daha çok değerlidir. Tarihte eşine rastlanmayan kahramanlıkların, acıların ve fedakarlıkların sahiplerine saygı ve bağlılık, kendimizi bin yılların lanetli kıldığı gerçeklikten

kurtarıp kutsamakla özdeştir. Bu savunmam, lanetten kurtarılmış ve kutlanmış çağdaş yaşamın ne anlama geldiğini açıklamaktadır.

Şam'dan Avrupa'ya doğru çıkışımı bazı tarihsel örneklerle mukayese etmem yanlış yorumlanmaktadır. Ama tarihle güncellik kutsallığın özünde yürüyorsa, bu benzerlik kaçınılmazdır. Ancak çarpıtılmış ve inkara dayalı tarihler, kutsal değerlerin benzeşme gerçeğine set çekebilirler. Bu durum bile, olsa olsa bir perdelemedir. Gerçek olan, kutsallıkların zincirleme hareketidir.

Hristiyanlığın özellikle Avrupa kolunu yaratan büyük **Aziz Paul**'den bahsedeceğim. Önce havarilere düşmanlık yapıyordu. Şam yolunda bir mucizeyle havarilere katılışını, tarih değiştiren bir olay olarak anlatır. Tarsus'ta doğan Yahudi bir aileden gelmektedir. Antakya'dan başlayarak birkaç kez Anadolu, Yunanistan ve İtalya'ya sefer yapar. Çok büyük inancı bir propagandacıdır. O olmasaydı, Hristiyanlığın Avrupa'ya bu denli taşınması mümkün olamazdı. Roma'da öldürüldü.

Anısına Avrupa'nın her tarafında dikilmiş Saint Paul katedralleri boşuna büyük bir görkemlilik arz etmezler. Çünkü Avrupa ahlakının ve bugünkü aşamaya ulaşmasının teme-

Stavrakis ve çağdaş Yehuda İskaryot (İsa'yı ihbar eden havari) rolünü oynayan ve adını da Agit koyan **Kalenderis**'tir. Tavrıları tam üç bin yıl önceki Helenlerin tavrından farksızdır. Helenlerin o günden beri değişmeyen bir tavır; kendi dışındakileri ve çıkarlarına uygun düşmeyenleri barbar olarak adlandırmak, kendi basit dünyaları dışındakileri yabancı olarak görmektir ve bu, köklü bir duygudur. Fakat bu yaklaşım tüm gerçeği ifade etmez, işin duygusal ve moral yönünü izah edebilir. Siyasi ve diplomatik gerçekler daha farklıdır.

Arap sahasından ayrılısaydım tarihin seyri başka olabilirdi

Şu gerçeği görmekte yarar var: Kürt özgürlük hareketi, PKK önderliğinde bir nevi çağdaş **Bolşevizm** gibi görülmektedir. Zaten 'katı Stalinci' damgalaması bu görüşü yansıtmaktadır. Çok farklı özellikleri olsa da, yaklaşımlar benzerdir. Resmi siyaset ve devletler düzeni, PKK'yi ve bir bütün olarak Kürt özgürlük hareketini legaliteye kabul etmek istememektedir. Birçok ülke ise illegaliteye çekmiştir. Özellikle Almanya bunda başı çekmektedir. ABD daha katıdır. Ortadoğu devletleri de aynı yaklaşım içindedir. Kesinlikle legalite dışı saymaktadırlar. Dost olanları ancak kişisel

linde Aziz Paul'un attığı insanlık harcı vardır. Çok yönden ihanete uğramış olması ve olumsuzlukların da kaynağına alet edilmek istenmesi bu gerçeği değiştirmez. Daha ilginç olanı, Yunan sahasında karşılaştığı iyi dostlar kadar, birçok dönem ve sahte dostların da mevcudiyetidir. Bazı dostların laubaliliğinden de şikayet eder.

9 Ekim 1998'de Şam'dan çıkışım bu tarihsel olguyu hatırlatır. Çok sayıda dost vardır. İktidardaki partiden birçok davet yapılmıştır. Parlamento, anayasaı değiştirebilecek bir çoğunlukla beni davet etmiştir. Gitmeden önce bakanlık yapmış ve halen milletvekili olan **Kostas Baduvas** adlı dostla konuşan tercüman Ayfer Kaya, gelebileceğime dair telefonda birçok kez teyit almıştır. Ulaştığımda, ortada 'dost Baduvas' yoktur. Karşılayan, İstinbarat Başkanı

ve gayri resmi yaklaşım içindedir. En çok koruyucu dost ülke olarak tanıtılan Suriye, hiçbir zaman radikal Arap milliyetçiliği çizgisini aşmamıştır. Kişi olarak Devlet Başkanı **Hafız Esat**'ın tavrı önem taşıdığından, iki cümleyle değerlendirebiliriz. Hafız Esat, büyük olan otoritesinden ve içinden geçmekte olduğu koşullardan ötürü, bana göre despotik klasik devlet ile devrimci demokratik devlet arasında bir çizgide duruyordu. Sanılanın aksine, otoriter ve kutsal devleti basitçe kısmen halkın hizmetine vermişti. Ama Sümer rahip devlet anlayışını esas olarak koruduğu da bir gerçektir. Yarısı aydınlık, yarısı karanlık bir Ortadoğu kimliğiydi. Kürt özgürlük hareketine düşman değildi. Ama geleneksel ideoloji, devlet anlayışı, milliyetçilik ve çağdaş diplomatik güçler

"9 Ekim 1998 çıkışı değerlendirilirken, Ortadoğu zemininin ne anlam ifade ettiğini çok sağlam ve yürekten çözümlemek gerekir. Bu zeminde yirmi yıla yakın bir pratik geçirdim. Sayısız ilişki ve çalışmalarda bulundum. Tarihi önemde gelişmeler ortaya çıktı. Bu gelişmelerin benimle ilgili hangi sinir ve ruhla gerçekleştirildiği ve nasıl dayanabildiğim de bütün yönleriyle mutlaka anlaşılmalıdır."

dostluğunu engelliyordu. En büyük yiğitliği, başkaları istiyor diye düşmanlık yapmamasıydı. Fakat son ayrılacağı-mız günlerde, Firavun torunu Mısır Başkani **Mübarek** ile etrafındaki bürokrasiyi açacak güçte olmadığını ortaya koymuştu. Milliyetçiliği aşırı zorlayacak konumda değildi.

Benim açımdan eleştirilmesi gereken Suriye değil, kendi konumumdur. 1990'ların, hatta 1980'lerin başlarında Arap sahasından ayrılışaydım tarihin seyri başka olabilirdi. Zagroslar'a yerleşmem en ciddi seçenektir. Fakat İran ve Kürt işbirlikçilerinin yaklaşımlarının neleri doğuracağı bilinmezdi. İkinci, bu rolü rahatlıkla ve başarıyla oynayabilecek arkadaşlar vardı. Ama öyle basit çıktılar ki, kendilerini bir karışık derecede bile boğduracak cüceler olduklarını gösterdiler. Kendilerine tanıdığım tarihi fırsatı ve hizmeti hiç anlamadılar. Olanaklar üzerine hovardaca ve bir mirasyedici gibi oynadılar. Kendilerini de, çok büyük değer ifade eden emek ve sabrımı da gafilce kullandılar ve çarçur ettiler. En çok eleştirilip özeleştiriyeye çekilmesi gereken konu budur. Fakat 9 Ekim 1998 çıkışını oraya yapmamanın doğruluğuna hala inanıyorum. Çünkü o zaman savaş tam bir intikamcılığa dönüşürdü. Mevcut tabutluğumda bile moralli olmamın tek nedeni, onurlu bir barış için yaşamamın soylulaştırıcı bir savaştan daha az değerli olmamasıdır.

Ayağım Ortadoğu'dan bilinçli kopartılmak istendi

Simitis hükümetinin bu tavrının özünü anlamak çok daha önemlidir. ABD ve İngiltere, hatta Almanya'nın da onayı dahilinde bir tutum olma ihtimali bulunmaktadır. Yine Baduvas'ın davetine hiç sahip çıkmaması düşündürücüdür. Gelmememi kesin isteyebilirdi. Bakan olan birisinin bu kadar basit kalması anlaşılır olmaktan uzaktır. Önemli bir ihtimal, ayaklarının Ortadoğu'dan bilinçli kopartılmasıdır. Bunda İngiltere istihbaratı temel rol oynamış olabilir. Daha sonraki gelişmeler şu gerçeği gösterecektir: Avrupa'ya çekilip kişiliğimi ve onurumu yıktıktan sonra, ellerinde ehil bir araç olarak kullanılmamın tasarlanması en güçlü olasılıktır. Yunanistan'a ilk adımımı atar atmaz; hukuk ve insan hakları kurallarının benim için olmadığını anlayacaktım. En üst düzeyde Batı sistemi olarak, başta Başkan Clinton olmak üzere, Türkiye'nin tavrını çok önceden ve çok dakik olarak inceledikleri kanaatindeyim. PKK ve Öcalan olgusunu kendi çıkarları için Türkiye'nin başına en ideal biçimde kullanmakta çok bilgiliydiler. Strateji ve taktik şuydu: Hem PKK'yi ve Kürtleri, hem de Türkiye'yi ve Türkleri kullanmak; gerektiğinde elli yıl sürecek kör bir savaşta tutmak. Böylelikle Türkiye'yi kendilerine daha çok bağlama, stratejinin ana parçaları olarak değerlendirilmektedir. Yaşanan dört aylık Avrupa macerası, bu

eğilimi doğrulayacak niteliktedir.

Dostluk eğilimimi belirtmek durumundayım. Beş yaşındaki bir çocuk da olsa, dost bellediğimde sonuna kadar inanmam benim için bir karakter özelliğidir. Hayatta belki de en büyük zayıf (kendim buna inanmıyorum, dostluğun ve yoldaşlığın güven şartının hiç çiğnenmemesi gerektiğine batıl bir inanç gibi halen inanıyorum) yönüm, bu tür bir güven duygusudur. Dostluk ve yoldaşlık adına bu yönümün korkunç kullanıldığını biliyorum. Ama en temel insani değer olduğundan, vazgeçmemem gerektiğine de eminim. Dostluk ve yoldaşlık bağı 20. yüzyılın şahsında en büyük darbeyi yemiş olduğundan, onun en son ve en trajik kurbanı ben olacaktım. Önce Yunanistan'da, sonra Rusya'da, dostluğun başına neyin gelmiş olduğunu belirtmem hayli öğretici olacaktır.

İki seferin sonunda yoğunlaşmam, Yunan karakterini sınırlı da olsa çözme imkanını verdi. Tanrı Dionysos'tan beri Yunan halkının özgünlüğü bir gerçektir. Coşkulu ve dostçadır. Ama dünyanın tüm ülkelerinde görüldüğü gibi, bu karakter yenilmiştir ve ancak elinden ağlamak gelir. Dünyanın tüm halkları dostluklarına sahip çıkamazlar. Ama ardından bol bol ağlarlar. Kendi kendilerine dost ve yoldaş olduklarında da böyle yaparlar. Ayrılıkları, yitirileri ve birlikleri ağlama ve ucuz sevgiye gömülmüştür. Saygı duyulsa da, bunun fazla değeri yoktur. Dostluğu ve yoldaşlığı koruyamayan bir saygı ve sevgiye, anam da olsa, hep hor baktım. Karşılıklı bir sevgi ve anlayış göstermedim. Sanki kader bana, 'Çok değer verdiğin dost ve yoldaşların için ağlamaya değmez' der gibidir. Karşı çıktığım, dostluk ve yoldaşlık değildir. Tersine, ona zafer değerini veremeyen, dost ve yoldaş olmasını bilemeyen, sahte ve zavallılardır.

Yeter ki Helenistlerin çıkarına olsun

Yunan egemen sınıf tarihine bakıldığında, MÖ 1600'lerde Mikenlerden beri mitolojik bir biçim kazanmış olan düşünce tarzlarına göre, tanrı Zeus her türlü puştluğu ve kalleşliği yapabilir. Önüne çıkan her kadını baştan çıkarabilir; her tarafından, alından, kıcından Athena başta olmak üzere birçok küçük tanrı doğurabilir. Yalan ve kandırmaca tanrısı'na nasıl kandırıldığını, ona inanan Homeros bile hayıflanarak dizelerine döker. Yeter ki Helenistlerin çıkarına olsun. Bir nevi İsrail Tanrısı Yehova gibidir. Helenler ve İsrail oğulları seçilmiş kavim oldukları için, diğer insanlık, yani barbarlar aleyhine ne yapsalar haklarıdır ve tanrıları da bunu böyle emretmektedir. Bu mitolojik gerçeklik, daha sonra dinsel ve siyasi gerçekliğe dönüşecektir. Mitoloji deyip geçmemek gerekir. Günümüze kadar dinin ve siyasetin temelinde yatan mitolojik gerçekliklerdir.

Bu mitolojik özellikler, Yunan hakim sınıfının nasıl doğduğunu dile getirmektedir. Ana kaynağı da Sümer mitolojisi-dur. Anadolu, Fenike ve Mısır üzerinden hem mitolojik hem de maddi toplum olarak beslendikleri bilinmektedir. O günden beri değişmeyen bu sınıfsal ve ulusal karakter bütün çıplaklığıyla karşımda duracaktır. Hileci, kandırmacı, çıkarları uğruna hiçbir insana değer veremeyen, dışındakileri değersiz ve barbar sayan bir zihniyet ve ahlaklıdır.

Bu inanarak yaptığım bir tercih değildi

Önceden planlanmamış çıkışım, ortaya çıkan zorunluluk karşısında, denenmesi gereken önceliklerin başında görüldü. Reel sosyalizmden sonra içine düşülen yozlaşma sürecinin krizli bir dönemi yaşanıyor. **Başbakan Primakov** ve **Başkan Yeltsin**, reel sosyalizmin önemli hainleriydiler. Ekonomik ve gizli kirli istihbaratla bağlantılı çıkarlar nedeniyle, konumum ne kadar stratejik de olsa, o dönem için satılmaya çok müsaitti. Koca bir Sovyet sistemini satanların nazarında özgürlük değerlerine saygı beklemek kendini kandırmaktır. IMF, ABD, İsrail ve Türkiye ile yürütülen ilişkiler, bana karşı hukuk dışı bir tavrın alınacağını kesinleştiriyordu. Halbuki Duma bana 298'e karşı 1 oyla siyasal iltica tanınmasına ilişkin bir karar çıkarmıştı. Fakat despotik devlet açısından bunun fazla anlamı yoktu. Beni zorla Türkiye üzerinden Kıbrıs'a indirmek istiyorlardı. Büyük ihtimalle işbirliği halinde, daha o günlerde bir teslim etme gerçekleşebilirdi.

Bu inanarak yaptığım bir tercih değildi. Fakat uğrunda o kadar kan dökmüş ve acı çekilmiş özgürlük ve eşitlik ideallerinin başına böyle bir yozlaşmış rejimin çöreklenmesi, aslında reel sosyalizmin derin sapmasını göstermekteydi. Devrimin ve karşı-devrimin tanımını yeniden yaptırarak bir sonuçla karşılaşmıştı. Karşılaştığım tablo insan gerçekliğine daha doğru yaklaşmaya zorluyordu. İlkelerle güne gömülmüş yaşam tarzını kıyaslamamı aydınlattı. Bazı sembolik kalıplara takılmamam, artık tanrı ve insan maskelerini (ki, aynı gerçeği ifade ederler) cesaretle parçalamam gerektiğine dair cesaret ve bilincimi artırıyor. 20. yüzyılın putları kırılmalıydı. Bireyin varlığı ve hakları toplumun varlık ve haklarından önce gelmeli veya en azından ikisi arasındaki optimal nokta esas alınmalıydı. Bireysellik ve ona ilişkin hakların kapitalizmin insafına terk edilmesi vahim bir yanılgıydı. Bireyin varlığını ve özgür gelişimini esas almayan her toplumculuk, aslında Sümer rahip tarzıydı ve egemen sömürücü sınıfları doğurmaya mahkumdur. **'Her şey toplum için'** sloganı aslında en eski bir sınıflı toplum sloganıydı. **'Her şey birey için'** ise, çelişkili gibi görünse de, en gelişmiş sınıflı toplumun, kapitaliz-

min sloganıydı. İki ilkenin sloganlarına yenik düşmeden, bir insanlık, özgürlük ve eşitlik idealine dayanmak esas yoldu. Bilimsel sosyalizm bir olgu olacağına, kendini dogmatizmden ve tapınak sosyalizminden kurtarmalıydı. Devlet uğruna her mücadele sosyalizme ters-ti. Onun yerine bir arayış, sosyalizmin özüyüdü. Bulunan proletarya diktatörlüğü de olsa, yeni bir kölelik aracından başka sonuç vermiyordu.

Moskova seferinin bu yönlü ideolojik yoğunlaşmamı hızlandırması, sosyalizm ütopyasına inanmış ve büyük emek çekmiş sahiplerinin anısına verebileceğim en temel karşılıktır. 20. yüzyılın Moskova'sı o kadar basitleşmişti ki, hiçbir hayali olumsuz da olsa canlandıracak güçte değildi. Rus gerçeği üzerinde en az Yunan gerçeği kadar durmanın gereği açıktı. Burada da bazı putları yıkarak yaklaşmanın gerçeklere ulaşma açısından vazgeçilmez olduğu kendini açıkça ortaya koyuyordu.

Bir zorla atmadıkları kalmıştı

Roma'ya 12 Kasım 1998'de yöneliş, Avrupa içinde gidilebilecek tek ülkenin başinde konumunda olmasındandı. **Massimo D'Alema** hükümetinin birkaç aylık dönemine denk gelmişti. Yaklaşımları zikzaklı oldu. Ne siyasi, ne hukuki net bir yaklaşım sergileyemedi. İtalyan büyük sermaye çevrelerinin ağır tahriki, Avrupa ülkelerinin tam destek vermeyişleri, özellikle Almanya'nın kişiliğini sarsma ve kendini dayatma tavrının ağırlığı altında inisiyatifli davranamıyordu. En iyi eğitilmiş polis gruplarıyla çok yoğun bir psikolojik baskı kuruldu. Odadan ayrılmaya hiç fırsat tanınmadı. Ağır sorumlulukları olan birisi için, ilk çıkan fırsatta ayrılması gerektiği açıktı. Bir zorla atmadıkları kalmıştı. Birçok ülkeye para verip yer ayarlamaya çalışmaları gerçek niyetlerini gösteriyordu. Demokratik hukuk tavrı sergilenmeyecekti.

Niyetim Kürt sorununu demokratik bir platforma çekmekti. Destek olunsaydı, Türkiye'nin de bu tavra gelmesi zor olmayacaktı. Anlaşılan, Avrupa Kürt sorununun ciddi çözümünden yana değildi. Ortadoğu'da Kürtlere dayalı bir kargaşa daha çok işlerine geliyordu. Dolayısıyla benim beklenmedik çıkışım, taktikleri dışında bir durumdu. Bütün hazırlıkları, ehlileştirilmiş işbirlikçi Kürt şahsiyetlerine dayanıyordu. PKK ve özellikle benim varlığım, on yıllarca yürütmüş oldukları ve çok sermaye aktıttıkları Kürt kozunu ellerinde işlemez kılıyordu. Roma hukukunun doğduğu merkezden atılmam zordu. Fakat siyasi riskleri ağırdı. Bu kadar zorlayan bir devletin daha tehlikeli yönelimleri de hesaba katılmalıydı. İlk doğacak fırsatta ayrılmam zorunluluk arz etmişti.

Avrupa'nın insani Kürt politikası yok

Avrupa'nın üç tarihi başkentinde geçirdiğim toplam dört ay bazı önemli

gerçekleri ortaya çıkarmıştı. Demokrasi ve hukuk, Kürt özgürlük iradesine hakkını vermek niyetinde değildi. Avrupa'nın insani bir Kürt politikası yoktu. Sadece Türkiye'ye yönelik taleplerinde bir argüman olarak kullanılıyordu. Aslında son iki yüz yıllık politikalar sürdürülüyordu. Kürtleri Ortadoğu'da İran, Irak ve Türkiye yöneticilerini kendi politikaları doğrultusunda zorlamak için en uygun araç olarak görüyorlardı. Acil bir çözüm için tavrı almamalarının altında bu temel neden yatıyordu. Onlara uzun vadeli sorun yaratan bir Kürt olgusu lazımdı. Çözüm ise, kullanacak malzeme bırakmıyordu.

Bu tutum Kuzey Irak'taki Kürt işbirlikçileri için de geçerliydi. Sorunlu bir Türkiye kendilerine muhtaç olacaktı. Dolayısıyla PKK'nin hep bir sorun olarak kalması, politik çıkar için hepsine çok gerekliydi. Benimle çözümü değil, istedikleri gibi davranıp uzun vadeli politikalarına hizmet edecek birilerini düşünüyorlardı. İki yüz yıllık politik perspektiflerine aykırı bulunuyordum. Özgür karakter ve bağımsız karar inisiyatifini kabul edebilecekleri bir durum değildi. Bunu kabul etmeleri, onlarca yıldır besledikleri birçok işbirlikçi Kürdü kaybetmeleri demek olurdu. İtalya Türkiye'den daha çok yatırım ve ticaret imkanı elde etmek istiyordu. Bunun için en radikal tavrı alabiliyordu. Ama benim durumum, pratikte görüldüğü gibi bu hesabı da bozuyordu. Çıkarları kişiliğimi kaldırmaya uygun düşmüyordu. Anlaşılan, Avrupa hukuku ve demokrasisi Kürt sorunu sınırlarında duruyordu. Ancak işgüçlerinden ucuzca yararlanma ve uzun vadeli Ortadoğu politikalarında bir araç olarak kullanılan Kürt yaklaşımı geçerliydi. Bu yönüyle de olsa, politika yine de tam şekillenmeden uzaktı. Ağır basan yön, genel birçok sorunda olduğu gibi, Kürt sorununda da Avrupa'nın şekillenmiş bir politikasının olmadığıydı. Her devlet ancak polis ve istihbarat çerçevesinde yaklaşıyor, sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla da sızmaya çalışıyordu.

Özgürlük istemi maddi çıkarlarla pazarlandı

Roma'dayken ve sanıyorum Moskova'dayken, benimle en yoğun ilgilenen bir güç de MOSSAD'dı. 'Kürt meselesinin en esaslı sahibi benim' dercesine, istihbarat ağını esasta geliştirme gücü olduğu açığa çıkıyordu. ABD, İsrail ve İngiltere ayrı bir kanat olarak duruyorlardı. Avrupa henüz dağınmıyordu. İngiltere iki yüz yıldır önderlik ediyordu. Olası Kürt politikası İngiltere olmaksızın düşünülemezdi. İsrail'in doğuşuyla denetim MOSSAD eliyle yürütülüyordu. Barzani ve Talabani'yle birlikte birçok Kürt sisteme bağlanmıştı. Yalnız PKK'nin durumu, yaratmış oldukları sistemi bozuyordu. Bu nedenle beni sorumlu tutup, sıkı bir teşhir ve tecrit politikasına hapsedmişler-

di. Türkiye'yle 1996 yılı antlaşmaları, operasyonel roller üstlenmelerine de yol açmıştı. Bunu çok iyi hesap edememek bir eksiklikti. Daha sonra anlaşılacak ki, Moskova'yı da benimle ilgili olarak avuçları içinde tutan İsrail'di. Tabii bunu ABD'nin büyük mali ve diplomatik desteğiyle birlikte yürütüyorlardı. Moskova'da kalmamam için IMF'nin 8 milyar dolarlık kredisi kullanılmıştı. Yine Türkiye'den bu amaçla **Mavi Akım Projesi** koparılmıştı. Türkiye'de 'Apo primi' denilen rantçı sistem, uluslararası alanda da daha büyük çaplı uygulama buluyordu. Tüm Avrupa, Rusya, ABD ve en son Kenyalı bürokratlar da nemalarını alacaklardı. Şahsımda bir halkın özgürlük istemlerinin böylesine maddi çıkarlarla pazarlanması çok alçakçaydı.

İtalya'da psikolojik savaş sonuç veriyordu. En ufak bir fırsatta çıkmaya hazırlanıyordum. Moskova temsilcisi Numan Uçar'ın köylü basitliği komplo-nun derinleşerek sürmesine yardımcı oldu. İtalya temsilcisi Ahmet'in de pasif ve sorumsuz hali, olup biteni tam anlamaktan uzaktı. Hepsı kendi basit dünyalarında çoktan tükenmişlerdi. İtalya'dan çıkışta hem ben hem Başbakan D'Alema rahatlamıştı. D'Alema kötü bir demokrasi ve insan hakları sınavını vermişti. Hukuk ve demokrasinin gür sesi olsaydı, özgürlük tarihine katkısı unutulmaz olurdu.

Çarmih veya tabutun hazırlanması süreciydi

Tekrar Moskova'ya vardığımda, büyük ihtimalle oyunun son perdesi bilinerek hazırlanmıştı ve oynanıyordu. İtalya'dan çıkartılmam, her iki tarafın karanlık güçleriyle yetersiz PKK temsilcilerinin safdılce yaklaşımlarıyla gerçekleşmişti. Süreç, çarmih veya tabutun hazırlanması süreciydi. Moskova'dakiler ilk çivileri sıkı vuruyorlardı. İlk defa suratlarında dostluğa hiç yer vermeyen görüntülerle tanışıyordum. Belli ki, karar üst düzeyden ve kesindi. Bilinen akıbette üzerine düşeni yapıyorlardı. Oyun ve zorbalıkla bir kargo uçağına bindirip, sonradan Tacikistan'ın Başkenti Bişkek olduğu anlaşılan köy evi gibi bir yerde bir haftalık bir tutukluluktan sonra, emekli general olduğu söylenen Naksakis'le Atina temsilcisi Ayfer, özel bir uçakla gelip Atina'ya doğru yola çıktık. Uçağın devlet bağlantısı açıktı. Önce Romanya'ya indirilmek istendi. Naksakis teslim etmenin burada gerçekleşeceğinin Simitis'le kararlaştırıldığını iddia etmektedir. Doğru olabilir. Kabul etmeyince, zorunlu olarak Atina'ya indik. Aynı cehennem zebanileri, Stavrakis ve Kalenderis bekliyorlardı. Yalnız bu bir gün sonra olacaktı. İlk gün geldiğim gibi VIP salondan geçip bir gün Naksakis'in kaynanasının evinde kalacaktım. Ona şunu demiştim. *"Pangalos ihanet edebilir mi?"* Çok kesin *'hayır, seçim için bundan iyi bir fırsat olamaz'* diyordu.

Dışişleri Bakanı Pangalos açık bir hileye başvurdu. Resmen görüşmek amacıyla çağırdığı eve en üst düzeyde istihbarat ekibi yollamışlardı. Dostça olmayan tehditkar bir üslupla *"Sana sabah saat dörde kadar süre tanıyorum. Aksi halde bildiğimizi zorla yaparız"* dediler. Gerçek suratlarını gösteriyorlardı. Kenya çok önceden CIA ile birlikte hazırlanmıştı. Bunu sonra anlayacağım. Çok güvendiğim Kalenderis, Yunan devletin şerefi üzerine söz vererek, tehlikeden uzak bir yer olarak eski Yunanlıların etkili olduğu Kenya'da 15 gün içinde Dışişleri Bakanı'nın hazırladığı Güney Afrika pasaportuyla çözüm bulunduğunu söyledi. Dosta güven esas olduğu için kabul etmemek olmazdı. Yanımda ciddi bir uyarıcı yok-

tu. Tam anlayamadığım tercüman Mel-sa, uyuşuk hareket ediyordu. Sahteliklerini çözebilirdi. Ayfer'i alıkoymuşlardı. Aslında tecrit edilmişim.

Dostluğun kitabında ihanete yer olmadığına inanmışım

Bu süreçte ihaneti dolaylı yoldan anlatmak isteyen birkaç harekete tanık oldum. Şoför binmem gereken uçağa sert bir vuruş yaptı. Bunun bilinçli bir tavır olduğu kanısındayım. Uçak kalkamadı. Fakat daha sonra hemen İsviçre üzerinden olduğunu tahmin ettiğim yerden, çok özel bir uçak Yunanlı olmayan ekip-le gizli bir askeri havaalanında beni bekliyordu. CIA veya İngiltere istihbarat uçağı olma ihtimali yüksekti. Binmeden önce taksi şoförü on defadan fazla gidip geldi, uçağa bir türlü varmak istemiyordu. Bundan da bir sonuç çıkarmadım. Dostluğun kitabında böyle ihanetlere yer olmayacağına o kadar inanmışım ki, birisi o anda bana "kaçırılıyorsun" deseydi, terslerdim. Çünkü insanlığın kitabında buna yer yoktu.

Daha sonra her şeyin planlı olduğu anlaşılacaktı. **Kenya Büyükelçisi Kostulas** beni rahatlıkla havaalanından aldı. İlk konuşması manidardı. İngilizler ve Almanların biraz şerefi olabileceğini ama Yunanlıların pek şerefi ve onuru olmadığını hissettirmek istedi. Bu sözlerinden bir anlam çıkarmak imkansızdı. Zorla BM toplantısına bi-

şından beri her şey CIA, İngiltere ve Yunan istihbaratının halen içyüzü tam bilinmeyen bir planı gereği yönetilmekteydi. Tarihin en büyük provokasyonlarından birisi olarak hazırlandığından kuşum yoktur. Ama gerçek içyüzü konusunda her şeyi bildiğimi söylemem olanaksızdır. Bunu ancak kendileri bilebilir. Yapabileceğimiz, ortaya çıkan gelişmeleri doğru yorumlayabilmektir. Kenya polisi elçiliğin içine kadar almışlardı. Gitmememin baskın anlamına geldiğini açıkça hissettiriyorlardı. Yetkili birkaç cümleyle şunu söylüyordu: *"Biz ülkemizde kan dökmek istemiyoruz."* Bu arada ilaç, uyuşturucu kullanma durumları olabiliirdi. Mutfakçılar mutlak anlamda elçiliğe bağlıydı. Durumum bir nevi uyurgezer gibiydi. Dolayısıyla sağlıklı düşünmeden alıkonulmam için gerekli dozajda ilaç kullanmış olmaları bu süreçte yüksek bir ihtimaldi. Çok açık kuşkulu durumları bile çözmememin bir nedeni de uyuşturucu etkisi olabilir.

Bindiğim uçağın etrafında yeşil gözlü ve sarışın, kumral, uzun boylu ve ellerinde otomatik tüfekli adamların tertibat aldığını fark ettim. Bunların CIA ve MOSSAD elemanları olmaları yüksek bir ihtimaldi. Uçağın içinde Türk Özel Timi üzerime çullanıp beni yere yatırdı. Üzerimdeki her şeyi alıp bantlarla kısıvrak her tarafımı bağladılar, gözlerime de aynı kalın bantları takıp uçağın arkasına bıraktılar. Uçak

getirmiş olabiliirdi. Bekleyip görmekten başka bir seçenek yoktu. On gün koşulları çok ağır bir hücrede kaldım. Emniyet, MİT, Jandarma ve Genelkurmay istihbaratı dörtlü çapraz halinde bir soruşturma yürüttüler. Kaba bir baskı ve küfür yoktu. Fakat manevi, psikolojik ortam benim için çok ağırdı. Dayanabilmek mucizeydi. On gün boyunca doğru bildiğim ve bulduğum biçimde konuştum. Tavır koydum. Bir kısmı yayınlandı. Bir kısmı yayınlanmadı. Farklı bir devlet yüzüyle karşılaştığım kesindi. Olgun yaklaşıyorlardı. Oynanan oyunların ne kadar içinde veya karşısında olduklarını kestirmem zordu. Esas aldığım tutum, baştan sona halkların onurlu barış ve kardeşçesine yaşama birlikteliğine fırsat veren bir çizgiyi inançla, kararlılıkla ve bilinçle savunmaktı. Bu durum ideolojik ve politik çizgime ters düşmüyordu. Ayrılıkçılığa ve meşru savunmayı aşan şiddete tavır almam ideolojik hattım gereği olduğundan rahatlıkla tavrımı sürdürdüm.

İmrallı yargılaması ve barış tutumum

İmrallı yargılamasının meşru, evrensel ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin gereği olan bir temeli yoktu. İşin temelinde ağır bir komplo ve kaçırılma vardı. Mahkemenin bu koşullar altında olmaması gerekirdi. Ay-

beklentili bir pozisyon biçimindedir.

Siyasetin, hükümet ve parlamento-nun çözüm aramamasının sorumluluğunun kendilerine ait olduğu, mevcut durumun her bakımdan riskler taşıdığı bilinen bir husustur. Bu durum olumlu temelde aşılmazsa, daha büyük ve uzun süreli bir şiddet sarmalının ortamı kaplaması tehlikesi göz ardı edilemez. Ulaşma, **"demokratik ve laik cumhuriyet"** kavramının özlü olarak hayat bulmasında aranmaktadır. Kürtlerin özgür yurttaşlar ve halk olarak, evrensel hukuk ölçüleri de göz önüne getirilerek cumhuriyetle bütünleşmesi stratejik bir yaklaşım olarak görülmektedir. Sadece Türkiye Kürtleri için değil, tüm parçalar-daki Kürtler için stratejik bir yaklaşım olarak öngörülmektedir.

PKK savaş ve barışçıl tutumuyla ortadadır

Son on yıldır amansız bir ihanet dayatmasıyla hem Güney Kürdistanlı işbirlikçiler tarafından hem de Avrupa'ya sığınmış ve tüm yaşamlarını anti-Apoculuğa bağlamış kesimlerce yürütülen iftira ve karalama kampanyası kendilerini kurtaramayacaktır. PKK savaş ve barışçıl tutumuyla ortadadır. Gücü, şehitleri ve halkı da ortadır. Bunlar nerededir? Savaş istiyorlar. Kim engelliyor? PKK'yı kıskırtmakla kime, hangi güce hizmet ediyorlar? Dürüstlerse meydan açıktır. Kürt meselesini dağda, ovada, şehirde, köyde, içte ve dışta temsil etsinler. Sonuna kadar direnerek bir örnek gösterebilirler ki, sahtekar ve iftiracı olmadıklarını kanıtlamış olsunlar.

Benim İmrallı sürecim bu savunmanın ruhuna uygun olarak devam edecektir. Tutumum; yarın olacakmış gibi barış ve demokratik uzlaşıya her an hazır olmak kadar, yarın benden başlayacak bir imha savaşına da sonuna kadar karşı olmak ve her zaman inançla, kararlılık ve hazırlılıkla buna cevap vermektir. Bunun dışında ne yaşam tanıdım ne de anlarım. Çok büyük yetersizlikleri olsa da, umut ve bağlılıklarını her zaman bana sunanların, bu gerçeğin ne anlama geldiğini tüm yönleriyle anlamaları ve içinde bulundukları koşullara göre gereğini yapmaları, kendileri için de bir yaşam sorunudur. Bağlı olmayı bilmek ve ölçülerine göre hareket etmek son derece önemlidir; yaşamını her tür gelişmeye karşı tümüyle örgütlü ve hazırlıklı tutmayı gerektirir.

İnanıyorum ki, bu savunmamla eksik kalan ve soru işareti uyandıran birçok hususa kapsamlı cevabımı vermiş bulunuyorum. Halkımıza ve yoldaşlara, başta Türk halkı olmak üzere tüm komşu halklardan ve dünyadan dostlara, beklentilerine ve en azından çok merak edilen ve halen yaşadığım ağır koşullar altındaki İmrallı sürecine ilişkin yanıtları en kapsamlı bir biçimde verecek borcumu ödemiş olmuştayım. Eleştirilerini aynı sorumluluk altında geliştirmeleri ve eleştirilerimin gereklerini yapmaları da benim kendilerinden beklentim ve hakkımdır.

9 Ekim-15 Şubat komplosu, istediği ve planladığı sonuca ulaşmaktan uzaktır. 20. yüzyılın tüm hainlerini ve işbirlikçilerini en üst emperyalist irade altında birleştiren bu komplo-yu bir tarihi Anadolu ve Mezopotamya barışına dönüştürmek, görev olarak halklarımızın ve tüm sorumlu güçlerinin önündedir. Bu göreve sahip çıkmak hem ülkenin güçlü bütünlüğü ve hem de laik ve demokratik cumhuriyetin özlü birliği için tek doğru tutumdur. Bu aynı zamanda tarih boyunca arzulanan onurlu barışın, kardeşliğin, özgürlük ve eşitliğin de yoludur.

"9 Ekim-15 Şubat komplosu, istediği ve planladığı sonuca ulaşmaktan uzaktır. 20. yüzyılın tüm hainlerini ve işbirlikçilerini en üst emperyalist irade altında birleştiren bu komplo-yu bir tarihi Anadolu ve Mezopotamya barışına dönüştürmek, görev olarak halklarımızın ve tüm sorumlu güçlerinin önündedir."

rakmak niyeti vardı. Bundan da bir şey anlayamadım. Daha sonra benimle birlikte yemek yemekten de vazgeçti. Hiç oturmamaya çalışıyordu. Belli ki son günleri geçiriyordu. Atina'dan gelen direktifle mutlaka elçilikten atılmam isteniyordu. Dört goril gönderilmişti. Direneceğimizi belirtince vazgeçtiler. Dışişleri, Kamu, Adalet ve İstihbarat Bakanlıkları sabaha kadar bakan düzeyinde telefonla elçilikten çıkarılmam gereğini belirtiyorlardı. Kostulas, Kenya Dışişleri Bakanı'nın İstihbarat Başkanı oğlunun olduğu bir toplantıya gidip, her şeyin bilindiğini, fotoğraflarının bile çekildiğini, tanınan sürenin 15 Şubat'a kadar olduğunu, çıkmazsak zorla bunu gerçekleştireceklerini karar olarak bana aktardı. 15 Şubat'ta çıkmazsak, öldürme dahil her şey olabiliirdi. Dolayısıyla o gün çıkmak kaçınılmazdı. Kalmak; baskın, direnme ve silahlı çatışma süsü verilerek öldürülmek olacaktı.

Dayanabilmek mucizeydi

Kalenderis'in son büyük ihaneti şuydu: *"Simitis'le konuştum. Mısır üzerinden Hollanda'ya gidebileceğimize dair güvence verdi"* dedi. Olduğu gibi kabullenmekten başka bir seçenek yoktu. Daha önce de Beyaz Rusya'nın Başkenti Minsk üzerinden bir Hollanda seferi düşünülüyordu. Aslında bu da tertipti. Büyük ihtimalle Şam çıkı-

Cavit Çağlar'ındı. Doğruyol hükümetinin niteliğini yansıtan bir olaydı. Uçak iki defa indi. Biri Mısır, diğeri ya İsrail ya Kıbrıs'tı. Gemiyle adaya getirildiğimde, 16 Şubat sabahıydı. Uçakta gözlerimin ilk çözülmesiyle söylemek istediğim mesaj şuydu: *"Bu başarı sizin değildir. Size dostluk yaptıklarınızı söyleyenler, dürüst davranmıyorlar. Bu oyunu her iki tarafa oynamak istiyorlar. Ben hiçbir zaman Türklük düşmanlığını yapmadım. Ana tarafından kan bağlılığı bile vardır. Barış ve kardeşlik tek doğru yoldur. Bundan sonra mücadelemi bu temelde yürüteceğim kesindir."* Aslında ilk tavrım, sonuna kadar konuşmamaktı. Fakat hemen anlaşılıyordu ki, bu tutum komplo-nun olduğu gibi gizli kalmasına yol açardı. Komplo-yu açıklamak için yaşamak daha doğruydu. Yolda uçaktan indirdiklerinde ve biraz sürüklediklerinde, *"Faali meçhule mi götürüyorsunuz?"* dediğim zaman, *"Bu şans sana vermeyeceğiz. Ağzını kapat, yoksa biz kapatarız"* dediklerini hatırlıyorum.

Beni adada ilk karşılayan, yarbay rütbesinde ve Genelkurmay Başkanlığı'nı temsil ettiğini belirten bir subaydı. Dedikleri özce şöyleydi: *"Bu işte çok oyun var. Biz kardeşlikle halletmek istiyoruz. Bu terciplere fırsat vermeyeceğiz."* Bu, pek beklemediğim bir tavidir. Güvenirliğini hiçbir zaman ölçekcek durumda değildim. Taktik ya-nıltmayla birlikte, bir politikayı da dile

rica AİHS'ye aykırı birçok yönü olduğu AİHM'e de bildirilmiştir. Sembolik olan, genelde hazırlanan senaristleri ve yönetmenleri dışında olan bir tiyatronun kamuoyuna yönelik kısmının oynanması söz konusuydu. Savunmamı bir *'demokratik uzlaşıcı ve barış mesajı'* olarak vermem bana göre en doğru tutumdur. Kapsamlı bir savunma için ne süre ne materyal ne de hazırlık açısından psikolojik olarak uygun bir durum vardı.

İmrallı sürecine ilişkin birçok açıklamalarım oldu. Bazı çevreler içte ve dışta olmak üzere tavrımı tahrip etmek istediler. En sakıncalı durum buydu. Sağlık ve ölümünden bile daha önemli olan bu hususları sürekli açıklığa kavuşturmak istedim. Yaygın olarak yapılan, 'Derin devlet ve Genelkurmay'la tanıştığım, uzlaştığım veya teslim olduğum' biçiminde bir propagandaydı. Böyle bir durum olmadığını hep vurguladım. Ateşkes konusu üzerinde ise, 1993'ten beri duruyordum. En son Şam'dayken, tek taraflı olarak ilan ettiğim 1 Eylül 1998 ateşkesine bağlı olarak, 1 Eylül 1999'da koşullar elverdikçe ve makul bir süre kalmak üzere sınırların dışına çekilmeyi, ateşkesi daha gerçekçi kılma kararlılığı temelinde ikinci bir adım olarak attım. Mevcut durum, zorunlu koşullar nedeniyle sınırlı bir gücün içerde, büyük bir kısmının dışarıda meşru bir savunma temelinde üstlendiği, 'demokratik uzlaşma ve barış için diyalog'

PKK FARKINI GÖRMEK VE TANIMINI YAPMAK

Önderlik ve Parti tanımı üzerinde durduğumuzda karşımıza bazı sorular çıkıyor. Doğru parti bilinci, anlayışı nedir? Neden bu kadar parti diyoruz? Parti neden bizde de kutsal bir kavram haline geldi?

Parti iki şeyi içerdiği için kutsal oluyor; örgüt, topluma öncülük eden fedai örgütü, başka kelime ve kavramlarla da ifade edebilirdi ama evrensel bir kabuldür. Parti sadece Kürtler açısından böyle bir önem arz etmedi. Dünyanın diğer halkları, ezilenler açısından da önemli roller yerine getiren bir kurum, örgütlenme biçimi oldu. Partiyi ezilenler tanımladı. Uygarlık tarihi içinde partiler oldu, parti rolü oynayan kurumlar oldu ama parti ismini verme, onu daha örgütlü ve sistemli hale getirme sosyalistlerin işi oldu. Parti, ezilenlerin özgürlük mücadelesi içinde ortaya çıktı. Son yüz yılda ise ezilenlerin özgürlük mücadelesinde önemli bir rol oynadı. Partiler, 20. yüzyıl boyunca ezilenlerin mücadelesine öncülük etti. İnsanlar, ezilenler, işçiler, gençler, kadınlar parti olarak bir araya gelip büyük özgürlük ve eşitlik mücadelesine atıldılar; cesaret ve fedakarlıklar oluşturdular; kahramanlıklar ortaya çıkardılar; işçi devrimi ve ulusal kurtuluş devrimi denen devrimci hamleler de böyle bir öncülük ile yürütüldü, başarıya götürüldü. Yüz binlerce parti militanı bu öncülüğün yaratılması için mücadele etti, kan döktü, şehit düştü. Parti böyle şekillendi; öyle mücadelesiz, eylemsiz, başarısız bir kurum değildir. Halkların, ezilenlerin,

işçilerin, kadınların özgürlük mücadeleleri içinde doğmuş bir kurumdur.

PKK demokratik moderniteyi inşa etmeye çalışan bir partidir

Bu mücadeleleri tanımlama ve örgütleyip, yürütmenin en etkili aracı oldu; sistemini, tanımını ona göre geliştirdi. Bu bakımdan sadece Kürdistan'da değil, günümüz insanlığının temel sorunlarına düşünsel ve pratik çözüm bulmanın aracı olarak rol oynuyor. İçinde çok çeşitli saptırmalar var, özünü tersyüz edenler var, bir tür çıkar arcına dönüşürülen biçimleri var. Fakat tüm bunlara rağmen ortak yönleri, şu veya bu düzeyde sorun çözme aracı olarak görülüyor. Bazıları zayıf ve bazı çıkarlara bağlı olarak çözüyor, bazıları çıkarsız olarak sadece toplumun özgür ve eşit varoluş ilkelerine bağlı olarak bu sorunları çözmeyi öngörüyor. Bu bakımdan partiler arasında farklar var. Kapitalist modernite sistemi de kendisini partilerle idare ediyor; sisteme alternatif olanlar da kendilerini parti olarak ifade ediyor, kendi sistemlerini parti öncülüğü ile geliştirmek istiyor. Partiyi sadece Kürdistan'da doğmuş, Kürtlere özgü kurumsallaşma olarak görmemek lazım; tersine Kürtler dışarıdan aldı. Avrupa'da, Asya'da, Afrika'da, Amerika'da halkların özgürlük mücadelesinde önemli roller oynaması sonucunda, onu değerli görüp aldılar ve PKK'yle yeni bir boyuta kavuşturdular, yeniden tanımladılar. Düzen partisi olmaktan, kapitalist modernite partisi ol-

maktan ya da sisteme muhalefet etmekte olan kurum olmaktan çıkarp, yeni sistem alternatifliğini, yaratıcılığını ön gören bir kurum haline getirdiler. PKK öyle bir parti olma özelliğini taşıyor.

PKK, Kürdistan'daki uzantıları da dahil diğer partilerden, kapitalist modernite sistemini sağ ve sol olarak temsil eden partilerden ayrışıyor. Onların yerine ayrı bir sistem yaratmayı öngören, farklı bir paradigma benimseyen, dolayısıyla kapitalist modernite sistemine alternatif olarak farklı bir moderniteyi, Demokratik Moderniteyi tanımlamış olan ve bunu inşa etmeye çalışan bir parti. Buradan baktığımızda, diğer partilere göre çok farklı özellik ve özelliklere sahip. Partiyi, tarihsel süreci içerisinde genelden koparmamak da lazım. Marks ve Engels'in çabalarıyla işçi partileri olarak kurumsallaştılar, sonra sosyal demokrat parti oldular, daha sonra muhafazakar parti oldular. Kapitalist modernite sistemi I. Dünya Savaşı'ndan sonra kendi yönetimini particiliğe dayandırdı; II. Dünya Savaşı'ndan sonra ise bu yayılıp her yerde hakim oldu. Bir yerde partiyle yürütülen sistem karşıtı mücadeleyi, partileri kendi içine çekerek, eriterek sistem karşıtlığını tasfiye etmek istediler. Bu iktidar ve devlet sistemlerinin, özgürlük hareketlerine karşı kullandıkları yöntem oluyor. Hristiyanlığa, İslam'a karşı nasıl geliştirdilerse, onları alıp özlerini değiştirip ama isimlerini kullanarak nasıl kendilerini yeniden yapılandırdıysa, sosyalist solun particiliğini de böyle yaptılar. Niye? Çünkü yıkamadılar, yenemediler.

Şu kuralı işletiyorlar; yok edemediğinin özünü boşalt, kendine kat ve kullan! İktidarcı-devletçi sistemin bütün özgürlükçü hareketlere yaklaşımı böyledir; partiye, sosyalist hareketlere yaklaşımı da öyle oldu. Aldı, özümse-diler; böylelikle alternatifi yok ettiler, parti gerçeğinin özünü boşalttılar. Parti sisteme karşı mücadeleyken, sistem yöneticisi haline getirdiler. Bunun sonucunda düşüncüyü devlet üretir oldu, politika denince akla devlet geldi. Oysa devlet düşünceden, ideolojiden ve politikadan uzak bir kurumdur. Partiler bunu temsil ediyorlardı. İdeoloji ve siyasetle toplumu ayakta tutuyor, geliştiriyorlardı; toplumu devlet karşısında yaşıtıyorlardı. Toplum kırımını gerçekleştirmek, toplumu devletleştirmek için toplumu var eden bu değerlere saldırı oldu. Onları özümsemek, değiştirmek gerekti. Partilere yönelim, partiyi devletin yönetim aygıtı haline getirmek böyle ortaya çıktı. Bundan sonra nasıl bir algı geliştirdiler; siyaset kurumu devlettir, devlet yönetimden sorumlu, devlet olmazsa toplumlar kendilerinin yönetemez ve var olamazlar. O halde var olabilmek, kendi kendini yönetebilmek için devlet lazım; onun da şahidi toplumsal kurum olarak doğan partilerin devlet haline gelmesi oldu. PKK bu gerçekliğin dışında kalıyor ve böyle olmayı reddediyor. Tarihsel süreç içerisinde oluşmuş böyle bir boyutla birlikte farklılık var. PKK'nin bunlardan farkını iyi görmek lazım.

PKK'yi kendilerinden görmüyorlar

PKK'nin farkını neye dayandıracağız? PKK farklılığı nasıl oluştu? PKK farklılığının bazı önemli boyutları var. PKK gerçeği ve Önderlikse doğuşun farklılığı olmasaydı, böyle bir doğuş

olmazdı. Önderlikse doğuş hem de 1970'ler gibi çok önemli bir süreçte, dünyanın kendi içinde yoğun bir çatışma ve çelişkiyi yaşadığı ortamda bir ihtiyaç olarak doğdu ve var olduysa, demek ki farklılığı vardı. Baştan itibaren, mevcut olanlarla benzerlikler taşısa da, birçok boyutla farklılığı hep vardı. Önderlik doğuşu ve PKK'nin doğuşu böyle oldu. PKK böyle bir düşünsel, felsefik doğuş oldu. Sadece bazı askeri-politik sorunları çözmek, mücadeleleri yürütmek için var olmadı. Masa başında kurulmuş bir parti değildir. Sadece politik hedeflerle sınırlı olarak mücadeleye girmiş bir güç değildir. Önderlik gerçeği derinlikli, bütünlüklü, çok boyutludur; felsefik, ideolojik, siyasi, örgütsel, stratejik ve taktik boyutları vardır. Önderlikse doğuş bütün bunları içeriyor ve bunların en azından belli kesiminde farklılıkları olduğu için ayrı bir çizgi, realite olarak doğdu. Bütün partilerden kopuk ve kavgalıdır. Hepsı PKK karşıtlığı ile biraraya geliyor, PKK'yi kendilerinden görmüyor, PKK'yi tehlikeli buluyorlar. Bunu sadece şimdi, bu gelişmeleri yaratmış gücü PKK'nin elinden almak için yapmıyorlar, 1975 yılında da bu böyleydi, Önderliğin doğduğu günden beri böyleydi, çünkü farklıydı.

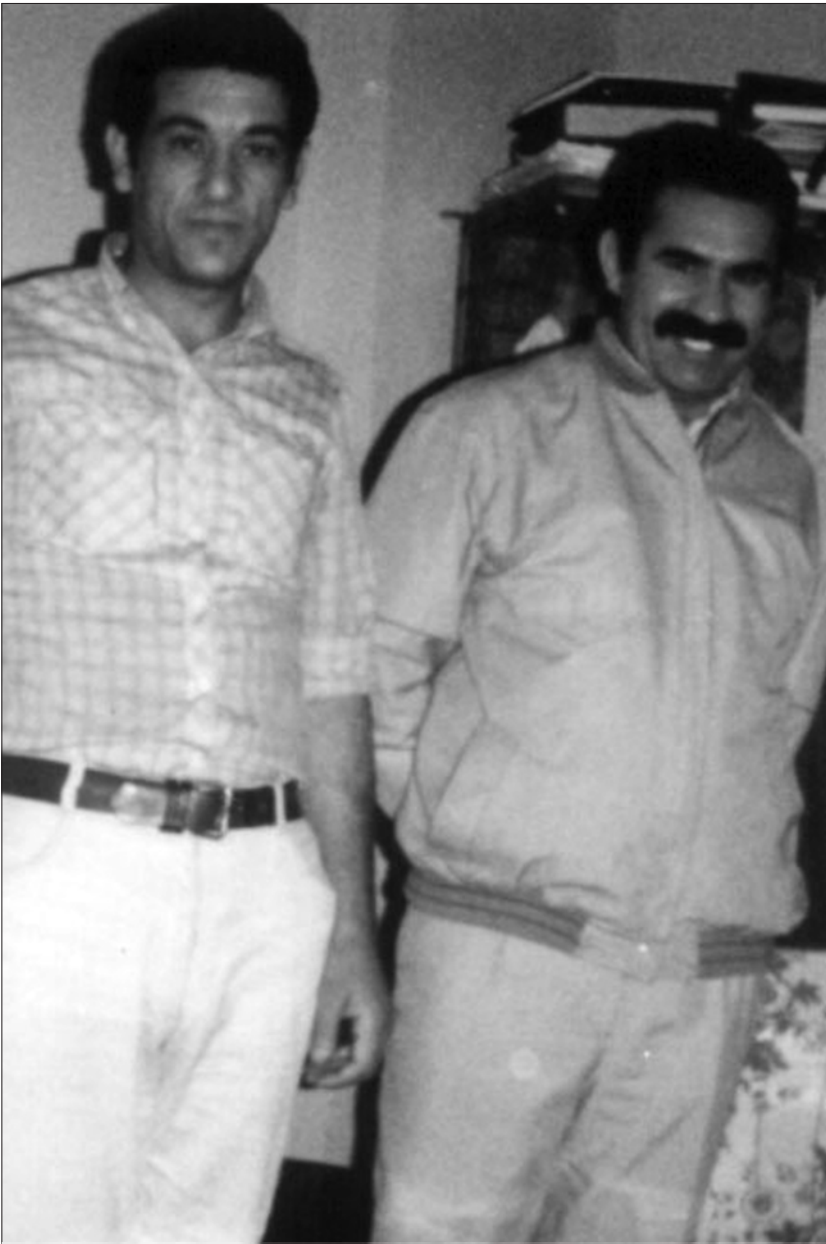
PKK dağda olduğu için değil şehirde de düzenden kopuyordu

Bu farklılık başta neydi, ciddiyetti. Öyle bir duruma gelinmişti ki; özellikle Kürdistan'da, Kürt sorunu gibi ağır bir sorunun çözümü, Kürt halkı üzerinde uygulanan kültürel soykırım gibi yok ediciliğe karşı varlık ve özgürlük gibi davayla uğraşmanın ciddiyeti yoktu. Partiler kuruluyordu ama düzenin muhalefeti gibi; mevcut düzenin tehlikesini gören, onun soykırımcı gerçeğini gören, ona alternatif yaratan bir ciddiyet ve derinlikle değil de, oradan bazı tavizler istemeye dönük, dolayısıyla kendi sosyalitesinin bazı ihtiyaçlarını devlet eliyle karşılamasının sağlanmasına dönük taleplerle var oldular. İnkâr ve imha sisteminin, kültürel soykırım sisteminin alternatifi olarak doğmadılar, doğal olarak sistemle uzlaşma gücü olarak doğdular. Sistemle çelişkileri, imkanları paylaşmak, 'bize de biraz yaşam imkanı verin' biçimindeki bir çelişkiydi. Önderlikse doğuş öyle değildir. O kadar bilinci yoktu, düşünce derinliği yoktu, sistemli bir düşüncesi yoktu ama Kürdistan'a dayatılan inkâr ve imha sisteminin alternatifi, karşıtı olma ciddiyeti vardı. Onun içinde, onun uzantısında olma değil, onun dışında olma vardı. Bundan dolayı ona katılan kişi, PKK dağda olduğu için değil şehirdeyken de düzenden kopuyordu; okuldaysa okuldan, işteyse işten kopuyordu, aile kurmuşsa evinden kopuyordu; kadını da öyleydi, erkeği de öyleydi. Mevcut sistemi temsil eden veya onun Kürdistan'daki uzantısının temsili olarak kültürel soykırım sistemini temsil eden yaşamın bütün özelliklerinden kopuyordu. Önderlik doğuşu, sistemden kopuş olarak doğdu. Ayrı bir sistem, ayrı bir yaşam ölçüsü oldu ve red-kabul ölçülerini, doğru-yanlış ölçülerini değiştirdi. Bunu, Kürdistan'ın koşulları yarattı. Kürdistan'da öyle bir durum vardı ki, biraz mevcut sistemi yumuşatma temelindeki yaklaşımların başarı elde etmesi mümkün değildi. Soykırım vardı, son derece bilinçli ve planlıydı. Soykırım karşısında sadece

alternatif varoluş olarak gelişme sağlanabilirdi. Yoksa diğer türlü her zaman ezilebilir, erinebilirdi. Yakın tarihi değerlendirdi; direnişler tarihini ve sonuçta katliamları, ezilmeleri buraya bağladı. "Bu duruş ezilmeye götürüyor" dedi. O zaman başarıya, bunların tümüyle aşılması, alternatif duruş kazanmak ve mevcut sistemin tümüyle dışına çıkmak götürülebilirdi. Bu paradigma değişimi değildi, devletçi sistemden kopuş değildi ama Kürdistan üzerinde kültürel soykırım uygulayan devletçilikten kopma, ayrı bir duruş kazanmayı öngörüyordu. Yoksa var olamıyordu. Bu yüzden Önderliğin bazı değerlendirmeleri farklı oldu. Türkiye'deki sol hareketlerden de farklı oldu, Kürdistan'daki örgütlerden de farklı oldu. Onlar sistemi eleştiriyorlar, muhalefet ediyorlar ama derin, köklü ondan kopuşu, alternatif bir sistem olmayı öngörmüyorlardı. Sadece sistemin biraz değişmesini, sistem içinde kendilerine yer verilmesini esas alıyorlardı. Önderlik, Türkiye'deki sol-sosyalist hareketinde 1971'de devrimci gençlik hareketinin geliştirdiği direnişin 12 Mart '71 darbesiyle ezilmesinin en büyük nedeni olarak da burayı değerlendirdi. Devleti, iktidarı, orduyu, devrimi tanımlamada yetersiz kaldı, oradan kopuşu göremedi, dolayısıyla doğru stratejik taktikler gösteremedi ve çatışmaya girmek istediğinde ezildi. Denizlerin yakalanması, Kızıldere'de Mahirlerin katledilmesi olayını buraya bağladı. Önderlik, "o halde PKK duruşu öyle olmaz. Öyle olursa PKK'nin sonu da, Önderlikse çıkışının sonu da aynı olur" dedi. Aynı olmasının için, onu aşmak gerekliydi. Diğer yandan Kürdistan'daki akımları değerlendirdi, yetersiz ve yanlış buldu. Reformist, milliyetçi akımlarını; "sömürgeci kapitalizmin yemliğinde yetişen, onlardan biraz daha pay almak isteyen, bu payı alabilmek içinde Kürt milliyetçiliğini tehdit olarak kullanan yapılar" olarak tanımladı. Yurtsever güç olarak görmedi, tutarlı bir milliyetçilik olarak bile görmedi. Ondaki kurtuluşu hedefleyen bir yaklaşımla değil, sadece, 'bize de biraz pay verin' diye Kürtlüğü sömürgeciliğe karşı tehdit aracı olarak kullanıyorlardı.

PKK sömürgeciliğin reddi ve alternatiftir

Önderliğin kapitalizm ve sömürgecilik değerlendirmesi farklı oldu, buradan kaynaklı olarak mücadele stratejisi ve taktiklerindeki değerlendirmeler, örgüt ve eylem tarzındaki değerlendirmeleri de onlardan farklı oldu. Sisteme eklenmek, sistemin Kürdistan'daki sömürsünden biraz pay almak, ortak olmak için örgütlenmek, mücadele etmek ayrı bir anlayışı, tutumu gerekiyordu; kültürel soykırım rejimini yıkmak, Kürt halkını özgür, bağımsız, demokratik yapmak ayrı bir duruşu, örgütlenme ve eylem tarzını gerekiyordu. Onlar devlet, kitle örgütlenmesini, dernekleşmeyi, gazeteciliği temel çalışma alanı olarak gördüler. En fazla eleştiriyi, protesto eylemi yapmayı temel eylem biçimi olarak gördüler. PKK öyle görmedi; ne bu dernekçilik, dergicilik ne de böyle bir eylem biçimiyle, kitle eylemliliğiyle Kürdistan'ın kurtulmasının, kültürel soykırım rejiminin yıkılmasının mümkün olmayacağını gördü. Önderlik bu tür örgüt anlayışıyla mücadeleye bile girilemeyeceğini gördü ve bundan dolayı örgüt ve parti örgütlenmesini daha ciddiye aldı. Toplum örgütlenmesinin daha gizli, daha illegal

“Toplum örgütlenmesini daha gizli, daha illegal yapmayı, sistemden kopuk bir örgütlüğü, sistem denetiminin dışında örgütlenme, çalışma tarzını öngördü. Eylem olarak, sistemi yıkacak bir mücadele ve bu mücadelenin daha ileri biçimi olarak gerilla baştan itibaren öngörüldü. Kopuş bu düzeydedir.”

yapmayı, sistemden kopuk bir örgütlülüğü, sistem denetiminin dışında örgütlenme, çalışma tarzını öngördü. Eylem olarak, sistemi yıkacak bir mücadele ve bu mücadelenin daha ileri biçimi olarak gerilla baştan itibaren öngörüldü. Kopuş bu düzeydedir. Önderlikse doğuşun, başkalarından kopuşu bu çerçevededir, aynı değildir. Önderlik, önderlikse duruşa ihtiyaç olduğu; mevcut koşul, çelişki ve çatışmaların sonuçları; Türkiye’de Kürdistan’da özgürlük, eşitlik için mücadeleye kalkan hareketlerin yenilgisi; yenilmeyen ve başaran bir önderliğe ihtiyaç duyduğu için doğdu. Yoksa bir kişinin kendi isteğiyle olmadı. Başkalarına bir tane daha eklenmek için olmadı. Öyle olsaydı PKK’nin anlamı olmaz, Önderlik hiç yeni, geliştirici bir etki yapmazdı. Daha sonra bu farklılıklar giderek büyüdü, her alanda farklılık haline geldi. Pratik tecrübe arttıkça bilinç derinleşti, oradan çıkan derslerle PKK kendini bilinç olarak hem derinleştirdi hem de sistemli kıldı. Bu, üçüncü Önderlikse doğuş döneminde paradigma değişimine kadar ulaştı. Şimdi her bakımından farklılık oluştu. Paradigma değişimi öncesi süreçte aynı paradigma esas alınsa da, onu anlama ve uygulamada, özellikle Kürdistan üzerindeki sömürgeci gerçekliği ve ona karşı ulusal devlet mücadele gerçekliğini anlamadaki farklılık, tutarlılık, samimiyet, çıkar ya da çıkarılsızlık konusundaki farklılıklar paradigma değişimiyle bütünlüklü bir bakış açısı, ideolojik siyasi çizgi farklılığı haline geldi. Tümünden bir ayrılık haline geldi. Fakat şunu bilelim; sadece şimdi PKK’de böyle bir ayrılık yoktu. Şimdi, paradigma değişimiyle gerçekleşen bütünlüklü farklılıktır. Sistemden, sistemin sonucu olan hareketlerden her bakımdan kopuşu, onların alternatifi olmayı ifade ediyor. Kendi içinde de sistemlidir, bütünlüklüdür. Düşünce olarak öyle, stratejik ve taktik olarak öyledir. Öncesinde de bu düzeyde olmasa da farklıydı. Alternatifliği içeriyordu. Kürdistan’a inkar ve imha olarak dayatılan sömürgeciliğin alternatifi biçimindeydi. Diğerleri sömürgeciliği yumuşatmaya, ondan pay almaya çalışırken, PKK, Önderlikse doğuşta sömürgeciliği reddetme, onu yıkmayı hedefleme, onun alternatifi olma temelinde farklılıkları vardı. Kürdistan gerçekliği bu farklılığı gerektirdi. Önderlik gerçeği de Kürdistan somutuna göre şekillendi. Bugün ise daha derin felsefik, ideolojik, siyasi çizgi haline geldi.

‘Kürdistan’da partisiz yaprak bile kıpırdamaz’

PKK’yi doğru anlamazsak, Kürdistan’da özgürlük mücadelesini doğru anlayamayız; diğer örgütleri KDP’yi, Burkcayılığın doğru çözümleyemeyiz, onlarla ilişkileri de, çelişkileri de doğru tanımlayıp, yürütemeyiz, hata yaparız. Çelişmemiz gereken yerde birlik ararız, birlik olmanın gerektiği yerde çatışma dayatırız. Aynı kavramları kullandığımız zaman bir olduğumuzu sanırız. Kavramlar aynı ama sistemler farklı; sadece ideolojik, politik çizgi olarak farklı değiliz, onlar kapitalist modernite sisteminin Kürtlüğünü temsil ediyorlar, o sistem Kürtlüğe ne kadar izin veriyorsa söz olarak, davranış olarak, örgüt olarak o kadar var oluyolar. PKK ise onun dışında bir Kürdistan tanımlıyor, onun dışında bir tarih tanımladı, onun dışında alternatif bir dünya tanımlıyor. Savunmalarda Önderlik böyle bir dünyayı, böyle bir Ortadoğu’yu ortaya koydu, Kürdistan’ı da böyle bir alternatif sistemin merkezine yerleştirdi. Kürdistan’da özgürlük devrimi demek, böyle bir alternatif dünya ve alternatif Ortadoğu demektir. Dolayısıyla Kürdistan devriminin öncülüğünü yapan PKK’nin

de diğer partilerden; KDP’den, YNK’den, kuzeydeki, doğudaki başka partilerden farkını böyle görmek lazım. Onların sistemi, ne kadar ‘karşılıyız’ deseler de, kapitalist modernite sistemi içinde, o sistemin bir ucu, uzantısı olarak var dırlar. PKK o sistemin dışında, ayrı bir sistem. PKK ile diğer partiler arasındaki çekişmeyi, iki sistem arasındaki çekişme olarak görmek lazım. Bunları bilerek yaklaşan birisi, diğer partileri de, PKK’yi de iyi anlar; PKK ile diğer partiler arasındaki ilişki ve çelişki diyalektiğini de iyi anlar, dolayısıyla doğru ideolojik, siyasi mücadele yürütür. PKK’li olarsa PKK’liliği doğru temsil eder, diğer partilerden olarsa da PKK’ye doğru yaklaşır, hata yapmaz.

Belirttiğimiz hususları toparlarsak; Kürdistan’da parti temel bir ihtiyaçtır, Önderliğin deyimiyle: “Kürdistan’da partisiz yaprak bile kıpırdamaz.” Parti sadece Kürdistan’a özgü değil, dünyanın her tarafında, özellikle de 19. yüzyılın ortalarından bu yana bütün ezilenlerin, sömürülenlerin, kurtuluş mücadelelerinin ideolojik, siyasi ve örgütsel öncülüğünü yapıyor. Kürdistan’da gelişen partilerin de böyle bir partilikle bağı var. PKK’de bunların bir parçası olarak doğup, gelişti. Büyük bir ihtiyacı karşılamak olarak doğdu ama diğer yandan da PKK baştan beri bu partilikten farklıdır, onlarla çelişki ve çatışma içinde oldu. Kürdistan’da koşullar, inkar ve imha sistemi nedeniyle, PKK alternatif olma konumunda olduğu için o sistemin içinde yer alan partilerden kopuk oldu, farklı oldu. Giderek bu mücadeleyi geliştirdikçe de kendi ölçü ve özelliklerini, ideolojik ve politik çizgisini, zihniyetini, strateji ve taktiklerini, kadro ve örgüt ölçülerini daha net geliştirdi. Gerilla içinde bu daha da pekişti. Şimdi, paradigma değişimiyle birlikte yepyeni alternatif bir sistem haline geldi. Buna, ‘Demokratik Uygarlık’ ve ‘Demokratik Modernite sistemi’ denildi. Merkezi uygarlık ve kapitalist modernite sistemine karşı Demokratik Modernite ve Demokratik Uygarlık sistemi haline geldi.

KCK bir örgütlü toplum PKK felsefik, düşünsel öncülüktür

PKK’yi bu anlamda doğru anlamak, diğerleriyle kıyaslamamak, benzeştirmek lazım. Onlara bakarak PKK’yi anlamaya çalışmak, büyük bir yanılgıdır. Diğer yandan PKK’nin içindeki diğer örgütlere bakarak da, karıştırmamalıyız. Mesela parçalarda partiler var, “Onlar da parti, PKK de parti. O halde hepsi eşittir” dememek lazım. Pratik süreç bunu gösterdi ama bu sürece kadar bir sürü zarar verildi. Son olarak Önderlik de eleştirdi. O nedenle partiler bazı politik görevleri yerine getirmek için kurulmuştur. Önderlik, PKK için “kök parti” dedi. Kök parti gerçeğini iyi anlayacağız. Kök parti gerçeğini, kimlik parti gerçeğini halk iyi anlıyor. PKK’yi kendi varlığıyla, tarihiyle, kültürüyle, geleceğiyle özdeş tutuyor. PKK bir parti değil bir toplum olmuş; özgür Kürdün varlığı, kimliği ve geleceği; yoksa onun bir şu işini yapan, şu özelliğini temsil eden, şu özelliğini çözen bir parti değil. Kürt toplumunun merkezi uygarlık ve kapitalist modernite sistemi karşısında özgür varlığını ve duruşunu temsil ediyor. Bütün bu sistemlerin Kürt toplumuna yönelik saldırıları karşısında bir alternatif duruşu; ruh olarak, duygu olarak, örgüt olarak, eylem olarak, strateji ve taktik olarak temsil ediyor. Dolayısıyla parçalarda kurulan partilerden ve diğer örgütlerden farklıdır.

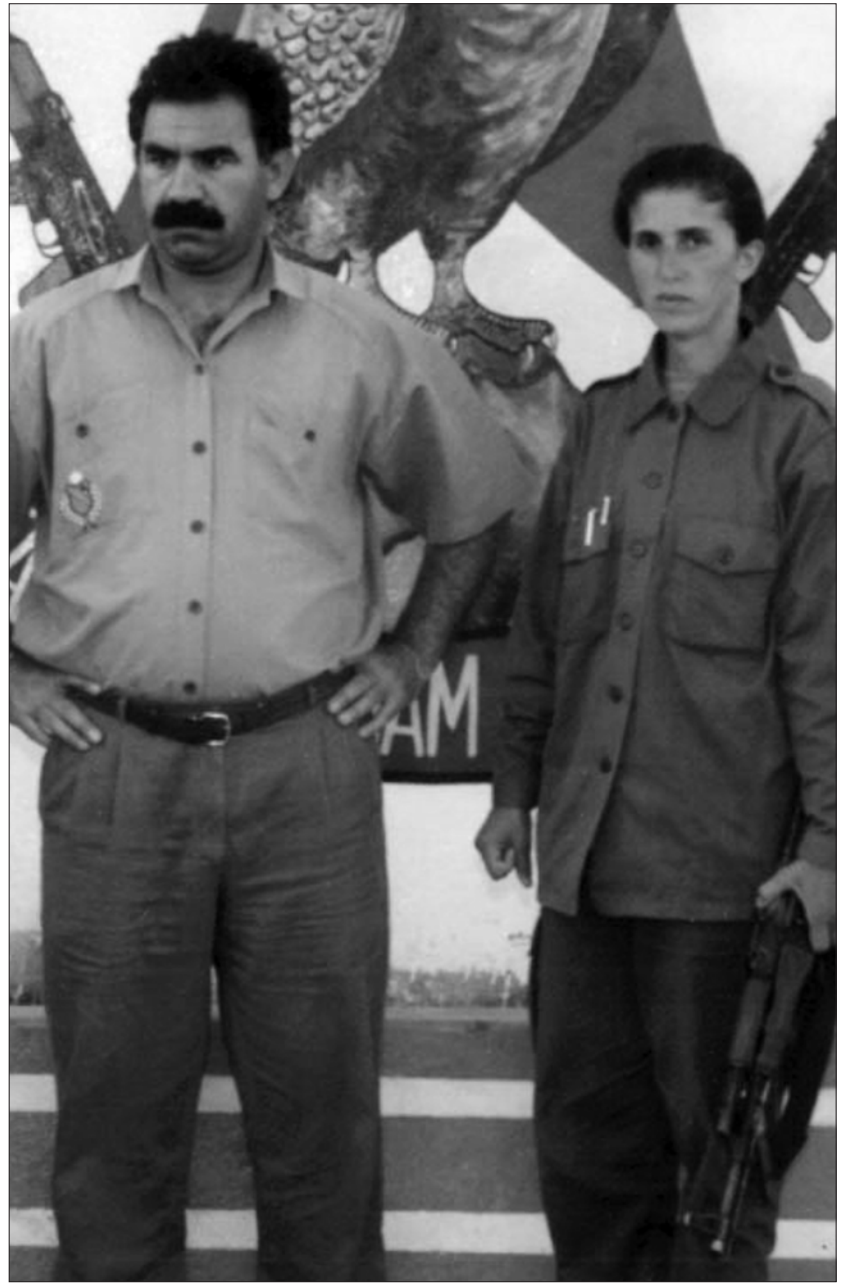
PKK, ERNK’den de farklıydı. ERNK, PKK’nin kitlesel gücünü, kitleselleşmiş gücünü temsil ediyordu. Şimdi KCK’den farklı; KCK ile PKK aynı değil. KCK,

PKK düşüncesinin örgütlenmiş, sistemleşmiş toplumsal halidir. Bağı var ilişkisi var ama aynı değil. KCK bir örgütlü toplum, PKK felsefik, düşünsel, örgütsel öncülük; kendine göre ölçüleri olan kadro öncülüğüdür. Bir boyutta KCK, PKK’nin içerisinde, çünkü PKK düşüncesinin örgütlenmesidir, diğer boyutta PKK, KCK içerisinde, çünkü KCK örgütlü toplumu temsil ediyor. PKK böyle bir toplum içinde ruhtur, duygudur, zihniyettir, ‘örgütlenmiş ve eyleme geçmiş hakikat’ diye tanımlanan kadrolar bütünlüğüdür. Bir küçük topluluktur ama KCK’nin her şeyine nüfus eden bir topluluk durumudur; öncülük durumu bunu içeriyor ve ifade ediyor. Dolayısıyla KCK ile PKK’nin ölçüleri aynı değil, eşit değil, karıştırmamak lazım! Partileşirken, parti öncülüğünü ön görürken bu gerçekleri görmek ve karıştırmamak çok çok önemlidir. Çoğu zaman karıştırıyoruz. Biz de mukayeseli yaklaşım çok; açıktan yapıyor ya da gizliden içimizden mukayese ediyoruz; bir birimizle mukayese ediyoruz, örgütlerle mukayese ediyoruz. Bir olguyu kendi özgünlüğü, somutu içerisinde ele alıp tartışmak yerine, başkalarıyla ilişkisi, çelişkisi üzerinden ele alıyoruz. Bu da her zaman yanılgıya, yanlışla götürüyor. Onlarla benzeştirmeye çalışıyor, onlara göre ölçüyoruz; o ölçü gerçeği ifade etmiyor. Yanlış bu!

Geçmişte PKK, ERNK karışırması çok fazlaydı; ya parti ölçüleri ERNK içinde kaybediliyor, ERNK ölçüleri esas alınıyordu, partinin fedai, militan, kadro ölçüleri tasfiye ediliyor, eritiliyordu ya da ERNK’ye parti ölçüleri dayatılıyordu. Gidilen yerlerde, yurtseverlere ‘PKK gibi olacaksınız,’ dayatmasıyla kitle ilişkileri daraltılıyordu. Böyle olamayan kitle de hareketten uzaklaştırılıyor, örgütlenemiyordu. Şimdi de KCK’yle benzer durum söz konusu; ‘Parti KCK içinde var oluyor, o zaman parti nedir, KCK nedir, hepsi aynıdır! O halde PKK ölçüleri de KCK ölçüleridir’ deniliyor, partinin tüzükte belirlenen 40 yıllık mücadele pratiğiyle ortaya çıkmış olan kadro ölçüleri tasfiye ediliyor, saptırılıyor, eritiliyor, yaşamdan uzaklaştırılıyor. Kadrolar kendilerini KCK ölçülerine göre tanımlıyor, bu hoşlarına gidiyor ve bu temsil kolay geliyor çünkü PKK’nin fedai, militan ölçülerinin temsili daha zordur, daha çok çaba istiyor. Diğer yandan KCK’ye de aynı şey dayatılıyor ve bu sefer KCK daraltılıyor. KCK, PKK’ymiş gibi bir öncü örgütlenme haline getiriliyor. Oysaki KCK, kitlelerin en geniş demokratik örgütlenmesi, demokratik konfederalizmin sistemi, bütün toplumun örgütlenmiş hali, zaten adı da üzerinde: Örgütlü Topluluklar Birliği, Örgütlü Topluluklar Topluluğu. Toplumla ilişkilidir, toplum örgütlenmesini ifade ediyor, bir öncü örgütlenmesi değil, kadro ve parti örgütlenmesi değil. O halde KCK örgütlenmesini doğru ele almamız lazım. Dikkat edelim, bir birine karıştırılması sonucunda ne partiyi doğru dürüst örgütleyebildik ne de KCK’yi örgütleyebildik. Üstte de, altta da ciddi karışıklıklar var. Sonuçta pratik zayıf kaldı ve Önderlik eleştirdi: “Ne yapıyorsunuz? Hani ortada pratik yok! Bu kadar proje oluşturduk, teorik çerçeve geliştirdik. Hiçbirisinin doğru dürüst örgütlenmesi ve pratikleştirilmesi yaşanmıyor.”

Parti öncülüğü gerillayla şekillendi

Şimdi burada gerilla boyutu da önemli. Gerillada esas alınması gerekeni, Önderlik baştan beri parti ve gerilla içiçeliği olarak ön gördü. Gerilla ne ERNK’ydi, ne KCK’dir. Gerilla partiyle içiçedir. Parti öncülüğü gerillayla şekil-

“KCK, PKK’nin içerisinde. Çünkü PKK düşüncesinin örgütlenmesidir. Diğer boyutta PKK, KCK içerisinde. Çünkü KCK örgütlü toplumu temsil ediyor. PKK böyle bir toplum içinde ruhtur, duygudur, zihniyettir, “örgütlenmiş ve eyleme geçmiş hakikat” diye tanımlanan kadrolar bütünlüğüdür.”

lendi. Gerilla parti öncülüğünü temsil etti. Savaşan gerilla, parti olarak tanımlandı. İdeolojik, politik, örgütsel ölçüleri, kadro ve militan ölçüleri hep öyle oldu. Gerillanın komuta ölçüleri, partinin kadro ölçülerinin en somut temsil edildiği yer olarak sayıldı, savaşçı yapısı da sempatizan, kadro adayı güç olarak görüldü. Dolayısıyla gerilla parti öncülüğünün pratikte gerçekleştiği bir alan konumunda oldu. Diğer ülkelerden farklı oldu, diğer gerillalardan farklı oldu. Örneğin Çin’de ya da başka bir ülkede gerilla bir yerde toplumun genel siyasi duruşunun örgütlenmesi gibi ortaya çıktı, o düzeyde var olabiliyordu. Zaten sistemden kopmayınca da gerilla da ona göre oluştu ama Kürdistan’da öyle değil, PKK öyle yapamadı. PKK ölçülerine ulaşmayan bir kişi gerilla haline gelemeydi, Kürdistan için savaşan, canını ortaya koyan bilinçli fedai, militan düzeyine gelemeydi. Bu düzeyi parti ortaya çıkardı. Partinin ihtiyacı, parti olarak örgütlenmek bundan dolayı ortaya çıktı. Sonuçta gerilla parti içiçeliği, bütünlüğü ideolojik, politik olarak var oldu.

Parti ve Önderlik gerçeğini istediğimiz gibi tanımlayamayız

Üçüncü partileşme, değişim ve yeniden yapılanma sürecinde; ‘acaba bir farklılık olur mu?’ diye biraz tartışıldı. Bu biraz süreci yeterince anlamamaktan, biraz da ‘acaba bir değişiklik ortaya çıkmış mıdır?’ parti ile gerilla ilişkisi nasıl olacağını tam kavramamaktan dolayı, parti ölçülerinden ayrı, dar, salt askeri ölçülere dayalı bir gerillacılık örgütlenmeye çalışıldı. HPG’nin oluşumunda başta, birinci ve ikinci konferanslarda hukuk sistemi, yargı sistemi, bazı ölçüler partiden

ileri gelse de, parti öncülüğünün ne kadar ihtiyaç olup olmadığının denendiği, tasfiyenin edildiği isim olarak ortadan kaldırıldığı, ‘acaba ortadan kaldırılır mı?’ diye arandığı dönemde gerilla da öyle oldu. Sonra görüldü ki, öyle bir gerillacılık yürümüyor. Gerilla içine hemen tasfiyeciliği koydu, yanlış anlayış ve yanlış ölçüleri getirdi. Öyle bir gerilla da savaşamadı, savaşan da doğru savaşamadı. Onun için mevcut gerilladaki eksiklik, hataların merkezinde partileşememe, parti öncülüğünü hakim kılamama var. HPG, daha sonraki konferanslarında partileşmeyi esas aldı, resmen de, fiilen de karar alıp, sistemini ona göre değiştirdi. ‘PKK’lileşelim, zaferi kazanalım’ şiarını, esas şiar olarak aldı. Parti öncülüğünü, hareketimizin yeniden yapılanma sürecinde PKK’nin yeniden inşası ve PAJK örgütlülüğü olarak tanımlanan parti öncülüğünü yeniden esas aldı. Parti ve gerilla bütünlüğü, içiçeliği, temsiliyeti yeniden şekillendi. Şimdi de bu devam ediyor. Bu konuda da yanlış yapmamak lazım; ‘Biz gerillayız, HPG’yiz, partiden ayrı olabiliriz. Partileşme şu kadar ayrı, farklı olabiliriz, çelişkimiz olabilir’ gibi yanlış değerlendirmeler yapmamak lazım. Dört dörtlük parti temsiline arandığı, gerçekleştirilmesi gerektiği alan olarak gerilla vardı. 10. parti kongresi gerillanın ölçülerini, kadro ölçüleri olarak kabul etti. Pratik ve mücadele duruşunda, fedai duruşta gerilla ölçülerini ön gördü. Önderlik ve şehitlerin ölçülerine göre şekillenen bir parti ama fedai duruş ve mücadelede gerilla mücadelesinin esas alınmasını ön gördü. Partileşme gerilla içiçeliği bu düzeydedir. Bu konuda herhangi bir tereddüt, yanlış anlayış kesinlikle olmamalıdır. Diğer yandan gerillada

var olan yetersizliği ise 'partileşme partileşme' diye ezbere ele alma var. Nedir partileşme, belli değil, muğlaklaştırılıyor, belirsiz kılınıyor, bir sürü hata da partileşme adı altında yürütülüyor. O halde partileşme nedir: Partide doğru katılmak da bir bilinç işi, bir karar işi, bir de pratikleşme işidir. Partinin, Önderlik savunmalarıyla ortaya çıkmış programla somutlaşmış bir zihniyeti var, o zihniyeti özümseyeceksin, kendi zihniyetini ona göre değiştireceksin. Diğer yandan parti programı ile ortaya konmuş olan hedefleri var, pratikte gerçekleştirmek istediği amaçlar var, önüne koyduğu ve gerçekleştirmek istediği görevler var; sen o görevlerle var olacaksın, onlara göre yaşayacak, katılacak ve mücadele edeceksin. Bir de örgütsel ölçüleri, yaşam ölçüleri, kadro, militan ölçüleri var; tüzükte ifadesini bulan, kadro şudur, militan şudur, sempatizan şudur, temel özellikleri ve görevleri şöyle, şöyle yaşayıp, böyle yapar, şeklinde belirlenen esaslara göre yapacaksın. O ölçüleri temsil edeceksin, onlara göre yaşayan, çalışan, başaran konumuna geleceksin. Yani katılımı, partileşmeyi muğlak, sadece bir söz olarak değil de, bütün bunların toplamı olarak ele almak lazım. Bunlardan kopuk ele almamak gerekli. Örgütten kopuk, bilimsiz şekilde yaklaşmamak lazım. Çoğunlukla bunlar öngörülüyor, arkadaşlar çoğu zaman bunlardan habersiz oluyor, hiç araştırmıyorlar, ondan sonrada bu durum bireyciliğe de, kendine göreliğe de kapıyı ardına kadar açıyor. Parti ölçüsü, militan ölçü dedin mi, kendisinde var olanı düşünüyor, çünkü diğerini bilmiyor, görmüyor, öğrenmiyor; buna ilgi azdır. Uzun süre, 'parti ölçülerine göre hareket ediyoruz da bu partinin programı ne, partinin tüzüğü nelerdir, nasıl bir kadro tanımlıyor, bize ne ölçüleri koyuyor,' kimse araştırmadı, incelemedi, okumadı, haberi bile yoktu ama kendisini en iyi PKK'lı sayıyordu. Burada ciddi yanlışlar var. Kendini gerçekliğin dışına çıkarma yaşıyor. Önderlik ve parti gerçeği karşısında kendini keyfi, bireyci bir duruşa ulaştırmanın bir aracı, yöntemi olarak geliştiriliyor. Öyle oldu mu, kapı ardına kadar herkesin partiyi istediği gibi anlamaya, Önderliği istediği gibi anlamaya, kendini istediği gibi katmaya, her sözü ve davranışı partiyi temsil eden söz ve davranışmış gibi ortaya konulmasının da önü açılıyor. Oysaki

böyle değildir. Parti ve Önderlik gerçeği böyle değil, bizim anladığımız gibi değil. Onları istediğimiz gibi tanımlayamayız, onlar, bizim isteğimiz ve bilincimiz dışımızda vardır; onları öğrenip, ona göre ideolojik, felsefik, örgütsel mücadele yürütüp kendimizi, kişiliğimizi değiştirerek ancak partiye kendimizi doğru şekilde katabiliriz. Parti ve Önderlik gerçeğini böyle anlamamız lazım. Diğer türlü yaklaşımlar ve ele alımlar kesinlikle yanlıştır, yetersizdir. Partinin doğru tanımlanmasına Kürdistan açısından neden ihtiyaç olduğu ve nasıl bir rol oynadığı böyle ifade edilebilir. Tarihini öğrenmek, tanımlamak ve anlamak istediğimiz parti gerçekliği böyledir. Partinin Kürdistan ve Kürt toplumu açısından nasıl bir öneme sahip olduğunu hem sömürgeciliğin kültürel soykırıma uğratma çabaları karşısında var oluşun ve özgürlüğe ulaşımın tarih bilinciyle bağı hem de partinin böyle bir varlık ve özgürlük mücadelesindeki belirleyici öncü konumu böyledir. Parti tarihi ise bütün bunların toplamıdır. Parti tarihi bir yandan kültürel soykırım karşısında var oluşun zihniyeti, bilinci, tarihsel ve güncel bilinci olarak ortaya çıkıyor, diğer yandan böyle bir bilinç temelinde özgür ve demokratik olarak varoluşu sağlayacak mücadelenin stratejisi, taktiği, tarzı olarak ortaya çıkıyor. Parti tarihi bütün bunları ifade eden bilinç toplamını, bilinç oluşumunu ifade ediyor, bunların dersleriyle dolu olmayı ifade ediyor. Parti tarihinden ders çıkarmak; bütün bunların bilincine varmak ve derslerini edinmektir.

Sorunların çözümünü Parti ve mücadele tarihimizde arayalım

Parti ve mücadele tarihimizi, bazı bilgileri toplayıp, kronolojik olaylar olarak görmemek lazım; tabii değerlendirmek, tarihsel bilinç oluşturmak için o bilgilere de sahip olmak lazım ama o bilgileri tarih olarak algılamamak, yeterli görmemek de gerekli. O bilgilerin tarih olabilmesi için yoruma tabi tutulması, ne tür dersler içerdiğini, karşı karşıya bulunduğumuz sorunları çözmemiz için gerekli olan ne tür dersler bize verdiğinin açığa çıkarılması, yorumlanması lazım. Bu bakımdan tarih, yorum işidir; bir kere yorumlanmaz, her olay karşısında ona cevap içeren, çözüm içeren bir dersler toplamı, bilinci temsil ettiği için sürekli yeniden yorumlanmayı içerir. Tarihin canlılığı, ya-

“Uzun süre, ‘parti ölçülerine göre hareket ediyoruz da bu partinin programı ne, partinin tüzüğü nedir, nasıl bir kadro tanımlıyor, bize ne ölçüleri koyuyor’ kimse araştırmadı, incelemedi, okumadı, haberi bile yoktu ama kendisini en iyi PKK’lı sayıyordu. Burada ciddi yanlışlar var. Kendini gerçekliğin dışına çıkarma yaşıyor.”

raticılığı buradan ileri geliyor. Tarih bir tekrerrü değildir, tarih kronolojik bilgiler toplamı değildir, tarih geçmiş, ölmüş olayların anılar biçimde anılması, akla getirilmesi de değildir. Tarih; bugünün doğru anlaşılması ve geleceğin başarıyla karşılanması için gerekli olan birincil iradenin çıkartıldığı yer; her sorunun çözüm aracıdır. O bakımdan sorunları çözmeye temel güç ve bilgi kaynağımız; sürekli ders çıkaracağımız bir kaynaktır. Toplumun yaşamına yön veren, sorunlarını çözdürten bir bilgi hazinesidir. O bakımdan sürekli yorumlanmayı gerektiriyor. Tarihi sürekli bir yorum olarak görmek, kronolojik bilgiler olarak görmemek lazım; öyle görmek tehlikelidir, dogmatizm ve kalıpcılık oradan doğar. İnsan yaratıcı ve canlı düşünceden, tarihe dogmatik, kalıpcı bakışla kopar. Tarihi yorumlayabilecek bir güçte olmak gereklidir. Bu temelde ülke, halk tarihimiz kadar,

mücadele tarihimizin derslerini önemsemeliyiz. Kürt toplumunun bütün sorunlarını çözmesi, bütün ihtiyaçlarının karşılanması için gerekli dersler bu tarihi sürecin içinde saklı. 40 yıllık bir dönem ama binlerce yıllık değişim dönemine denk bir değişimi, mücadeleyi, alt üst oluşu yaşadığımız bir dönem. Dolayısıyla dersleri zengindir. Her soruna çözüm bulacağımız bilinci bu tarihin derslerinden kesinlikle bulabiliriz. Yeter ki doğru anlayalım. Canlı tarih gerçeğini yorumlama, ders çıkarma gücünü gösterebilelim. Önderlik öyle yapıyor; her sorun ortaya çıktığında değerlendirilmeye alıyor, çözüm yöntemlerini oradan buluyor. ‘Önderlik niye bu kadar tarihe başvuruyor?’ diye bazıları eleştiriyor, tekrar olduğunu sanıyor, halbuki hiçbirini tekrar değildir. Başka bir bilgi ve güç kaynağı yok. Karşı karşıya geldiği sorunları neyle çözecek, tarih bilinciyle ve tarihin derslerini çıkararak çözümleyecek. Önderlik böyle yapıyor ve işleri başarıyla yürütüyor. Biz de öyle yapabilsaydık, işleri başarıyla yürütürdük. Arkadaşlar tarihe canlı bakabilselerdi, tarih bilincine sahip olabilselerdi, parti ve mücadele tarihinin derslerini çıkarabilselerdi pratikte hiçbir zaman zorlanmazlardı, çözümsüz kalmazlardı, hata yapmazlardı, yanlış karar almazlardı, yanlış uygulama yapmazlardı. Hepsini doğru yaparlardı. Parti ve Önderlik gerçeğine göre düşünür, sorunlara ona göre çözüm yöntemleri üretirler, doğru kararlar alırlar, örgüt kurarlar, yapılması gereken görevleri doğru belirler ve onları doğru bir tarz, yeterli bir tempoyla pratiğe geçirirler ve başarılı olurlardı. Eğer pratikte başarılı olunamadıysa, görev ve sorumlulukların gereği yeterince yerine getirilemediyse burada tarih bilincinin zayıflığını, eksikliğini, tarihi dersler çıkaracak güçte olunmadığını anlamak lazım. Sorunların çözümü için tarihten nasıl ders çıkarılacağını yolunu yöntemini öğrenmeliyiz. Tarihi yorumlama kabiliyetimizi geliştirmeliyiz. Bizi pratikte ancak bu başarılı kılabilir. Pratikte başarılı olabilmemiz için gerekli karar gücüne, tarz, üslup ve tempoya ancak böyle bir tarihi bilinç, tarihten ders çı-

kartma ulaştırabilir. Pratikte de ancak böyle başarılı olabiliriz. O halde pratiği değerlendirebilmek, pratikteki eksiklik, hatalar ve başarısızlıkları gidermek için tarihi okumalı ve tartışmalıyız. Tarihin üzerinde yoğunlaşma, parti, mücadele ve Önderlik tarihimizin bizden ne istediğini, bize ne öğrettiğini anlamaya çalışma, kesinlikle pratikte yetersiz, hatalı, başarısız yanlarımızın gidermenin tek yolu olarak görülmeli ve tarihe öyle yoğunlaşılmalıdır. Başka yol, araç yoktur, başka yerde kolaycı çözümler, hazır reçeteler aramayalım. Bizim tek kaynağımız tarih dersleridir. Kırk yıllık mücadeleyle binlerce şehit vererek, Önder Apo’nun yoğun çabasıyla, halkın emeğiyle bu hazine oluştu. Doğru militanlık bu hazineyi doğru anlamak ve değerlendirmek demektir. Bunu değerlendiremeyen, buradan kendini çözüm gücü haline getiremeyen başka hiçbir yerde çözüm bulamaz, başka hiçbir maddi güç, imkan pratikte insanı başarılı kılmaz. Sadece tarih derslerini doğru çıkarmakla insan pratikte ne yapacağını, nasıl yapacağını doğru ve yeterli biçimde belirler ve uygular. Demekki bize yön verecek, ihtiyacımızı karşılayacak olan tarih bilincidir, tarihten ders çıkarmayı bilen bir konumda olmaktır, parti ve mücadele tarihimizi buna göre öğrenmektir. Kronolojik bilgiler de öğrenilmeli ama bu bilgileri pratikten kopuk bilgiler olarak kesinlikle algılamamak lazım. Onları yorumlama temelinde tarih öğrenilmeli ve ders çıkarma zorunda olduğunu biliyoruz. Olaylar yaşanmış ama niye öyle yaşanmış, ne ders çıkarılır oradan, içinde bulunduğumuz durumu oradan yararlanarak nasıl çözebiliriz...

Pratikte karşılaşılan her soruna çözümü parti ve mücadelenin tarihinin derslerinde aramak gereklidir. Başka yerde kendimizi çözüme götürecek bilinç bulamayız. Tarih öyle çözümlenir, ders çıkarılırsa, her soruna nasıl çözüm bulunacağı bulunur, bu da başarıya götürür; hangi işi nasıl yapmaları gerektiğini çözmelerini sağlar, tarz, tempo ve üslup kazandırır; her şeyin doğrusunu bilen, anlayan ve doğru tarzda yapan hale getirir.

Adı Soyadı: **Mahmut Manap**
Kod adı: **Baran Urfa**
Doğum tarihi ve yeri: **1978 Curnê Reş/Riha**
Mücadeleye katılım tarihi ve yeri: **2002-Omerya/Mêrdîn**
Şehadet tarihi ve yeri: **2008-Zap**

Şehitte dile geleni anlatmak, şehidin bir yoldaşı olmanın gereğidir. Şehitte dile gelen seher yeli olup, diyar diyar dolaşmalı ve duymasını bilen insan gerçeği ile buluşmalıdır. Zap operasyonu şehitleri neyi, nasıl yaşadılar? Hangi koşullarda ara ara soluklanıp hedefe doğru koştular, bu önemlidir. Neyi, niçin başardılar? Başarmak dışında bir şansları var mıydı? Bütün bunları bilmek ve bildirmek şehitlerin yoldaşı olabilmenin temel görevleridir. Kimimiz şarkıda anlatırız şehidi, kimimiz şiire dönmüş yaşamı, yaşama dönmüş şiirde anlatırız, kimimiz ise bembeyaz bir kağıt sayfasına mürekkep olup akarak anlatırız şehidi. Kimimiz ise yaşayarak, yaşatarak, zaferlerine yeni zaferler katarak anlatırız şehidi. Benim ki, iki yıldan sonra elime geçen ve bir kış mevsiminde bir yüzü canlandıran birkaç fotoğrafa dair olacak.. Onunla başlamak isterim. Fotoğraflar, hani o yaşam objektifine takılan,

bilinen yazılar. Fotoğraflar, zamanda asılı kalan siyah-beyaz umutlar; işte fotoğraflar, biz olup da bizi arayan yüzler.

Neşeli gülüşler, suskun haykırışlar saklıdır gizinde... İşte resimler, resmedilmeyenlerin belki de tek pusulası...

Siz hiç fotoğraf çektiniz mi? Elbetteki çekmişsinizdir. Hani bir göğün muazzam berraklığını, yeşilin çiğ tutmuş rengini, belki kanat çırpın keleşleri, ağlayan bir bebeğin ıslanmış kirpiklerini. Her biri bir kareyi dolduracak büyüklüktedir. Peki ya objektiflere sığmayanlar, sığdırılamayanlar? Objektife küskün hangi yüzümüz, hangi döngünün paradoksudur?

Resmedemediğimiz nedir?..

Siz bir yürek kıpırtısının fotoğrafını çekebilir misiniz? Veya soylu bir yalnızlığın gizli hazzını...

Peki ya kirpiklere takılı kalan düşlerin resmini?

Çekilmeyen bir resim, yarım kalan umutların siyah beyaz renkleri oluyor...

Tıpkı resmedemediğimiz geleceğimiz gibi...

Oysa objektiflere neleri sığdırmıştık bir zamanlar. Ufka kanat çırpın martinin denize değen yüzünü, kocaman bir dağın heybetli cüssesini, nasıl da da-

racık bir kareye sığdırmıştık?

Bazen; ağır yüklü bir ananın hızlı yüzüne takılmıştı objektiflerimiz, bazen de; ağlayan bir bebeğin süt kokan dudak kıyısını resmetmiştik. Ama çığlıklarını anlatamamıştık. Ne martinin kanat esintisini, ne dağın doruklarında yükselen insan haykırışlarını, ne de bebeğin ilk isyan çığlığını. Hiç birini anlatamadık. Fotoğraflarımıza hiç birini sığdıramadık; o yüzden resimlerimiz dilsiz, fotoğraflarımız suskun ve fotoğraflarımız meçhul...

Biz kuşu sesiyle tanırdık ve suyu tadıyla... Biz dağı esen yelinin uğultusu ve belki de çatılmış silahın çığlıklaşan sesiyle bildirdik... Hele bebeleri; bebeleri biz cınlayan isyanlarında sevdik.

Ve biz fotoğrafları yüreğimizde duygumuzun gücüyle çekerdik. Gülüşlere isyan takıp resmederdik. Çığlığına yalnızlık katıp çizerdik kağıtlara. Hele umutlarımız; umutlarımıza ezgi gibi soyluluk doldurduk. Biz yazgılarımızı böyle sunduk içenlere...

Adına şiir dedik. İçine duyguyu yerleştirdik ve duygunun fotoğrafını biz şiirler çektik.

Duygunun çizilmiş resmidir şiirler.

Çekilmeyen fotoğrafların buruk dünyası. Tıpkı yıldızlara astığımız düşlerimiz gibi.

Bazen; bir dağın yamacına serpilir mısralar.

Bazen; buz kesmiş bir pınarın coşkusunda gezinir.

Bazen de; deşifre bir patikanın mayınlı dönemecinde moladadır.

Hepsi şiir tadında ama hepsi gelecek yükündedir.

Her mısra bizden bir şeyleri alır. Her satır geçmiş, her dörtlük bir solukta içilir. Şiirdir dile gelmeyen, öykülerin tercümanı ve belki tek lisansı. Ve şiirdir bizi içimizdekilere anlatan. Bazen bir karıncanın peşi sıra yürür, yürürüz de yorulmayız. Bazen bir kuşun kanadına takılır da hiç düşmeyiz. Bazen de; bir sevdaya yaslanır ve öylece uyuruz. İşte o zaman çekeriz fotoğrafını duygunun. Ve budur bizim fotoğrafımız deyip gururlanırız.

Bir yoldaşın albümüne tesadüfen bakarken iki yıl öncesi yaşanan anılara uzanıp gitmiştim. Baran yoldaşı anlatacağım. Fotoğraf ve anıya uzanıp dişiye yerleşen bu bir anlık düşünce ile Baran yoldaşla kısa ama anlamlı yaşadığım bir sonbahar anısına dayanıyor. Anı ve anının bir kareye sıkıştırılarak dondurulmasına benzemeyen bu fotoğraf yaşamımızın ta kendisidir. Sarımsı otlara yağın gri damlaların bol olduğu vakitte Kurêjaro'nun bir yamacında karşılaşmıştık. Bir takımdı ve bir takımın tümü aynı elbise, aynı ayakkabı, aynı kefiye kullanıyordu. İlk başta dikkatimi çeken şey bu görüntü olmuştu. Takım Kelareş'ten eğitim için gelmişti. 2007 yılının sonbaharıydı. Oldukça hareketli geçen bir mevsimdi. Oremar eylemi olmuş top atışları başlamıştı. Sıcak gündemin yaşandığı bu anda karşılaşma, tartışma imkanını da doğurmuştu. Ana karargahtaydık ve kuzeyi merak ediyorduk. Gelenler sayesinde

bu merakı giderme şansını yakalamıştık. Bir kaç yıl önce ayrıldığımız ve belli bir süredir görmediğimiz yoldaşları merak ediyor, soruyorduk tek tek. Baran yoldaşın meraklı sorulara cevap vermek isteyen bir karakteri vardı. Sonradan çok konuşkan olmayan bir yoldaş olduğunu duyduğumda biraz şaşırdım doğal olarak. Baran yoldaşın grubu kısa bir süre karargahta kaldıktan sonra Haki Karer Akademisi'ne geçti. Ben de o alana yakın bir çalışmada olduğum için okullara gidiş geliş fırsatım oluyordu. Bu gidiş gelişlerde Baran yoldaşı daha fazla tanıma imkanım da oldu. Baran yoldaş aslında çok konuşkan bir yoldaş. Genelde tartışmalara katılmadığı zamanlarda kitap okurdu. Zaten tartışmalarına yansıyan da kitapların diliydi. Çok ağır teorik kitaplar okurdu. Bu da Baran yoldaşın üslubuna yansıyor, değerlendirmelerinde soyut kaldığı zamanlar oluyordu. Bu süreçte eğitim okulunda olması Baran yoldaş için bir fırsattı. Belki bir süreliğine kitap okumayı bırakıp soyut düşüncelerden uzaklaşarak, hayatın dilini okuyan, öyle düşünen bir yöntem denemişti ve başarı da sağlamıştı. Yoldaşlarla olan ilişki düzeyini arttırmış, hayata daha somut katılır olmuştu. Son gidişimde karşımda bambaşka bir Baran yoldaş duruyordu. Doğrusu eğitim ortamını öyle değerlendiren, öyle hızlı sonuç çıkartan çok az örneğe rastlamıştım. Pratikten düşünceye, düşünceden pratiğe dönen bir mantık yapısıyla oldukça gelişme kaydetmişti. Bu durum dışında Baran yoldaşın kişiliğinde göze çarpan en güzel yönlerinden biri de yüreğinde taşıdığı çocuk saflığıydı. İçindeki her şeyi dışarıya yansıtan bir mizaca sahipti. Çok duygusaldı. Genel Kürt karakteri olan duygusallık Baran yoldaşta da belirgindi. Hayat karşısında bunu törpülemeye çalışıyordu. Ama yine de bu özelliği oldukça belirgindi. Katılımcı yönü hesapsızdı. Genelde her şeye katılırdı. Bildiği bir şey ise görüş belirtir, bilmediği bir şey ise söyleneni yapardı. Genelde pratik alanda böyle katılırdı. Karşılaşmamız, birlikte kalma süremiz hızlı geçmiş kısa olmuştu. Sıcak bir kıştı. Hem mevsimsel sıcaklık hem de siyasi ve askeri bir sıcaklık vardı. Hava saldırıları çok fazla oluyordu. Hem eğitim hem de bahara hazırlık aynı anda yapılıyordu. Bütün güçte bir operasyon beklentisi vardı. Eğitimler böylesi bu koşullarda oluyordu. PKK'nin en güçlü yanı şu olacak ki; en zor koşullarda bile eğitime ara vermez, ertelemes. Yine öyle yapılmıştı. Bütün güç top ve uçak saldırıları altında eğitim görüyordu. Zap operasyonu öncesi Baran yoldaşla yine görüşme, tartışma imkanımız doğmuştu. Dersleri savaş teorisidi ve sıcak günlere denk geliyordu. Çok ilgili olduğum bir dersti. Okul kurulu bu dersi benim vermeme istese de işlerden kaynaklı çok hazırlıklı olmadığımı belirtmiştim. O akşam gece boyu Baran yoldaş ile tartışmamız düete benzeyen bir hal almıştı. Bu kadar düşünceli seven bir yoldaştı. Dersin bitmesiyle operasyonun çıkması bir olmuştu. Ve ben

bir daha görüşemeyeceğimizi hiç tahmin etmemiştim. Bulunduğumuz alanın operasyonun arka tarafında düştüğünü sanıyorduk ancak operasyonun yoğunluğu o alan olmuştu. Baran yoldaş rolünü oynayacaktı. Eğitimden en fazla sonuç çıkartmış yoldaşlar arasındaydı ve operasyon bu ortam Baran yoldaş için bir fırsattı. Hem deneyim hem tecrübeyi yıllarca biriktirmişti hem de son eğitim ile birlikte eksiklerini daha da tamamlama fırsatını yakalamıştı. Direnişçiydi ve bir savaşın kaderini belirleyecek olan da savaş sanatındaki ustalık, bilinç ve direnişçilik düzeyidir. Yanına aldığı bir takım arkadaşıyla adeta düşmanı aramaya, kovalamaya çıkmıştı. Düşmanın önünde pusu atmak için kâh

*gittiler
göçmen kuş sürüleri gibi
oradan buraya savrularak
uçtular
gökyüzünde solgun bir
buluttan yağmur
tanecikleriyle gittiler
yüreğlerinin
bilinmezliklerini geçerek
yürüdüler gecelerce
yürüdüler günlerce
yolcularıydılar
güneş sabahlarının
küçük küçük ömürlerinde
yıllara çağlara yürüdüler
kimileri daha çocuk yaşta
basamaklarına
tırmanmıştı gençliğin
bir yumruk bir yürek
sancısında
sınanmıştı gönülleri
patikaları ve uçurumsu
yollardan gittiler hayatın*

Şehit Gezgin Xebat

Balanda kâh Şamke sırtları arasında mekik dokuyordu. Operasyonun Şikefta Birindara üzerindeki yoğunluğunu hafifletmek için bedenlerini siper ediyordu Baran yoldaş ve takımındaki arkadaşları. Kar kış demeden en zor anda, aç ve susuz bir şekilde günlerce mevzilerde kalıp akşamları düşmanı kovalamaya çalışan bir ruhun sahibiydi bu takım. Zap'ta kazanan da bu direniş ve zafer ruhu oldu. Canları pahasına bunu yapıp bir saniye bile kendisini düşünmeyen, geri adım atmayan bu ruhun başarmayacağı bir şey olamazdı. İşte 'Zap nedir' diye sorulursa 'bu destansı direniştir' denilebilir.

Baran yoldaş operasyonun son gününe kadar aynı tempo ile katıldı. Bu hunharca saldırının ne anlama geldiğini bilen Baran yoldaş, son ana kadar tıpkı içinden çıkıp geldiği Riha gibi direndi ve halkını zafer ve özgürlüğe taşıyan yolda bir özgürlük neferi olarak son nefesini verdi.

Mücadele arkadaşı

DEMOKRATİK MODERNİTENİN YAŞAM ALANI YEREL YÖNETİMLERDİR

İktidarcı ve demokratik yönetim Gü-nümüzde yerel yönetimler, devletçi veya özgürlükçü paradigmaya göre çok köklü iki farklı yaklaşımla ele alınmaktadır. Birincisi; tarihi ve insanlaşmayı bile kendisiyle başlattığı gibi yerel yönetimleri de devletin yükünü hafifleten bir uzantısı sayar. İkincisi ise; yerel yönetimleri, toplumun -tamamen iktidar ve devlet alanı dışında- kendini yönetmesinin temel politik alanı olarak ele alır. Buna göre nasıl bir yerel yönetim sorusu ancak iktidar ile demokrasi karşıtlığını ve farkını ortaya koyan paradigmasal bir yaklaşımla yanıtlanabilir.

İktidar ve demokrasi iki ayrı yönetim paradigmasıdır. Demokrasi fikri, klan formundan bu yana toplumun doğal yaşamında içselleşmiş olan ahlaki-politik özellikler sayesinde toplumun kendini yönetme kabiliyetinde olduğu fikrine dayanır. İktidar fikri ise toplumun kendi başına kaos durumunda olacağı ve üzerinde mutlaka bir gücün bulunması fikrine dayanır. Bu yöntemle kendini meşrulaştırıp iktidarcı yönetim anlayışını geliştirir. Bu noktada yönetim olgusuna yaklaşımdaki temel farklar da 'özyönetim' ve 'yabancı yönetim' şeklinde tanımlanabilir.

"Yönetim, evrendeki düzenliliği, kaostan çıkıştaki yönetimi ifade etmektedir. Toplumdaki esnek, anlamsal doğanın gelişmiş hali yönetim erkinin gelişkin olmasını beraberinde getirmektedir. Toplumsal beyne yönetim demek mümkündür. Bu durumda özyönetim, yabancı yönetim kavramlarının çözümlenmesi önem taşır. Özyönetim kendi toplumsal doğasındaki erki; düzenleme ve denetlemeyi, böylece toplumun sürekliliğini besleyip, korunmasını güvence altına almasına karşılık; yabancı yönetim kendini iktidar olarak 'doğallaştırıp', ilgili toplumun baştan çıkarılmasını (beynini koparmasını), böylelikle kendisi için bir sömürge olarak yönetilmesini mümkün kılar." (Önder Apo)

Toplumların özyönetim arayışı hiçbir zaman bitmemiştir

Toplumsal doğanın yönetim tarzı komünal-ortak yaşamın ahlaki değerleriyle şekillendiği için iktidar ve sömür-

rüye yer vermez. "Toplumsal sorun, yönetim olgusunun hiyerarşik ve devletçi iktidarın tecavüzüne uğramasından kaynaklanmıştır." (Önder Apo) Topluma üstten dayatılan egemenlik içte de sorunlara yol açarak ahlaki-politik niteliklerin geriletilmesi sayesinde toplumu soykırıma açık, savunmasız hale getirir. İktidara dayalı yönetim anlayışı ve soykırım uygulamalarına rağmen toplumların direnişi ve özyönetim arayışı her çağda ve her coğrafyada sürmüştür.

Kabile ve aşiret direnişlerinde görülen yaşam alanlarını koruma anlayışı kaynağını toplumsal kültürden almıştır. Toplumsallığın yarattığı aidiyet duygusu yaşadığı yerin ve toplumun savunulmasında belirleyici olmuştur.

İnsanlık tarihinde göçebe klan yaşamının belli bir aşamasından sonra kabile farklılaşmasına dayalı olarak komünalitenin, toplumsallığın gelişme biçimlerinin temel üç aşamasından bahsedilebilir. Bunlar; inanç, dil ve etnisitelerde biçimlenen yurtlaşma değerlerini korumaya yönelik direnişlere dayalı olan komünalitelere.

Ortadoğu'da ortak inanç ve dil etrafında öncelikle Semitik ve Aryen topluluklarının büyük gelişme gösterdiği bilinmektedir. Etnisite daha çok neolitik çağın ortalarına doğru ortaya çıkan aşiret toplumsallığının sonucunda, toprağın ekilip biçilmesine, ölülerinin toprağa gömülmesine ve bu toprağın vatan parçası sayılmasına paralel olarak, yurt bilinci giderek temel bir toplumsallaşma kaynağı haline gelmiştir.

Toplumdaki sınıflaşmaya paralel olarak etnik (yurt ve kimlik savunması) ve dinsel direnişler etrafında komünal topluluklar yaptıkları direnişlerle varlıklarını koruma anlamında tarihten bugüne ulaşan haklı bir ün kazanmışlardır. Uygarlık güçlerinin saldırıları karşısında zaman zaman göçe zorlanan topluluklar, fırsat bulduklarında direnişe geçmişlerdir. Bu direnişlerin yoğunluklu olarak İran, Afganistan, Kafkasya ve Kürdistan dağlarındaki örgütlenmeler sayesinde gerçekleştiği bilinmektedir. Bazen aşiret, bazen tarikat biçimindeki örgütlenmelerin genellikle dönemin sivil toplum alanları olarak değerlendirilmesi direniş karakterlerini daha iyi açıklamaktadır. Amaç toplumsal yaşamın ve değerlerin savu-

nulmasıdır. Bu anlamda yaşanan direnişler öze dönüş eylemleri olarak anlam kazanmışlardır. Bu nedenle de komünal yaşam bütün direnişlerin merkezi kavramı durumunda olmuştur.

Toplumsal örgütlenmenin kavim, milliyet düzeyinde gelişmesiyle beraber katılım ihtiyacına bağlı olarak demokrasi anlayışı gelişmiştir. Atina örneğinden Avrupa'daki kentsel özgürlük direnişlerine dek toplumun temel eğilimi kendi yönetim sistemini kurmak yönünde olmuştur.

Biraz modernist biraz demokratik olunamaz

Politikanın ve bununla bağlantılı olarak demokrasinin kesin olarak devletle, iktidarla tezat oluşturduğu yaşanan tüm toplumsal direnişlerde açıkça görülmüştür. Sovyet sisteminin çözü-lüşüne dek izlenen bu süreç toplumsal kültürün iktidarı kesin olarak dışladığını göstermektedir.

Katliamları, yok olmayı göze alan ama teslim olmayı kabullenmeyen toplumsal kültür karşısında kapitalizmin en vurucu silahı ulus-devlet olmuş, bunu da küreselleşme olgusuyla beraber neoliberalizmin 'yerel yönetimleri ve yerel kültürleri canlandırma' adı altında sömürüyü en yerele dek taşıma politikaları izlemiştir. Bu nedenle özgürlükçü yerel yönetimler anlayışı 'merkezi devletin bir takım yetkilerini yerlere devretmesi' ile sınırlı bir yaklaşımı esas alamaz. Bu yaklaşım devlet sisteminin dışında toplumsal örgütlenmeyi kendine dert edinmeyen, reformist bir yaklaşım olup sömürü sistemini yumuşatmanın ötesine geçemez.

Toplumsal bilinç, örgütlenme ve direniş gerçeği karşısında kapitalist modernitenin yerel kültürleri ve yerel yönetim haklarını tanımak zorunda kalması sömürüden vazgeçtiği anlamına gelmemekte, aksine bu yeni durumdan nasıl yararlanacağına teorilerini ve kanunlarını her geçen gün geliştirmektedir. Bu anlamda iktidar eski kaba görünümünün yarattığı tepkiyle 'demokrasi' kılıfının arkasına saklanarak her alana sızmıştır.

Kapitalizm teslim alamadığı kültürleri yok etmeye yönelirken daha tehlikeli bir yöntem olarak kültür endüstrisini

ve ekonomik tekellere geçit veren yerel yönetim modellerini devreye koymuştur.

Liberalizmin dincilik, bilimcilik, milliyetçilik, cinsiyetçilik gibi tezgahlarında örülen ağlar tüm toplumu sarmaya başladığında bir içselleştirme olgusu yaşanır. Yabancılaşma artık yabancılaşma olarak görülmez; yabancılaşma, benzeşme olgusu ilerlemenin, çağdaş olmanın, hatta nerdeyse insan olmanın tek ölçütü haline getirilir. Oysa toplumsal kültür ve buna dayalı yerel yönetimler anlayışı devletin ve sömürünün her türlü-sünü dışlar, farkını radikal tarzda ortaya koyar ve direniş karakterinde olur. Benzeşmeye, bozulmaya uğramışsa o zaman kullandığı dilden yöntem ve araçlarına dek kapitalizme hizmet etmekten kurtulamaz.

Bu anlamda toplumsal kültürün ve yerel yönetimlerin yeniden inşa edilmesi kapitalist moderniteyi tüm zihniyet ve kurumsal kalıplarıyla reddettikten sonra imkan dahiline girmektedir. Burada tuzaklara dikkat etmek gerekiyor. Biraz modernist biraz demokratik olunamaz. Biraz düzenden biraz devrimden alınarak alternatif oluşturulamaz. Ya da taklitçilikle, benzer dil ve yöntemleri kullanarak yabancılaşma aşılamaz. Bunun anlamı içe kapanmacı bir yerellik, münzevi bir yaşam ya da umutsuz bir kaba direnişçilik değildir. Doğal toplumun anlam dolu şiirsel yaşamı, günümüzün özgürlük bilinci ve binlerce yıllık kültürel direniş geleneği sayesinde daha çok özgürce inşa edilebilir. Bu anlayışta maneviyat kadar kendi ekonomisine, tekniğine, bilgi ve yönetim sanatına sahip olma, bütünlüklü şekilde yaşamını kurma, kendisi olma, öz güç ve öz yeterlilik vardır.

Bilgi entelektüalizmin elinden, sanayi ve doğa endüstriyalizmin elinden, ekonomi sermaye tekelliliğinin elinden, ulus ise devletin demir kafesinden kurtarılmayı beklemektedir. Kültürel direniş, yaşamın her alanında bütünlük sağlayan bir direnişe dönüştüğünde sonuç alıcı olabilecektir. Kapitalizme alternatif olduğu gibi iktidarcı-devlet odaklı direniş anlayışına da alternatif olmalıdır. Aksi halde demokratik uluslaşma ve toplumsal kültür adına sürdürülen direnişler kendini kaplayan betonlardan çıkış yaparken bile kendi eliyle yeni beton kafesler üretmekten geri kalmaz.

Toplumsal direnişi sakatlayan en ağır hastalık iktidarcılıktır. İktidarcılık toplumsal kültür karşıtıdır. Bir tür virüstür. Buna bulaşan kişi veya grup, toplumu içten çürüten kurt haline gelir, fırsatını bulduğunda da tepesine biner. İktidar gücünü elde edemeyenler ise onun özentilişi olursa kraldan daha kralcı kesilip 'kültürel ajancıklar' rolünü oynarlar. Bu tipoloji, toplum için daha tehlikelidir, çünkü toplumun içindedir. Topluma iyiyi, doğruyu, güzeli taşıma adına belki de hiç farkında olmadan her türlü çirkinleştirici öğeyi taşıyıp durur.

Toplumun elinden alınan öz yönetimi kendisi temsilen sağlayacağını iddia edip topluma rağmen toplum adına karar alır; toplum hoşlanıyor diyerek kültür endüstrisinin ürünlerini sanat diye sunar, en yozlaşmış tarzda sahneye çıkıp uyuşturucudan daha fazla gençleri uyuşturur. Ekonomi adına yeni kapitalistler yaratır. Bilim adına bilgi yollarını kapatır. Topluma rağmen toplumculuk olmaz. Topluma rağmen sanatçılık, topluma rağmen economicilik ve yöneticilik olmaz. Topluma rağmen toplumsal kültürden bahsedilemez. Burada sanatçılık, ekonomi-cilik, toplum-culuk, demokrasi-cilik oyunu oynanıyor demektir ki bu da sanatın, seksin, sporun egemenlik aracına dönüştürülmesinden farklı bir iş yapılmadığını ortaya çıkarır.

Özgürlükçü yerel yönetimler demokratik modernitenin zafer alanıdır

Günümüzde devlet sistemi ve özellikle de küresel kapitalizm karşısında toplumun kendini savunabileceği temel alanlar olan yerel yönetimlerin teorik ve kurumsal çalışmalarla özgürlükçü ve demokratik hale getirilmesi sistem karşıtı hareketlerin ve devrimci güçlerin temel görevidir.

Alternatif sistemin inşa edilmesi ne taklitle mümkündür ne geleneğin tekrarlamaıyla ne toplum üstüçülükle ne toplum kuyrukçuluğuyla ne de egemenlerin dili ve araçlarıyla! Din olsun, siyaset olsun, sanat olsun hangi alana bakarsak bakalım geleneğin gücü ve demokratik değerlerin buluşturulması, bütünlüklü bir alternatifi oluşturulmasında zengin bir alan sunar. Özgürlük

"Bilgi entelektüalizmin elinden, sanayi ve doğa endüstriyalizmin elinden, ekonomi sermaye tekelliliğinin elinden, ulus ise devletin demir kafesinden kurtarılmayı beklemektedir. Kültürel direniş, yaşamın her alanında bütünlük sağlayan bir direnişe dönüştüğünde sonuç alıcı olabilecektir. Kapitalizme alternatif olduğu gibi iktidarcı-devlet odaklı direniş anlayışına da alternatif olmalıdır."

“Acı bir gaflet durumuna düşmemek için bu seçimlerin en üst düzeyde kazanımı olmak zorundayız. Yine özellikle Anadolu’da hiç aday gösterilmeyen yerlerde yaşayan halkımızın aday gösterilen yerlerde çalışmalara katılmasını sağlamak gerekir. Hatta Avrupa ve Rusya gibi diaspora alanlarında yaşayan halkımızın imkanlarını zorlayarak kendi memleketlerinde fiilen seçim çalışmalarına katılmaları bir yurtseverlik görevidir.”

alanı ve eylemi bu sayede ortaya çıkar. Özgürlük alanı ve eylemi için yerel yönetimler idealdir. Demokrasiye yatkınlıkları ve dönüşüme açık karakterleriyle yerel yönetimler demokratik modernitenin zaferini ilan edebileceği temel alanlar durumundadır. Çünkü bu alan, halkın örgütlü gücünü doğrudan yansıtabileceği, kendini devlete muhtaç olmaktan çıkarılabileceği, söz hakkına sahip olabileceği bir alandır. Bunun için yerel yönetimlerin devletçi, iktidarcı, bürokratik kurum ve kavramlaştırmalardan arındırılması, gerçekten halkın kendi demokratik özyönetim organına dönüştürülmesi gerekir.

Demokrasi tanımına uygun olarak halkın yüz yüze tartışması, karar alması ve bu yolla kendini yönetmesi en iyi şekilde yerel yönetimler aracılığıyla hayat bulabilir. De Tocqueville'nin ifade ettiği gibi demokrasi ‘Yerel, özgürlük ruhuna dayanır ve her demokratik devrim kent toplantıları, komünler, devrimci topluluklar, haberleşme komitelerine yaygın söz verilmesiyle başlar.’ İşte burada anlatılmak istenen tam da toplumsal kültürün özünü oluşturan ortak yaşam anlayışına dayalı olarak sorunlara çözüm aramaktır. Tartışma ve karar almayı mümkün kılacak işlevselliğe dayalı yapısalıklar oluşturmak için püf noktası olmaktadır.

Bazen en demokrat yaklaşan dilinde bile ‘toplantılarımız halka açıktır, halk gelip belediye meclis toplantımızı izleyebilir’ sözleri ve çağrıları duyulabiliyor. Hiç farkında olmadan halkı nesne haline getiren bu yaklaşıma karşı doğru yaklaşım, halkın bizzat karar süreçlerinde yer almasıdır. Yerel yönetimler öncelikle halk meclisleri demektir. Köy, kasaba, mahalle, kent komün ve meclisleri halkın esas yönetim organlarıdır. Belediyelerin de komünal tarzda dönüştürülmesi ve halk meclislerine bağlanması halkın karar ve denetleme gücü haline gelmesi, icra gücünü de kendi içinden çıkarması doğrudan demokrasi ilkesi gereğidir.

Doğrudan demokrasi alanlarının genişletilmesi bir süreç işidir. Tüm teknik ilerlemelere rağmen yerel yönetimlerin kapsadığı fiziksel alan ve nüfus yoğunluğu doğrudan demokrasi uygulaması açısından belirleyici olmaktadır. Günümüz koşullarında kentleri fiziksel olarak küçük parçalara ayırmak çok mümkün değildir ve bu dönüşüm oldukça uzun bir süreyi gerektirmektedir. Fakat yerinden yönetim anlayışıyla siyasal ve kurumsal dönüşüm çok daha kısa sürede gerçekleştirilebilecek bir yöntemdir. Her sokakta, mahallede, köyde kurulacak komün ve halk meclisleri (aynı zamanda küçük alanları

kapsayan belediyeler) radikal demokrasinin vazgeçilmezi durumundadır.

Komün ve halk meclislerinin yapısal anlamda tam demokratik olmaları zorunludur fakat işlevsel olmaları esas alınırsa o zaman demokrasi sadece bir hoşgörü ve söz hakkına sahip olmak düzeyinden çıkıp toplumsal inşanın ve özgür yaşamın motor gücü ve güvencesi haline gelir.

Özgürlükçü yerel yönetim anlayışı ekonomide kapitalist tekelciliğe karşı alternatif oluşturmayı demokrasi ilkesiyle eşdeğerde görür. Bunun için tekniğin ve endüstrinin ekolojik anlayışla kullanılması, tekelciliğe yol açmadan ticari hayatın düzenlenmesi, mülkiyet ilişkilerinin bu sınırlara çekilmesi, kapitalist tekelciliğe ve kamulaştırma anlayışına karşı ekonominin yerelleştirilmesi, taşeron işçiliğine son verilmesi, yerel mimarinin esas alınması, öz yeterlilik kadar diğer yerel yönetimlerle konfedere birliğe girilmesi gibi prensipler sıralanabilir. Bütün bunlar sadece planlama işi değil, öncelikle akademi gerektiren işlerdir. Çünkü zihniyetini oluşturmadan pratiği biçimsel düzeyde kalır.

Oluşturulan kurumların sistemsel darlıkları yaşamasına karşı en büyük tedbir akademi düzeninin günlük, haftalık, aylık, yıllık periyotlarla araştırma, inceleme ve eğitim düzenini sürekli kılmasıdır. Öyle ki yerel yönetimler akademisinde eğitim almayan kimse yerel yönetimlerde görevlendirilemesin.

Eşbaşkanların meclis dışında karar yetkileri olmamalı

Yerel yönetimleri yeniden yapılandırarak temel kurum akademiler olmakla beraber halk meclislerinin amacına uygun olarak belediyeleri de kapsayacak tarzda inşası bu sürecin en önemli görevi durumundadır.

Eşbaşkanlık sistemiyle kadın ve doğal olarak toplum lehine yarattığı avantaj ve çekim gücüne bakılırsa özgürlükçü yerel yönetimler modeli hem erkek egemenliği ve devlet şiddetine karşı hem de kapitalist moderniteye karşı halklarımızın özgür yaşam seçeneğini oluşturmaya adaydır. Eşbaşkanlığın demokratik, kolektif çalışma kültürüne öncülük yapması ve meclis dışında karar yetkilerinin olmaması gerekir. Aksi halde meclis formaliteden ibaret hale gelir ki bunun anlamı kendi egemenliğini kurmak ve topluma dayatmaktır. Bu nedenle sistemin demokratik mekanizmaları sürekli işlemek durumundadır. Demokrasi kuralları, isteyenin uyduğu, isteyenin uymadığı kurallara değildir. Nefes borusu gibidir, kapatılırsa sonucu facia olur.

Modelin uygulanabilmesi devletçi,

iktidarcı zihniyet ve kurumlaşmalardan uzak durulduğu ölçüde mümkündür. Bunların temelinde bilinç yetersizliğinin de ötesinde en başta bireycilik, bencilik vardır. Bireysel kurtuluşun mümkün olmadığını görmeden ve bireycilikten arınmadan iktidar hastalıklarından kurtulmak ve sağlıklı bir toplumsallığa kavuşmak düşünülemez.

Yerel yönetimler gibi tamamen gönüllü katılımın esas alınması gereken bir alanda ayrıcalık, konfor, maaş vb beklemek topluma verilen sözlerle ters düşmektir. Yaşanan deneyimlerde en çok ortaya çıkan olumsuzluklar bu temelde gündemleşmiş ve toplum açısından bir hayli zorlayıcı olmuştur. Bugün örneğin eşbaşkanlık sisteminde devlet resmîyetine göre ‘başkan’ olanın maaş alması, diğerinin almaması olağan karşılanamaz; ya da bireysel ve ailesel ihtiyaç farklılıklarını göznetmeden herkesi kalıpcı tarzda eşitleyen bir anlayış da özgür yerel yönetimler anlayışında kabul edilemezdir. Dolayısıyla tüm olanakların ihtiyaçlara göre eşitlikçi ve ortak anlayışla değerlendirilmesi gerekir. Daha da önemlisi maddiyatçılığı kesin mahkum eden bir anlayışla hareket edilmesi, komünal ruhun tüm sisteme taşınması hedeflenmek durumundadır.

Bunun için demokratik modernite zihniyeti, moral değerleri ve bilinciyle donanmak yerel yönetimlerde göreve talip olan herkesin ertelenemez görevidir. 2014 seçimlerinden beklenti yüksektir.

Demokratik özyönetim ve demokratik özerklik modelinin hayat bulacağı alanlar olan yerel yönetimlerin seçim yoluyla kazanılması demokrasi kültürüne en büyük hizmeti sağlayacak ve Kürt sorununun siyasal çözümünün önünü açacaktır. Bu anlamda seçimin sonuçları yerel düzeyi aşarak hem Türkiye’de demokratikleşmeyi sağlamaya hem de Rojava Devrimini olumlu yönden etkilemek başta olmak üzere Ortadoğu çapında sonuçlar doğurmaya adaydır.

Demokratik çözüm süreci her çevre üzerinde olumlu etkide bulunmuştur. Ulusal bir duyarlılıkla birçok aşiret, aile, mezhep, dini cemaat birlik yönünde tavrını netleştirmiştir. Özgürlük hareketince mümkün olan en geniş yaklaşımla ulusal bir politika izlenmesi her çevre için büyük bir fırsattır.

Halen çeşitli kaygılarla iktidara yakın duran, ekonomisini ona bağlayan, koruculuğu bırakmayan, devletle, hükümetle hareket ediyormuş görünen ama özünde halkının yanında yer almak isteyen birçok çevre bulunuyor. Bu kesimlerin de seçimler vesilesiyle şimdiye dek alet oldukları işbirlikçi siyasete son vermeleri, halkın demokrasi saflarında yer almaları ve giderek tavırlarını açıkça

ortaya koymaları kendileri için hem bir özeleştirme anlamına gelecek hem de ulusal onurlarına sahip çıkmış olacaklardır. Bu seçimler ulusal birliğe gelmeyen, işbirlikçi ve bozguncu çevrelere karşı da anlamlı bir yanıt oluşturacaktır.

Seçimin kazanımları tüm halkın kazanımı olacaktır

HDP’nin seçimlere katılıyor olması da gücü adeta ikiye katlamıştır. Türkiye 30 Mart’tan sonra tarihinin en kapsamlı demokrasi hareketiyle karşılaşacaktır. Tüm bu avantajların başarılı sonuçlara dönüşmesi için şimdiye dek ertelenen, yapılmayan işlerin birkaç güne sığdırılarak yapılması gerekir. Bunun için kendine demokratım diyen her insana düşen görev vardır. Kendilerine haksızlık yapıldığını düşünenler ise kesinlikle haklı olduklarını düşündükleri bir davada, sömürgeciliğe hizmet edecek davranışlara girmemeli ve bu şekilde kendilerini haksız duruma düşürmemelidir.

Seçimin kazanımları tüm halkın kazanımı olacaktır. Ne geçmişin olumsuzlukları ne de geleceğe dair bireysel hesaplar, anda oluşturulacak özgürlük alanı karşısında bir anlam ifade etmez. Bu bilinçle hareket edilmesi herkesten beklenendir. Çünkü bu seçimler sömürgeciliğin Kürdistan’dan sökülüp atılmasının, soykırım kiskacındaki bir halkın özyönetim gücüyle kendini özgür kılmasının seçimleridir, yanlış yaklaşımları affetmeyecek kadar tarihi önemdedir ve hassastır.

Seçimlere yüklenen anlam ölçüsünde bir duyarlılıkla çalışmaları yürütmek, istenen düzeyde başarılı sonuçlar doğurabilir. Siyasal, örgütsel, yerel, bölgesel ve uluslararası avantajlar her zamankinden fazladır. Fakat seçim çalışması detaylı planlama ve saatlere sığdırılan emek yoğunluğunu gerektirmektedir.

Seçim çalışmasını bürolara hapsetmek yenilgi anlamına gelir

Seçim çalışmalarında dikkat çeken bir husus ağırlıklı olarak seçim bürolarının açılmasıdır. Seçim büroları organize olunan yerler olarak değerlendirilebilir fakat esas çalışma köyde, mahallede işyeri ve hanelere gidilerek yapılması istenen sonuç alınabilir. Seçim sürecinin bir eğitim ve örgütlenme seferberliğine dönüştürülmesi de çok önemlidir. Bu konuda gençlerden kadınlara, siyasetçilerden hukukçulara, eğitimcilerden sanatçılara, öğrencilerden emekçilere, çalışan herkes kendi özgün program ve katılımlarıyla daha güçlü bir rol oynayabilir.

Genel siyasal sonuçları itibarıyla kazanılacak belediye ve il genel meclisi sayısından ziyade alınacak oy yüzdesi daha fazla etkiye bulunacaktır. Bu nedenle tek bir kişinin bile ‘ne de olsa kazanacağız, fazla çalışsam, hatta oy kullanmasam da olur’ dememesi gerekir. Üstelik daha önceki seçimlerde birçok yerin sınırda bir sayıyla adeta kıl payı kaybedildiği unutulmamalıdır.

Acı bir gaflet durumuna düşmemek için bu seçimlerin en üst düzeyde kazanımı olmak zorundayız. Yine özellikle Anadolu’da hiç aday gösterilmeyen yerlerde yaşayan halkımızın aday gösterilen yerlerde çalışmalara katılmasını sağlamak gerekir. Hatta Avrupa ve Rusya gibi diaspora alanlarında yaşayan halkımızın imkanlarını zorlayarak kendi memleketlerinde fiilen seçim çalışmalarına katılmaları bir yurtseverlik görevidir.

Demokrasi saygıyla hileler ise serhildan ruhuyla karşılanır

Sistemin hilelerine karşı da gerekli tedbirleri en kapsamlı biçimde düşünmek gerekir. 2009 yılında gerçekte 150 belediye kazanıldığı halde yapılan hilelerle bu sayı 99’a inmiştir. Bu hilelerin AKP-Cemaat işbirliğiyle gerçekleştirildiği yeterince açıktır.

Bu dönemde de hileler devrededir; sadece sandık başında hile yapılması planlanmıyor, öncesinde yapılan çalışmalar vardır. Komplolar, şantajlara, rüşvet girişimlerine, böl-parçala taktiklerine, dedikodulara, yalanlara, provokasyonlara prim vermemek için her konuda örgütlü hareket etmek tek çözüm durumundadır.

Seçim hilelerinin bu kez dışarıdan taşıma oy kullanılması tarzında yoğunlaştığı görülmektedir. Birçok yerde dışarıdan oy kaydırma girişimlerinin olduğu dillendirilmektedir. Bunların deşifre edilmesi ve önlenmesi için siyasal, hukuki girişimler yapılmalıdır.

Demokratik bir seçime saygı esastır fakat her şeye rağmen devlet ve hükümet nerede yerel yönetime el koyma mantığıyla yaklaşırsa orada halk yerel yönetime sahip çıkmalı, özyönetim hakkını ve kentini savunmak için şimdiden serhildan ruhuyla örgütlenmeli, kendi yönetimini sömürgeciliğe terk etmemelidir. Bu konuda Rojava Devrimi gerekli tüm ilhamı sunmaktadır. Demokrasiye duyarlı davranırlarsa halk her yerde kendi yönetimini seçecektir, seçim hileleriyle bunu önlemeye çalışırlarsa demokrasiyi savunmak büyük bir halk serhildanıyla mümkün olabilecektir.

DÜNYA HER ŞEYİN KAPİTALİST MODERNİTE OLMADIĞINI ROJAVA ÖRNEĞİNDE GÖREBİLİR

Cenevre-2'yi toplayan güçler Suriye halkından ve insanlıktan özür dilemek zorunda kaldılar. Başarısızlıklarını kendileri de açıkça ifade ettiler. Cenevre-2'nin amacı neydi, neden başarısız kaldı?

KCK Yürütme Konseyi Üyesi Sabri Ok: Cenevre-2 ve Cenevre-1 muhalefetin ve rejimin kendi isteği ve iradesiyle değil, daha çok Amerika ve Rusya'nın dayatması ve örgütlemesiyle gerçekleşti. Yani zorlama toplantılardı. Zaten Cenevre-1'in hiçbir kararı uygulanmamıştır. Cenevre-2'de Cenevre-1'i uygulama iradesi ortaya çıkmadığı gibi yeni alınan kararlar da pratikleşmedi. Hem muhalefet hem de rejim kendi görüşlerinde ısrar ettiği gibi yapılacak sınırlı şeyler bile yapılamadı. Başarı şansı başından beri yoktu; çünkü temelleri zayıftı. Özellikle Kürtlerin içinde olmadığı Cenevre-1, 2 ya da sonrası olsun toplantıların başarılı olma şansı olmazdı. Esas sebebi budur. Birçok ülke Cenevre'ye katılırken Suriye'deki savaşın önemli düzeyde içinde olan İran da Cenevre'ye alınmadı. Böyle bir ortamda hem rejim hem de muhalefet kendi görüşlerinde ısrar edince Cenevre-2'nin başarı şansı olamazdı. İktidar ve muhalefet üzerinde baskı kuracak siyasi güçlerin pozisyonu da zayıftı. Toplumsal tabanı güçlü olan katılımcılar olmadığı için rejim ve muhalefet kendi görüşlerinde ısrar etti. Rojava Devrimi gibi toplumsal temeli güçlü olan kesimlerin bile olmadığı bir konferansta tabii ki sorumsuz olan rejim ve muhalefet görüşlerinde ısrar eder. Çünkü her ikisinin de karakteri demokratik olmadığı için sadece, 'O olmasın ben olayım' gibi sadece iktidar peşinde koştukları için toplumu düşünmeleri, toplumun yaşadığı sorunlara çözüm bulmaları mümkün olmazdı. Onlar için halkın çektiği acılar önemli değildir. Ancak demokratik zihniyette olanlar halkı düşünür ve halkın çıkarları doğrultusunda bir uzlaşma yapabilirler. Bu karakterde olmayanlardan da laf yarışından başka bir şey beklemek mümkün değildir. Dolayısıyla ciddi bir sonuç beklentisinde olmak gerçekçi değildir. Bizler zaten başında böyle olacağını söylemiştik.

Suriye üzerindeki güçler savaşı sürüyor. ABD'nin, Cenevre'nin başarısız kalmasından sonra muhalif güçlere silah dağıtma konusu üzerinde yeniden duracağı söylenmektedir. ABD ve Rusya bundan sonra hangi adımları atabilir?

Suriye'de süren savaş, çok taraflı çelişkiler üzerinden ve çok müdahaleli yürüyen bir savaştır. Zaten bu savaşın merkezinde uluslararası güçler var. Kuşkusuz iç sorunlar da vardı. İlk önce halk tepkileri biçiminde ortaya çıktı. Ama bu düzeyde yıkıcı hale gelmesi dış güçler tarafından gerçekleştirildi. Savaş şiddetlendikçe savaşın iradesi tamamen dış güçlerin eline geçti. Ne rejim bağımsız, kendi iradesiyle ve sadece kendi gücüyle hareket etmektedir ne de mevcut muhalefet. Rejimi bildiğimiz gibi daha çok İran ve Rusya desteklemektedir. Muhalefeti ise Türkiye, Katar, Suudi Arabistan ve başka güçler desteklemektedir. Yine Amerika ve Avrupa'nın belli bir desteği vardır. Bu açıdan Suriye'deki güçler kendi iradeleriyle hareket eden bir konumda

değildirler. Uluslararası çıkarlar neyi gerektiriyorsa onların ağırlığı altında hareket etmektedirler. Bu anlamda ABD bizzat savaşın içerisinde. Fakat ABD'nin bundan sonra Suriye muhalefetini tek başına iktidar yapmak ya da iktidara getirebilecek kadar destekleyebileceğini sanmıyorum. Çünkü Suriye'de muhalefet denirken en başta da El Kaide akla gelmektedir. Biraz daha ılımlı görünen İslami güçler olsa da bunlar da kendi içinde parçalı ve ABD'nin çıkarını temsil edecek konumda değildirler. ABD'nin bunları desteklemesi radikal güçleri zayıflatmak ve rejimi dengelemek içindir. Kuşkusuz muhalif başka bazı güçler de vardır. Örneğin Kürtlerin de içinde olduğu 'Tensiq' gibi. Kürtler zaten en temel

cektir. Suriye'nin mevcut rejimini tümüyle dışlamayan siyasi bir çözüme gitmeyi amaçlayacaktır. Daha çok da bunu gündemine koyacaktır. Dolayısıyla bu politikasından geri adım atacağını sanmıyorum. Mevcut çelişkili ve çatışmalı durum bu biçimde devam edecektir. Özellikle muhalif güçlerin karakteri düşünüldüğünde Rusya mevcut rejimin de içinde olduğu bir çözüm bulma konusunda pozisyonunu sürdürecektir. Çünkü muhalefetin konumu Rusya'ya tutumu konusunda meşruiyet kazandırmakta ve güç vermektedir. Kuşkusuz Kürdistan'daki kantonlar, yani demokratik özerklik tanınmadan Kürt halkının iradesi çözüm sürecine taşırılmadan Suriye'nin tümünden kalıcı bir çözüme gitmesi zaten mümkün değildir. Kürtlerin

muhalif demokratik güçtürler. Ama bu demokrasi güçleri Amerika tarafından tanınmamaktadır. Rusya'nın kısmen olumlu yaklaşımları vardır. En aktif, en demokratik muhalefet Kürt muhalefetidir. Kürtler, Cenevre toplantısında da görüldüğü gibi kabul görmedi. Demokrasi güçlerinin tanınmadığı ve Suriye siyaseti üzerindeki etkisinin önlenildiği bir yerde savaşın uzun süreceği açıktır. Sanıyorum uluslararası güçlerin, özellikle Amerika'nın politikası mevcut savaşın, mevcut çelişkilerin sürmesi, güçlerin birbirlerini daha çok yıpratması, yorması, daha çok takattan düşmesidir. Böylece herkes ABD'yi bir kurtarıcı gibi görmeye kadar bu savaşın sürmesine göz yumulacaktır. Nitekim ABD savaşın sürmesinden fazla rahatsız değildir. Bu anlamda muhalif güçlere belli bir destek verebilir. Hem Beşar Esad rejimi üzerinde belli bir baskı kurmak hem de Rusya'yı biraz ürktmek için böyle bir destek verebilir. Ama dediğim gibi muhalefeti mevcut niteliğiyle iktidara taşıyacak kadar destekleyeceğini düşünmüyorum.

Rusya da Suriye'deki savaşta önemli bir pozisyona sahip. Ortadoğu'da, Akdeniz'de neredeyse tek askeri üssün ve güçlü siyasi ilişkisinin olduğu yer Suriye'dir. Elinden geldikçe mevcut politikasını sürdürecektir, bunda ısrar ede-

iradesi tanınmadan istikrar ve barış getirecek bir siyasi denge kurmak mümkün müdür? Özellikle Kürtlerin büyük demokratik toplum gücü olmadan Suriye'nin demokratikleşmesi mümkün müdür? Suriye'de demokratik zihniyet devreye girmeden sorunları çözmek mümkün müdür? Bu anlamda yaşanan çatışmalı ve kaotik sürecin bu biçimde devam edeceği açıktır.

Cenevre-2 Rojava devrimci güçlerine yer vermedi. Kürtler Cenevre-2'de olsaydı konferansa nasıl bir etkide bulunurdu? Konferansın başarısızlıkla sonuçlanmasında Kürtlere yer verilmemesini önemli bir neden olarak görmek mümkün mü?

Kürtler çok önemli bir unsurdur. Cenevre'de olup olmamaları çok önemlidir. Çünkü Suriye'nin bütününe ilişkin, bütün inanç ve etnik toplulukların demokratik ve özgür geleceğine ilişkin yine demokratik bir Suriye'nin oluşumuna ilişkin perspektifi olan, çözüm modeli olan tek taraf Kürt tarafıdır ve Kürtlerdir. Bu anlamda Kürtlerin Cenevre'ye katılması tabii ki çok anlamlı olurdu. Sorunların daha gerçekçi gündemleştirilmesi, bu anlamda çözüm ve perspektiflerin geliştirilmesi konusunda belirleyici bir etkisi olurdu. Kürtleri Cenevre'ye katmamaları Cenevre'nin

başarısız kalmasında çok önemli bir unsurdur. Güçlü bir demokratik irade Cenevre'de ağırlığını ortaya koymamıştır. Rejim ve muhalefetin laf yarışı içinde Kürtler Cenevre'de proje ortaya koyar ve etkili olurlardı. Kürtlerin hakkını, iradesini ve kimliğini tanıma temelinde Kürtler mevcut muhalefetle birlikte olsalardı, Kürtler hem Suriye geneli hem de Kürt sorununun çözümü konusunda perspektif ve projelerini gündemleştirip üzerinde bir tartışma geliştirseydi Cenevre-2 başarılı olabilirdi. Rojava Devrimci güçlerinin katılımı toplumsal desteği ve demokratik karakterinden dolayı başlı başına Cenevre-2'nin meşruiyetini güçlendirir ve ciddiyetini arttırdı. Böyle bir güçlü meşruiyet ve ciddiyet ortamında da

iki kişinin -tabii kendi başına derken bunların arkasındaki güçleri biliyoruz, KDP'dir, dolaylı olarak Türkiye'dir ve daha başka güçler vardır, Amerika'nın teşvikidir- Cenevre konferansına katılmaları tutarsız ve olumsuz bir yaklaşım olmuştur. Kürtler arasındaki birliği son derece olumsuz etkilemiştir. Üzerinde uzlaşılan prensibe uygun hareket etmemişlerdir. Konferansta esameleri de okunmamıştır. Çünkü muhalefetin yanına Kürt tarafı, Kürt kimliği, Kürt kişiliği olarak değil, bir sığıntı olarak katılmışlardır. Sosyal temeli olmayan bir güç olarak muhalefetin parçası biçiminde katılmaları daha baştan Kürt iradesini kırdığı gibi hiçbir etkileri olmayan bir konumu yaşamışlardır. Kürtleri temsil etmeyen bir durumu yaşamışlardır. Sığıntı olanların başka bir pozisyonda olmaları da mümkün değildi. Muhalefet içindeki var oluşları bir Kürt tarafı biçiminde değildir. Zaten Kürtleri temsil edecek bir konumları da yoktu, böyle bir meşruiyete de sahip değillerdi. Mücadele sahibi olmayan, toplumsal karşılığı olmayan, marjinal diyebileceğimiz örgütlerden iki kişi böyle bir katılımı gösterdiler. Cenevre'de hiçbir ağırlıkları da olmadı. Rojava Devrimi güçlerine ihanet ederek tek başına gitmeleri dışında yaptıkları bir şey olmadı.

Dolayısıyla zaten Cenevre toplantısında da bunların herhangi bir ağırlığının ve öneminin olmadığı ortaya çıktı. Bunlara mevcut yanlışlıklarından dönmelelerini söyleyebiliriz. Kürtlerin ağırlığının olmasını istiyorlarsa Rojava devrimci güçleriyle birlikte hareket etmeleri, Cenevre'de ve her yerde böyle ortak bir duruşla Kürt iradesini göstermeleri gerekir. Kürt halkının çıkarları ve iradesini temsil eden partilerle, örgütlerle, halkla beraber hareket etmeleri ve bu tutarsız ve yanlış tutumu bırakmaları kendileri için de hayırlı olacaktır. Kürt halkının da isteği, bizim de çağrımız bu yöndedir. Bunları yanlış tutumlarından vazgeçirmek için Kürt kamuoyunun bunlar üzerinde baskı kurması ve yaptıklarının yanlış olduğunu göstermesi gerekir. Cenevre konferansındaki durum, gerçeği ve bu kişilerin duruşunun ne anlama geldiğini açığa çıkarmıştır. Zaten başta Rojava olmak üzere Kürt halkının Cenevre'ye, Kürt birliğine ve varılan mutabakata ters biçimde davrananlara karşı büyük bir tepkisi vardır. Bunların halkın bu tepkilerini görmeleri lazım. Yanlışlarını da tutarsızlıklarını da eleştirmek gerekir. Halkımız bu yanlışlıkları daha da ortaya koymalı ve eleştirilerini geliştirmelidir. Kendileri de halkın tepkisini görerek yaptıkları yanlışları dönelerse en hayırlı ve en doğru şeyi yapmış olurlar. Başka ne diyebiliriz ki!

Daha önce YNK ile ilişkili olan, şu anda KDP'ye bağlı partilerle birlikte hareket eden Hemê Hecê Derwêş, "PYD Baas rejimiyle ilişkisini kesmelidir" açıklaması yapmış. Bu konu başta Türkiye olmak üzere sürekli dillendiriliyor. Bununla neyi amaçlıyorlar? Bunu söyleyenlere karşı yaklaşımınız nedir?

Bir kere Hemê Hecê Derwêş'in değerlendirmesi yanlıştır, doğru değildir. PYD'nin Suriye rejimiyle herhangi bir ilişkisinin olduğunu sanmıyorum. Olmayan bir ilişkiyi kesmeye çağrı yapması tamamen eleştirinin ötesinde amaçlı bir propagandadır. Siyasi ahlakla

"Suriye'nin bütününe ilişkin, bütün inanç ve etnik toplulukların demokratik ve özgür geleceğine ilişkin yine demokratik bir Suriye'nin oluşumuna ilişkin perspektifi olan, çözüm modeli olan tek taraf Kürt tarafıdır ve Kürtlerdir."

bağdaşmayan bir yaklaşımdır. Bu tür yaklaşımlarla devrimi karalamak ve töhmet altında bırakmak olsa olsa Kürt düşmanlarının isteği olabilir. Hemê Hecê Derwêş bu tür boş şeyler konuşacağına halkın bu devrimi nasıl değerlendirdiğine bakmalıdır. Kürt halkı, Tev-Dem ve PYD içerisinde örgütlenerek, kendi özgürlüğünü her şeyin üzerinde tutarak iki yıla aşkın bir süredir çok kararlı ve onurlu bir mücadele vermiştir. Örgütlü halka dayalı tarihin en büyük örgütlü devrimini gerçekleştirmiştir. Bu mücadelede bizim bildiğimiz kadarıyla şimdiye kadar altı yüzün üzerinde insan şehit düşmüştür, yüzlercesi yaralanmıştır. Yüz binlercesi Şam, Halep ve başka alanlardan her şeylerini bırakıp kantonlara göç etmişlerdir. On binlerce insan bazı güçlerin de teşvikiyle Rojava'dan Güney Kürdistan ve Türkiye'ye doğru göç etmişlerdir. Rojava üzerinde Türkiye'nin, KDP'nin ve başka güçlerin de içinde yer aldığı bir kuşatma yürütülmüştür. Halk tüm bu ağır baskılara yokluk, açlık ve büyük bedeller pahasına da olsa direnmıştır. Kendi özgürlüğünü bu temelde sağlamış ve gerçekleştirmiştir. Buna rağmen PYD şununla, bununla ilişkiyi kessin gibi kendi kendine senaryolar üretme yerine, Hemê Hecê Derwêş'in kendi durumunu gözden geçirmesi lazım. Ona, 'Senin içinde yer aldığın bir anlamda El Kaide'nin de içinde yer aldığı Suriye muhalefeti Kürtlerin çıkarlarını, iradesini ne kadar kabul ediyor, gerçekten Kürtler için düşündükleri hangi olumlu bir şey var mı?' diye sormak ve 'Senin orada ne işin var?' demek gerekiyor. 'Kürt halkının iradesini ve özgürlüğünü, statüsünü kabul etmeyen, böyle bir kabulü deklere etmeyen bir muhalefetle senin ilişkin nedir?' diye eleştirmek lazım. Onun söylediklerine verecek en iyi cevap budur. Yoksa Rojava Devriminin nasıl gerçekleştiği dünyanın gözü önündedir. Bu devrimin nasıl bir ulusal, toplumsal, siyasal örgütlenme içinde olduğu ve kendi kendini yönetme gerçeği gözler önündedir. Bu gerçeklikler demagojilerle, yalanlarla, gerçekte ilişkisi olmayan psikolojik savaş propagandalarıyla farklı gösterilemez. Bu tür söylemler en hafif deyimle onların ayıbı olarak tarihte yerini alacaktır.

PYD kendi öz gücüne dayanarak bir devrim gerçekleştirmiştir. Aslında yüzyılın en onurlu ve en görkemli devrimidir. Etkisi de şimdiden görülmektedir. Bütün inançlar ve halklar üzerinde, Ortadoğu üzerinde, yine Kürdistan'ın dört parçası üzerinde etkisi görülmektedir. Böyle onurlu bir devrimle onurlanmak, heyecan duymak için de yanında yer almak, destek vermek varken sürekli haksız ve temelsiz eleştiriler yaparak, 'şununla bununla ilişkin vardır, ilişkini kes' demek amaçlıdır. Hemê Hecê Derwêş kimlerin kafasıyla konuşuyor ya da bu tür söylemlerde bulunuyor bilemiyorum. Bunlara tabii halkımız önem vermez. Halk, kimin direndiğini, kimin devrimi gerçekleştirdiğini, kimin bedel vererek Kürt halkının özgürlüğünü gerçekleştirdiğini yaşayarak görüyor. Bu açıdan bunlar temelsiz, asılsız suçlamalardır. Asıl kendilerinin bu konuda özeleştiri vermeleri gerekiyor.

Bir de şu vardır: Kürtler örgütlü bir halktır; bir devrim gerçekleştirmişlerdir. Şimdi de kendi demokratik özerklik statüsünü oluşturmuşlardır. Hem de sadece Kürtler değil, bütün etnik ve inanç topluluklarıyla birlikte, onlarca başka örgüt, halklar, aşiretler, bireyler var bu statü yönetiminin içerisinde. Toplum köyde, sokakta, mahallede örgütlenmekte, örgütlü gücüyle siyasal ve sosyal yaşama katılmaktadır. Neredeyse örgütlenmemiş, örgütsel yaşama katılmamış birey ve toplum kal-

“Toplumsal örgütlü olduğu yerde her türlü ekonomik hamle gerçekleştirilebilir. Rojava'nın başta tarım olmak üzere imkanları buna elverişlidir. Ancak bu konuda geç kalındı, eksik kalındı. Eğer ekonomik olarak kapitalist modernitenin etkilerinden uzak, kendi öz kaynaklarına dayalı, kolektif, komünal demokratik bir ekonomik örgütlenmeye ve yapılanmaya gidilmezse toplum ileriki süreçte zorlanacaktır. Bu, devrimin kendisi kadar önemlidir.”

mamıştır. Böyle bir örgütlü topluma dayanarak gücüne güç katmaktadır. Örgütlü toplum, güçlenmiş toplumdur. Böyle iradeli ve örgütlü bir halk herkesle de ilişki geliştirebilir. Kürdistan'ın özgürlüğüne ve kendi demokratik statüsüne saygı duyan herkesle de ilişki geliştirmeye hakkı vardır. Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamına hizmet edecek her ilişkiyi de devrimci güçler geliştirir. İster bölgede olsun, ister dünyanın öteki ucunda olsun Kürtlerin de kendi çıkarına olacak her türlü ilişkiyi geliştirmeye hakkı vardır. Yeter ki demokrasiye, özgürlüğe hizmet etsin ve ahlaki olsun. Ama Hemê Hecê Derwêş'in dediği gibi PYD'nin rejimle öyle bir ilişkisi yoktur. Eğer muhalefet bugün Kürtlerin özgürlüğünü, devrimini, demokratik statüsünü, özerkliğini kabul ederse onlarla da ilişki geliştirilir. Veya başka bir güç Kürtlerin iradesini, özgürlüğünü, demokratik özerkliğini kabul ederse Kürtler onlarla da ilişki geliştirebilir. Burada önemli olan, Kürt halkının kendi öz iradesi, kendi çıkarları, özgürlüğü ve ilkeleridir. PYD ve Tev-Dem'in de özellikle Rojava halkımızın bu temelde bir siyaset ve diplomasi geliştirdiğini düşünüyorum. Rojava devrimci güçleri Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamına zarar verecek hiçbir ilişki içinde olmaları düşünülemez. Hemê Hecê Derwêş'in kendi pozisyonunu meşrulaştırmak için söylediklerinin bu anlamda fazla bir önemi yoktur.

Kürt Halk Önderi, Kürtlerin bulundukları ülkelerdeki demokrasi güçleriyle ittifaklar geliştirmenin önemini sıkça belirtiyor. Devrimlerin esas olarak ittifaklarla gerçekleşebileceğini söylüyor. Suriye özelinde Suriye demokrasi güçleriyle Kürt demokratik hareketinin bugüne kadar ittifak geliştirememesinin nedenleri neler olabilir?

Bu konuda Tev-Dem ve PYD eksik kalmıştır. Dostane bazı eleştiriler yapmak, tavsiyelerde bulunmak da yerindedir. Çünkü gerçekten direnen bir halktır. Rojava'da en örgütlü güç PYD ve Tev-Dem'dir. Onurlu bir direniş geliştirmiş, ilkeli bir siyaset uygulamıştır. Bu anlamda Suriye halkları üzerinde olumlu bir intiba bırakmıştır. Bunun üzerinde daha kapsamlı bir demokratik Suriye perspektifiyle bir demokrasi cep-

hesini örgütleyebilirdi. Kuşkusuz Rojava'da bulunan halklar ve topluluklarla bunu yapmıştır. Ama bu yeterli değildir. Kendi örgütlü gücünü, halk iradesini, haklı mücadelesini ve aldığı sonuçlarla beraber Suriye genelinde bir halklar birliğine, devrimci demokratik bir cepheye ulaştırabilirdi. Bu konuda biraz yetersiz kalındı.

Bunun nedenleri söylenebilir. Bir kere Kürdistan'ın sürekli baskı ve savaş içinde olması söz konusudur. Bir devrim gerçekleşmiş, halkın günlük her türlü sosyal, kültürel, ekonomik, siyasi sorunları ve ihtiyaçları var. Belki bunlara cevap olmak çok daha öncelikli ve acil bir durum olmuştur. Ancak bu bakışta da yetersizlik ve yanlışlık vardır. Çünkü Suriye'de demokratik muhalefet geliştirmek Rojava Devriminin en büyük güvencesidir ve sorunlara en iyi bu biçimde çözüm bulunabilir. Özellikle halklar kendi güçlerine dayanarak devrim yapıyorsa kardeş halklarla ve demokrasi güçleriyle ittifak temelinde mücadeleyi geliştirmek ve bir sistem haline gelmek her türlü özgür ve demokratik yaşamın esas güvencesidir. Eğer gerçekten de Suriye demokratik ve devrimci güçleriyle bir muhalefet birliği oluştursaydı hem Rojava üzerindeki baskılar daha hafiflerdi hem de gerçekten demokratik bir Suriye'nin ortaya çıkması için epey yol alınmış olurdu. Burada bir yetersizlik vardır. Belki başta bir anlama sorunu da yaşandı. Stratejik ufuk ve bakış yeterince geliştirilemedi. Devrim sıcak bir süreçtir, öncelikleri hesaplamada bir yetersizlik, ufuk dağarcığındaki bir darlık söz konusu olabilir. Sonuçta bu darlık ve yetersizlik ciddi eleştiri konusudur. Ama her şey bitmiş değildir. Bunu bundan sonra da gerçekleştirmek mümkündür. Eğer bu konu önemsenirse ve bu yönlü stratejik bir ufka sahip olunursa bu eksiklik giderilebilir.

Kendi ilkelerindeki tutarlılığını kanıtlayan, devrimi gerçekleştiren mücadele ve özgürlüğe bağlılığını kanıtlayan bir halk ve bu halkın örgütlü gücü Suriye'nin devrimci demokratik güçleriyle daha iyi bir ilişki ve ittifak geliştirebilir ve buna öncülük edebilir. Bu şansı vardır. Başka örgütlerin de bu konuda çabaları olabilir ama PYD ve Tem-Dem bu konuda daha şanslıdır. Çünkü halkı ikna etmiş, devrime seferber etmiş ve kendi savunmasını ge-

liştirmiş bir durumdadır. Bunun vermiş olduğu moral ve güçle, yine doğru bir perspektifle Suriye devrimci demokratik muhalefetiyle daha kalıcı, daha geniş perspektifli bir ittifak geliştirme imkanı vardır. Her ne kadar bugüne kadar eksik ve yetersiz kalındıysa da bundan sonra bertaraf etmek mümkündür. Yeter ki, doğru bir algı oluşsun, doğru bir perspektif oluşsun. Demokratik Suriye güçleriyle ilişkilenmenin ve böyle bir birliktenlik yaratmanın stratejik öneminin farkında olunsun. Bu önemsenmezse biraz da tali olanda tutulursa dar ulusal bakışla bakılırsa bu gelecekte de Rojava Devrimini sıkıntıya sokabilir. Demokrasi güçlerinin ortaklığıyla halklar arasında en demokratik birlik olanakları varken, bunu gerçekleştirememek giderek devrimin zorlanmasına yol açabilir. Çünkü Rojava Devrimi herhangi bir dış güce dayanan değil, halkın gücüne dayanarak gerçekleştirilen bir devrimdir. Gücünü de hem kendi halkının örgütlenmesinden hem de komşu halklarla demokratik mücadele birliğinden alır. Suriye geneli açısından demokratik güç birliği çok önemliyse geç kalınmış bir eksiklik demeyelim, bundan sonra muhakkak Suriye'nin devrimci demokratik güçleriyle bu ilişki geliştirmeye önem verelim. Hem zihniyet olarak hem de pratik olarak böyle bir çaba geliştirelim. Zihnen ve tutum olarak bu konuda gevşeklik tarihi bir hata olur. Çünkü Rojava Devriminin güvencesi, güvenliği de Rêber Apo'nun çizgisinde halkların barış ve demokrasi içerisinde özgürce bir arada yaşamasının gereği de bunu gerektirmektedir.

Bir devrim kendi ekonomik sisteminin kurmadan kapitalist moderniteden farklılığını ortaya koyamaz. Toplumsal yaşamı demokratik modernite doğrultusunda şekillendiremez. Bu konuda hala önemli adımlar atılmamıştır. Bu eksikliğin aşılması için yapılması gerekenler nelerdir?

Ekonomi önemlidir. Aslında askeri ve siyasal anlamda Rojava'da tarihsel sonuçlara ulaşıldı. Bu bir gerçektir. Bugüne kadar El Kaide'nin dize getirmediği bir güç neredeyse yoktu. Ama ilk kez Halk Savunma Birlikleri-YPG karşısında beli kırıldı. Böyle onurlu ve kahramanca bir direniş örneği sergilendi. Rojava devrimci güçleri Kürdistan'ın savun-

masını bugün üstlenmiş ve başarıyla da yerine getirmektedir. Bu çok önemlidir. Aynı şekilde siyasi olarak da kendi özerkliğini ilan etmesi, kantonları oluşturmaları, yoğun bir diplomasi çalışmasını geliştirmesi de önemlidir. Halk Meclisleri, kadın hareketi, gençlik hareketi, şehit aileleri kurumlaşması, bütün bu toplumsal kesimlerle diğer inanç ve etnik toplulukların birlikte bir arada örgütlenmeyi geliştirmeleri de önemlidir. Fakat bu düzeyde bir ekonomik örgütlenmenin ortaya çıktığını söylemek zordur. Bunun bizzat orada bu çalışmayı yürüten PYD ve Tev-Dem'den kaynaklı yanları vardır, bir de dışardan kaynaklı nedenleri vardır.

Dışardan kaynaklı nedenleri nedir; Rojava bir abluka altındadır. Mesela bugüne kadar Til Koçer kapısı pek işlemedi, umuyoruz bundan sonra bu kapı en azından insani yardım için açılacak. Kanton dış ilişkiler sorumlularının Irak yönetimiyle yaptığı görüşmede böyle bir karara ulaşılmış, bu önemlidir. Diğer kapıyı zaten KDP kapatmıştır, o kapı da çalışmamaktadır. Türkiye kapıları zaten kapatmış bulunmaktadır. Yani Rojava bir abluka altında, bu olumsuz etkiliyor. Ancak komünal demokratik ekonominin geliştirilememesindeki eksikliği sadece dış etkenlere bağlamak da doğru olmaz. Bundan önemlisi, yani ekonomik alanın öneminin yeterince anlaşılmaması ve bu konuya yeterli ağırlığın verilmemesidir. Halbuki devrim süreçlerinde en olmazlar başarıdır. Çünkü halk devrimin heyecanını yaşamaktadır, özgürlüğün heyecanını yaşamaktadır. Dolayısıyla devrimi ve özgürlüğü gerçekleştiren çizgiye ve önderliğe büyük bir bağlılık içindedir. Tam bir seferberlikle her şeyi gerçekleştirebilecek bir iradeye, kararlılığa sahiptir. Tam da böyle bir zamanda demokratik modernite perspektifiyle Önderliğin sıkça dile getirdiği kendi ekonomik modelimizi gerçekleştirmeye zamanıdır. Devrimci halk yönetiminin hakim olduğu ve toplumun devrimci güçlere büyük güven duyduğu ortamda toplumun kendine ait olan topluluklar ekonomisini gerçekleştirmesi zor değildir. Zaten örgütlü toplum ekonomik toplum demektir. Toplumun örgütlü olduğu yerde her türlü ekonomik hamle gerçekleştirilebilir. Rojava'nın başta tarım olmak üzere imkanları buna elverişlidir. Ancak bu konuda geç kalındı, eksik kalındı. Toplumun kendi ekonomik sistemini geliştirmesi devrimin temel bir ayağıdır. Eğer ekonomik olarak kapitalist modernitenin etkilerinden uzak, kendi öz kaynaklarına dayalı, kolektif, komünal demokratik bir ekonomik örgütlenmeye, yapılanmaya gidilmezse toplum ileriki süreçte zorlanacaktır. Bu, devrimin kendisi kadar önemlidir. Bunu gerçekleştirme açısından imkanlar da oldukça vardır.

Şimdi Kürdistan'ın bir parçası, Rojava özgürleşmiştir. Bütün topraklar, yer üstü ve yer altı bütün kaynaklar Rojava yönetiminin denetimi altındadır. Belki Suriye rejimi ve uluslararası bazı güçler bir takım kaynakların, zenginliklerin değerlendirilmesinde engel çıkarmaktadırlar ama ekonomi hepsi o değildir. Onun dışında da geniş araziler vardır, başka zenginlikler vardır. Bunlar komünal bir perspektifle çok hızlı bir şekilde, kooperatif sistemiyle, özgün hayvancılık ve üretim biçimleriyle geliştirilebilir. Tarım, ticaret ve endüstri alanında topluluklar ekonomisi kurulabilir. Ekolojik tarım ve eko-endüstrinin gerçekleştirilmesi imkanı vardır. Sanırım yeni yeni üzerinde bir yoğunlaşma var. Halkın mücadeleye her şeyini seferber ettiği ve örgütlülüğüne dayandığı bir süreçte bu ekonomik alana doğru yansıtılmazsa, komünal bir perspektifle ortak üre-

time dayalı ortak bir ekonomik model geliştirilmezse ileriki süreçte zorlanılacağı açıktır. Halkın yaratıcı gücüne, emeğinin yaratacağı sonuçlara hep inanmak gerekir. Hani 'Kürtler ekmeğini taştan çıkarır' derler ya, Rojava devrimci güçlerinin de böyle bir yaratıcılığı, böyle bir emek gücünü seferber etme potansiyeli çok fazladır. Yeter ki bu doğru bir perspektifle, iyi bir planlamayla pratikleştirilsin.

Bana göre şimdi hiçbir zaman olmadığı kadar topluluklar ekonomisini pratikleştirmenin zemini ve imkanı vardır. Rojava Devrimi topluluklar ekonomisi konusunda da iyi bir model, iyi bir örnek olabilir. Dünya her şeyin kapitalist modernite olmadığı, her şeyin ranta, talana ve sömürüye dayalı olmadığını Rojava örneğinde görebilir. Toplumsal ekonomi, üretim ve ortak paylaşım dayalı komünal bir ekonominin örgütlenilebileceğini herkes görebilir. Bundan büyük bir haz ve heyecan duyabilir. Nasıl ki kantonlar biçimindeki demokratik özerklik Ortadoğu için iyi bir örnek ise halklar ve inanç toplulukları açısından da Rojava'da geliştirilecek olan demokratik, toplumsal, komünal ekonomik model de kapitalist moderniteye karşı iyi bir alternatif olarak ortaya çıkabilir ve çekici bir model olarak da halkları etkiler. Şimdi bunun zamanıdır, devrim ortamında en çok da bunu gerçekleştirebilirler. Dünya devrimlerinde de görülmüştür. Mesela; Sovyet Devriminde en olumsuz devrim sürecinde gerçekleştirilmiştir. Çünkü halk devrime inanıyor, her şeyini veriyor ve her yönden kendini katıyor. Eğer Sovyet halkının topluluklar ekonomisi konusunda yarattığı zemin demokratik bir temelde ve işleyişte olsaydı hiçbir güç o devrimi yıkamazdı. Devletçi zihniyet ve demokratik olmayan karakter halkın yarattığı bu muazzam zeminin çarçur olmasına ve devlet kapitalizmine dönüşmesine yol açmıştır. Rojava Devrimi bu konuda daha doğru bir zihniyete sahiptir. Halk da daha kararlı bir duruşa sahiptir. Rojava devrimci güçleri, demokratik karakteriyle toplumu bir araya getirip bu yönlü bir ekonomik seferberliğe yöneltebilir. Devrim ortamı bunun en iyi zamanıdır ve muhakkak değerlendirmek gerekir.

Rojava kantonlarında demokratik özerklik ilan edildi. Ancak hala tanınmamada ısrar ediliyor. Rojava Devrimine yönelik komplo ve saldırılar sürüyor. Bunları aşmak açısından hem Suriye genelinde hem de Rojava'da yapılması gerekenler nelerdir?

Ortadoğu demokratik özerklik dediğimiz Rojava'daki kanton yönetimine biraz yabancısıdır. Ancak otonomi ve federasyon biçimindeki statüler ve siyasal

ilişkiler Ortadoğu'da her zaman olmuştur. Tarihse olarak bunun örnekleri vardır. Mesela; Osmanlı imparatorluğu döneminde, genel anlamda feodalite döneminde imparatorlukların bütün halkları asimile etmesi, bütün kültürleri kendisine benzeştirme gücü ve imkanı yoktur. İmparatorluklar bir yönüyle de yerel otoriterleri kabul ederek varlığını sürdürmüşlerdir. Bu anlamda yerinden yönetimler, özerklikler her zaman olmuştur. Fakat demokratik özerklik anlamında Rojava bir ildir. Toplumun demokratik örgütlenmesine dayalı bir özerklik söz konusudur. Yani bizzat toplumun demokratik örgütlenmesi ve buna dayanarak kurumlaşması ve kendi kendini yönetmesi demokratik özerkliği ortaya çıkarmaktadır. Dolayısıyla mevcut ulus-devletçi zihniyet ve yapılanmalar, yine uluslararası hegemonik yapılanmalar, kapitalist modernitenin siyasal ve sosyal anlayışı demokratik moderniteye karşı hoşnutsuz olur. Alternatif bir modelin, bir sistemin Ortadoğu'da oluşmasını istemez. Bu anlaşılırdır.

Fakat anlaşılır olmayan, Kürt olduğunu iddia eden ve Kürt olan hatta kendini demokratik ve devrimci olarak tanıtanların Rojava üzerindeki baskıya karşı tutum koymamalarıdır. Hele hele kantonun varlığını kabullenmeyenleri anlamak hiç mümkün değildir. Bu yaklaşımlar bile Rojava Devriminin nasıl zorluklarla karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Devrimi gerçekleştirmek ne kadar zor idiyse büyük bedellerle gerçekleşiyse devrimi ve Rojava'nın kendi demokratik sistemini inşa etmesi ve güvenceye alması da o kadar zordur. Ama mümkündür. Demek istediğim kolay değildir, büyük bir çaba gerektiriyor. Üzerindeki saldırılar ve baskılar devam edecektir. Ortadoğu'daki ulus-devletçi güçler bunu hazmetmeyeceklerdir, karşı bir mücadele içinde olacaklardır. Uluslararası güçler böyle bir mücadele içinde olacaklardır. Çünkü Rojava Devrim gerçeği bu güçlerin gerçek yüzünü ortaya koymakta, teşhir olmalarını sağlamaktadır. Bunu aşmak için Rojava'daki halkımızın, mevcut yönetimin büyük bir ısrarla sürekli kendisini doğru izah etmesi gerekiyor. Hem gerçekten kendi içinde demokratik, bütün halklarla ve inançlarla bir arada nasıl yaşanabileceğinin örneğini oluşturmaları hem de bunu halklara, farklı toplumsal kesimlere sürekli ve iyi bir biçimde izah etmeleri gerekir. Özellikle Suriye genelinde de bütün devrimci, demokratik güçlerle ve halklarla nasıl bir arada yaşanabileceğini anlatmak, onlarla demokratik ilişkiler geliştirmek, ortak örgütlenmelere gitmek, karşılıklı güven kazandırma çabası içinde olmak önemlidir. Aksi takdirde özerkliğin ilanı üzerinde baskılar olacaktır. Zaten devam da etmektedir.

Bu yönlü tehlikeleri iyi bir propaganda ve sürekli bir çalışma ve çabayla, iyi ve doğru ittifaklar geliştirerek bertaraf etmek rahatlıkla mümkündür.

Güney Kürdistan'daki birçok siyasi güç ve YNK, Rojava Devrimini selamladı. Kantonları tanıdıklarını ve gereken bütün desteği vereceklerini belirttiler. Ama KDP kantonları tanımayacağını ve Rojava'da bir devrimin olmadığını açıklamıştı. KDP'nin bu yaklaşımını neye bağlamak gerekir? Kürdistan'ın bir parçasındaki kazanıma neden bu şekilde tepki gösteriyor? Kürt halkı bu güçlere nasıl yaklaşmalıdır?

Doğrudur, Rojava'daki demokratik özerkliği, kanton yönetimlerinin iradesini Güney Kürdistan'da 13 örgüt ve hareket tanıdığı ve buna destek olacaklarını açıkladılar. Bu örgüt ve partilerin içerisinde YNK de, Goran hareketi de başka örgütler de vardı. Bu, şüphesiz olumlu ve önemli bir durumdur. Güney Kürdistan'da Rojava demokratik özerkliğini tanımayacağını söyleyen tek hareket KDP'dir. KDP o kadar hiyerarşik, o kadar tekçi ki, kendi görüşünü bir hükümet görüşü olarak da kamuoyuna yansıtmıştır. Güney hükümeti adına bu açıklamayı yapmıştır. Oysa sizin de belirttiğiniz gibi YNK, Goran ve diğer örgütler böyle düşünmemektedir. Belki bunlar da seslerini daha güçlü ve gür duyurmak durumundadırlar. Mesela; hükümet ortağı olan YNK -bundan sonraki hükümete de Goran hareketinin ortak olacağı söylenmektedir- KDP'ye 'Nasıl hükümet adına açıklamada bulunabilirsiniz?' diyebilmelidirler. KDP'yi bu konuda eleştirmelidirler.

KDP'nin Rojava'daki kanton yönetimlerini tanımamasını halkımız iyi yorumlamalıdır. İyi yorumlayacağına da inanıyorum. Rojava'nın özgürlüğü Kürdistan'ın herhangi bir parçasının ya da Güney Kürdistan'ın özgürlüğünü, özerkliğini hangi yönde olumsuz etkiliyor ki KDP Rojava kanton yönetimini tanımıyor? Halbuki Rojava Devrimi Güney Kürdistan'ı da güçlendirmektedir. Bu gerçeklik ortadayken Kürt halkının Rojava'da özgürleşmesi KDP'yi ne için rahatsız eder ki halkın iradesini tanımadığını beyan ediyor? Şüphesiz bunun nedenleri vardır. Bir kere KDP'nin uluslararası ilişkileri bunda önemli etkide bulunuyor. En fazla da KDP'nin tekçi, hegemonik ve iktidarcı zihniyeti bunda

önemli bir rol oynuyor. KDP bir çizgidir. 'Ya içinde ben hegemon olurum ya da hegemon olmazsam bozarım' yaklaşımı içindedir. 'İçinde olduğum şey haklı ve meşrudur, olabilir ama içinde değilsem haksızdır, meşru değildir, dolayısıyla olmamalıdır' yaklaşımı içindedir. Zihniyet budur. Bunun bir demokratik zihniyet olmadığı açıktır. KDP'nin de, PKK'nin de, başka örgütün de yapması gereken, Kürdistan'ın herhangi bir parçasında oradaki halk kendi geleceğini, kendi özgürlüğünü kendi iradesiyle belirliyorsa buna saygılı olmalıdır, destek vermektir. En azından 'tanımıyorum' gibi bir yanlış düşmemektir. KDP'nin bu konudaki tutumu eleştiri konusudur. Öyle inanıyorum ki halkımız da bütün bunları değerlendirmektedir. Tabii ki Kürdistan halkının tepkileri olmalıdır. Demokratik ve eleştirel tepkileri olmalıdır. Mesela; KDP'ye ne için Rojava'daki kanton yönetimini ve halkın iradesini tanımadığını sormalıdır. Rojava'daki demokratik özerklik Güney Kürdistan'ın hangi çıkarlarına zarar getirir; KDP de bunlara cevap vermek durumundadır. Bu açıdan demokratik tepkiler olabilmelidir. Çünkü KDP'yi bu yanlışlıklardan çıkarmak tüm Kürt halkı açısından olduğu gibi KDP açısından da hayırlı olur.

"Rojava Kürdistan'da olan bir devrim değildir" demek de çok yanlıştır. Tutarlı bir yaklaşım değildir. Devrim değilse nedir? Eğer bugün on binlerce silahlı güç, bir savunma gücü olarak Kürdistan'ı savunuyorsa ve neredeyse her gün muhalefet güçleriyle bir savaş içerisinde bazen de rejimin saldırıları karşısında kendisini savunma durumunda kalıyorsa ve halk kendi demokratik iradesini ortaya çıkarmış ve kendi yönetim modelini belirlemişse; ne rejim ne de muhalefet güçleri Kürdistan'da halkın iradesini etkileyebilecek bir durumdaysa hem rejimin hem de muhalefetin Kürdistan üzerinde bir etkisi yoksa ve halkın iradesi esas geçerli olan güçse buna devrim denmez de ne denir? Dünyada bir halkın bu kadar kendini örgütleyip demokratik güç yaptığı az görülmüştür. Tarihin en büyük demokratik devrimlerinden biri Rojava'da gerçekleşmiştir. Gerçek buyken "Devrim yok" demek, bir çarpıtmadır, hazmetmemedir. Devrimler biraz da Rojava Devriminde olduğu gibi gerçekleşir. Kendi iç örgütlenmeleri kadar kendi dışında, kendisinin de içinde olduğu uluslararası ve bölgesel bazı elverişli koşulları doğru analiz eder, doğru tahlil eder, doğru politika geliştirir ve kendi halkını özgürlüğe, devrime taşırır. Rojava Kürdistan'da halkımızın yaptığı da budur. Aksine yüz yılın en onurlu devrimidir. Belki coğrafik olarak küçük ama Ortadoğu halkları için anlamı çok büyük olan bir devrimdir. Öyle olursa Başurê Kurdistan'da federasyon nasıl gerçekleşti? O da Körfez Savaşıyla oldu. Peki, ne denilecek o zaman? Dolayısıyla KDP'nin söylemleri yanlıştır. Kendilerini küçük düşürmektedirler. Güney Kürdistan'da Körfez Savaşıyla birlikte halkımızın özgürleşmesi çok iyi olmuştur, tüm Kürtler bundan heyecan duymuş, buna sevinmiştir. Rojava Kürdistan'da da halkımız Suriye'de oluşan siyasal kriz ortamında kendi öz gücü ve mücadelesiyle kendi özgürlüğünü gerçekleştirmişse buna tüm Kürtlerin, tüm yurtseverlerin, tüm partilerin, tabii ki KDP'nin de sevinmesi, mutluluk duy-

ması gerekir. Dolayısıyla böyle çarpıtmalara girmenin bir anlamı yoktur. "Devrim değildir" deyip karalamak, sözüm ona itibarını azaltmak doğru bir yaklaşım değildir. KDP böyle diyerek ne bu devrimi küçültüyor ne de "Kantonu tanımiyorum" diyerek meşruiyetine gölge düşürebilir.

Kürt Ulusal Kongresinin bugüne kadar yapılmamasında KDP'nin rolü nedir? Rojava Devrimine böyle yaklaşan KDP Kürt Ulusal Kongresini nasıl ele alır?

Şu bir gerçek, eğer bugüne kadar Kürt Ulusal Kongresi gerçekleşmediyse herkes de biliyor PKK ile KDP'nin rolü önemlidir. Şüphesiz tüm örgütlerin, hatta bireylerin de rolü önemlidir. Ama KDP ile PKK'nin kongreye yaklaşımı daha da önemlidir. PKK bu konuda her zaman yapıcı olmuş, halkımızın yüz yıllık rüyası olan Ulusal Kongrenin gerçekleşmesi için üzerine düşen neyse hep fedakarca yerine getirmiş, olgun bir yaklaşım göstermiştir. KDP de söylemde Kürt Ulusal Kongresinin olmasını dile getirmiştir. Son aylarda da Ulusal Kongrenin yapılmasını istediğini vurgulamaktadır. Fakat kongrenin gerçekleşme-yişinin esas iki nedeni vardır. Bir, kongrenin başkanlık sorunudur. İki, kongrenin delegasyon sorunudur. Bu iki konuda Hareketimiz ile KDP arasında sorun çıkmıştır. Önderliğimizin önerisi üzerine KDP'ye eşbaşkanlık önerisi götürüldü, isimler de verildi. Eşbaşkan Sayın Mesut Barzani ve Sayın Leyla Zana'nın olması istendi. Ama bize verilen cevapta eşbaşkanlığı benimsemediklerini söylediler. Kendilerine göre bazı gerekçeler ileri sürdüler. Yani nazikçe kabul etmediler. Delegasyon sorunda dört parçada kriter ne olacak? Coğrafik büyüklük mü olacak, nüfus yoğunluğu mu olacak, mücadelenin düzeyi mi olacak? Bu ölçülerin hepsi de dikkate alınarak bir oran bulunabilir. Bu kriterlerden hangisi olursa olsun demokratik ve hakkaniyet ölçülerine göre olmalıdır. Bu konuda da bazı sorunlar yaşanmıştır. Biz bu konularda da esnek yaklaşmaya açtık. Örneğin; PKK olarak eşbaşkanlıkta erkek ya da kadın bizden olsun gibi bir yaklaşımımız olmamıştır. Delegasyon konusunda da kesinlikle makul yaklaşım gösterilmiştir. Aslında bu tür sorunlar da aşılabildi. Ama tıkanma aşılamadı. Demek ki biz de KDP de sorunların aşılmasında yeterli düzeyde çözümleyici ve yaratıcı olamamışız. Biz kongrenin olmasından yana olduğumuz için bu tür konuları kamuoyu önünde tartışmaktan çok yana değiliz. Kuşkusuz böyle bir kongrenin yapılmasından da, yapılamamasından da PKK ile KDP'nin en fazla sorumlu olacağı açıktır. Sadece bunu söyleyebiliriz. Bu açıdan da biz de KDP de eleştirilebiliriz. Bu tıkanma ortamında Önderliğimizin sayın Barzani'ye gönderdiği bir mektup oldu. Sayın Barzani'nin de Önderliğe yazdığı bir mektup söz konusudur. Şimdiye kadarki yaşananlar ne olursa olsun, kongrenin gerçekleşmesi iyi olacaktır. Temennimiz, inancımız, umudumuz da budur. Hepimiz sorumlu davranırsak Kürt halkı açısından tarihi bir dönemde böyle bir kongreyi gerçekleştirecek halkımıza ve tarihe karşı sorumluluğumuzu da yerine getirmiş oluruz.

Yalnız burada Rojava'nın durumu

"Eğer bugüne kadar Kürt Ulusal Kongresi gerçekleşmediyse herkes de biliyor ki PKK ile KDP'nin rolü önemlidir. Aslında yaşanan sorunlar aşılabildi. Ama tıkanma aşılamadı. Demek ki biz de KDP de sorunların aşılmasında yeterli düzeyde çözümleyici ve yaratıcı olamamışız. Yalnız burada Rojava'nın durumu önemlidir. Kongrenin gerçekleşmesi ve sağlıklı biçimde sonuçlandırılması için KDP'nin Rojava'ya dönük politikasında değişiklik yapması gerekir."

“Rojava Devrimi tüm Kürtlerin, Kürdistan'ın devrimidir. Hatta bir Ortadoğu devrimidir. Sadece Kürtler de değil, Ortadoğu halklarında da, diğer inanç ve halk topluluklarında da bu bilinci, bu sorumluluk anlayışını geliştirmek lazım. Bunun başını da Kürt halkı ve yurtsever Kürt örgütleri çekebilmelidir. Şimdiye kadarki çaba bu anlamda daha da artırılarak geliştirilmelidir.”

önemlidir. Rojava'daki sorun çözülmeden, Rojava'ya dönük KDP'nin yaklaşımı ve politikasında olumlu bir değişiklik olmadan mevcut yaklaşımlarla bir Kürt Ulusal Kongresini gerçekleştirmek de kolay değildir. Diğer konularda makul bir çözüm bulunabilir ama şöyle bir tezat olamaz: Bir taraftan KDP Rojava'da halkımızın ilan ettiği demokratik özerkliği tanımadığını söyleyecek ama öbür yandan aynı zihniyetle kongre gerçekleştirecek! Bu bir tezattır, çelişkidir. Doğru da değildir. Ulusal Kongrenin en önemli amaçlarından biri de bütün parçalardaki halkın diğer parçalardan güç almasıdır. Her parçada gelişen kazanımlar ve halkın yönetim gücüne kavuşmasından, birlikten güç alınması gerekir. Ulusal Kongre, bütün parçaların gücünün birleştirilmesi ve birbirini güçlendirmesini ifade etmektedir. Dolayısıyla kongrenin gerçekleşmesi ve sağlıklı biçimde sonuçlandırılması için KDP'nin Rojava'ya dönük politikasında değişiklik yapması gerekir. Rojava'daki demokratik özerk yönetime destek verip vermemesi bir kriter değildir. Tabii ki bir Kürt hareketi olarak destek vermesi en doğrusudur, en beklenendir. Ama kriter bu değildir. Kriter, tanımak-tanınamaktır. Tanımak da bir adımdır, olumludur; ama eğer tanımamada ısrar edilirse bu çözülmesi gereken bir sorundur. Çünkü tanımamanın bir anlamı vardır. Yani 'verilen mücadele meşru değildir, haklı değildir, dolayısıyla Kürtlerin oluşturduğu ve ilan ettiği demokratik özerklik de haklı ve meşru değildir' denilmiş olur. Bu da her türlü saldırıya davetiye çıkarmak olur. Böyle bir yaklaşımla Kürt Ulusal Kongresini başarılı bir biçimde geliştirmek zordur. Hatta olumsuz sonuçlara yol açacak bir zemine dönüşebilir. O açıdan umut ediyoruz KDP bu tutumunu hızla gözden geçirir, halkımızın iradesine saygı duyar ve bu bir kongrenin gerçekleşmesine olumlu ve etkin bir zemin yaratır. KDP'den beklenen de, yapması gereken de budur diye düşünüyoruz.

Rojava'da KDP'ye bağlı bazı gruplar Rojava Devrimine sahip çıkamakta, parçalayıcı duruşlar içine girmektedir. Yer yer adeta çetelerle hareket etmektedirler. Bununla neyi amaçlıyorlar?

Şu bir gerçek, sorunuzda da diyorsunuz ki 'KDP'ye bağlı bazı gruplar!' Yani Rojava Devrimini ve demokratik özerkliğini tanımayan KDP'ye yakın bazı grupların öteden beri muhalefetle, El Nusra'yla birlikte olduklarını biliyoruz. Bu konuda birçok bilgiler, belgeler bize ulaştı. Birçok kere Rojava Devrimine yönelik saldırılar içerisinde de yer aldılar. Sözüm ona silahlanmış bazı örgütler de var. Aslında paravan örgütlerdir. Kürtlerin özgürlüğü ve çıkarları için hiçbir hayırlı çabaları ve rolleri olmamıştır. Sadece görev bildikleri; YPG'ye, PYD'ye, Tev-Dem'e özetle Rojava'daki halkımızın çıkarlarına ve idaresine karşı bir tutum içinde olmak. Bunu inatla, ısrarla bugüne kadar sürdürdüler. Halen de olumsuz bir tutum içindedirler. Bunu hem siyasi alanda hem diplomatik alanda sürdürüyorlar. Bazen saldırılarda yer alarak askeri anlamda sürdürüyorlar. Bunlar uğursuz ve tehlikeli yaklaşımlardır. Ne için böyle yapıyorlar? Çünkü bu güçlerde çok bireyci, bencil, hegemonik ve iktidarcı zihniyet hakimdir. Bunların demokratik irade sahibi ol-

duklarını söylemek zordur. Sonuçta bu örgütlerin liderleri Rojava'da bile değildirler. Halkın içine girseler kabul görürler mi? Ciddi bir tartışma konusudur. Mesela; bugün gitsinler Rojava'da halk onları nasıl karışılacak? Kolay kolay halkın içine giremezler. Çoğunlukla Güney Kürdistan'da kalan kişilerdir. Bunlar Rojava Devrimini hazmetmediği için olumsuz tutum içine giriyorlar. Çizgileri onları böyle bir tutuma yönlendiriyor. Devrimi hazmedemedikleri için böyle parçalayıcı, hep çelişen, hep çatıştırmayı esas alan bir yaklaşım içerisindedirler. Bundan sonra sürdürürler mi, bilmiyoruz. Neye hizmet ettikleri de açıktır. Halkın devrimini tanımayan bu grupların sürekli parçalayıcı, eleştirinin ötesinde saldırganca bir üslup içinde olmaları ve bizzat savaşa katıldıkları halk tarafından görülüyor. Rojava halkı bunları hiç de bir Kürt örgütü ya da Kürt yurtseveri olarak görmüyor. Yüzlerce şehit veren, her gün şehit cenazelerini kaldıran Rojava'da bu gruplar hangi yüzle halkın içine girebilirler? Bunlar ne acı çektiler, ne emek verdiler. Hangi direnişi gösterdiler, hangi doğru sözü söylediler? Halk bunların hepsini görüyor. Özetle bir çizgi sorundur. Hazmetmedikleri için bu uğursuz rollerini sürdürüyorlar.

Güney Kürdistan'da Rudaw ve Zagros Tv gibi televizyonlar Rojava Devrimini karalama kampanyası yürütüyorlar. Bir zamanlar Türkiye'de Kürt özgürlük hareketine karşı yürütülen kirli ve psikolojik savaşta televizyonlarda yayınlanan 'Anadolu'dan Görünüm' programından daha öte kirli bir yayıncılık yapılıyor. Bu kanallar neden bu kadar yalan-yanlış bilgilendirme yapmaya ihtiyaç duyuyorlar? Bu konuda sizin tutumunuz nedir?

Rudaw ve Zagros Tv'yi izliyoruz. Bu iki kanal da imkanları olan, her yerde bolca muhabirleri olan kanallardır. Güney halkı Rudaw Tv'ye 'Qanala neftê' (petrol paralarıyla kurulduğu için) diyor. Türkiye'de, Kuzey Kürdistan'da, Rojava'da yayın yapıyorlar. Bu kanalı yürütmek için bolca para saçılıyor. Tabii Kürt kanallarıdır. Adları da böyle! Halkın hayrına bazı programları, söylemleri olsa Kürtler buna sevinir. Tarafsız diyorlar. Mesela; Rudaw "bağımsız ve tarafsız bir televizyonuz" diyor. Ama programları ve yayın politikası hiç de tarafsız ve bağımsız değil. Taraflıdır. Özellikle de Rojava Devrimine karşı kurulmuş bir televizyon gibidir. Sürekli eleştirinin ötesinde, zorlana zorlana, olmayan sorunlar varmış gibi gündemler oluşturarak hakaret düzeyinde yayınlar yapmaktadır. Bu da bir çizgi meselesidir. Yani bir çizgiye hizmet etmektedirler. Ama bu çizginin Kürtlerin özgürlük ve demokrasi çizgisi olmadığı açıktır. Olumlu bir rol oynamıyorlar. Oluşturmak istedikleri psikoloji biraz önce özetlemeye çalıştığımız "Rojava'daki devrim devrim değildir, Rojava'daki özerkliği tanımıyoruz" diyenlerin çizgisi doğrultusundadır. Bu çizginin emrinde ve hizmetinde yayın yapıyorlar. Bu da olabilir, buna da bir diyeceğimiz olamaz.

Eleştirilerin olması doğaldır, eleştiri olabilir, yanlışları görüyorlarsa bunları kamuoyuyla paylaşmaları doğaldır. Gerçekten objektif, bağımsız ve tarafsız olarak bunlar yapılabilir. Hiç kimse Rojava'da hiç eksiklik olmuyor diyemez. Bizler de demiyoruz. Fakat suçlayıcı,

karalayıcı, olumsuz bir psikoloji yaratarak var olan devrimi boşa çıkaran, halkın demokratik iradesini hiçe sayan saygısız politikalar ve yaklaşımlar eleştiri bağlamında görülemez. Biz buna ne diyebiliriz? Tabii yine Kürt halkının yaklaşımı önemlidir. Kuzey Kürdistan'da olsun, Rojava'da olsun halk bunları görmelidir. Bu yayın organları gerçekten halkın özgürlüğüne, çıkarlarına, demokrasisine ne kadar hizmet ediyor? Kuşkusuz hizmet ettiği kadar Kürt yayın organlarına katılmak, destek vermek, kabullenmek doğrudur. Ama tam tersine sürekli eleştiri adı altında karalayıcı, halkın iradesini yok sayan, olumsuz-negatif bir psikolojiyi toplum üzerinde yaymaya çalışan, uluslararası alana uydurma haberler üreterek, bazı şeyleri abartarak olumsuz mesajlar veren bir kanalın yanlışlığı da görülmeli ve eleştirilmelidir. Halk bu tür yayınlara sesini yükseltmeli, tepkilerini göstermelidir. 'Daha objektif olun, daha doğru temelde yayın yapın' diyebilmeli ve bu konuda eleştiri ve beklentilerini söyleyebilmelidir.

Bizim tutumumuz ne olabilir? Biz eleştirel bir hareketiz. Kendi içimizde de eleştirel bir hareketiz. Yıkıcı, bozguncu, karalayıcı değil ama objektif anlamda eleştirilerimiz olur, beklentilerimiz olur. Dolayısıyla bizim söyleyeceğimiz nedir? Böyle Kürt kanallarının eleştirileri varsa tabii ki yapılabilir ama karalamak, halkın iradesini yok saymak, tanımamak ve sürekli negatif bir psikoloji pompalamak yanıltır ve bundan vazgeçmelidirler. Çünkü bu Kürt halkının çıkarlarına hizmet etmiyor. Halkın çıkarlarına hizmet eden bir yaklaşım içinde olsunlar deriz.

Rojava Devrimine çetelerin saldırısı devam ediyor. Türk devletinin bu çeteleri desteklediği artık herkesçe kabul edilen bir gerçek. Kuzey Kürdistan'da "Kürt kardeşlerim" de-yip sorunu çözme iddiasında bulunan bir hükümetin-devletin Rojava'daki Kürtlere bu kadar saldırmasını nasıl yorumlamak gerekir? Bu çelişik bir durum olmuyor mu?

Şüphesiz çelişik bir durumdur. AKP'nin bu konuda ilkesiz, tutarsız, biraz da sahte bir çizgi ve politika izlediği açıktır. AKP şu anda Önderliğin başlattığı süreç üzerinden yaşamını sürdürüyor. Tabii Önderliğin ve hareketimizin tüm çabası AKP üzerinde baskı geliştirmek ve adım atırmaktır, toplumsal duyarlılığı yükseltmektir, çözüm perspektifini, demokratik bilinci geliştirmektir. Bu yönlü mücadelemiz

ve çalışmalarımız sürüyor. AKP kendince bundan yararlanmak isteyebilir. Zaten süreç tıkanmıştır, hatta bitmiştir. Önderlik de bunu söyledi. Sürekli tekrar beraberinde bir heyecansızlık, bir isteksizlik de yaratıyor. Çünkü tekrarı aşmayan görüşmeler önderlikle yapılmaktadır. Müzakere evresine bir türlü geçilemedi. Görülüyor ki AKP bu süreçte taktiksel yaklaşmakta ve bir türlü çözüm için geliştirilen bu süreçte girmemektedir. Şimdi de Fethullah Gülen'le içine girdiği çelişki durumunu adım atmamaya bahane yapmaktadır. Bunu da kabul etmek mümkün değildir. Adım atmaması zihniyetinden kaynaklanmaktadır. Önderliğin başlattığı süreçte kendileri hiçbir biçimde girmedikleri halde 'çözüm süreci' diyerek bundan yararlanmaya çalışıyorlar. Belki yürürlükte olan bir ateşkes vardır, onu aşan çok fazla bir şey yoktur. Ama aynı AKP Rojava'da Kürtlere karşı çok yoğun ve yaygın bir politika geliştiriyor. Yani Kuzey'de ateşkes varken Rojava'da savaşı sürdürüyor. El Nusra'yı hem gıda hem silah hem eğitim alanında sürekli destekliyor. Bunlar Avrupa basınına ve Kürt basınına da yansdı.

Türkiye üzerinden nasıl Rojava'ya ve Suriye'ye geçiş yapıyorlar, Türkiye'nin nerelerinde, nasıl eğitim görüyorlar hepsi deşifre oldu. Bu nedir? Tabii ki savaşa dahil olmaktır. Yani bir taraftan 'Kuzeyde ateşkes var, çözüm süreci var' diyeceksin, öbür yandan Kürtlere karşı savaşa yer alacaksın. İnsanları dünyanın her tarafından toplayıp Kürtlere karşı savaştırmak için Suriye'ye geçiş yaptıracağını, silahlandıracağını, eğiteceksin. Bunun yanında Rojava ile Kuzey arasında duvar öreceksin. Bu ikiyüzlü ve tehlikeli bir politikadır. Bu anlamda AKP'nin böyle bir Kürt dostluğu, Kürt sorununu çözme anlayışı ve zihniyeti söz konusu değildir. Aksine zaman kazanıp güç toparlamaya çalışmaktadır. Dolayısıyla tümüyle taktiksel bir yaklaşım içindedir. Kendileri de defalarca Rojava'nın kırmızı çizgi olduğunu söylemiştir. Rojava bir kere neden senin kırmızı çizgin olsun? Sen başka bir ülkenin sınırlarına, başka bir ülkedeki halkın kendi geleceğini çizmesine ne diye karışmaktasın? Ne için senin kırmızı çizgin olsun? Söz konusu olan Kürtler değil de başkası olsaydı AKP kırmızı çizgi olarak görmezdi. Ama Kürtler olunca kırmızı çizgi oluyor. Bu da zihnen Kürtleri hiç kabullenmediği, çözüme de, barışa da hazır olmadığı anlamına geliyor. Ki bu açıktır. Kendileri ne kadar 'kırmızı çizgi' derse desin, Kürt halkı da 'benim kırmızı çizgim' diyecektir. Yani kendi devrimini korumak, güvenceye almak ve duvarları da aşan bir şekilde Kürdistan'daki parçaların, halkımızın Kuzey ve Rojava'nın kendi birliği ve beraberliğini karşılıklı destek ve mücadelesini geliştirmesi de Kürtlerin kırmızı çizgisidir. Özetle AKP'nin Ku-

zey'de 'Kürt kardeşim' demesi sahtedir. Zaten Rojava'ya da her gün yıkıma ve ölümlere neden olacak şekilde El Nusra ve diğer güçleri desteklemesi Kürtlere ne kadar kardeş olduğunu gösteriyor.

Rojava Devrimine diğer parçalar-daki halkımızın verdiği desteği yeterli görüyor musunuz? Nasıl bir destek vermelerini bekliyorsunuz?

Tabii halkımız Rojava Devrimiyle sevinmiştir. Bu bir gerçek. Onların acılarını ve sevinçlerini paylaşmaktadır ve bundan heyecan duymaktadır. Ama bunun çok daha pratik anlamının olması gerekiyor. Biraz önce de söyledim, özellikle de Rojava Devriminin çıkarlarına dokunulduğunda her iki parçadaki halkımız, yani hem Rojava'da hem de Kuzey'de, aradaki o sömürgeci, suni, haksız duvarı tanımayarak irade, yürek ve mücadele birliğini gerçekleştirmelidirler. 'Rojava Devrimi devrimimizdir' deyip sahiplenmelidirler. Sadece propaganda değil. Eğer Türkiye'de El Nusra ve diğer çeteler eğitiliyor ve silahlandırılıp Rojava'ya gönderiliyorsa oraları AKP'nin, Türk devletinin başına yıkmak gerekirdi. Tepkileri güçlü olmalıydı. Yine her türlü maddi ve manevi destek en yüksek düzeyde olabilmeliydi. Kuzey Kürdistan'da olduğu gibi Güney Kürdistan ve Rojhilat'ta da destek daha muazzam düzeyde gelişebilmeliydi. Bütün parçalardaki Kürt örgütleri, grupları Rojava'daki halkımız için siyaset ve diplomasi kanallarının daha da açılması konusunda üzerine düşeni yapabilmeli, destek verebilmeliydi. Örneğin; BDP Avrupa'da büro ve temsilcilik açıyor, hatta Amerika'da temsilcilik açmış, Güney Kürdistan'da bürosu var, Rojava'da ne için bir bürosu olmasın! Kürtler Rojava'nın meşruiyetini yaşamak, herkese de göstermek için sorumluluk almalı, paylaşmalı ve yerleşmelidirler. Mesela BDP ve diğer benzer kurumlar kendi temsilciliklerini, bürolarını Rojava'da açabilmelidirler. Günlük karşılıklı dayanışma daha güçlü gelişebilmelidir. Halkımız her şeyini Rojava halkıyla paylaşmak ister. Bunu zaman zaman yaptığı maddi yardımlardan, katkılardan da görüyoruz. Ama bu yetmez, bence şimdiye kadarki destek yetersizdir. Daha görkemli bir biçimde sahiplenmek, siyasetin gündemine daha çok Rojava'yı yerleştirmek, maddi ve manevi anlamda, yine siyasi ve diplomatik anlamda Rojava'yı güçlü sahiplenmek gerekiyor. Gerçekten de Rojava Devrimi tüm Kürtlerin, Kürdistan'ın devrimidir. Hatta bir Ortadoğu devrimidir. Sadece Kürtler de değil, Ortadoğu halklarında da, diğer inanç ve halk topluluklarında da bu bilinci, bu sorumluluk anlayışını geliştirmek lazım. Bunun başını da Kürt halkı ve yurtsever Kürt örgütleri çekebilmelidir. Şimdiye kadarki çaba bu anlamda daha da artırılarak geliştirilmelidir.

Hep Kavgaydı Yaşamım

II. Kitap

Şahin'in ihaneti ile işkenceler at başıydı. Onun söyledikleri esas alınarak sorgulamalar yürütülüyordu. Bizim bitişliğimizdeki sorgu odası her gün yeni işkencelere tanık oluyordu. Şahin ise farklı bir yerdeydi. Kaldığı yerden polislere haber vererek unuttuğu şeyleri söylemek üzere çağırılmasını istiyordu. Artık durumu diğer arkadaşlarca da biliyordu. Tabii herkes şu ya da bu şekilde belli şeyleri kabul etmiş, üzerine almış veya ifadeyi onaylamıştı. Bu ruh haliyle Şahin'in durumunu sağlıklı değerlendirebilirler miydi? Ama bir fark vardı. Onun örgütü bu kadar aşâğılık bir şekilde ele vermesi ile diğer zaafılar, çözümler aynı değildi. En azından bunun ayırıcılığı olmak ve zaafı, çözülmeyi ileriye götürmemek gerekiyordu. Zaten o ruh haline girenler giderek 'Şahinleşecekti!'

Zafer Karaosmanoğlu sıkça kaldığımız yere gelerek sorgulamanın 'yumuşak' biçimini sürdürüyordu. İlericiliği tartışmaktan bıkmıyordu. Bölge komitesinde olduğum, kadın komitesi ve propaganda ajitasyon çalışmalarına baktığım, toplantılar yaptığım, başkalarına görev verdiğim, Kongre'ye katıldığım ve daha ne varsa hepsi söylenmişti ama ben hala "ilerici aydın bir insanım" diye diretiyordum. "Ayten'i de mahalle arkadaşı olarak tanıyorum. Zaten kendi halinde biri" demiştim. Daha sonra bir küçük burjuva olduğunu ve devrimcileşmek istemediğini söylemiştim.

Hamili ve Ayten kaldıkları evin Elazığ'da olduğunu hala söylememişler. O ev sağlamdı. İyi ki de kimse bilmiyordu. Günlerce, saatlerce düşünmüştük, acaba o evi bilen var mı, çıkar mı diye. Hüseyin ve Şahin biliyorlardı. Anahtarlar Hamili'de ya da Ayten'de çıkmıştı. Fakat Dersim'den geldiklerini söylemişlerdi. Bazı şeyler kısmen kabul edilmişti ancak bunlar fazla tehlikeli görünmüyordu. Yine de kaygılanıyordum. Arada bir Ayten'i götürüyorlardı ama ona işkence yapılmaması dış nöbeti tutan askerleri kızdırıyordu! Pencerenin önündeki nöbetçilerden biri Çermikliydi, adı Murat'tı. "Ben de Kürdüm, Çermikliyim" diyerek, elindeki bir dilim ekmeği pencereden içeriye atmıştı. Yemek yiyemiyorduk. Çok rezil yemeklerdi zaten ama kötülüğünden değil, yiyemiyorduk bir türlü. Sanırım Murat askerini o yemeklerden haberi yoktu, belki de bir ilişki vesilesi yapmak istemişti. Ama kendisi esas olarak beni uyarmak istemişti. Aynı şeyleri Serhatlı bir asker de söylemişti, ikisi de Kürttü. "O bayana güvenme, o ajan, ona hiç tokat atmıyorlar, çay ikram ediyorlar, sigara veriyorlar. Kocasıyla buluşturuyorlar. Ona göre, sakın onun yanında bir şey konuşma, gider seni gammazlar (bu sözcüğü askerlikte öğrendikleri belli oluyor)" demişti. Ben "yok yok, siz yanılıyorsunuz, onu tanıyorum. Kendi halinde biri, kötü biri değil" dediysem de onlar kendi gözlemlerinde, yorumlarında diretiler.

Benim işkencedeki sesim birçok askeri etkiliyordu

Fakat bazı askerler dürüst davranabilirlerdi. Çermikli ile Serhatlı askerler nöbetlerinde ve daha çok da yalnız olduğumda gelirlerdi. Sırayla ve birbirle-

rine nöbet tutarak, herhangi bir durumda hemen uyarıp uzaklaşacak şekilde konuşurlardı. Davranışları kötü değildi, çok etkileniyorlardı. Benim işkencedeki seslerim kendilerini, birçok askeri etkiliyormuş. Arada "O... çocukları! Senden ne istiyorlar?" diyerek tepkilerini gizlemiyorlardı.

Çermikli asker Murat aracılığıyla dışarıya not ulaştırabilir miyim diye, çok düşündüm. Hamillerin hastane önündeki evinde arşiv vardı ve mutlaka oranın temizlenmesi gerekiyordu, ikinci kattaydı kimse dışarıdan giremezdi. Dışarıdakilerin evi temizleyeceklerinden umutlu değildim. Özellikle Sağır Metin evin durumunu biliyordu. Acaba tedbir alır mı? Bu konuda kaygılıydım. En uygunu Nadirelerdi. Onların adreslerini asker kolayca çıkarabilirdi. Çermikli askerden, akrabalarımı ufak bir not yazdığımı ve ulaştırmasını istedim, kabul etti.

Ev Rızaie mahallesinde. Anlamaları için 'Raziye teyzemlerin durumu nasıl? İyi olmadığını tahmin ediyorum, kendilerine uğrayıp ilgilenin. Evi temizlemeye yardımcı olun, yazık hastadır...' gibi şeyler yazdım. Notu yazdığım kağıdın bir parçasını boş bıraktım ve ayrıca bir saç teli koyup öyle bantladım. Açılrsa kağıttan belli olurdu. Asker notu alıp cebine koydu ve "sen merak etme, ben kendi elimle verir, sana cevap getiririm" dedi. Bir teselliydi. Not yakalansa da riski yoktu. Nadirelerle akraba olduğumuzu söyledim. Zaten onun adını da yazmıştım. İki gün içinde nota yanıt geldi. "Sen merak etme. Biz teyzenlere gittik, yardımcı olduk. Yalnız Metin köye gitti, onları merak etme" deniliyordu notta. Bu rahatlatmıştı, sevinmiştim. Artık ev söylenece de önemli değildi.

'O küfürler aklımızı başımıza getirdi'

Tuvalete giderken dönüşte ben erken çıktım, bekçi ise Ayten'i bekledi. O fırsattan istifade pencereden Hamillerin kaldığı tarafa, onların pencerelerine baktım. Koridor 'L' şeklinde. Onlar kapı açıldığında sesi duyuyorlardı. Zaten kapı deliğinden ve pencereden etrafı gözetliyorlarmış. Güzel bir tesadüftü, Aytekin ile birlikte Hamili ile pencereden merhabalaştık. Aytekin güldü. Hamili ise daha farklı. Gülüyor ama hemen ardından buruk bir ifadeyle "o günden sonra tövbe ettik, söz verdik, bir daha sana öyle karşımızda işkence yapmayacaklar. Yalnız bize çok küfür ettin, unutmaz!" dedi. Aytekin "iyi oldu! O küfürler aklımızı başımıza getirdi" dedi. "Seko ablamızdır, küfür etmiş bir şey olmaz" diye ekledi Hamili. Kendisine "Ev temizlenmiş biliyor musun?" dedim. Sevindi, nereden öğrendiğimi sordu. "İyi bir asker var, not gönderdim ve cevabı geldi. Sağır Metin herhalde kırsala çekilmiş" diye cevap verdim. Bunları bir solukta söyledim tabii. İkisi de zayıflamışlardı ve sakalları uzamıştı. Fakat onlar daha çok benim zayıflamama içerlendiler. "Kendine iyi bak, her şey iyi olacak" dediler ve ayrıldım. Bakışlarımız güzel ve anlamlıydı. Bütün ek-

sikliklere rağmen yoldaşlığın sıcaklığı ve güveni vardı.

Arada bu tür kaçamak görüşmeler iyi geliyordu. Bazen polisler gece boyu işkence yaptıklarından sabahları az da olsa sakin oluyordu. Şahin'in durumunu da konuştuk. "Biz de onun konuşmalarını duyuyoruz" dediler. Ayrıca onun başka taraflara götürüldüğünü sandıklarını da belirttiler. Yalnız polisler Şahin'in durumunu çok deşifre etmek istemiyorlardı. Ancak onun söyleyebileceği ifadeleri başkalarına mal etmeye çalışan polisler oluyordu. Açık ki, onu her biçimde kullanacaklardı. Çok uyanık, duyarlı olmak gerekiyordu.

O sevinci yaşatmayacaktım onlara

On birinci veya on ikinci güne kadar ben 'ilerici kadın' rolümü her şeye rağmen iyi sürdürdüm. Arşivler de yakalanmamıştı ve yazılı belge yoktu ellerinde. Her ne kadar Şahin'i esas alsalar da söylenenleri reddetme gerekçeleri bulabiliyordum. Ama polis ev konusunda yöneliyordu. Sonunda Hamili, evlerinin Elazığ'da olduğunu kabul etmiş ve yapılan ev aramasında her şeye el koymuş. Arşiv bulunmuş. Arşiv dediğim öyle kabarık yazılar değil. Pencere kornişlerine, soba borularına vb yerlere saklanan bazı yazılardan oluşuyor. El yazılarım da var içinde. Fakat polis hemen bunları açıklamayıp bir, iki gün onların neler olduğunu, kimlere ait olabileceğini sorup, bilgi alıyor. Zaten bölgeye ait söylenmedik şey pek yok. Şahin bildiğini söylemiş, bunun üzerinde krokiler çıkarılmış. Rıza alt düzeyde bilinmeyi söylemiş. Onun dışında genelde yakalananların çoğunluğu çeşitli komitelerde, birimlerde yer alanlardı. Yani, ifadelerle yakalanan isimler birbirini tamamlamıştı. Herhalde düşman için en kolay ortam ancak böyle olurdu!

Yazılar içinde kadınlara ilişkin bazı el yazıları da vardı. Daha önce Çüngüş, Çermik, Siverek vb yerlerde toplumsal sosyal yapı ve onun içinde kadının durumu araştırılmıştı. Bu yazılar rapor şeklinde yöreden ilişkili olduğumuz öğrenci kızlar tarafından yazılmıştı. Okullarla ilişkilerimizi, kim ne kadar biliyorsa polise söylemişti. Tanımadıkları, adlarını ya da soyadlarını hatırlayamadıkları kalmıştı. Onlar dışında isim listeleri vardı, soyadları kullanılmamıştı. Bu iyi olmuştu. Yoksa okullarda ilgilendiğimiz birçok kızı getirirlerdi buraya. Kadınlara ilişkin şeyleri genellikle 'Sakine bilir' denildiğinden, polisler o bölümü gerçekten bana bırakmıştı. Ama tek bir kızı bile getiremeyeceklerdi. O sevinci yaşatmayacaktım onlara. Bu konu da çok kararlıydım.

Eve ilişkin bilgileri öğrenebildiği kadar bana da anlatıyordu Ayten. Arada polisler de gelip psikolojik olarak etkilemeye çalışırken evde neleri ele geçirdiklerine dair birçok şeyi ağızlarından geçiriyorlardı. "Senin misafirlerin ve hamile diyerek masum gösterdiklerinin evi ortaya çıktı. Örgüt evi hem de neler neler çıktı! Bu ezilmeyi anladık da, neden kadın üç kez eziliyor?" diyerek gülüyorlardı. Bunları ele geçirdikleri yazılarda okumuşlardı. Ayrıca polisler "kadın komitesindeki bütün kızları yakalayacağız. Bazıları elimizde, semt komitesi... Hücre..." vb şeyleri parça parça, adeta ucunu göstererek söylüyorlardı. O evde neler vardı anımsamaya çalışıyordum. Riskli olur diye çok fazla yazılı belge bırakmadığımı düşünüyordum. Yine de net bilmiyor, çıkaramıyordum.

Acemilik, tedbirsizlik ancak bu kadar olurdu

Bir ara benim el yazımı aldılar. Başta da almışlardı. Ben o zaman da eğik ve a'ları kuyruklu yapmıştım. Bazı harfler tutsa da geneli benzemiyordu. Ellerindeki yazılara uygun birçok sözcük söylüyorlardı. Bunda da fazla bir şey tutturamamışlardı. Öyle çok fazla yazı yoktu. En çok isimler ve örgütlenmeye ilişkin şe-

malarda el yazım olabilir ki, onları daha çok Ali Gündüz yazmıştı, onun el yazılarıydı. Bölge komitesinin şeması vardı. Tartışmalardan sonra bir kroki çizmiştik. Ama o müsveddeydi. Yazılı belge bulundurmak delilikti aslında. Merkeze ilemiştik, biz de aklımızda tutabilirdik. Acemilik, tedbirsizlik, ancak bu kadar olurdu! Aslında polisler de bir yönüyle çok acemiler. İşin içine öylesine girmişler ve o kadar çok karıştırıp duruyorlardı ki, biz daha kurnaz davransak, ilk olumsuz havayı kırabilsek, en azından bireyler düzeyinde çözümler derinleşmezdi. İhanetin psikolojik etkileri önemlidir. Düşman onu iyi kullanıyordu, daha çok da iç zayıflıklarımızdan yararlanıyordu. Yoksa her şeyi çok ustaca yaptığından değildi. Kaba dayak, işkenceye ağırlık veriyorlardı. Yine çok kaba sorular soruyorlardı. İlk süreçlerdeki durumları bu şekildeydi ancak giderek işin ciddiyeti artmıştı. Düşman yeni ekiplerle soruşturmayı genişletmişti. Bu arada Şahin polise 'rehberlik' ediyordu. Onun sorgudaki herkesi —ki genelde tanıyordu çoğunu— bütün yönleriyle anlatması, örgütsel işleyişi anlatması polisin yönelimini kolaylaştırıyordu.

Günlük gözaltı süresi dolmuş, ikinci bir on beş günlük süre istenmişti. Bu uzatma işini de polis kullanıyordu. "Eli-

"Tanımadıkları, adlarını ya da soyadlarını hatırlayamadıkları kalmıştı. Onlar dışında isim listeleri vardı, soyadları kullanılmamıştı. Bu iyi olmuştu. Yoksa okullarda ilgilendiğimiz birçok kızı getirirlerdi buraya. Kadınlara ilişkin şeyleri genellikle 'Sakine bilir' denildiğinden, polisler o bölümü gerçekten bana bırakmıştı. Ama tek bir kızı bile getiremeyeceklerdi. O sevinci yaşatmayacaktım onlara. Bu konuda çok kararlıydım."

mizdesiniz, hepiniz bülbül gibi ötmeden bırakılmazsınız, ona göre!” diyerek tehditler savuruyorlardı. Bu vesileyle nelerin olduğunu öğreniyorduk. Bunun dışında sıkça Antep operasyonundan bahsediyorlardı. Mardin, Diyarbakır, Urfa, Dersim ve her tarafta kim varsa hepsini tek tek ele geçirdiklerini nara atarak söylüyorlardı. Hatta bazen isim vererek bu yalanlarını inandırıcı kılmaya çalışıyorlardı. “Bitirdik, UKO’yu bitirdik. Kürt devleti kurarsınız ha? O güvendiğiniz Apo da elimizde...” Bir başkası “Apo gelsin sizi kurtarsın. Ama o kadın kız peşinde, lüks apartmanlarda. Siz onun neyine güvündünüz?” diyerek kendi kendilerini çabuk yalanlıyorlardı.

Peki bu da çözümler değil mi?

Bir gün polis beni ve Ayten’i birlikte götürdü. Bitişikteki odada Hamili ve Ali Gündüz de vardı. Aslında çok kötü bir oyun ama görünüşte fazla amaçlı görünmüyordu. Hamili ve Ayten ile zaten bir evde yakalanmıştık. Ali ile o güne kadar hiç böyle açık yüzleşmemiştik. Bir kez bir grubun yanına götürmüşlerdi, oradan da sonuç alamamışlardı. Ben kapıda durdum, “yeni bir sorgulama biçimi herhalde” dedim içimden. Bu defa gözlerimiz açıktı. Hamili’nin gözlerine baktım, ne oluyor der gibi. Gözlerime yansıyan tepkilerimi fark etti polisler. Yine Zafer Karaosmanoğlu baş aktör:

“Gelin, şöyle gelin. Bizi suçlar gibi bakma, kendileri rica etti. Hamili eşiyile görüşmek istedi, Ali de seninle” dedi. Ben ise;

“Tanımadığım biriyle ne konuşacağım?” dedim ve daha sakın olmaya, sorunu anlamaya çalıştım.

“Ama o sizi tanıyor. Öyle değil mi Ali?” dedi. Ali de: “Sakine gel otur, ben görüşmek istedim” dedi.

Tekrar Hamili’ye baktım, donuk gibiydi. Ayten de şaşkındı. Bir sorgu odası havası yoktu. Ziyaret yeri gibi! Peki, ne yapmak lazım? ‘Ben görüşmek istemiyorum’ deyip kapıya mı yönelsem? Yoksa ‘ilerici kadın’ rolümün avantajlarını kullanarak fazla ‘sivri çıkışlar’ yapmadan durumu mu anlasam? Ali tekrar:

“Ben istedim,” arada da Zazaca “gel bir şey var” dedi. Ama ben yine de polise dönerek, “yine bir oyun mu oynuyorsunuz? Birçok değişik insan çıkarıyorsunuz. İlginç şeyler söylüyorlar. Bu anlamda güvenmiyorum” dedim masumca!

İstemeye istemeye oturuyordum. Ali ilk anda tutuk, nasıl başlayacağını bilmez bir halde:

“Biraz konuşalım iyi olur. Herhalde gelişmeleri fazla bilmiyorsun. Şahin çözülmüş. Zaten bizde de ilk olarak Rıza çözüldü. Evde yazılar da çıkmış. Biz bazılarını üstlendik. Zarar vermeyecek şekilde bazı şeyleri kabul etmek zorunda kaldık. Seninle ilgili de her şey söylenmiş, birlikte aynı komitede çalıştığımızı söyledik. Fakat sen daha çok kadınlarla ilgilenecektin, bu görev yeni verilmişti...” vb şeyleri sıraladı.

Nasıl oldu? Peki, bu da çözümler değil mi? Şahin’i onaylama değil mi? Sinirlenmişim. Sesim yükseliyordu arada. Polisler masada ilgisizmiş gibi davranıyorlardı. Oda oldukça büyüktü ve oturdukları yerde gözleri de, kulakları da bizlerdeydi. Ali yine söze girdi:

“Polis sana çok yüklenecek, rahat bırakmayacak. Bazı şeyleri kabul edebiliriz. Örgütü o şekilde savunabiliriz” dedi. Ben: “Örgütü savunmak nasıldır? Böyle midir? Böyle mi savunulur” diyerek ekledim: “Ben siyasi savunma yapacağım. Şahin’in ihaneti herkesi etkiliyor. ‘Örgüt gitti, bitti’ psikolojisini düşman sürekli işliyor ve birçok arka-

daş belli bir zayıflık gösterdiği için bu psikolojiye girebiliyor.

Diğer şeyler önemli değil artık. Örgütsel sırlarımızın hepsi verilmiş. Benim komitede olup olmamamın bir anlamı yok. İsterse dünyanın ifadesi olsun üzerimde.” Ali bunu ‘delilik’ olarak algılayıp “sen bilirsin” dedi. Polislerin rahatsız olduğu anlaşıyordu. İkimizin çatıştığını fark etmişlerdi. Pek de iyi konuşmadığımızı, sohbet havasının olmadığını gayet iyi görüyorlardı. Ve zaten ben de kalkıp yerime gitmek istediğimi söyledim. Ayten daha sonra geldi. Birlikte görüşmeyi yorumladık. Polis oyun oynamıştı ve biz oyuna gelmiştik. Düşman işkenceyle yapamadığını, böyle kibarca, usulca yaptırmaya çalışıyordu. Polis aptal değildi. Ayten zaten Hamili’nin eşi ve her zaman ona karşı kullanılacaktı. Birçok defa “tecavüz ederiz” tehdidi vardı. Polisin sorguda kadına karşı kullanacağı silah tecavüz silahıydı. Bunu sıkça söylediydi, “Cop sokacağız” tehditlerine alışılmıştı artık.

Ayten, Hamili’nin de belli şeyleri kabul ettiğini, Elazığ’da fazla kalmadığını, dolaştığını, Ayten ise bana bağlı çalıştığını, evde çıkan yazılardan haberinin olmadığını, Ali’nin, Metin’in ve benim bildiklerimi söylemiş, üstlenmişti yani. Sorun birilerinin ucuz kurtulması sorunu değildi. Örgütsel ilişkilerin açığa çıkmamasıydı, yine tüm arkadaşların ‘ucuz kurtulmasıydı.’ İşler iyice karışıyordu.

‘UKO’nun amacına inanıyor musun?’

Polis herkese soru hazırlamıştı ve yazılı ifadelerimizi istemişti. Acaba bizi savcılığa mı çıkaracaklardı? Böyle çabuk sonuçlandırılır mıydı? Gelişmeler sorgu sürecinin uzayacağını gösteriyordu. Sürekli operasyonlar, baskınlar yapıyordu. Diğer gruplardan insanlar fazla kalmıyor, onları çabuk bırakıyorlardı. Bir ara Hozat’tan ve Çemişgezek’ten öğrenci ve öğretmenleri getirdiler. İçlerinde bayanlar da vardı, onların çoğu bırakıldı. Polis özel olarak bizlerin de üzerinde duruyordu. Hazırlanan sorular karışık ve ilginçti. Aileden, kaç kardeş olduğumuzdan başlıyor, örgütteki konumumuza, örgütün amacına, kimleri etkilediğimize, kimlerin olduğuna kadar bir dizi soru. Yazılı savunmada kendi el yazım daha güvenli olabilirdi. Ekleme, değiştirme imkanı da olmazdı. En çok beğenmez yırtarlardı. O da önemli değildi. Ben de bunu fırsat bilerek devrimci olduğumu, örgütün amacını savunduğumu belirtebilirdim.

Benim neden ayrıldığım üzerinde de duruyorlardı. “Örgüt seni ayırdı, sen mutlaka örgütte önemli birisin” sözlerini çokça kullanıyorlardı. Ailelerin istemiyle evlendiğimi, bir süre İzmir’de kaldığımı, anlaşılamadığım için de ayrıldığımı söyledim. Bunun üzerinde durmaya devam ediyorlardı. Hatta İzmir Emniyeti’nden sabıkamı sormuşlar. Tabii cezaevinde yatıp çıktığım, iki kez gözaltına alındığım ortaya çıktı. Ama normal işçi grevleriydi gözaltılar. Ben zaten ilerici olduğumu söylemiştim, nerede haksızlık varsa karşı çıkabiliydim. Sorularda neden ayrıldığımı da soruyorlardı yeniden. Bu yazılı ifade benim için bağlayıcıydı. Orada ne diyeceksem iyi düşünerek, hesaplayarak demeliydim. Polisin aleyhte kullanamayacağı ve en azından bir UKO’cu olarak, bir sempatzan olarak da örgütü savunmam gereken bir nitelikte olması gerekiyordu.

Özgeçmişimi kısaca yazdım: “Babam Almanya’da işçidir. Kardeşlerim okuyor...” Tabii, Metin’in Erzincan’da yakalandığını bilmiyordum. Hem de nisan sonlarına doğru yakalanmış Doğan’la birlikte. Sanırım Mustafa Yıldırım da

varmış. Bir çatışma olmuş ve yaralıymış üstelik. Bunları sonradan öğrendim. Fakat onların yakalanmaları kendileriyle sınırlı kalmış. Erzincan’da olmaları da bir yerde avantaj olmuş.

Çözümler, ihanet genişledikçe bunların durumu da değişir oluyordu. Zeynep anam, nisan boşanma işlemleriyle uğraştığım günlerde rüyalarını bana anlatmıştı. Sonradan da bir arkadaşına “kendisine iyi baksın, bugünlerde hep kötü rüyalar görüyorum. Hep dardadır” diyerek tembihliyor. Kadının hisleri ne yamanmış! Korktuğu başına gelmişti. “Oğlum da evden çıktı. Allahtan korkun. Başkaları hem evde hem devrimcilik yapıyor. Siz ikiniz de yoksunuz. Ma, böyle olur mu?” diyerek sitem etmişti. Demek ki hep düşündüğünden rüyasına girmişti. “Kureys kızı olmasının payı vardır” diyerek takılırdık ama doğru çıkmıştı rüyası.

“Ne zaman UKO’cu oldun” vb sorular için süreci, tarihleri iyi hesaplıyordum. Yeni soru sormalarının önünü kesmek istiyordum.

“İzmir’e gittim ve döndüm, boşanma işlemlerini yapıyordum. O süreçte anemlerde kalıyordum. Kürdistan devrimcilerinin bildirileri elime geçti. En çok da Haki Karer’in vurulması, Kürt olmadığı halde Kürdistan davasını savunması beni etkiledi ve sempatim böyle gelişti. Herkese açık olan seminerlerine katıldım. İlgili olduğum için kendileri de ilgilendiler. Ali Haydar Kaytan arkadaş benimle ilgileniyordu, sonra Elazığ’a gelip ev tuttum. Ev bana ait. Nisanda Dersim’den geldim...” Onunla konuştuğumuzda kararlaştırdığımız şekilde yazdım.

Bunlar inandırıcı olacaktı. Çünkü son evi o tarihe yakın mart civarında tutmuştuk. Arada gidiş gelişlerimiz oluyordu. Ev sahibine sorulsa çok çelişkili şeyler değildi, birbirine yakın ifadeler olacaktı.

Kıtap okuyordum. Serxwebûn’u okuyarak görüşlerimizi öğreniyordum. Yöreyi henüz tanımadığımı söyledim. Metin Turgut’un yakınları olduğu için Nadirelerle tanıştığımızı, başsağlığına gittiğimi söyledim. Çünkü bu isimler var ve sürekli soruluyor. Dolayısıyla ilgilendiğim, kazanmaya çalıştığım bu sınırlı isimler oluyor. Ayten için devrimci olmadığını, ilgi duymadığını, kendisiyle ilgilendiğimi söyledim. Kadın olduğum için daha çok kadınlar içinde propaganda yapmam uygun görülmüştü. Ben yeni yeni alanı tanımaya çalışıyordum ve bir şey yapmadan zaten yakalanmıştım. Örgütün amacı bağımsız, birleşik, özgür, demokratik ve müreffeh bir Kürdistan kurmaktır. Ülkemiz sömürge ve yarı feodaldır. Bu nedenle baş düşmanımız olan Türk sömürgeciliğine ve onun yerli işbirlikçilerine karşı demokratik devrimi geliştireceğimizi; bunun işçi köylü ittifakına dayalı ve işçi sınıfı öncülüğünde bir devrim olacağını yazdım...

Bunları yazarken bir anda coşmuşum. Sanki karşımda düşman ve Şahin’e inat “amacımız bunlar ve bütün bunlar mutlaka gerçekleşecek” inancını sesli haykırıyormuşum gibi oluyordum. “Keşke hep bu tür şeyleri sorsalar” diyordum kendi kendime. “UKO’nun amacına inanıyor musun?” vb türünde sorular da vardı. Bunları da kendilerince bilinçli sormuşlar. “TC devletini nasıl görüyorsunuz? Güvenlik güçlerine ne diyorsunuz?” vb sorularla güya tahrik edecekler! “Örgütün parası nereden geliyor, silahları nereden alınıyor? Örgüt evinde kaç kişi kalıyorsa?” O kadar çok soru var ki! Soruların en sonuncusu hepsinden ilginç ve çok bilinçlice sorulmuş: “Pişmanlık duyuyor musunuz?” Buna da “şimdiye kadar pişmanlık duyacak bir şey yapmadım” diye cevap verdim.

Şimdi artık cepheden tartışıyorduk

İfadem aşağı yukarı bu çerçevedeydi. Yani örgüt bağımı söyledim ve ona göre de örgüte, arkadaşlara, bana zarar vermeyecek şekilde bir ifade verdim. İfadeden sonra bazı polisler kapıda laf atıyorlardı. “Hani ilericiydin? Biz zaten biliyorduk seni. Ama bir şey yazmamışsın, biz o ifadeyi yırttık. Onu kabul eden aptaldır” deyip gidiyorlardı. Bunlar daha çok kaba işkenceyi yürütenlerdi. Esas soruşturmayı yürütenler daha temkinli. Zafer Karaosmanoğlu, ilk ifademi alan Mehmet adlı polis, onlar tartışmak istiyorlar. Serxwebûn’u okuduklarını daha önce söylemişlerdi. Bir de Serxwebûn’u telaffuzda zorlanıyorlardı. Özellikle öyle acayipleştirerek söylüyorlardı ki, benim dayanamayıp doğrusunu söylememi istiyorlardı. Doğrusu ben de tam iyi telaffuz edemezdim. Arkadaşlar normalde takılırlardı, kibar Kürtçe olarak adlandırılırdı. Şimdi artık cepheden tartışıyorduk. Bu defa konuşmaların, tartışmaların içeriği, amacı değişmişti. Hatta Mehmet adlı polis etkilendiğini söyleyerek kafasının almadığı yanların da olduğunu, “beni ikna edersen siz haklısınız derim” diyerek benim bilinç düzeyimi ölçmeye çalışıyordu. Ne aptallar! Orası artık önemli değildi ki! Buna aldırıyordum, konumumu nasıl büyütürlerse büyütsünlerdi. Bu fazla bir şeyi değiştirmiyordu. Kendileriyle açıkça tartışıyordum, sorunum onları ikna etmek de değildi. Düşmandı karşımdakiler ve her an, her dakika, her gün bu örgütün bittiğini söylüyorlardı.

Örgüt onlara göre Şahin’di ve onun ihaneti her şeyi bitirmişti. Bu kozu kullanıyorlardı. Aslında kendileri de örgütün Şahin olmadığını biliyorlardı. Özellikle bazıları neyin ne anlama geldiğini iyi biliyorlardı. Bir savaştı, her türlü imkanları vardı, onu bize karşı kullanıyorlardı. Bizim ise ideolojimiz vardı, inancımız vardı. O halde bunu her fırsatta haykırmanın da bir sakıncası yoktu.

Artık ilk günlerdeki gibi olanlar karşısında kendimi kahretmiyordum. Moral düzeyimi sürekli yüksek tutmaya çalışıyordum. Gelişmelerin kendisi de bunu dayatıyordu. Evet, ortada bir ihanet vardı, Şahin Dönmez çok erken ihanet etmişti. Örgütsel bütün çabalarımızı, bildiği her şeyi anlatmıştı. Birçok arkadaş olumsuz etkilenmişti ama mücadele hala birçok kadrosuyla birlikte devam ediyordu. İhanet, çözümler zayıf, zavallı bir yandı, tahripkardı ama örgütün bütününde değildi. ‘Arkadaşlar mutlaka tedbir alırlar’ inancı hakimdi. Bunun yanında ister istemez bir kaygı, korku da oluşuyordu. Cemil arkadaş az kalsın tutsak alınıyordu. Kim bilir belki başka yerlerde de yakalanmalar olmuştu. Fakat ne kadar olsa da Elazığ gibi olmazdı. O halde gerçeğin bu yanına dayanarak güçlü olmak, düşman karşısında yılmamak lazımdı.

‘Boşuna inat ediyorsun herkes yakalandı!’

Kaldığımız odanın duvarlarına, boyalı camlarına yazılar yazıyordum. Sloganlar da vardı. Özellikle Fuat arkadaşın daha cezaevindeyken yazdığı ‘Ben İnsandım’ şiirinden bazı mısralar, yine bazı güzel, anlamlı değerlendirmeleri vardı, yazı şeklinde okumuş ve ezberlemiştim, onlardan pasajlar yazıyordum. Ama özellikle ‘yemin’ bölümü belleğimde tapta-zeydi. Onu ayrı bir cam tabakasına düzgün şekilde yazdım:

“...Doğrudur, biz zayıf noktalardan meydana gelmiş, üremeye ve gelişmeye muktedir olan canlı bir hayatız. Fakat siz, faziletlerden meydana geldiğinizi söyleyen, ama çürümeye ve yok olmaya yüz tutmuş ve asla muvaf-

fak olmayacak ihtiyar bakirelersiniz...

Şehitlerimizin başı için yemin ederiz ki, küçücük bir grupta da olsak sınıksız kenetlenecek ve Kürdistan’ı bağımsızlığa kavuşturana dek mücadele edeceğiz.”

Bu yemin sözleri zindan süresince birçok kez duvarlara yazıldı, bildirilere yazıldı. Forumlarda okundu ve birçok arkadaş ezberledi. Unutulmadı.

Belki o anda başka kimse okumuyordu o sözleri ama onları kendinde tekrarlamak, onlara olan inancı tazelenmek, yüreğinde hissetmek, haykırıyormuşçasına bir yerlere kazımak güzeldi. Moral güç oluyordu. O iğrenç havaya inat, her biri umut, kavga yüklü sözlerin sessiz dillenişiydi.

Sorgulama bütün hızıyla sürüyordu. “İbrahim Kaypakkaya da bülbül gibi ötmüştü ama onun için ‘ser verip sır vermedi’ diye propaganda ettiler. Sen de sır vermeyen mi olacaksın? Bizim elimizde her şey var, Apo da elimizde, aşağıda bodrum katında.

“Doğrudur, biz zayıf noktalardan meydana gelmiş, üremeye ve gelişmeye muktedir olan canlı bir hayatız. Fakat siz, faziletlerden meydana geldiğinizi söyleyen ama çürümeye ve yok olmaya yüz tutmuş ve asla muvaffak olmayacak ihtiyar bakirelersiniz... Şehitlerimizin başı için yemin ederiz ki, küçücük bir grupta da olsak sınıksız kenetlenecek ve Kürdistan’ı bağımsızlığa kavuşturana dek mücadele edeceğiz.”

Getirin, bu inanmıyor. Bülbül gibi öttü, sen daha niye kahramanlık yapıyorsun?” dedi biri. “Getirin” diye cevap verince;

“Sahi, şimdi getirsek ne yaparsın?” dedi biri, “ondan büyük ilham alırım, güç verir” dedim. Bunu söyleyince dayanamadılar artık. O ana kadar yüz ifadesi göstermelik sevinç yansıtan, başarı yansıtan havası değişti. Dudakları iğrenççe eğildi, yüzü buruştu. Öfke, kin vardı, belli ki saldıracaktı. Olsun ama onlar bu kadar öfkeleniyse iyidir. Ne yaparsa yapsınlar diyordum içimden. Copla kafama vurunca ayakta durduğum yerde hafif sendeledim bir anda. Sonra tokat attı. “Şu kaltağa bakın hele, bi de meydan okuyor” dedi. Ben hemen “küfür etme!” diye sert bir şekilde uyardım. Zafer Karaosmanoğlu yine yumuşattı havayı, küfür edene “dur, küfür etme Sakine hanıma” dedi. Çoğunlukla bana ‘Sakine hanım’ diye hitap ediyordu. Görünürdeki tavırları değişmemişti. Kendisini öyle ayarlamıştı çünkü.

“Sen boşuna inat ediyorsun. Neyi savunuyorsun hala? Örgüt bu kadardı. Birkaç kişi daha var, onları da yakalarsak tamamdır. Peşlerindeyiz” dedi bir diğeri.

“Buradakilerin hepsi de ihanet etse, herkesi yakalasanız, bir tek Apo kalsa yeter!” deyince bir süre hepsi sustu, garip garip bana baktılar. Bu defa söylenenleri ciddiye almamışlar gibi dav-

“Sana ait söylenenleri de okumamı ister misin?” deyince, “hayır” dedim.

Merak etmediğimi, önemli olmayacağını söyledim ve aldırmadığımı yansıtmaya çalıştım.

Ama içimden “keşke okumaya devam etse” diye geçirdim. Başka neler vardı, öğrenmek istiyordum. Bu ifadeleri gizleyebilirlerdi çünkü.”

ranmaya başladılar. Bu da bir taktikti.

O fasıl da böyle geçti. Biri yazılı kağıtlardan birkaç cümle okudu: “Toplantı Fis köyünde yapıldı. Haydar, Duran, Resul...” saydı. Diğer müdahale edip, “dur, o sempatzan, örgüte yeni katılmış. Sadece bir, iki kıza propaganda yapmış. O anlamaz” diyerek alay etmeye başladı. Ardından pis bir kahkaha attılar. Zafer Karaosmanoğlu yüz ifademe bakıp, tepkilerimi ölçmeye çalışıyordu. İlk defa bu konuyu bu kadar açtılar, “demek ki, bundan sonraki soruşturma ağırlıklı böyle gidecek” diye düşündüm. Şahin herhalde beni içinden (listeden) çıkarmamıştı. Polis bilinçli olarak okumuyordu. “Beni punduna getirecekler! Zayıflığımyı yakalayıp öyle konuya girecekler” şeklinde yorumladım bu yaklaşımlarını.

Bir gün bir koşuşturma oldu. Bodrum katında birinin intihara teşebbüs ettiği, intihar ettiği sözleri dolaştı. Bekçiler, askerler kendi aralarında zaman zaman bağırarak söylüyorlardı. Bir anda korktum, Ayten’e baktım. İkimiz de aynı anda “kim olabilir?” diye sesli sorduk birbirimize. Sahi kimdi? İşkencede öldürüp intihar süsü verebilirler miydi? O zaman? Hayır, hayır, Kara olamaz! Aytekin? Ya başka kim olabilirdi? Lanet olsun böylesi belirsiz anlar bir işkence gibiydi! Yoksa adamlar bilinçli mi böyle bir şey yayıyorlardı?

“Bodrum katı tıka basa dolu” diyordu askerler. Başka gruptan insanlar da vardı. O günlerde Aydınlık’tan da alınanlar vardı. İlginçtir bir gazeteciyi (Adil Turan) getirmişlerdi. Aynı dönemde PDA da bize cihat açmıştı! Siverek, Hilvan, Batman vb birçok yere gazete sokulmuyordu. Tamamen sömürgeci-lerin borazanlığını yapıyorlardı. İhbarcıydılar. Şahin’in direndiğini, intihara yöneldiğini, hatta slogan attığını yazmak için getirilmişti? Başka gruplardan kişiler de vardı. Halkın Kurtuluşu, Kawa, TİK-KO, Dev-Yol, Dev-Sol, karışık ama bazıları çıkar çıkmaz Şahin’in propagandasını yapmışlardı. Burada düşman şu izlenimi yaratmak istiyordu: Nasıl

olsa yakalananlar çok, Şahin’den önce yakalananlar da var. Ev göstermeler, çözümler şeklinde olmuştu. Fakat Şahin sağlandı! Bu arada sinsice Şahin’in bilgilerini değerlendirecek, Şahin’i operasyona çıkaracak ve bazı arkadaşları avlayacaklardı. Plan buydu aslında. Her duyduğumuz isim veya haber üzerine yorumlar yapardık hemen. Düşmanın oyunlarını o hücre gibi odada hissetmek, izlemek önemliydi, bizi duyarlı, canlı kılıyordu.

Kin ve nefret bana güç veriyor öfke ayakta tutuyordu

Acaba arkadaşların tam olarak haberleri var mıydı? Bu soru kafalarımızda tekrarlanıp dururdu. Bu yönlü az da olsa endişe vardı. Hele “Şahin intihar etti, slogan attı” diye yayılmışsa, en azından bir süre yanıltabilirdi. Ama hayır! Biraz geniş düşünülse, düşmanın yaptıkları gözlemlense Şahin’den kaynaklı olacağı gayet rahat anlaşılırdı. Hem intihar da nereden çıkmıştı! Bunun kendisi de bir ipucuydu. O zaman nasıl kurtulmuş? Bu durumu, kesin başarmak amaçlı bir tavır, eylem olarak ele alınmışsa sonuca götürmek gerekmiyor muydu? Yani neresinden bakılırsa bakılsın, bölge düzeyinde bir çözülüş değildi. Kapsamlıydı ve genelde örgütsel tedbir almak gerekirdi.

Yeni bir ekip getirmişlerdi. Bunların etki ve yetkisi fazlaydı galiba. Gece yarısı, gündüz fark etmiyordu. Zaten ne uyku vardı ne doğru dürüst yemek yiyebiliyorduk. Ama hayret, yine de canlıydım, dinçtim. Kendimi koy vermemiştim. Kin, nefret bana güç veriyordu, öfke ayakta tutuyordu. Bu, belki sonucu değiştirmiyordu fakat düşmanın istediği olmayacaktı. Genelde gerekli şeyleri düşman almıştı. Bu çok önemliydi. Bir örgütün iç çalışma ve ilişki düzeninin bu kadar erken fark edilmesi, bilinmesi bir kayıptı. Bir karşı devrimci darbeydi. Bu konuda iyimser değerlendirmek büyük yanılgı olurdu. Fizik imha vb şeyler biçimindeki kayıplar

sadece ‘kayıp’ değildi. Bu biçimde de örgütsel yapı darbelenmişti. Fakat bu hiçbir zaman ‘tamam, her şey mahvoldu’ vb ruh halini oluşturmazdı. Bir an, bir saniye bile umutsuzluk, karamsarlık, güvensizlik doğmazdı. Bir defa Şahin her şey değildi, bir bölge her şey değildi. Etkileri olsa da mutlaka süreç aşılacak umudu, güveni beni ayakta tutuyordu. Acaba gerçekten boş kahramanlık mıydı bu? Yani her şey düşmanın bilgisine sunulurken bu kadar emin olmak ters bir ruh hali olabilir miydi? Hayır! Ama bunun yanında kaygılarım, büyük korkularım da vardı: Şahin genelde arkadaşların nerelerde olabileceğini tahmin ediyor, biliyordu. Bu konuda yerinde, zamanında tedbir alınmazsa bir talihsizlik olabilirdi. Yani düşman bu kadar çabuk ve kolayca örgütsel yapıyı, ileriye yönelik taktiklerimizi öğrenmişti.

Şahin bütün çirkinliğiyle kusuyordu, alçaldıkça alçalıyordu. Bundan artık şüphem yoktu. Onun söylediği bir şeyi her duyuşumda adeta eriyordum. Çığırından çıkmış bir kişilik ancak bu kadar düşman olurdu. Belliydi ki sorugulamalarda bir karışıklık da yaşanıyordu. İşkence ekipleri fabrika çalışmaları gibi ‘vardiya’ usulü çalışıyorlardı. Gece sorgulama yapan ekip, gündüz sorgulamalarını daha farklı ekiplere bırakıyorlardı. Bazen de üstüste, biraz daha karıştırılmış ekiplerle yapıyorlardı. Fakat o gece yarısı sorgulama daha farklıydı. Ankara’dan geldiği söylenen ekiple öncekiler arasındaki bir yarıştan, bir hoşnutsuzluktan, onun etkisiyle olan bir soruşturmaya benziyordu.

Beni çağırın bekçi bir garipti, ürkekti. Her zaman topukları kıvrılmış, iskarpinlerini büyük bir gürültü çıkartacak şekilde yere vurur, kapıyı da ani ve yine gürültüyle açardı. İlk geldiğimizde tek kapı vardı, daha sonra demir parmaklıkları dev bir kapı daha yapmışlardı. Kocaman kilidi vardı. Her ikisini açtıklarında mutlaka herkes sesi duyardı. Bu giriş çıkışlar ayrı bir işkenceydi ve çok yapılırdı. Hatta bazen psikolojik

olarak etkilemek, insanı sürekli beklenti içine sokmak amacıyla öyle gürültülü gelir, kilidi de açar ama iç kapıyı açmadan giderlerdi. Bu defaki gelişte tersi olmuştu. Düşmanın ürkekleşmesinin iki anlamı vardı: Birincisi, karşıdakini istediği şekilde tuzağa düşürmediği, avını kolay avlayamadığı anlardı. İşkenceciler bu durumda çok zavallılaşırlar, çaresizdirler, ruh halleri içrençtir. Sessiz saldırganlıktan, saldırgan sessizliğe kayarlar. İkisi arasında gidip gelirler. İçeriye girdiğimde yeni işkenceci ayakta turluyordu. Bekçiye “sen çık, kapıyı da kapat” dedi. O an yerdeki döşeğe gözüm ilişti. Başka da görünürlerde işkence malzemesi yoktu. Masada bir tomar kağıt vardı, yazılı, birkaçı hemen yanına bırakılmış. Yazılar el yazmasıydı. Bir de sandalye vardı.

Farklı bir sorgulamaydı

O da herhalde yine ‘sanık sandal-yesidir! Manyeto açıkta olsaydı, elektrikli sandalye diyecektim ama yok. Yalnız başına da yapamaz. Birinin yönetmesi, manyetoyu ayarlaması gerekirdi. Sorular soran, bu arada telleri insanın ellerine, ayaklarına ya da vücudunun herhangi bir yerinde gezdirmesi gereken birilerinin de olması gerekirdi. O halde bu sorgulama farklı bir sorgulamaydı? “Kapıyı kapat!” dediğinde gayri ihtiyari “neden kapatıyorsunuz?” diye sordum. Ses tonumda korku yoktu, daha doğrusu iç korkumu yansıtmıyordum. Hesap sorar gibi soruyordum aslında. Ben de onların ruh hallerini az çok öğrenmiştim.

“Elinizdeyim ama her şey sizin insafınıza kalmamış, her şeyi yapamazsınız” demek anlamında davranmak, o imajı yaratmak daha baştan işkencecileri etkiliyordu.

“Ne o, korkuyor musun? Soğuk olacağı için kapattım” dedi. Ben:

“Hayır, soğuk değil, açık kalsın. Neden korkacağımı ki?” diye de ekledim. Bunu daha sakince söyledim.

“Biraz sohbet edeceğiz. Seni tanı-

mak istedim” diyerek beni tepeden tırnağa süzdü. Arada pis pis sırtımasından sarhoş olduğunu hemen anladım. Rakı kokusu yaklaştıkça hissediliyordu. Ayakta bir süre turlarken yana döndükçe gözaltından beni izliyor, tepkilerimi ölçüyordu.

Hala anlamayamamıştım, bu geceki sorgunun amacı neydi? Çok sürmedi masaya geldi ve bir kağıttan bazı pasajlar okudu. Ankara Dikmen toplantısından, Ağrı’dan, Mehmet Turan’ın şüpheli olduğundan, Celal Aydın’dan bahseden bölümleri karışık bir şekilde okudu. Bunlar Şahin’in ifadeleriydi. Daha da vardı.

“Senin haberin var mı” dedi.

“Kime ait olduğu beni ilgilendirmez” dedim.

“Sana ait söylenenleri de okumamı ister misin?” deyince, “hayır” dedim. Merak etmediğimi, önemli olmayacağını söyledim ve aldırmadığımı yansıtmaya çalıştım. Ama içimden “keşke okumaya devam etse” diye geçirdim, başka neler vardı, öğrenmek istiyordum. Bu ifadeleri gizleyebilirlerdi çünkü. Okumaktan vazgeçip, yere serili döşeğin üzerine uzandım. Elini kafasının altına koyup dirseğiyle destekli bana baktı. Yarım bir yatış pozisyonu alarak evli olup olmadığımı sordu. “Özledin mi” dedi. Bir yandan da eliyle erkeklik organıyla oynuyor, doğruluyor ve tekrar uzanıyordu.

Bundan rahatsızlık duyduğumu bakışlarımla, yüz ifademle yansıttım. Bu defa o rahatsız oldu. Benim amacım da oydu zaten. Neyi denediğini az çok tahmin ediyordum. Tecavüz edeceğiz, çöp sokacağız vb tehditleri daha önce çok yapmışlardı. Bu açıktan öyle bir şey söylemiyordu. O anda kendimi onun ani yönelimlerine hazırlamıştım. Fakat işkenceci korkaktı. Ben bu konuda erken davrandım. “Siz ne yapmak istiyorsunuz? Ben bir devrimciyim, düşüncelerim, inançlarım var. Onları bilinçli seçtim. Onlar benim namusum, onurum. Küfürle, işkenceyle, tecavüz tehdidiyle bir şey yapamazsınız. Bu konuda bir şey bekliyorsanız yanıyorsunuz. Buyurun, ne

“Acaba parti ilan edilmiş miydi? Önemli eylemlerle ilan edilmesi bekleniyordu. Yakalanmalar etkilemiş olabilir miydi? Bizim için ne diyorlardı? Adımız genellikle UKO’cuydu, öyle anılıyordu ama öte yandan partileştikimizi, yeni bir ad aldığımızı biliyordu düşman. Bu saklama noktası kocaman bir can sıkıntısı yaratıyordu. Her şey gelip Şahin’de düğümleniyordu. İhaneti yeni mi, yoksa eskiden beri mi devam ediyordu? Sorular bitmiyor. Dışarıya nasıl ulaştırsam?”

yapacaksınız yapın! Hem beni yalnız başınıza sorgulayamazsınız. Siz sarhoşsunuz. Ben hepinizi de tanıyorum. Zafer Karaosmanoğlu, Mehmet Yılmaz, Kerim...” birçok isim sıraladım. Onları daha önce kapının arkasında asılı olan listeden okumuş ve ezberlemiştim. Oda daha önce işkencecilere aitti büyük ihtimalle. Bu, benim işime çok yaramıştı. Bir-iki kez isimlerini söylediğimde paniklemişlerdi. “Biz seni sağ bırakmayız. Sen kendini ölmüş bil. Elimizdesin, yıllarca yatacaksın. Senin intikamını alacak arkadaşların da yok artık” vb şeyler söylemişlerdi. Fakat işkenceli sorgularını etkiliyordu ister istemez. Hatta bazıları yumuşak rollere giriyorlardı.

Bu adam da hemen doğrulmuş, “yok yok, yanlış anlamayın. Samimi samimi konuşuyorduk. Sen iyilikten anlamıyor musun? Bir şey mi yaptım? Ben işkenceci falan değilim, bu devletin bir memuruyum. Türkiye Cumhuriyeti’ni savunuyorum. Benim de fikirlerim var. Rahatsız olduysan gidebilirsin” diyerek yumuşatmaya çalıştı.

Kendi rolüme sevindim. Bu aptalların psikolojisini insan iyi bilirse çok rahatlıkla kendini hazırlayabilir, onları da sınırlayabiliyordu. İşkencecileri kaba dayaja mahkum etmek hatta o noktada bile azgınlaşmalarının önünü almak mümkündür. Bunun dışında her şeyi düşmanın inisiyatifine bırakmak, ondan her şeyi beklemek yaklaşımı baştan kaybettirir. Yeniliğe önceden boyun eğmek olur ki, böyle bir zeminde olayları tersine çevirmek zorlaşır. Kişiyi farklı sonuçlara götürür, dönüş yapmak zorlaşır.

Kaç saat sürdü bilemiyorum ama odaya döndüğümde Ayten’i benden kötü halde gördüm. Kafasını dizlerine koymuş, elleriyle de bacaklarını kucaklamış, bitkin halde bekliyordu. Ben içeriye girdiğimde hemen fırladı ve beni tutup incelemeye başladı. Bir şey olmamıştı! Ayaktaydım! “Ne oldu? Sana ne yaptılar? Ödüm koptu başına bir şey getirirler diye.” Tabii, görüntüm çok iyi değildi. Lavabonun üstündeki duvara gömülü silik eski aynada kendime baktım. Dudaklarım kurumuş, gözlerim iyice çökmüştü. Olanları anlattım, sevinip kucakladı, “alçak oğlu alçaklar!” diye de tepkisini gösterdi.

Elif hemşirenin düşürülüşü

İkinci on beş günlük gözaltı süresinin de bitimine az kalmıştı. Düşmanın yasal sürelerine kimse bel bağlamıyordu ama uzatış ortaya yeni şeyler çıkarma

amaçlı olduğundan, belli kaygıları da yaratıyordu.

Acaba parti ilan edilmiş miydi? Önemli eylemlerle ilan edilmesi bekleniyordu. Yakalanmalar etkilemiş olabilir miydi? Bizim için ne diyorlardı? Adımız genellikle UKO’cuydu, öyle anılıyordu ama öte yandan partileştikimizi, yeni bir ad aldığımızı biliyordu düşman. Bu saklama noktası kocaman bir can sıkıntısı yaratıyordu. Her şey gelip Şahin’de düğümleniyordu. İhaneti yeni mi, yoksa eskiden beri mi devam ediyordu? Sorular bitmiyor. Dışarıya nasıl ulaştırsam?

1800 Evler çok تنها bir yerdeydi. İnsan bir çıkış bulabilir mi? Pencereler demir parmaklıklı, kapılar yine öyle. Peki, arkadaşlar burayı basıp bizleri çıkaramazlar mıydı acaba? Üç ya da beş silahlı arkadaş yeterdi. Düşman hiç beklemiyordu.

Akılları işkencedeydi. Ne olurdu? Ben de çok tuhafım, o kadar tersliğin içinde bu kadar iyimser düşünüyordum. Fakat bu hayal, kurgu ya da istem bile güzeldi, biraz olsun rahatlatıyordu. Kaldı ki imkansız şeyler değildi hiçbir. Bekçiler yerliyidiler. Biri azıcık vicdanlı, namuslu olsa, göze alsa tamamdı. Dışarıda asker kulübeleri, nöbet noktaları çok fazla engel olmazdı. Koca bir alan, arazisi geniş, karanlıkta sıvışıp gitmek mümkündü. Hayalciliği pek seviyordum ve güzeldi.

Celal Aydın olayı Malatya’da en iyi operasyon nedeniydi düşman için. Yeni yakalanmalar vardı, bunlardan biri de kadındı. Adı da Elif Kartal, hemşireydi. Daha önce Cela’ın günlüklerinde bahsettiği kızdı. Kısa bir süre için yanımıza koydular. Elif, Adıyaman Gölbahşılıydı. Görünüşü sadeydi. Hemşire olduğu halde makyajsız, kaşları kalın, gözleri şişmiş gibi üst ve altları dolgun, sürme çekmiş gibi kara gözleri, burnu hafif kalkıktı. Orta boylu, vücut hatları genelde fena değil ama çok belirgin bir güzelliği de yoktu. Duruşu ve konuşması çok hantal, ağır, bir hemşire canlılığı, esnekliği yoktu. Malatya’da gittiğimiz yere kadar olan yolculuk boyunca polis kesin her yönüyle etkilemek istemişti. Yalnız kendisi memure ruh hali içinde hala. Görev alanı itibarıyla yabancı değil, hele bir de Gülhane tipta çalıştığından asker, subay, polis ortamlarının kazandırdığı biçimlenme var. Yani devlet memuresi, hemşiresi imajı hemen yansıyordu. Pek gözümüz tutmamıştı kendisini ama yine

de yardımcı olmaya çalışıyorduk. Korkmamasını, polisin yöntemleri karşısında etkilenmemesini tembihledik. Çok fazla açmasak da Cela’ın ihanetçi biri olduğunu, ondan dolayı tepkilenip yanlış yapmamasını söyledik.

Düşman çelişkileri ve tepkileri kullanmak ister

“Bu konuda kimseye zarar vermek doğru olmaz. Senin tanıdığın insanlar olabilir ama ele verme. Bu, senin durumunu daha da zorlaştırır” dedim. Kendisi tepkili;

“Beni ele verenler neden düşünmedi? Benim zaten örgütle bir bağıym yok ama çok şey soruyorlar. Celal de beni kullanmak istedi. Ne oluyor? Anlam veremiyorum” diye tepki gösteriyordu.

“Tamam, belki bazı şeylere anlam vermen zor, zamanla öğrenirsin. Yalnız şimdi senin takınacağıın tavrı önemli. Polis birçok şey yüklemek ister. Senin bunları kabul etmen gerekmiyor. Bir hemşiresin, gelip ilişkilenecek isteyen çok kişi çıkar. Görev çerçevesinde ele al ve çok konuşma Ne kadar az konuşup cevaplarına dikkat edersen o kadar iyi olur” dedim son olarak.

Elif’i yanımda fazla tutmadılar. Elif ilk imajı vermişti. Polis insan psikolojisini az çok biliyordu. Yanımda biraz daha kalsa etkileneceğini tahmin ediyorlardı. Polis neler konuştuğumuzu merak ediyordu tabii. Ve neler söylediğimizi tahmin ettiğinden Elif ilk anda tongaya düşmüş. Polis bize Elif’ten yana böyle haberler verince durumu anlamıştık. İyi ki de yanımdan aldılar. “Lanet olsun! Ne yaparsa yapsın, kendisi rezil olur” demekten kendimizi alamadık.

Bir oda Elif’e ayrılmıştı artık. Elif sabah pijamalı, gecelikli, elinde macunu ve özel sabunuyla lavaboya gidip geliyordu. Yemekleri özel gelmeye başlamıştı. Elif her yere girip çıkıyor, sorgulama odalarına götürülüyordu. Rahattı, etrafa gülcükler dağıtıyordu sürekli. Celal Aydın’ın kişilik özellikleri ve Elif! Bir anda kim kimi düşürmüş acaba diyerek bir şeyleri sorguluyorduk. Elif Cela’le oranla daha açık davranmıştı, arkadaşlara durumu anlatmıştı. Bu yan doğruydı ama sorguda bulunan Elif çok kısa sürede o iğrenç atmosfere girmişti. Tam bir düşürülmüşlük konumuydu. Başlarda hemen onu suçlamıyorduk. Zira bizimle herhangi bir örgütsel bağı yoktu, bir şeyler verme-

miştik, dolayısıyla bir şey de beklemiyorduk. Bir hemşireydi, onun kültürü zaten ilginçti. Konumu gereği polis rahat bırakabilirdi. Fakat ona da benzemiyordu, polis kullanıyordu. Elif kendini kullanıma sunmuştu. Kadın polisin bile gelip kalmaya dayanmadığı bir ortamda Elif hemşire, polis rolündeydi. Onun ötesinde polis için bir eğlence parçasıydı! Her şeyiyle çok iğrenç! Arkadaşlar önceleri fark edememiş, kadın polis sanmışlar. Daha çok da kendilerine işkence yapılırken onun gülmesi, kahkahaları arkadaşları kızdırmış.

Süre uzatılmıştı yine. Yeniden sorgulamaya almışlardı. İfade yazılıyordu. Benim yazdıklarımı gerçekten yırtmışlar mıydı, onu da bilemiyorum ama bu defa sorular sorup cevapları kendileri daktiloda yazıyorlardı. Sorular aynıydı. Arada diğer ifadelerden sorular çıkararak soruyorlardı. Celal Aydın ve Fis köyü toplantısını artık daha net soruyorlar, bazı ifadelerden bölümler de okuyorlardı. Hatta Rıza öylesine ayrıntılı anlatmış ki, kendisinin “önce karar veriyorsunuz, sonra soruyorsunuz. O zaman ‘karar verildi, her şey oldu bitti’ deyin, biz de anlayalım” vb şeklindeki çıkışları da yer alıyor ifade de. Güya böyle diyerek olayın dışında olduğunu söylüyor, polis daha fazla üzerine gitmesin istiyordu. Tabii genelde birçoğu o toplantılarda öğrendiklerini söylemişler.

Onlar için önemli olan çok sayıda kişi yakalamaktı

Başka toplantı yaptığım da açıklanmış. Bunun üzerine Cela’ın kişiliğini sorgulamaya başladım: “Örgüt karşıtı bir kişilik, yaşam tarzı. Çabaları bu doğrultudadır. Onun bu kişiliğini deşifre etmek de örgütün görevi. Bu bağlamda durumuna ilişkin konuşulup tartışılmıştır. Ama cezalandırma kararını bölge veremez, o bizi aşar. Bu konudaki suçlamalar doğru değil” dedim. Birçok toplantı yaptığım söyleniyordu. Bu toplantılara kimlerin katıldığı sorusuna da “sadece bir toplantı yaptığımı” söyleyerek cevap verdim. Katılanlar zaten kendileri söylemişler. Onun dışında isim bulaştırmalarını kabul etmiyor, mümkün olduğu kadar dar tutuyordum. Birçok isim ve farklı olay, yer söylemlerinin önüne geçmeye çalışıyordum bu şekilde: “Yalan söylüyorlar, herkesi UKO’cu yapmışlar, korkudan söylüyorlar. Siz isim istedikçe onlar da mahalleden, sokaktan, okuldan tanıdığı her ismi veriyorlar. Bu ifadeler uydurmadır” diyor ve ısrarla bu

tavrı koruyordum.

Şahin, Celal Aydın’ın durumunu kendisine göre anlatmıştı. Polis de onun anlattıklarını esas alıyordu. Fakat Şahin bizim çalışmalarımızın ayrıntılarını bilmez, tahmini şeyler söyleyebilirlerdi ancak. Cezalandırma kararı merkezden çıkmıştı ve o getirmişti talimatı. Tabii polis bölge komitesinin işi araştırdığını, öneri sunduğunu da kesin biliyordu. Onlar için önemli olan çok sayıda kişiyi yakalamaktı. Bir de Şahin’i doğrulamaktı. Şahin’in söylediklerini şu ya da bu şekilde mutlaka onaylatmak istiyorlardı. Bu konuda tartışıyorduk. “O zaman ne diye bize soruyorsunuz? Onların söylediklerini esas alıyorsanız ben ifade vermiyorum” diyerek tavrımı koymuştum. Çünkü biliyorum ki ardından Fis köyü toplantısına ilişkin Şahin ve Ali’nin ifadeleri birbirini tutuyordu. İki kadından biri bendim. O gün onlar da istedikleri şekilde bir ifadeyi alamayacaklarını biliyorlardı. Ama sorgu sürecini kendi cep-helerinden bitirmek istiyorlardı ve uğraştırmama fazla tahammül gösteremiyorlardı. Kongre süreci, öncesi, sonrası birçok yönüyle anlatılmış. Benim koruyacağım bir şey bırakılmamıştı. Sorun bu noktada düşman açısından çözülmüştü. Benimle ilgili yönü şu açıdan önemliydi: Baştan beri istediğim biçimde ifade verdim. Bunu da öyle yapmam, sadece katıldığımı söylemem neyi değiştirdi? Baştan sadece Kürdistan devrimcisi olduğumu söyleyip başka hiçbir şey söylemeseydim, ifade vermeseydim, bu anlamlı bir direniş olurdu ve mümkündür. Sonuçta ne olurdu? Sağ bırakırlarmıydı, başka bir şey olur muydu, bu pek önemli değildi ama tüm karşı saldırıları ve ihanete iyi bir karşılık olurdu. Mevcut durumda da direniş var, fakat bir anlamda konumum açığa çıkmıştı. Bu anlamda Fis toplantısına ilişkin de sadece beni ilgilendiren çok sınırlı bir ifade hazırladım. Beni yeniden sorguya alacaklarını biliyorum.

SÜRECEK

KAR ALTINDA

Batıdan doğuya akan bembeyaz bulutlar; bir çocuk ağgöz-lülüğüyle gökte açık tek yüz bırakmadı.

Çiseleyen bir yağmur başladı. Beyaz bulutlar gitgide siyaha yakın bir renk alıyordu. Soğuk sert bir rüzgar esmeye başladı. Yükseklerde kar başlamıştı. Yaprak dökmüş çıplak ağaçlar, gidecekleri bir yerleri yokmuş gibi ortalıkta kalmışlardı. Kar, yüksek yamaçlardaki kayalıkları beyaza bürmüştü. Hava kötü bozmuştu. Noktadan uzaklaştıklarından dolayı artık geri de dönemezlerdi.

“Kalacak bir yer bulalım, yoksa donacağız” dedi artçı.

“Artık çok geç istesek de bulamayız. Sürekli hareketlenin, durmamaya dikkat edin.”

Bunu söylerken öncünün içi burkuldu. Dokuz kişinin sorumluluğunu almak büyük tecrübe ve sorumluluk istiyordu. Bölüklerinin erzakları bitmiş olduğundan, yazın, Gabar’ın köylerinden topladıkları erzakları, depoladıkları yerden çıkarmaya gidiyorlardı. Tecrübe sorunu olmamasına rağmen kaygılıydı. Grubun en küçüğü olan sarışın ve genç savaşçıyı düşündükçe kaygısı kat be kat artıyordu.

Tipi gitgide keskinleşiyor, dengelerini bozuyor, nefeslerini kesiyordu. En kötüsü de nerede olduklarını tam seçemiyorlardı.

‘Daha demin her taraf topraktı, şimdi kar’ diye düşündü öncü. Her şey bir anda olup bitmişti.

Gece karanlığının karla birleşmesi ortalığı en azından yürünebilir hale getirmişti. Her adımlarını, onları sıcak bir yaşama yakınlaştırıyormuş gibi

hızlı atıyorlardı. Kar o denli yağıyordu ki bazı yerlerde bir metreyi bulmuştu. Öncü yol açıyor, ardında yürüyenler, onu ayak izlerinden takip ederek biraz daha kolay yürüyorlardı.

Sabah hava açıldığında hala yolu bulamamışlardı. Elbiseleri kupkuru bir tahtaya dönmüştü. Paçaları, yapışıp donan kardan görünmüyordu. Kiminin bıyık uçları, kırağı düşmüş gibiydi. Ellerini, eldivenlerinde sımsıkı sıkılmış ama yine de parmak uçlarının üşümelerini engelleyemiyorlardı. Buz kesilmiş ayakları var mı yok mu farkında değillerdi. Artçının yüzü sararmış, bir iki adım geride kalmıştı.

‘Çok uykum var’ diye söylendi kendi kendine. Öğlen olmuştu. O zamana kadar tek lokma ekmek kursaklarından geçmemişti. Biraz daha yürüdüklerinde arkadaşilerden şöyle bir uyarı geldi önekilere.

“Artçı arkadaş kopmuş!”

Aramak için durdular. Öncü, arkadaşını bulmak umuduyla tekrar geldiği izlerden geri döndü. Birkaç adım yürümüştü ki şiddetli rüzgarın izleri silmiş olduğunu gördü, endişelendi. Kaybolma korkusuyla geri döndü. Böyle havaları çok geçirmişti. Çoğu zaman birkaç yoldaşının donduğunu ya da geride kalıp sis içinde kaybolduğunu hatırlıyordu. Bu işin şakası yoktu. Kaybolan arkadaşını beklemek istiyordu. Oysa bu başka donmaları göze almak demektir. Aslan;

“Herkes yerinde otursun. Belki arkadaş dönebilir.”

Kendisi de inanmadığı halde vicdan azabından kara oturdu. Gözünü elinde olmadan arkadaşının kaybolduğu yerden alamıyordu. Fazla üşü-

düklerini görünce yerinden doğrulup her bir yoldaşının elinden utup, kalkmalarına yardım etti. Bir tek Ararat kalkamıyordu. Yerinden kımıldamıyor, uyuyor gibiydi.

‘Demek ki çok yorulmuş’ diye düşündü. Dikkatle bakınca gözlerinin açık olduğunu fark etti. Elleri her iki yanına düşmüştü. Yarı açık kalmış ağzına kar tanecikleri giriyordu. Donmuştu. İşin diğer bir acı yanı kimsede onu gömecek takat kalmamıştı. Herkes en az yerdeki yoldaş kadar buz kesilmişti. Yarı yarıya ölü gibiydiler. Üzülecek, yas tutacak zaman bile yoktu. Beyaz zehir müthiş bir afyonu vücutlarına veriyor, kendini kaybeden, uyuklayan beyaz zehrin kurbanı oluyordu. Şimdi bu zehir ellerinde, yüzlerinde ve ayaklarındaydı. Vücutlarından ikinci bir parçayı da burada bırakmışlardı. Öncüden başka kimsenin kurtulma umudu kalmamıştı. Ama öncü grubun en genci olan sarışın gerillayı düşündükçe şaşırıyordu. Ondan yaşça büyük iki yoldaş dayanamamıştı bu yürüyüşe. O ise zayıf ayaklarıyla kara hafif basıyor, yoldaşlarını bir an olsun gözünden kaçırmıyordu. Yüzü, burnu kıpkırmızı kesilmiş, el parmakları mosmor olmuştu. Dokunsalar ağlayacaktı. Yılmaması şaşırtıyordu. Beyaz derya yürüyüşlerini engelliyor, ölümden yıkanmış bir perde, gölge gibi peşine takılıyordu.

Xerib titriyordu, artık yürüyecek gücü kalmamıştı. Oturdu. Merakla bakan arkadaşlarına;

“Beni burada bırakın. Kendinizi kurtarın” dedi.

Arkadaşları etrafına toplanmışlardı. Kimse bırakmak istemiyordu onu. Aslan ellerinden kavrayıp kaldırmak istedi. Ama kaldıramadı. Birakınca,

boyu boyunca kara uzandı. Öncü onun gerçekten de yürüyemeyeceğini anlamıştı.

“Gidin, gidin” diyebiliyordu Xerib.

Beyaz ölüm onların peşini bırakmıyor, ardından koşuyordu onların. Xerib’i yakalamıştı beyaz ölüm.

Erzak depoları yüz metre ötedeydi. Ama kardan, sisten beş metre bile ötedeki uzaklığı göremiyorlardı. İki saatlik yolu iki güne sarkıtmıştı bu hava.

Xerib’i bıraktıkları yerden bir mesafe almışlardı ki, Hadî bir çığlık kopardı: “Buldum, buldum. Mağara noktasını buldum.”

Bir su dalgası çarpmış gibi kendilerine geldiler. Herkesin umudu canlandı. Donan gözleri parladı. Canlanıp mağaraya girdiler. Elleri bir değneği bile tutamadığından ateş yakamıyorlardı. Altısı yan yana sıkışarak yere uzandılar. Dilleri bile donmuş kelimeleri ağızlarından çıkamıyordu. Yarım saate kadar böylece beklediler. Kimseden tek kelime çıkmıyordu. Dışarıdan gelen sesleri duyunca ‘düşman!’ diye haykırdı biri. Herkes silahına uzandı ama kleşlerini dahi tutacak güç kalmamıştı hiçbirinde. Bir mermi bile sıkmadan yakalanmak en kötüyüdü. “İzlerimizi takip etmiş olabilirler mi?” diye birbirlerine sordular. Her ne kadar bu havada iz sürmek imkansız olsa da yine ikna olamadılar. Öncü silahını alıp mağaranın ağzına yürüdü. Dikkatle dışarıyı gözledikten sonra, bekleyenlere bir şey demeden bağırdı: “Buradayız, buradayız!”

Gelenler altısını sımsıkı birbirlerine bağladılar. Mağaranın ortasında yanan kocaman ateşin alevleri gözlerini doldurmuş, gözlerindeki pürüzsüz

saydamlıkta bir yakutun içinden çıkan ısıltılar gibi alevler raks ediyordu. Ama bu, ısınmaları için işe yaramıyordu. Altı çift göz alevlere asılmış gibi yerinden kımıldamıyor, kendilerine dolanan ipliklerden kurtulmaya çalışıyorlardı. Mağara biraz ısınınca, beşi çığlık atmaya başladı.

Karda donma noktasına gelen el ya da ayak ateşe yaklaştırıldı mı, soğuktan sığağa ani bir geçiş olduğunda, ateşe yaklaştırılan el ya da ayak yanar. Yanan yer kısa zamanda kesilmezse yavaş yavaş vücuda dağılır. Ve geçtiği yerleri çürük bir cansızlığa bırakır. Arkadaşları, bundan dolayı altısını birbirini bağlamışlardı; ateşe yaklaşmamaları için.

Çığlıkları dinmek bilmiyordu. Ateşten uzak oldukları halde kiminin el parmakları, kiminin ayak parmakları yanmıştı. Mecburen yanan ve dolayısıyla çürüyen yerleri kestiler. Bu acımasız fırtınada hiç yara almadan kurtulan gruptaki en küçük gerillaydı.

Xerib’i bulup getirdiler. Hafızasını yitirmişti. Soranice bir şeyler sayıklıyordu. Rengi solmuş, vücudu soğumuştur. Akşama doğru aralarından ayrıldı Xerib... Xerib ile birlikte yüreklerinden bir parça daha bıraktılar soğuk ve karlı havaya.

Ama her şeye rağmen doğaya karşı verdikleri mücadeleyi yine yoldaşlarının yardımı ile Xerib’i yolda bırakmış olsalar da atlatmışlardı. Hayat hep böyledir dağlarda. Birlik ve birbirine duydukları sonsuz ve sınırsız sevgi ve bağlılık onları yaşatan en temel şey olmuştu. Ve doğayla giriştikleri mücadeleyi yine kazanmışlardı...